

**Zpráva o situaci národnostních menšin
v České republice
za rok 2007**

1. Úvod	4
2. Mezinárodní závazky	5
2.1. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků	5
2.2. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin	6
3. Úkoly vyplývající z usnesení vlády	7
3.1. Dům národnostních menšin v Praze	7
3.2. Světový romský festival KHAMORO 2007	8
3.3. Výzkum romštiny a etnolektů češtiny s romskými specifiky	9
3.4. Využití dotace na provádění Evropské charty regionálních či menšinových jazyků	9
4. Veřejná správa na centrální úrovni a národnostní menšiny	11
4.1. Rada vlády pro národnostní menšiny	11
4.2. Ressorty	12
4.2.1. Ministerstvo kultury	12
4.2.2. Ministerstvo práce a sociálních věcí	13
4.2.3. Ministerstvo spravedlnosti	13
4.2.4. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	14
4.2.5. Ministerstvo vnitra	17
4.2.6. Ministerstvo zahraničních věcí	20
4.2.7. Kancelář prezidenta republiky	21
4.2.8. Veřejný ochránce práv	22
5. Dotační programy a další dotace	24
5.1. Ministerstvo financí	24
5.2. Ministerstvo kultury	24
5.3. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	39
5.4. Ministerstvo vnitra	39
5.5. Ministerstvo práce a sociálních věcí	40
5.6. Programy na podporu integrace romské komunity	41
5.7. Shrnutí	42
6. Veřejná správa na místní či regionální úrovni a národnostní menšiny	45
6.1. Obce	45
6.2. Statutární města	60
6.3. Kraje	72
6.4. Shrnutí	82
7. Reflexe národnostních menšin	84

Přílohy

1. Projekt Příprava a pilotní ověření metod sociolingvistického výzkumu situace romštiny na území ČR
2. Muzeum Romské kultury v Brně - činnost v roce 2007
3. Ministerstvo spravedlnosti – přehled příslušných právních úprav v působnosti resortu; příklady projektů Vězeňské služby a Probační a mediční služby
4. Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin v roce 2007 (přehled projektů)
5. Ministerstvo kultury (odbor umění a knihoven) - přehled poskytnutých dotací
6. Ministerstvo kultury (odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií) - přehled poskytnutých dotací
7. Ministerstvo kultury - Dotace v oblast audiovizu a masmédií, kdy jsou dotace poskytnuty na projekty s prvkem podpory kulturních aktivit národnostních menšin.
8. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Program na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2007
9. Ministerstvo práce a sociálních věcí - přehled projektů zaměřených na integraci romské menšiny podpořených v roce 2007
10. Ministerstvo kultury - Program na podporu integrace příslušníků romské komunity
11. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Dotační program na podporu integrace romské komunity v roce 2007: přehled projektů
12. Kauza žaloby D.H. versus Česká republika u Evropského soudního dvora pro lidská práva - vzdělávání romských žáků
13. Obce, statutární města a kraje - přehled poskytnutých dotací na podporu organizací příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace romské komunity v roce 2007; přehled projektů
14. Přehled obcí s více než 10% obyvatel – příslušníků národnostních menšin, které nezřídily výbor pro národnostní menšiny

1. Úvod

Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2007 (dále jen „Zpráva“), již sedmá v pořadí, je zásadním dokumentem ilustrujícím jejich činnost a vztah vůči většinové společnosti a opatření uskutečňovaná veřejnou správou v jejich prospěch. Text byl zpracován sekretariátem Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rady“) na základě podkladů zainteresovaných ministerstev, orgánů místní i regionální samosprávy a zástupců národnostních menšin v Radě.

Struktura Zprávy vyjadřuje, podobně jako v minulých letech, politiku vůči národnostním menšinám na centrální úrovni, včetně přístupu k poskytování dotací, popis situace na místní a regionální úrovni a reflexi samotných národnostních menšin.

Za zmínku na tomto místě stojí ohledně národnostně menšinové politiky v roce 2007 zejména 1. březen 2007, kdy v České republice vstoupila v platnost Evropská charta regionálních či menšinových jazyků. Tato skutečnost má zásadní význam především pro polský (na území okresů Karvina a Frýdek-Místek) a slovenský jazyk (na celém území ČR). Blíže viz oddíl 2.1.

Návrh usnesení obsahuje kromě jiného úkol, jenž ukládá ministryni vlády pro lidská práva a národnostní menšiny a předsedkyni Rady vlády pro národnostní menšiny zpracovat a předložit vládě do 31. srpna 2008 návrh materiálu o úpravě památníků chorvatské menšiny na jižní Moravě, připomínajících také jejich násilné vysídlení z jihomoravských obcí Jevišovka, Dobré Pole a Nový Přerov po únoru 1948.

2. Mezinárodní závazky

2.1. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků

Vláda České republiky vyslovila souhlas s podpisem Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (dále jen „Charta“) usnesením vlády ze dne 16. září 2000 č. 1029. Dne 9. listopadu 2000 byla Charta podepsána prostřednictvím Stálé mise České republiky při Radě Evropy. Souhlas s ratifikací vyslovila dne 7. prosince 2005 a přijala usnesení č. 1574 jehož součástí je prohlášení učiněné v souladu s čl. 2 odst. 2 a čl. 3 odst. 1 Charty. Parlament České republiky vyslovil souhlas s ratifikací Charty (usnesení Senátu ze dne 16. března 2006 č. 374; usnesení Poslanecké sněmovny ze dne 19. dubna 2006 č. 2385) a prezident republiky ji ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního tajemníka Rady Evropy, depozitáře Charty dne 15. listopadu 2006. Při ratifikaci Charty bylo učiněno prohlášení, kterým se Česká republika zavazuje aplikovat v souladu s čl. 2 odst. 2 a čl. 3 odst. 1 Charty vybraná ustanovení její části III. Pro Českou republiku vstoupila v platnost Charta podle čl. 19 odst. 2 dne 1. března 2007. Téhož dne byla také zveřejněna ve Sbírce mezinárodních smluv České republiky pod č. 15/2007.

V období roku 2007, tj. po vstupu Charty v platnost pro ČR, probíhá její implementace nově především v oblasti tradičních místopisných názvů a dalších úrovních dvojjazyčnosti. Podle § 29 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecním zřízení“), je stanoveno, za jakých podmínek jsou užívány dvojjazyčné názvy a označení v obcích. V obci obývané příslušníky národnostních menšin se název obce, jejích částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků uvádějí též v jazyce národnostní menšiny, jestliže se podle posledního sčítání lidu hlásilo k této národnosti alespoň 10 % občanů obce, pokud o to požádají zástupci příslušné národnostní menšiny prostřednictvím výboru pro národnostní menšiny (§ 117 odst. 3) a pokud ten svým usnesením návrh doporučí. Česko-polská dvojjazyčnost byla v oblasti Těšínska již částečně uplatňována před ratifikací Charty (viz oddíl 2.4.).

S ohledem na přijaté závazky proběhlo také jednání se zástupcem akciové společnosti České dráhy, týkající se možnosti dvojjazyčných česko-polských nápisů názvů železničních stanic. Obce se zákonem stanoveným limitem podílu příslušníků polské menšiny tak budou mít názvy stanic i v polštině v místech nově budovaného železničního koridoru na území Moravskoslezského kraje. Zatím se to však netýká obcí, u kterých se modernizace stanic a zastávek provádět nebude.

V otázce užívání menšinových jazyků ve veřejných službách se Česká republika musela vyrovnat s problémem absence jednotné definice „veřejných služeb“ a s omezenými možnostmi jejich řízení státem, což vychází zejména z toho, že jsou z velké části soukromé. Nad rámec přijatých závazků je na místní úrovni při poskytování služeb spontánně užíváno polštiny, protože její mluvčí jsou často zároveň poskytovateli služeb.

Vzhledem k blízkosti slovenštiny a její srozumitelnosti pro většinu občanů nejsou problémy s implementací příslušných ustanovení Charty. Možnost podávat žádosti ve slovenštině je využívána. Překlady a tlumočení nejsou z důvodu jazykové blízkosti slovenštiny s češtinou pro slovenštinu využívány; v případě polštiny - vzhledem k jejímu užívání v oblasti, kde je obyvatelstvo do velké míry bilingvní - jen v omezené míře. Množství úřadů v dané oblasti je na tento případ připraveno i tím, že příslušnou funkci pro styk s veřejností zastává osoba polské národnosti s dobrou znalostí polštiny. Případné překlady mohou být také hrazeny ze státního rozpočtu, z výše zmíněné částky na implementaci závazků vyplývajících z Charty.

Komplexní hodnocení implementace Charty v roce 2007 přináší První periodická zpráva o plnění závazků vyplývajících z Charty v ČR.¹⁾

2.2. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin

V roce 2007 dovršila Česká republika druhý monitorovací cyklus kontrolního mechanismu k Rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin (dále jen „Rámcová úmluva“). Dne 15. října 2007 se v Lichtenštejnském paláci v Praze konal Následný seminář o implementaci Rámcové úmluvy, jenž uvedený cyklus uzavřel.²⁾ Akci pořádal sekretariát Rady ve spolupráci se sekretariátem Rámcové úmluvy, sídlícím ve Strasbourgu. Radu Evropy, instituci, která kontrolní mechanismus všech svých členských států administruje, reprezentoval Poradní výbor Rámcové úmluvy, a to Prof. Lidija Basta-Fleiner, jeho bývalá členka a viceprezidentka, a Krzysztof Zyman ze sekretariátu Rámcové úmluvy. Českou stranu reprezentovalo 28 zástupců veřejné správy a veřejných služeb³⁾ a 13 zástupců národnostních menšin.⁴⁾

Seminář byl zaměřen na vyžádaná témata sekretariátu Rámcové úmluvy, přičemž vždy byly vyjádřeny zvláště názor Poradního výboru, stanovisko veřejné správy a poznámky zástupců národnostních menšin:

- o obecnější shrnutí Druhého stanoviska Poradního výboru a Rezoluce Výboru ministrů ohledně České republiky z roku 2006;
- o diskuzi o aktivitách proti diskriminaci a intoleranci vůči příslušníkům národnostních menšin;
- o hodnocení efektivity účasti Romů na společenském, hospodářském, kulturním životě a veřejných věcech;
- o vývoj ohledně užívání menšinových jazyků ve veřejném životě (se zaměřením na média, vzdělávání, komunikace se samosprávou, topografické indikace).

Jeho závěrem pak bylo konstatování, že byl rozvinut dialog a že ČR ukázala svůj skutečně strategický závazek a odhodlaný přístup k naplňování Rámcové úmluvy. Za hlavní problémy byla označena nedostatečná komunikace mezi centrální správou a samosprávami (což je běžný vedlejší efekt decentralizace). Bylo oceněno, že státní politika vůči národnostním menšinám je dlouhodobě stabilizována, i když se v průběhu let měnily vlády a jejich zásadní politická orientace.

¹⁾ Viz usnesení vlády ze dne 25. února 2008 č. 172.

²⁾ Blíže – viz <http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?id=26274>.

³⁾ Ministerstvo kultury, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Úřad vlády, Kancelář prezidenta republiky, Krajský úřad Jihomoravského kraje, Krajský úřad Libereckého kraje, Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Magistrát hl. m. Prahy, Města Karviná, Třinec, Jablunkov, obec Horní Suchá a Český rozhlas.

⁴⁾ Zástupci bulharské, chorvatské, maďarské, polské, rusínské, ruské, řecké, slovenské menšiny a židovské komunity.

3. Úkoly vyplývající z usnesení vlády

3.1. Dům národnostních menšin v Praze

Dne 28. února 2007 byla budova Domu národnostních menšin předána odboru Městského investora Magistrátu hl. m. Prahy. Po vydání kolaudačního rozhodnutí v červnu loňského roku byl dne 21. června 2007 slavnostně otevřen.

Koncepční řešení Domu národnostních menšin a jeho fungování zajišťuje Komise Rady HMP pro oblast národnostních menšin a integrace cizinců na území hl. m. Prahy a pro udělování grantů v této oblasti, která je poradním orgánem Rady HMP. Jejími členy jsou zastupitelé hl. m. Prahy, dále vedoucí sekretariátu Rady a v pracovníci Magistrátu hl. m. Prahy, romská koordinátorka a specialistka pro národnostní menšiny.

Celkové náklady na provoz uvedené instituce za uplynulé období jeho činnosti tvoří 4 014 tis. Kč (z toho 393 tis. Kč činí celkovou finanční částku, kterou uhradilo hl. m. Praha prostřednictvím grantového řízení národnostním menšinám na nájemné a služby).

V Domě národnostních menšin sídlí organizace bulharské, maďarské, německé, polské, romské, rusínské, ruské, řecké, slovenské, srbské a ukrajinské menšiny

Prostory Domu národnostních menšin jsou využívány jednotlivými národnostními menšinami, z nichž nejaktivnějšími jsou Slováci, Rusové, Srbové, Ukrajinci a Řekové. V případě, že jsou společné prostory nevyužity, mají zde prostor také aktivity organizované občanskými sdruženími cizinců působících na území hl. m. Prahy. Jednotlivé aktivity byly podpořeny v rámci grantových řízení hl. m. Prahy či jiných institucí. Jedná se o větší akce, koncerty, semináře, přednášky, společenské večery, ale také i o zkoušky tanečních souborů v případě slovenské, maďarské, řecké, ukrajinské a bulharské národnostní menšiny. Dále i zkoušky dětského divadla organizované ruskou národnostní menšinou.

V Domě národnostních menšin se konaly také akce pro děti a mládež MŠ, ZŠ a SŠ. Ve spolupráci se slovenskou národnostní menšinou se konala loutková představení pro MŠ a ZŠ. Pro SŠ byly připraveny přednášky o slovenské literatuře a ve spolupráci s romskou národnostní menšinou přednášky o historii a životě Romů.

Společenský sál slouží také jako filmový klub, probíhají zde různé besedy a národnostní menšiny se zde potkávají při slavnostních akcích u příležitosti státních svátků mateřských zemí jednotlivých menšin, ale i občanských sdružení - např. 120. výročí občanského sdružení *Klub Polski*, jubilejní vydání časopisu *Srbské slovo*. Řada akcí byla spojena s vánočními svátky a oslavami konce roku, určená také pro děti. Slovenská národnostní menšina připravila vystoupení dětského souboru z Košic - muzikál Sněhová Královna na motivy pohádky H. Ch. Andersena a loutkové vystoupení *Nesiem Vám novinu*.

Společenský sál je využíván i k akcím, organizovaným hl. m. Praha k tématům národnostních menšin i integrace cizinců. Konalo se tu 7. setkání národnostních menšin, rozšířené jednání poradního sboru romských poradců i Setkání účastníků a realizátorů projektu *Podpora Romů v Praze - CIP EQUAL*, spojené s tiskovou konferencí.

Výstavní síň zahájila svou činnost výstavou umělců národnostních menšin s názvem *Rozplétání* pořádanou hl. m. Praha. Na tuto výstavu navázaly další výstavy jednotlivých národnostních menšin (např. POST RED ruské národnostní menšiny, výstava ukrajinských umělců, divadelní výstava Atlanti a Árie, Kazašská výstava s přednáškou, Kazachstán očima Čechů a doprovodným filmem). Dále výstava k příležitosti oslavy státního svátku Řecka, výstavy národnostních menšin pořádané slovenskou menšinou. Velmi poučná byla výstava fotografií s doprovodným výkladem o městě Hebronu, kterou navštívilo 60 studentů SŠ.

Zasedací síň slouží též k pracovním poradám národnostních menšin; každé úterý a čtvrtek se zde konal nízkoprahový kurs českého jazyka pro cizince, který je organizován hl. m. Prahou ve spolupráci s *Centrem pro integraci cizinců*.

3.2. Světový romský festival KHAMORO 2007

Ve dnech 28. května – 2. června 2007 se pod záštitou předsedy vlády ČR Mirka Topolánka uskutečnil v Praze 9. ročník Světového romského festivalu *KHAMORO* 2007. Hlavním pořadatelem akce bylo podobně jako v uplynulých letech občanské sdružení *Slovo 21*, spolupořadatelem hl. m. Praha. Festival patří mezi významné akce kulturního kalendáře hlavního města.

Na uskutečnění festivalu byla podle usnesení vlády ze dne 7. dubna 2003 č. 347 ze státního rozpočtu (kapitola 398 Všeobecná pokladní správa) poskytnuta prostřednictvím Ministerstva kultury dotace ve výši 1 600 tis. Kč.

Kulturní části programu se zúčastnili *Titi Winterstein Ensemble* z Německa, *Moreno et Marina Quartet* z Francie a Ruska a *Frédéric Belinsky Trio* z Francie. V rámci dalších tří večerů vystoupili *Ando Drom* z Maďarska, *Kale* z ČR, *Dhoad Gypsies of Rajasthan* z Indie, *Ciganos d'Ouro* z Portugalska, *Šukar* ze Slovinska, *Orkestar Strumica* z Makedonie, *Louis and Louis Band* ze Srbska a *Miro Ilo* z Ukrajiny.

Doprovodný kulturní program se odehrával na Staroměstské radnici, v Jazz Clubu Reduta, Klubu Roxy, Kongresovém centru Praha, galerii La Femme, Goethe-Institutu v Praze, tanečním studiu Ambra a v Letohrádku Kinských – Musaion. Šlo o *Dny německých Romů a Sintí*, promítání filmu *We'll meet again in heaven* a výstava obrazů německé umělkyně Katarzyny Pollock v galerii La Femme.

Do programu byly rovněž zahrnuty dva mezinárodní odborné semináře (*Romové a média, Dekáda z pohledu romských žen*). Konaly se v hotelu Tříska a Maďarském kulturním středisku.

Úplně novou aktivitou byly dvoudenní workshopy tance flamenco, které proběhly v tanečním studiu *Zambra* pod odborným vedením lektorů Francescy Grimmy a Andreje Vujiciče. Tyto workshopy se setkaly s velikým zájmem a ohlasem ze strany veřejnosti, stejně jako defilé účinkujících v centru Prahy.

I v předešlých ročnících více než polovina realizačního týmu, všichni moderátoři a přednášející byli Romové. Jedná se o neobvyklou míru jejich zapojení do projektu, přičemž navíc mladí Romové získávají cenné pracovní zkušenosti, které mohou využít pro budoucí uplatnění a vlastní aktivity. Festival navštívilo v roce 2007 cca 8 tis. diváků.

Finanční vypořádání dotace na konání festivalu:

účel	výdaje celkem (tis. Kč)	hrazeno z dotace (tis. Kč)	účel
materiálové náklady	222	35	kancelářské potřeby
nemateriálové náklady	3 452,1	1 045	z toho:
			275 osvětlení, ozvučení (speciální technika)
			120 cestovné účinkující a seminaristé (11 hudebních skupin + seminaristé)
			435 Ubytování (účinkující a seminaristé)
			180 Výroba katalogů k seminářům
			35 defilé účinkujících
produkce – osobní náklady (včetně odvodů)	1 615	530	z toho:
			210 mzdy, vedoucí projektu, koordinátor projektu, koordinátor seminářů

			320	produkce, OON, DPP, přednášející (semináře), moderátoři, tlumočení, pomocné práce, grafický design
celkem	5 289 100	1 600 000		

Příjmy projektu

Příjmy z projektu:	266 000,- Kč
Vstupné	266 000,- Kč
Další zdroje financování:	5 023 100,- Kč
Vlastní finanční vklad žadatele	309 100,- Kč
Dotace od samosprávy (Hlavní město Praha)	1 300 000,- Kč
Příspěvky od sponzorů	940 000,- Kč
Vláda ČR (prostřednictvím MK ČR - ORNK)	1 600 000,- Kč
Zahraniční zdroje (kulturní střediska a velvyslanectví zúčastněných států)	784 000,- Kč
Mediální partneři	90 000,- Kč
Granty českých nadací	0,- Kč
celkem	5 289 100,- Kč

3.3. Výzkum romštiny a etnolektů češtiny s romskými specifiky

Úkol byl vládou uložen ministryni školství, mládeže a tělovýchovy v návaznosti na hodnocení situace romské národnostní menšiny ve Zprávě za rok 2006.⁵⁾ Jako projekt *Příprava a pilotní ověření metod sociolingvistického výzkumu situace romštiny na území ČR* byl zahrnut do dotačního programu resortu na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy (viz příloha 8), a to II. kola výběrového dotačního řízení. Projekt předložil *Ústav jižní a centrální Asie Filozofické fakulty UK v Praze* jako dvouletý (2007-2008). Předběžné poznatky výzkumu za rok 2007 jsou, včetně nákladů, shrnuty v samostatné příloze 1.

3.4. Využití dotace na provádění Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Finanční náklady na zavádění dvojjazyčných česko-polských nápisů, které obcím vznikají, jsou hrazeny ze státního rozpočtu, ve kterém byla na rok 2007 (s předpokladem na další léta) v rozpočtové kapitole 304 Úřadu vlády ČR zapracována položka určená na dotace vybraným obcím na výdaje spojené s prováděním Charty v celkové výši do 5 000 tis. Kč. Tato částka byla transferována do rozpočtu Moravskoslezského kraje, který provádí administraci finančních úhrad obcím. Zavádění nových dvojjazyčných tabulí však provází v některých obcích složitá jednání mezi členy výboru pro národnostní menšiny a vedením obce. Většinová společnost zaujímá vůči zavádění nových dvojjazyčných názvů rezervovaný postoj a tento nový jev v životě lokálních či regionálních společenství nevnímá vždy pozitivně.

Podle legislativních podmínek splňuje celkem 31 obec na území okresů Frýdek-Místek a Karviná možnost zavedení dvojjazyčných česko-polských názvů. Po ratifikaci Charty v roce 2007 proběhla instalace dvojjazyčných názvů ve třinácti obcích. Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje usnesením ze dne 20. prosince 2007 č. 21/1803 rozhodlo o poskytnutí neinvestiční dotace na úhradu nákladů provedení dvojjazyčných nápisů v obcích, které o to požádaly. Jde o tyto obce:

⁵⁾ Bod II. 1. Usnesení vlády ze dne 11. června 2007 č. 637

<i>žadatel</i>	<i>kontakt</i>	<i>výše dotace (Kč)</i>
obec Albrechtice	Obecní 186, 735 43 Albrechtice	80 845,80
obec Bocanovice	Bocanovice 21, 739 91 Jablunkov	14 113,00
obec Bukovec	Bukovec 270, 739 85 Bukovec	59 331,00
město Český Těšín	Náměstí ČSA 1, 737 01 Český Těšín	212 227,50
obec Dolní Lomná	Dolní Lomná 164, 739 91 Dolní Lomná	35 000,00
obec Horní Suchá	Sportovní 3/2, 735 35 Horní Suchá	127 098,20
obec Hrádek	Hrádek 352, 739 97 Hrádek	21 455,70
obec Nýdek	Nýdek 281, 739 96 Nýdek	16 779,00
obec Smilovice	Smilovice 13, 739 55 Smilovice u Třince	4 545,80
obec Stonava	Stonava 730, 735 34 Stonava	10 805,90
obec Třanovice	Třanovice 250, 739 53 Hnojník	11 662,00
obec Vendryně	Vendryně 500, 739 94 Vendryně	57 528,10
mzdové prostředky kraje (administrace dotačního řízení)		28 835,00
celkem		680 227,00

Všem obcím byly finanční prostředky vyplaceny do konce roku 2007. Proces zavádění těchto názvů dále probíhá. Míru dvojjazyčnosti si stanovila každá obec individuálně na základě doporučení jejího výboru pro národnostní menšiny. Pohybuje se v široké škále od dvojjazyčných nápisů na veřejných budovách, přes dvojjazyčné nápisy dalších veřejných míst (autobusové zastávky apod.) a názvy ulic v různém rozsahu, až po silniční tabule označující vjezd a výjezd z obce. Ustálení podoby posledního zmiňovaného typu je stále v jednání s příslušnými orgány. Moravskoslezský kraj zaslal finanční vypořádání dotace za rok 2007 Úřadu vlády dne 11. února 2008 a nevyčerpané finanční prostředky ve výši 4 319 773,90 Kč vrátil poskytovateli. Ten uvedenou částku v řádném termínu odvedl na vypořádací účet Ministerstva financí.⁶⁾

⁶⁾ Podle vyhlášky č. 551/2004 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo Národním fondem.

4. Veřejná správa na centrální úrovni a národnostní menšiny ⁷

4.1. Rada vlády pro národnostní menšiny

Po volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2006 a jmenování první a druhé vlády Mirka Topolánka byla dne 12. března 2007 jmenována Rada. Dále dne 5. září 2007 byli usnesením vlády č. 1013 jmenováni členové Rady za Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a za Kancelář prezidenta republiky. Výměna se týkala také dvou zástupců za romskou menšinu. V září roku 2007 tak byla Rada po více než roce kompletní.

o Jednání Rady

V roce 2007 se uskutečnila tři jednání Rady.

- Dne 12. dubna 2007 se sešla Rada na své první schůzi; na programu jednání byla informace o ratifikačním procesu Charty a o schválení novely nařízení vlády č. 98/2002 Sb. Projednala též dotační programy resortů kultury a školství, mládeže a tělovýchovy na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin v roce 2007, zabývala se podněty k činnosti svého výboru pro dotační politiku a výboru pro spolupráci s orgány samosprávy a přijala informaci o přípravě Zprávy o situaci národnostních menšin v roce 2006.
- Druhé jednání se uskutečnilo dne 17. května 2007; Rada na něm zvolila své místopředsedy, projednala návrh Zprávy o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2006 a Výroční zprávy o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny za rok 2006, zabývala se návrhy závazných ukazatelů ve státním rozpočtu na rok 2008, složením jejího Výboru pro dotační politiku a Výboru Rady pro spolupráci s orgány samosprávy, návrhy na jmenování členů pracovní skupiny pro národnostně menšinové televizní vysílání a otázkou Domu národnostních menšin v Praze.
- Na jednání dne 13. listopadu 2007 byla podána informace o Následném semináři k 2. monitorovacímu cyklu plnění Rámcové úmluvy (Praha, Lichtenštejnský palác, 15. října 2007), o aktuálním vývoji v dotačních programech resortů kultury, práce a sociálních věcí a školství, mládeže a tělovýchovy na aktivity národnostních menšin v roce 2007 a 2008. Rada se rovněž zabývala přípravou První periodické zprávy o plnění závazků vyplývajících z Charty, aktuální informací o Domu národnostních menšin. Na tomto jednání byl i poprvé jako host přítomen zástupce vietnamské komunity v ČR.

o Přehled dokumentů předložených vládě

- Novela nařízení vlády ze dne 21. února 2007, kterým se mění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění nařízení vlády č. 262/2005 Sb. Materiál projednala vláda dne 21. února 2007 a usnesením č. 122 schválila návrh změny nařízení, jež nabylo účinnosti dne 1. března 2007.
- Usnesení vlády České republiky ze dne 12. března 2007 č. 226 o jmenování členů Rady vlády pro národnostní menšiny došlo k pravidelné povolební obměně celé Rady.
- Dne 30. května vzala vláda na vědomí Výroční zprávu o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny za rok 2006 (4. bod jednání).
- Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2006 byla dne 17. května 2007 projednána Radou a po připomínkovém řízení byla pak 31. května 2007 předložena pro schůzi vlády. Ta ji projednala dne 11. června 2007 a přijala k ní usnesení č. 637.

⁷⁾ Agendou romské komunity se zabývá Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity, jež vládu o jejím stavu zvláště informuje obdobným způsobem.

- Usnesení vlády České republiky ze dne 5. září 2007 č. 1013 o jmenování členů Rady vlády pro národnostní menšiny – změna u zástupce resortu kultury a školství, mládeže a tělovýchovy, zástupce Kanceláře prezidenta republiky a romské menšiny.

o Výbory Rady

- výbor pro dotační politiku se na jednáních dne 21. června a 8. srpna 2007 zabýval především závaznými ukazateli na projekty organizací příslušníků národnostních menšin ve státním rozpočtu, konkrétně v době, kdy se připravoval vládní návrh zákona o státním rozpočtu s razantně sníženou položkou na jejich aktivity v kapitole resortu kultury;
- výbor pro spolupráci s orgány samosprávy se na svých jednáních dne 19. června a 21. listopadu 2007 zabýval především fungováním výborů na úrovni lokální a regionální samosprávy, např. problémy polské menšiny v komunikaci se zastupitelstvem města Třinec a Havířov, dvojjazyčnými názvy v oblasti těšínského Slezska, situací ohledně Komise Rady hl. m. Prahy pro oblast národnostních menšin, Domu národnostních menšin a novelizací zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, zákona č. 129/2000 Sb., o krajích a zákona č. 131/2000 Sb., o hl. městě Praze.

o Publikační činnost sekretariátu Rady

- Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2006. Vydal sekretariát Rady. Úřad vlády (ISBN 978-80-87041-24-6). Praha 2007. 222 stran.
- Report on the Situation of National Minorities in the Czech Republic in 2006. Vydal sekretariát Rady. Úřad vlády (ISBN 978-80-86734-70-5). Praha 2007. 246 stran.

o Působení pracovníků sekretariátu Rady v mezinárodních grémiích

Vedoucí sekretariátu Rady Andrej Sulitka působí v pracovní skupině pro kulturní rozvoj Česko-polské mezivládní komise pro přeshraniční spolupráci a dále je členem Oponentské rady státního programu výzkumu a vývoje Slovenské republiky „Účast společenských vied na rozvoji spoločnosti“, úkol *Národ, národnosti a etnické skupiny v transformujúcej sa spoločnosti*. Zpracoval oponentský posudek plnění tohoto úkolu.

Tajemník Rady Milan Pospíšil se v roce 2007 zúčastnil jednání Expertního výboru Rady Evropy pro otázky národnostních menšin (DH-MIN). Ten v uvedené době jednal dvakrát, na jaře a na podzim ve Strasbourgu a zaměřil se mj. na otázku přípustnosti sběru dat o národnostních (etnických) menšinách a odpovídající metody jejich shromažďování. Také v závěru roku 2007 rozeslal členským státům dotazník o sběru těchto dat. Výsledkem této aktivity by měla být rukověť o praxi sběru etnických dat v členských státech Rady Evropy. Podobně byla v roce 2007 výborem a jeho sekretariátem sestavena pracovní verze dotazníku o přístupu národnostních menšin k novým komunikačním službám a médiím.

4.2. Resorty

4.2.1. Ministerstvo kultury

o Právní předpisy ve vztahu k příslušníkům národnostních menšin

Z předpisů, které byly přijaty v roce 2007, se problematiky národnostních menšin přímo dotýká nařízení vlády č. 38/2007 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění nařízení

vlády č. 262/2005 Sb. Novela, kromě upřesnění ustanovení platného nařízení, nově zařazuje mezi orgány poskytující dotace Úřad vlády České republiky, který administruje program *Podpora terénní práce*, a upravuje postup vyhlašování výběrových dotačních řízení ve vztahu ke správnímu řádu. Novela rovněž umožňuje vyhlášení více kol výběrového dotačního řízení podle aktuálních potřeb v jednom kalendářním roce.

o Muzeum romské kultury v Brně, státní příspěvková organizace

Tato instituce dále rozšiřuje svůj odborný zájem, který zeširoka přesahuje funkci muzea; vedle běžných muzejních aktivit se v roce 2007 mj. podílela na oslavách Světového Dne Romů (8. duben), Brněnské muzejní noci, zajišťovala přednáškové cykly, provozovala volnočasový dětský klub atd. Kurátoři sbírkových fondů a knihovnice muzea obsloužili celkem 72 badatelů, kteří v Muzeu uskutečnili na 100 badatelských návštěv. O úspěšnosti Muzea svědčí např. srovnání počtu návštěvníků s rokem 2006: v roce 2007 navštívilo výstavy a akce muzea celkem 11 000 návštěvníků, což je o tisíc více než v roce 2006. Přehled aktivit Muzea podává příloha 2.

4.2.2. Ministerstvo práce a sociálních věcí

Zákon č. 435/04 Sb., o zaměstnanosti reflektuje problematiku zaměstnanosti příslušníků národnostních menšin na trhu práce v ČR. Ministerstvo je pověřeno gescí činnosti Komise pro řešení problematiky zaměstnanosti obtížně umístitelných občanů na trh práce se zřetelem na romskou komunitu, která je poradním orgánem ministra práce a sociálních věcí. Členy Komise jsou vedle zástupců z řad romské komunity i zástupci odborných útvarů Správy služeb zaměstnanosti, které velice dobře spolupracují se zástupci romských nestátních neziskových organizací, občanských sdružení i zaměstnavatelských organizací, v oblasti uplatnění se na trhu.

o Projekty realizované v rámci *Národního grantového schématu* Op. 2.1, část zaměstnanost Operačního programu *Rozvoj lidských zdrojů*, které jsou zaměřeny na řešení problémů romské komunity

V souladu s usnesením vlády č. 1573/2005 k Realizačnímu plánu naplňování Koncepce romské integrace v letech 2006 – 2009 a usnesení vlády č. 355/2007, ke Zprávě o naplňování *Dekády romské inkluze* na léta 2005 – 2015, Správa služeb zaměstnanosti MPSV připravila mimo jiné i několik programů k zaměstnanosti pro podnikatele, zaměstnavatele a další instituce zabývajících se touto problematikou (nestátní neziskové organizace).

V přípravě jsou i další projekty zaměřené na zaměstnanost příslušníků romské komunity přímo, které po vyhlášení výzvy k podávání projektů budou projednány Ministerstvem práce a sociálních věcí. Další možnost zaměstnávání obtížně umístitelných občanů na trhu práce a tedy i příslušníků romské komunity, se nabízí i v nově realizovaném projektu *Institut trhu práce*, které resort realizuje ve spolupráci s *Hospodářskou komorou ČR*. Projekt je ve stádiu realizace jako pilotní na dobu 16 měsíců v pěti regionech a bude po vyhodnocení rozšířen na všechny regiony.

4.2.3. Ministerstvo spravedlnosti

V působnosti resortu jsou kromě jiného zákony pokrývající oblast civilního a trestního práva, které uvádí příloha 3, která též obsahuje příklady projektů uskutečňovaných Vězeňskou službou a Probační a Mediační službou.

4.2.4. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

o Rámcové vzdělávací programy

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání: problematika prosociálního chování a odmítání společensky nežádoucího chování je obsažena v oblastech *Dítě a ten druhý* a *Dítě a společnost*. MŠ nejpozději od 1. září 2007 začaly vzdělávat podle školních vzdělávacích programů.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání: obsahuje mimo jiné průřezová témata *Osobnostní a sociální výchova*, *Výchova demokratického občana*, *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* a *Multikulturní výchova*. Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Škola je musí do vzdělávání zařazovat na 1. i 2. stupni. Nejpozději od 1. září 2007 se podle školních vzdělávacích programů začalo pracovat v 1. a 6. ročníku ZŠ.

Rámcové vzdělávací programy oborů středního vzdělávání: v roce 2007 byl vydán *Rámcový vzdělávací program pro gymnázia*, *Rámcový vzdělávací program pro gymnázia se sportovní přípravou* a 61 rámcový vzdělávací program pro obory středního vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou (32) a obory středního vzdělání poskytující střední vzdělání s výučním listem (29). Jsou zveřejněny na [www stránkách resortu <http://www.msmt.cz/vzdelavani/ramcove-vzdelavaci-programy-zaslani-do-vnejsihopripominkoveho-rizeni>](http://www.msmt.cz/vzdelavani/ramcove-vzdelavaci-programy-zaslani-do-vnejsihopripominkoveho-rizeni) a na Metodickém portálu (www.rvp.cz). K programům vydal resort metodické materiály, např. metodickou příručku *Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů v gymnáziích*. Školy v roce 2007 začaly pracovat na tvorbě školních vzdělávacích programů. Všechny programy mají pedagogicky zpracovanou problematiku, aby se žáci ve vztahu k jiným lidem oprostili od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti. Např. Rámcový vzdělávací program pro gymnázia toto řeší mimo jiné v průřezových tématech *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*, *Osobnostní a sociální výchova* a *Multikulturní výchova*. V roce 2007 rovněž proběhla 1. etapa kurikulární reformy středních odborných škol a byla schválena příslušná část rámcových vzdělávacích programů středních odborných škol.

o Vzdělávání učitelů

Slezská univerzita v Opavě a *Vzdělávací centrum v Krnově* uspořádaly seminář *Efektivita* zaměřený na zvýšení efektivity vzdělávání romských dětí. Cílem projektu bylo zdokonalit výchovné, vzdělávací a komunikační dovednosti pedagogických pracovníků, kteří pracují s romskými dětmi v předškolním a základním vzdělávání.

Konference k dějinám druhé poloviny 20. století - v listopadu 2007 se v prostorách ministerstva uskutečnila oborová konference *Dějiny 2. poloviny 20. století*, která byla pořádána *Asociací pedagogů základního školství* v rámci projektu *ESF Motivací k metodice* ve spolupráci s resortem. Jejím cílem bylo poskytnout učitelům ZŠ a SŠ didaktické a metodické inspirace a další informace k výuce dějin druhé poloviny 20. století. Každý registrovaný účastník obdržel zdarma řadu materiálů (CD s příklady metodického zpracování osnov všech vyučovacích předmětů - jeden z výstupů projektu; publikaci R. Stradlinga *Jak učit evropské dějiny 20. století*, *Multiperspektivita* (informace o vybraných projektech je na www.msmt.cz » Vzdělávání » Základní školství » Akce).

Seminář ke vzdělávání žáků z romské komunity: ve dnech 29. a 30. listopadu 2007 se konal na ministerstvu ve spolupráci s Radou vlády ČR pro záležitosti romské komunity seminář, na kterém byly prezentovány příklady dobré praxe v oblasti vzdělávání dětí a žáků z romské komunity. Své prezentace představilo dvanáct organizací (MŠ a ZŠ, občanská sdružení,

církevní instituce, pedagogické fakulty, Liga lidských práv, místopředseda odborné komise při Radě Evropy, Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze).

Institut pedagogicko psychologického poradenství nabídl učitelům a výchovným pracovníkům tyto semináře:

- Sebezkušenostní dlouhodobý výcvik pro vedení problémových třídních kolektivů,
- Poruchy chování – kurs pro ředitele a učitele základních škol, výchovné poradce a asistenty pedagoga,
- Diagnostika a intervence k podpoře školní zralosti romských dětí,
- Specializační studium pro metodiky prevence,
- Komunitní principy a efektivní řízení týmu ve výchovných ústavech a dětských domovech *Tandemy*,
- Vzdělávací a supervizí program pro pracoviště Boletice (extrémní poruchy chování).

o Informační materiály pro školy

Ministerstvo vydalo prostřednictvím *Výzkumného ústavu pedagogického* metodické materiály k podpoře výuky na základních školách *Příručka Klíčové kompetence základním vzdělávání, Příručka příkladů dobré praxe, Příručka k vlastnímu hodnocení školy*.

Institut pedagogicko psychologického poradenství vydal pro vzdělávání učitelů v prevenci sociálně patologických jevů *Manuál dobré praxe vzdělávacích programů*.

o Vzdělávací aktivity pedagogických fakult

Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci připravila Letní školu na téma *Multikulturní dimenze v RVP a výchova k občanství* se zaměřením na aktuální problematiku národnostních menšin žijících v ČR. Zúčastnilo se jí cca 120 učitelů ZŠ a SŠ.

o Polské národnostní školství

Ve školách s polským jazykem vyučovacím se ve školním roce 2007/2008 vzdělávalo cca 1 700 žáků. Všechna školská zařízení s polským jazykem vyučovacím v Moravskoslezském kraji se nacházejí na území okresů Frýdek-Místek a Karviná, kde je největší koncentrace obyvatelstva polské národnosti. Všechna polská školská zařízení jsou zařazena do školského rejstříku resortu. Jejich úkolem je vzdělávání občanů ČR polské národnosti v souladu se vzdělávacími programy, avšak v jejich mateřském jazyce a s rozšířením o některé specifické předměty. Klesající počty žáků v ZŠ a MŠ jsou však důvodem ke slučování škol, školy s polským vyučovacím jazykem nevyjímaje. V níže uvedené tabulce je uveden přehled škol s počty žáků v ZŠ a SŠ ke dni 2. října 2007.

Okres KARVINÁ

<i>Základní škola</i>	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>					<i>třídy</i>	Σ
Albrechtice 11	0	2	1	7	10					2	20
Český Těšín-Svibice 20	3	9	3	4	6					2	25
Orlová-Lutyně, Lutyňská 400	6	2	3	4	2					1	17
Stonava Holkovice 326	2	4	2	2	3					2	13
Těrlicko, Pionýrů 1/243	5	2	5	3	7					2	22
Celkem:	16	19	14	20	28					9	97

<i>Základní škola</i>	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>	<i>VI</i>	<i>VII</i>	<i>VIII</i>	<i>IX</i>	<i>třídy</i>	Σ
Český Těšín, Havlíčkova 13	38	29	25	41	14	42	40	30	37	15	296
Dolní Lutyně, Kopernikova	3	2	2	4	2	5	12	10	8	5	48
Havířov-Bludovice, Selská 14	5	6	5	5	7	7	11	12	16	6	74
Horní Suchá 407	5	5	10	8	6	7	9	5	12	6	67
Karviná Fryštát, Dr. Olszaka 156	18	17	16	13	16	22	15	20	26	9	163
Celkem:	69	59	58	71	45	83	87	77	99	41	648

Okres Frýdek-Místek

<i>Základní škola</i>	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>					<i>třídy</i>	Σ
Bukovec 66	5	7	3	4	10					2	29
Dolní Lomná 70	4	5	1	5	6					2	21
Hrádek 77	4	4	1	8	8					2	25
Košaršiska	0	2	2	2	1					1	7
Návsí, Pod výtopnou 190	6	2	2	8	7					2	25
Oldřichovice 210	6	3	3	4	4					2	20
Ropice 146	6	6	4	4	1					2	21
Milíkov	3	5	4	5	7					2	24
Celkem:	34	34	20	40	44					15	172

<i>Základní škola</i>	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>	<i>VI</i>	<i>VII</i>	<i>VIII</i>	<i>IX</i>	<i>třídy</i>	Σ
Třinec I, Nádražní 10	15	12	14	6	9	17	19	34	17	9	143
Třinec VI, Kopernikova 696	7	7	4	13	10	10	0	21	13	7	85
Bystřice 366	19	17	11	9	17	23	25	22	38	10	181
Hnojník 6	7	7	7	4	7	10	11	13	9	7	75
Jablunkov, Školní 438	8	16	11	11	18	34	29	32	41	13	200
Mosty u Jablunkova 750	8	13	0	0	0	0	7	11	9	5	48
Vendryně 234	7	7	13	4	14	8	14	9	14	8	90
Celkem:	71	79	60	47	75	102	105	142	141	59	822

	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>	<i>VI</i>	<i>VII</i>	<i>VIII</i>	<i>IX</i>	<i>třídy</i>	Σ
Celkem ZŠ okr. Karviná	85	78	72	91	73	83	87	77	99	50	745
Celkem ZŠ okr. Frýdek-Místek	105	113	80	87	119	102	105	142	141	74	994
ZŠ Celkem	190	191	152	178	192	185	192	219	240	124	1739

<i>Střední škola</i>	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>třídy</i>	Σ
Gymnázium Český Těšín	90	90	87	96	12	363
Gymnázium Český Těšín (třídy v Karvině)	15	19	19	23	4	76
Střední průmyslová škola-Karviná	2	4	7	7	*	20
Obchodní akademie Český Těšín	31	26	26	31	4	114
Střední zdravotnická škola-Karviná	11	12	15	12	*	50
Celkem:	149	151	154	169		623

* Třídy dělené

Výuka na SŠ s polským jazykem vyučovacím byla v roce 2007 na těchto školách:

- Obchodní akademie, Český Těšín, Sokola Tůmy 12, má zařazený obor 63-41-M/004 Obchodní akademie v polském vyučovacím jazyce.
- Střední zdravotnická škola, K.H. Borovského 2315, 733 01 Karviná - Mizerov, má zařazený obor 53-41-M/007 Zdravotnický asistent v polském jazyce.
- Střední průmyslová škola, Žižkova 1818, Karviná – Hranice, má zařazený obor 23-41-M/001 Strojírenství v polském jazyce.
- Gymnázium s polským vyučovacím jazykem Český Těšín, Havlíčkova 13, má zařazené obory 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné, 79-41-K/601 Gymnázium – všeobecné, 79-41-K/404 Gymnázium – přírodovědné obory v polském jazyce.

V návaznosti na aktuální potřeby vzdělávání žáků polské národnostní menšiny žijící v ČR Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhovělo žádosti Polského centra pro polské národnostní školství a schválilo *Rámcový učební plán pro školy s polským jazykem vyučovacím* (č.j. 10076/07- 22):

vzdělávací oblasti	vzdělávací obory	1. stupeň	2. stupeň
		1. – 5. ročník	6. – 9. ročník a odpovídající ročníky víceletých středních škol
		minimální časová dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Polský jazyk a literatura	35	15
	Český jazyk a literatura	14	12
	Cizí jazyk	9	12
Matematika a její aplikace		20	15
Informační a komunikační technologie		1	1
Člověk a jeho svět		12	-
Člověk a společnost	Dějepis	-	11
	Výchova k občanství		
Člověk a příroda	Fyzika	-	21
	Chemie	-	
	Přírodopis	-	
	Zeměpis	-	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	10
	Výtvarná výchova		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	10
	Tělesná výchova	10	
Člověk a svět práce		5	3
Průřezová témata		P	P
Disponibilní časová dotace		2	14
Celková povinná časová dotace		120	124

o Aktivity vysokých škol

Podpora výuky romského jazyka na VŠ: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze uskutečňuje v rámci studijního programu *Filologie* navazující magisterský studijní obor *Romistika* a Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity Brno *Kurs romštiny pro zájemce ze všech studijních oborů* (hodinová dotace 0/2 v zimním i letním semestru).

Prostřednictvím *Fondů rozvoje vysokých škol* byly podpořeny výzkumné a implementační projekty Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze (projekt *Multimediální podpora předmětu Komunikace mezi kulturami*), Pedagogické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě (projekt *Hudebně - romistická mediotéka - klíčový předpoklad iniciace profilujících doplňujících disciplín*), a Filozofické fakulty Univerzity Pardubice (projekt *Soužití plodné i bolestné - Češi, Němci a Židé v Českých zemích 1880 1938*).

4.2.5. Ministerstvo vnitra

Na úseku sdružovacího a shromažďovacího práva mají podle § 5 menšinového zákona příslušníci národnostní menšiny právo sdružovat se v národnostních sdruženích i v politických stranách a v politických hnutích za podmínek a způsobem stanoveným zvláštními právními předpisy.⁸⁾ Zákonná úprava sdružovacího práva je v souladu s ústavními principy i příslušnými mezinárodními úmluvami. V databázi občanských sdružení jsou v současné době vedena následující národnostní sdružení: 8 sdružení Bulharů, 3 sdružení Chorvatů, 6 sdružení Maďarů, 27 sdružení Němců, 17 sdružení Poláků, 480 sdružení Romů, 3 sdružení Rusínů, 10 sdružení Rusů, 4 sdružení Řeků, 9 sdružení Slováků, 1 sdružení Srbů a 11 sdružení Ukrajinců, tj. celkem 579 sdružení.

⁸⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů; zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích

o Legislativní opatření

V roce 2007 předložila vláda Poslanecké sněmovně vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony související s registrovaným partnerstvím a některé další zákony, zpracované na základě návrhu Ministerstva vnitra (sněmovní tisk 395), který byl schválen Poslaneckou sněmovnou a je předložen Senátu. V části sedmé týkající se změny zákona o matrikách je nově upraveno užívání jmen příslušníků národnostních menšin v jazyce národnostní menšiny. Tato změna se navrhuje s odvoláním na ustanovení čl. 11 odst. 1 Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 96/1998 Sb.), podle kterého příslušník národnostní menšiny má právo používat své příjmení (jméno po otci) a křestní jména v menšinovém jazyce. Po ukončení legislativního procesu se předpokládá nabytí účinnosti tohoto zákona v roce 2008.

Právní úprava práv příslušníků národnostních menšin a stávající praxe je v souladu s ústavním pořádkem a odpovídá mezinárodním závazkům České republiky vyplývajícím z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, z Úmluvy o lidských právech a svobodách a z Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin.

o Volby v roce 2007 (Senát Parlamentu ČR, některá obecní zastupitelstva)

Na úseku voleb mají podle § 10 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „menšinový zákon“) za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy (tj. volebními zákony), příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území ČR, právo na zveřejnění oznámení o době a místě konání voleb a na další informace pro voliče v jazyce národnostních menšin.

V návaznosti na to obsahují všechny volební zákony podmínky, za nichž musí starosta obce zveřejnit oznámení o době a místě konání voleb v obci a upozornění voličům na povinnost prokázat totožnost a státní občanství a další potřebné údaje nutné k nerušenému průběhu voleb i v jazyce příslušné národnostní menšiny.

Ustanovení § 15 odst. 4 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ustanovení § 29 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 32 odst. 4 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, stanoví, že v obci, ve které se zřizuje výbor pro národnostní menšiny podle zvláštního právního předpisu, se výše uvedené oznámení zveřejní i v jazyce příslušné národnostní menšiny. V této souvislosti odkazují citované volební zákony na ustanovení § 117 odst. 3 zákona o obecním zřízení.

Zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v ustanovení § 27 odst. 3 stanoví, že v kraji, v němž se zřizuje výbor pro národnostní menšiny podle zvláštního zákona, se oznámení voličům zveřejní i v jazyce příslušné národnostní menšiny. V daném případě odkazuje zákon o volbách do zastupitelstev krajů na ustanovení § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2007 se konaly doplňovací volby do Senátu Parlamentu České republiky ve dvou volebních obvodech a dále nové, opakované a dodatečné volby do zastupitelstev celkem 71 obce. Při těchto volbách byla aplikována shora citovaná ustanovení volebních zákonů a příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území ČR, byli v dotčených obcích uvedeným způsobem informováni o době a místě konání voleb v obci.

Vzhledem k tomu, že podle ustanovení § 10 menšinového zákona mají příslušníci národnostních menšin, kteří tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy, nejen právo na zveřejnění oznámení

o době a místě konání voleb, ale také právo na další informace pro voliče v jazyce národnostních menšin, zasílá Ministerstvo vnitra, a to nad rámec povinností stanovených mu volebními zákony, před každými volbami Informaci o způsobu hlasování v jazyce příslušných národnostních menšin všem obcím, kde občané hlásící se k jiné národnosti než české dosahují alespoň 10 % obyvatel obce (v těchto obcích se zřizuje výbor pro národnostní menšiny). Informace o způsobu hlasování v jazycích národnostních menšin byla v těchto obcích zveřejněna na místě k tomu obvyklém, tj. především vyvěšením na úřední desce obecního úřadu, a dále v každé volební místnosti na území obce.

o Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k národnostním menšinám

V roce 2007 byly realizovány následující aktivity:

- Svou činnost nadále rozvíjeli styční důstojníci pro menšiny, ustavení na krajských správách Policie ČR a jejich pracovní skupiny.
- Byl rozšířen projekt Asistent Policie ČR pro práci v sociálně vyloučených lokalitách, jehož smyslem je podpora obětí trestné činnosti v prostředí sociálního vyloučení a zefektivnění odhalování latentní kriminality v těchto lokalitách. V současnosti funguje projekt v Ostravě, Chebu, Brně, Karviné a Plzni.
- Proběhl roční Pilotní projekt supervize při Městském ředitelství Policie ČR v Brně, jehož cílem bylo ověřit možnost aplikace supervize, jako nástroje v oblasti personální práce v podmínkách Policie ČR.
- Pokračovala realizace výzkumů zaměřených na zmapování kriminality zasahující sociálně vyloučené lokality.
- V této oblasti byly dále zkvalitňovány vzdělávací programy, probíhalo další vzdělávání policejních pedagogů a posuzování kvality vzdělávacích programů k dané problematice na středních policejních školách a školních policejních střediscích.
- Byl vydán komplexní výukový materiál *Policie mezi kulturami*, zaměřený na komunikaci policistů s příslušníky národnostních menšin.
- Došlo k realizaci projektu *Antidiskriminační vzdělávání příslušníků Policie ČR*, jehož stěžejní aktivitou byly vzdělávací semináře pro policisty zaměřené na problematiku práva na rovné zacházení a na problematiku právních aspektů fenoménu sociálního vyloučení. Součástí projektu bylo také vydání projektové publikace *Věz a nediskriminuj!*.

o Meziresortní komise pro boj s extremismem, rasismem a xenofobií

Komise je poradním orgánem ministra vnitra, zřízeným usnesením vlády č. 903/2001 a č. 238/2002. V současné době slouží jako expertní zázemí styčného úředníka ČR pro kontakt s *Agenturou pro základní práva EU* (EU Fundamental Rights Agency – FRA), resp. *Evropským monitorovacím střediskem rasismu a xenofobie* (dále jen EUMC) a jako národní kontaktní bod ČR pro Úřad pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). Členové Meziresortní komise zabezpečovali, z hlediska působnosti svých resortů a úřadů, podkladové materiály k *Informaci o problematice extremismu v roce 2007*. Dále průběžně a podle aktuální potřeby plnili úkoly spjaté s přípravou různých podkladových materiálů k problematice extremismu, rasismu, antisemitismu a islámofobie na území ČR a opatřeními proti těmto fenoménům, vyplývajícím z titulu národního bodu ČR pro kontakt s ODIHR OBSE.

o Pracovní skupina k problematice pravicově extremistických hudebních produkcí

Jejím hlavním cílem je sjednocení interpretace a aplikace § 198a, § 260 a § 261 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákon“) s ohledem na úpravu trestných činů podpory, propagace, či podněcování

extremistických jednání v případech extremistických hudebních koncertů. Gesci nad pracovní skupinou převzal odbor bezpečnostní politiky resortu vnitra, za její členy byli nominováni zástupci bezpečnostních a zpravodajských služeb.

K jednáním jsou dále zváni zástupci Nejvyššího soudu, Nejvyššího státního zastupitelství, neziskových organizací a konzultant pracovní skupiny z oboru znalectví. Při objasňování trestného činu podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka podle § 260, 261 a 261a trestního zákona, případně i dalších extremisticky laděných trestných činů, je často vyžadován znalecký posudek odborníka na problematiku extremismu.

Problematickým se jevila neexistence vhodného oboru v evidenci znalců, kam by bylo možno takového znalce zařadit. Z tohoto důvodu bylo navrženo Ministerstvu spravedlnosti vytvoření nového oboru sociální vědy, odvětví politologie, které tomuto návrhu vyhovělo. V souvislosti se shromážděními pravicových extremistů se vyskytly aplikační problémy se zákonem o právu shromažďovacím. Sporným se jevil zejména výklad pojmu „oznámený účel shromáždění“.

Resort vnitra zastává názor, že je nutno posuzovat skutečný účel oznámeného shromáždění, a to v celkovém kontextu historických a společenských souvislostí, místa konání, osob účastníků a informací, které jsou o nich známy, stejně tak jako celkové vyznění účelu akce. Tomuto výkladu přisvědčil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 5. listopadu 2007.

4.2.6. Ministerstvo zahraničních věcí

Ministr zahraničních věcí i zastupitelské úřady ČR v zahraničí stejně jako v minulých letech informovali v rámci průběžného plnění úkolu, uloženého usnesením vlády č. 720 ze dne 14. července 1999, o opatřeních přijímaných v ČR k postihu rasové, národnostně či jinak extremisticky motivované trestné činnosti a o snaze eliminovat veškeré projevy rasové diskriminace ve společnosti.

Ministerstvo zahraničních věcí se každoročně podílí na tvorbě následujících zpráv: Zpráva o stavu lidských práv v ČR, Zpráva o situaci národnostních menšin v ČR a Zpráva o stavu romských komunit. Dále aktivně sleduje vývoj zahraniční extremistické scény a připravuje podklady k Informaci o problematice extremismu na území ČR. Zastupitelské úřady k tomuto tématu zpracovávají každoročně informační materiál, který slouží mimo jiné také jako cenný zdroj informací pro Policii ČR.

o OSN

6. a 7. periodická zpráva o plnění Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace

V březnu 2007 Výbor pro odstranění všech forem rasové diskriminace na svém zasedání v New Yorku s delegací ČR projednal zprávu předloženou v roce 2006, odpovědi na navazující předběžné otázky, které mu ČR poskytla, i podklady poskytnuté nevládními organizacemi. Své hodnocení České republiky z hlediska dodržování práv obsažených v Úmluvě shrnul Výbor do závěrečných doporučení. V nich shrnuje jednak pozitivní aspekty a dále problémy vyvolávající znepokojení, na které navazuje výčet doporučení směřujících ke zdokonalení dodržování práv upravených Úmluvou. Doporučení se týkají zejména:

- neexistence komplexního legislativního rámce ochrany před diskriminací,
- práce policie ve vztahu k menšinám,
- problematiky sterilizací,
- zaměstnanosti Romů ve veřejné správě a institucích,
- rasové diskriminace v uplatnění práva na bydlení a ochrana zranitelných osob, včetně Romů před vystěhováním,
- situace Romů v oblasti vzdělávání,
- nízkého počtu stížností obětí rasové diskriminace.

2. periodická zpráva o plnění Mezinárodního paktu o občanských a politických právech

V červenci 2007 Výbor pro lidská práva na svém zasedání v Ženevě s delegací ČR projednal zprávu předloženou v roce 2006, odpovědi na navazující předběžné otázky, které mu ČR poskytla, i podklady poskytnuté nevládními organizacemi. Své hodnocení České republiky z hlediska dodržování práv obsažených v Paktu shrnul Výbor do závěrečných doporučení. V nich shrnuje jednak pozitivní aspekty a dále problémy vyvolávající znepokojení, na které navazuje výčet doporučení směřujících ke zdokonalení dodržování práv upravených Úmluvou. Doporučení Výboru se týkají především:

- postupu policie, především vůči Romům a ostatním ohroženým skupinám, a to zejména při zatýkání a zadržování,
- neexistence nezávislého orgánu s pravomocí přijímat a prověřovat veškeré stížnosti na použití nepřiměřené síly a další zneužívání pravomoci policie,
- problematiky sterilizací,
- neexistence komplexního legislativního rámce ochrany před diskriminací,
- diskriminace Romů v přístupu k bydlení a dalších oblastech,
- neúměrně vysokého počtu romských dětí umístěných v ústavech sociální péče,
- nedostatečného posouzení zvláštních vzdělávacích potřeb Romů s přihlédnutím k jejich kulturní identitě ve školních osnovách,
- diskriminace cizích státních příslušníků žijící v České republice a problémů souvisejících s jejich začleněním do české společnosti.

o EU

Agentura Evropské unie pro základní práva vydala Zprávu o rasismu a xenofobii v členských státech EU za rok 2006. Zpráva popisuje mj. situaci příslušníků národnostních menšin (především romských komunit) v ČR v oblasti vzdělávání, zaměstnávání, bydlení a rasového násilí a kriminality. Dle zprávy patří ČR ke třem zemím EU, které v roce 2006 zaznamenaly mírný pokles v počtu rasově motivovaných trestných činů.

4.2.7. Kancelář prezidenta republiky

Prezident republiky při svých akcích akcentoval nezbytnost vzájemného respektu, úcty a poznání při nalézání shody v otázce soužití menšin s většinovou společností. Opakovaně rovněž odsoudil jakékoliv násilné jednání vycházející ze základů netolerance, xenofobie a národnostní zášti či nesnášenlivosti a varoval před nebezpečím jeho recidivy.

Dne 20. května 2007 vystoupil prezident republiky s projevem na *Tereziánské tryzně*. V něm upozornil na nepřijatelnost pokusů o přepisování historie a o stavění obětí na roveň viníkům. Obdobně vyzněl i jeho projev, který pronesl dne 10. června 2007 v Lidicích.

Dne 26. května 2007 vystoupil s projevem při zahájení plenárního zasedání na summitu 15 střeoevropských prezidentů v Brně. Zabýval se i národnostně a etnicky pestrými oblastmi západního Balkánu. K tématu národnostních konfliktů zdůraznil princip, že řešení vzájemně vyjednaná mezi těmi, kterých se to týká, jsou vždy lepší a přijatelnější pro domácí obyvatelstvo než ta, která musí být zprostředkována vnější pomocí.

V souladu se zahraniční politikou vlády vystoupil dne 26. září 2007 za ČR prezident republiky se svým oficiálním projevem na Valném shromáždění OSN. V něm mimo jiné zdůraznil přesvědčení o nutnosti prevence a nenásilného řešení sporů a konfliktů.

Dne 24. října 2007 ve svém *Prohlášení o připravovaném pochodu extremistů pražskou židovskou čtvrtí* vyjádřil prezident republiky své znepokojení nad snahou některých extremistických politických skupin v naší zemi u příležitosti tragického výročí *Křišťálové noci* v nacistickém Německu zorganizovat provokační pochod historickou pražskou

židovskou čtvrtí. Apeloval na všechny odpovědné orgány, aby nedopustily konání takového politicky a morálně nepřijatelné akce, kterou není možné tolerovat pod záminkou svobody projevu a shromažďování.

Prezident republiky dne 27. prosince 2007 převzal od velvyslance Ruské federace Alexeje L. Fedotova Puškinovu medaili, která mu byla udělena mimo jiné i za uchovávání kulturního dědictví a sbližování a vzájemného obohacování mezi různými kulturami a národy.

Podle Kanceláře prezidenta republiky má Česká republika tu nespornou výhodu, že zde nežijí žádné početnější menšiny, které by byly svou povahou srovnatelné s některými jinými evropskými zeměmi. Tradice vlastního extremismu nejsou silnější, než v jiných zemích, v případě extremismu pravicového jsou dokonce slabší. Celkově dobrých vztahů mezi většinovou společností a mezi příslušníky národnostních menšin tak je dnes dosaženo celkovou konstelací v této oblasti, nikoliv systematickým vzděláváním a výchovou k toleranci. To se projevuje zejména ve vnímání Romů, jež již svou četností nelze zařadit k malým skupinám. Jako dobré lze hodnotit nevnučování nějaké konkrétní státní strategie či ideologie založené na asimilačním nebo multikulturním přístupu. Na druhé straně je ale v českých podmínkách patrně možno více dělat v oblasti školství, konkrétně vzdělávání a výchovy k toleranci, vzájemnému pochopení, nenadřazování se či neponižování druhého.⁹⁾

4.2.8. Veřejný ochránce práv

Z pohledu vyřizování podnětů týkajících se práv národnostních menšin se Veřejný ochránce práv zabýval podněty týkající se uzavření ZŠ, v níž probíhá vyučování v polském jazyce, resp. sloučení dvou ZŠ s polským vyučovacím jazykem v Třinci. Podle čl. 101 odst. 4 Ústavy stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem, v tomto smyslu vyznívá i ustanovení § 7 odst. 1 zákona o obcích: „Obec spravuje své záležitosti samostatně. Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví.“ V činnosti orgánů dozoru a kontroly, tzn. Ministerstva vnitra, však Veřejný ochránce práv nezjistil pochybení, které by odůvodnilo jeho zásah.

K Závěrečnému stanovisku Veřejného ochránce práv ve věci sterilizací provedených v rozporu s právem se opakovaně vyjadřoval ministr zdravotnictví. Veřejného ochránce práv vyrozuměl o plnění nápravných opatření, které se týkalo jeho činnosti osvětové a rovněž kroků v oblasti legislativní. V oblasti nelegislativní se postup Ministerstva zdravotnictví soustředil zejména na zdravotnickou veřejnost. Došlo k vypracování vzoru informovaného souhlasu pro výkon sterilizace a k jeho zveřejnění ve Věstníku ministerstva č. 8/2007, stanovisko Ministerstva zdravotnictví ke sterilizacím, pokyn důsledně dodržovat platné právní předpisy a práva pacientů bylo postoupeno všem zdravotnickým zařízením, kterých se týkalo šetření, a odeslán dopis týkající se vzdělávání lékařů dle návrhu poradního sboru řediteli Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, vyrozumění České lékařské komory o závěrech šetření. Z legislativních opatření ministr zdravotnictví uvádí vyhlášku č. 385/2006 Sb., o zdravotnické dokumentaci, kde je podrobně upraven tzv. informovaný souhlas, jakož i posílení práv pacientů novelou zákona o péči o zdraví lidu. Dále došlo ke zpracování věcného záměru zákona o specifických zdravotních službách s problematikou sterilizace a kastrace, k němuž veřejný ochránce práv uplatnil své připomínky.

Veřejný ochránce práv konstatuje, že otázka uspokojování potřeb bydlení zůstává stále aktuálním tématem podnětů jemu adresovaných. Na ochránce se stále častěji obracejí lidé,

⁹⁾ Resort školství, mládeže a tělovýchovy nesouhlasí s touto formulací. Upozorňuje, že výchova k toleranci je celospolečenskou záležitostí a kladný postoj veřejnosti je rozhodující pro změnu současného stavu. Ke zlepšení je nutný společný mezirezortní postup s využitím médií. Úspěchu lze docílit pouze jednotným působením na celou populaci.

kteří se nacházejí v obtížné sociální situaci a žádají o pomoc při zajištění bydlení. S těmito podněty souvisí podání, která kriticky poukazují na rozšiřování „sociálně vyloučených lokalit“, do nichž jsou sociálně slabé rodiny sestěhovávány (a to obvykle do staveb, které jsou stavebně-technicky nevyhovující). Ochránce se za dobu své činnosti zabýval takovými případy opakovaně a věnoval se zde zejména prošetření postupu obecních úřadů při poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi, výkonu sociálně-právní ochrany dětí, postupu stavebních úřadů při posuzování stavebně-technického stavu budov, postupem orgánů ochrany veřejného zdraví a úřadů práce.

Za rok 2007 lze jako příklad zmínit vystěhování romských obyvatel z pavlačového domu č. p. 1336 ve Vsetíně. Ochránce zde důrazně odmítl export sociálně vyloučených rodin a konstatoval, že v činnosti dotčených správních úřadů existovaly výrazné rezervy, především v oblasti preventivní činnosti a sociální práce s romskými rodinami.

5. Dotační programy a další dotace

5.1. Ministerstvo financí

Je správcem kapitoly *Všeobecná pokladní správa* (dále jen VPS), která je tvořena příjmy a výdaji státního rozpočtu, které mají všeobecný charakter, a nepatří tak do okruhu působnosti žádného určitého správce kapitoly. Pro rok 2007 byly vyčleněny v kapitole VPS tyto položky, týkající se podpory aktivit příslušníků národnostních menšin a integrace romské komunity:¹⁰⁾

<i>položka kapitoly VPS</i>	<i>výše podpory</i>
Koordinátoři romských poradců při krajských úřadech	5 500 tis. Kč
Program předcházení sociálního vyloučení v romských komunitách	30 000 tis. Kč
Světový romský festival KHAMORO Praha	1 600 tis. Kč

5.2. Ministerstvo kultury

Jedním z nosných dotačních titulů ministerstva je Program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin, ten administruje odbor regionální a národnostní kultury.

Druhým je Program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin, jenž je v agendě odboru médií a audiovize. Jinak dotační politika věcných odborů resortu není založena na národnostním principu, i když též poskytují dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin.

Vedle již výše jmenovaných programů poskytlo Ministerstvo kultury státní dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin také jako součást dotačního programu odboru umění a knihoven; přehled těchto dotací je uveden v příloze 5. Kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin podporuje též odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií. Přehled je uveden v příloze 6. Kromě projektů v rámci programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin jsou v rámci dotačního programu pro oblast audiovize a masmédií podporovány projekty s prvkem podpory kulturních aktivit národnostních menšin. Přehled projektů v dotačním programu pro oblast kinematografie, obsahujících prvek podpory kulturních aktivit národnostních menšin, uvádí příloha 7.

o Program podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin

Do výběrového dotačního řízení na projekty v programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice v roce 2007 se přihlásilo 59 subjektů s 94 projekty, z nichž 82 projektů získalo státní dotaci. Celková výše finančních prostředků rozdělených v tomto výběrovém dotačním řízení činila 7 898 000,- Kč. Na základě usnesení vlády ČR ze dne 7. dubna 2003 č. 347 poskytlo Ministerstvo kultury na realizaci projektu Světový romský festival KHAMORO 2007 dotaci ve výši 1 600 000,- Kč (blíže – viz oddíl 3.2.). V přehledu jsou uvedeny částky včetně navýšení a vrácení nevyužitých finančních prostředků (52 subjekty na 81 projektů). Celková částka na program činí 9 534 670,- Kč. Přehled dotací v tomto programu je v příloze 4.

¹⁰⁾ V této souvislosti ministerstvo upozorňuje, že na základě usnesení vlády ze dne 25. července 2007 č. 841 ke Kontrolnímu závěru Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 06/04 *Prostředky státního rozpočtu zahrnuté do kapitoly Všeobecná pokladní správa*, byly první dvě položky přesunuty od roku 2008 z kapitoly VPS do rozpočtu kapitoly Úřadu vlády a položka Světový romský festival KHAMORO Praha do rozpočtu kapitoly Ministerstva kultury.

V komisi, která posuzuje projekty zaslané do výběrového řízení v programu Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice, mají zastoupení národnostní menšiny bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská a ukrajinská.

Obsahem projektů, přihlášených do výše uvedeného výběrového řízení, spadajícího do působnosti odboru regionální a národnostní kultury, jsou stejně jako v minulém roce umělecké aktivity, kulturně vzdělávací a výchovné aktivity, studium a rozborů národnostní kultury a lidových tradic, dokumentace národnostní kultury, ediční činnost (neperiodické publikace) a multietnické kulturní akce (směřující mimo jiné např. k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie).

KULTURNÍ AKTIVITY V ROCE 2007 PODLE JEDNOTLIVÝCH NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN

BULHARSKÁ

Ve výběrovém dotačním řízení byla podpořena občanská sdružení *Bulharská kulturně osvětová organizace*, *Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně*, *Pirin*, *Sdružení pro Bulharsko* a *Vazražďane*, která se podílela především na zachování tradic bulharské kultury.

CHORVATSKÁ

Obec Jevišovka obdržela dotaci na *Kulturní den moravských Chorvatů v Jevišovce*. Cílem akce je ožívování a prezentace zachovaných pokladů lidové kultury moravských Chorvatů.

MAĎARSKÁ

Svaz Maďarů žijících v českých zemích vyvíjí již tradičně rozsáhlou kulturní činnost. Nejvýznamnějším projektem této organizace jsou každoročně pořádané *Dny maďarské kultury*, konané v několika městech v ČR (Praha, Brno, Ostrava, Teplice, Plzeň, Litoměřice), na nichž je prezentována a šířena maďarská kultura v českém prostředí.

NĚMECKÁ

Občanská sdružení se zaměřují v rámci svých projektů na tradiční lidovou kulturu německé menšiny na našem území – např. *Kulturní sdružení občanů německé národnosti*, *Sdružení Němců*, *regionální skupina Hřebečsko*, *Svaz Němců - region Chebsko*, *Svaz Němců – Liberec*, *Lužice – severní Čechy*.

Velké jubilejní setkání lidového umění a kultury německé menšiny České republiky patřilo opět mezi největší kulturní akce občanů německé národnosti. Jedná se o každoroční setkání regionálních svazů, organizované v Praze *Shromážděním Němců v Čechách*, na *Moravě a ve Slezsku*. Mezi oceněnými občanskými sdruženími byla i *Mládežnická kontaktní organizace v ČR – JUKON* a *Spolek přátel Šumavy*.

POLSKÁ

Polský kulturně osvětový svaz v ČR (PZKO) v roce 2007 oslavil 60. výročí svého působení. Při této příležitosti zorganizoval *Jubilejní Festival PZKO 2007*. Každoročně též realizuje projekt *Kulturně - osvětová činnost*. Cílem je umožnit členům PZKO kulturní vyžití v rodném jazyce, zajištění rozvoje kulturního dědictví, aktivní prezentace, vědecké zkoumání a publikování s cílem informování nejširší veřejnosti. Mezi tradiční akce patřil festival *Gorolski Świąto*, který se konal v Jablunkově.

Kongres Poláků v ČR je druhé největší polské sdružení. Projekt *Dokumentační centrum Kongresu Poláků* navazuje na předcházející léta, je zaměřen na dokumentační a prezentační činnost. Centrum shromažďuje, zpracovává a zpřístupňuje předměty archivní, knižní i muzejní

povahy a poskytuje informace vztahující se k minulosti a současnosti těšínského Slezska.

Pravidelnou činnost vyvíjejí pěvecké sbory občanských sdružení *Polské umělecké sdružení Ars Musica*, *Polské pěvecké sdružení Collegium Canticorum* z Českého Těšína i pěvecký soubor *Hutník*, působící při Domě kultury – Sdružení uměleckých a zájmových aktivit v Třinci a též *Pěvecko – hudební sdružení* v Českém Těšíně. Pravidelné výstavy polských knih spojené s doprovodnými literárními akcemi pořádá *Sdružení přátel polské knihy* v Českém Těšíně a Mezinárodní výtvarné sympozium *Polské sdružení výtvarných umělců* v ČR. Mezinárodní přehlídku lidových kapel a folklorních souborů organizovalo občanské sdružení *Górole, folklorní soubor* z Mostů u Jablunkova a X. Festival dětské písně občanské sdružení *Matice školská v České republice* v Českém Těšíně.

V programu na podporu zahraničních kontaktů v oblasti neprofesionálních uměleckých aktivit byl oceněn částkou ve výši 75 000,- Kč projekt *Účast na 25. mezinárodním festivalu hudby 2007, Španělsko (Cantonigros), předložený Polským uměleckým sdružením ARS MUSICA*.

ROMSKÁ

Občanské sdružení *Slovo 21* organizovalo *Světový romský festival KHAMORO 2007*. Festival patří k nejvýznamnějším projektům romské menšiny. Každoročně se na něm prezentují naše i zahraniční romské soubory a kapely.

Mezi tradiční festivaly patří *Romská píseň 2007*, organizovaná občanským sdružením *Demokratická aliance Romů ČR* z Valašského Meziříčí, a karvinský Romský festival 2007 (*Sdružení Romů severní Moravy*).

Putovní výstavu „*Nacistický tábor v letech u Písku a současnost*“ – *Zaniklý svět původních českých Romů a Sintů* prezentoval v Praze Výbor pro odškodnění romského holocaustu v ČR.

RUSÍNSKÁ

Folklorní soubor Skejušan z Chomutova zaměřuje svoji činnost jako jediný soubor v ČR na udržování a uchovávání lidových tradic a zvyků v rusínském jazyce.

RUSKÁ

Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR se v projektu *Kulturně – společenská činnost Ruské tradice* zaměřilo především na přednáškové cykly a besedy. Odbor regionální a národnostní kultury podpořil i aktivitu *České asociace rusistů* na realizaci projektu *ARS Poetica – Puškinův památník*.

ŘECKÁ

Občanské sdružení *Asociace řeckých obcí* v ČR v rámci projektu *Kulturní činnost řecké menšiny* v ČR se zaměřilo na podporu kulturně vzdělávacích a výchovných aktivit, kulturně osvětové činnosti a na studium národnostní kultury a lidových tradic a její dokumentaci. Cílem projektu *Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny* v ČR, který předložilo občanské sdružení *Lyceum Řekyň* v ČR, je rozvoj kultury řecké menšiny na území České republiky, péče o kulturní dědictví, zachování lidových tradic a zabezpečení celoroční činnosti. Lyceum Řekyň uchovává řecké národní kroje a prezentuje je prostřednictvím přehlídek a činnosti tanečního souboru.

SLOVENSKÁ

Klub slovenské kultury nadále věnuje pozornost dokumentační činnosti slovenské menšiny a česko-slovenským vztahům v ČR. Pořádá výstavy, přednášky a besedy. Při příležitosti 30. výročí Klubu slovenské kultury se konal kulturně společenský program. *Obec Slováků* v ČR je pořadatelem Mezinárodního festivalu slovenského folkloru *Jánošíkův dukát*, který se

konal tradičně v areálu Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Nad akcí převzal záštitu ministr kultury. Součástí programu festivalu je i prezentace lidových řemesel.

Slovensko - český klub opět organizoval *Dny slovenské kultury* v ČR, které se uskutečnily v 11 městech ČR. Kromě toho občanské sdružení pokračovalo v klubových večerech Slovenských dotykov.

Limbora - slovenské folklorní sdružení a *Folklorní sdružení PÚČIK* se dlouhodobě zaměřují na tradice a zvyky slovenského lidu uchované v lidových písních a tancích. Obdobné zaměření má i *Folklorní soubor Šarvanci*. Svě 15. výročí oslavil dětský soubor *Limborka* a *Slovenský literární klub* oslavil 5 let své činnosti.

SRBSKÁ

Srbské sdružení sv. Sáva mělo obdržet na projekt *Knihovna s čítárnou* dotaci ve výši 55 000,- Kč. V průběhu roku však od realizace projektu občanské sdružení odstoupilo a dotace nebyla poskytnuta.

UKRAJINSKÁ

Občanské sdružení *Ukrajinská iniciativa* v České republice opět realizovalo projekt *Ukrajinský klub*, jehož cílem bylo zajišťovat celoroční klubový život pro příslušníky ukrajinské menšiny. Projekt *Dny ukrajinské kultury* v ČR si kladl za cíl přibližovat tradice, současný kulturní život, hudební, literární a výtvarnou tvorbu Ukrajinců žijících v ČR.

Hlavní náplní činnosti *Sdružení Ukrajinců a přátel Ukrajiny* jsou hudební aktivity. V rámci sdružení aktivně vystupuje *Pěvecký sbor sv. Vladimíra*.

Účelem projektu *Studium přítomnosti ukrajinské národnostní menšiny na území České republiky a dokumentace Ukrajinky v českých a moravských archivech*, který předložilo občanské sdružení *RUTA*, bylo zmapovat přítomnost fondů souvisejících s kulturním a společenským životem ukrajinských spolků a institucí na území dnešní ČR od doby meziválečné až po dnešek.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

V programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice byl oceněn projekt *Judaismus a holocaust v kinematografii*, který předložila *Židovská obec v Praze*.

Občanské sdružení *OLAM – Společnost Judaica* pořádala v Holešově *Týden židovské kultury – 7. ročník*.

Odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií zajišťuje plnění usnesení vlády ze dne 28. července 1999 č. 797, které ukládá ministroví kultury zajistit podporu studia a vzdělávacích aktivit v oblasti holocaustu.

Ve všech materiálech, studiích a dalších aktivitách k této problematice je spolu s holocaustem Židů uváděn holocaust Romů. Problematikou se programově zabývá Památník Terezín (příspěvková organizace zřizovaná resortem ve spolupráci se zmíněným Muzeem romské kultury v Brně). Holocaust Romů je připomínán v expozici Památníku Terezín i jím spravovaných zahraničních muzejních expozicích v bývalých koncentračních táborech v Osvětimi a Ravensbrücku. K dané problematice pořádá semináře a workshopy pro odborníky a ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pro pedagogy, žáky a studenty.

Činnost Památníku Terezín, státní příspěvkové organizace resortem zřizované, byla zajištěna schváleným příspěvkem na provoz muzea v roce 2007 ve výši 24 626 tis. Kč.

Kulturní aktivity v oblasti vzdělávání o holocaustu byly podpořeny v roce 2007 dotací 20 tis. Kč na Projekt k uctění památky transportu nejvýznamnějších hudebníků terezínského ghetta do Osvětimi.

MULTIETNICKÉ KULTURNÍ AKCE

K nejvýznamnějším multietnickým akcím, realizovaným v rámci dotačního programu Ministerstva kultury na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v ČR v roce 2007, patřil pořad národnostních menšin žijících v ČR pod názvem Domovina, který byl součástí 62. mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici (projekt *Život a kultura národnostních menšin žijících na území České republiky. Jejich prezentace na pódiiích mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici* předložil *Slovácký krúžek v Brně*). Oceněny byly též XXXVIII. *Slezské dny*, které v Dolní Lomné pořádala *Matice slezská*. Organizátorem IX. ročníku mezinárodního dětského festivalu *Jackové dětem* bylo *Sdružení členů a přátel folklorního souboru Jackové dětem*. Festival se uskutečnil v Jablunkově. Občanské sdružení *Etnická asociace ETNICA* pořádala opět mezinárodní festival *Praha srdce národů*.

OBLAST MÉDIÍ A AUDIOVIZE

V roce 2007 došlo z hlediska programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin ke změně, pokud jde o nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity. Toto nařízení bylo novelizováno nařízením vlády č. 38/2007 Sb., které nabylo účinnosti 1. března 2007.

V rámci programu podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin je podporováno vydávání periodického tisku a provozování rozhlasového nebo televizního vysílání v jazycích národnostních menšin, pokud jsou tato periodika či vysílání určeny pro šíření na území České republiky a nejsou-li tyto činnosti vykonávány za účelem dosažení zisku. Média napomáhají šíření informací a posilují etnické vědomí příslušníků národnostních menšin na území České republiky. Zároveň je tak snižováno přesvědčení, že národnostní menšiny mají jen omezenou možnost rozvoje vlastního jazyka a že je na ně vytvářen jakýsi nátlak směřující k asimilaci. V roce 2007 bylo Ministerstvem kultury podpořeno 24 celkem projektů.

o Program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin v roce 2007

Výběrová dotační komise hodnotila při dvou výběrových kolech 36 projektů (v I. kole 28 a v rámci II. kola bylo hodnoceno 8 projektů), které se ucházely o podporu ze státního rozpočtu v hodnotě 30 000 tis Kč. Dotací bylo podpořeno 24 vydavatelů periodik. Konkrétně šlo o tři projekty polské menšiny, čtyři romské a čtyři slovenské projekty, dva německé a dva bulharské, jeden řecký, ruský, rusínský, dva ukrajinské, jeden srbský, maďarský, jeden projekt židovské komunity a jeden projekt, jehož realizátorem byl český vydavatel.

V návaznosti na chyby při předložení vyúčtování dotací roku 2006 byl jeden projekt, z důvodu porušení rozpočtové kázně, předán k šetření příslušnému finančním úřadům. Jednalo se o projekt časopisu *Zwrot*. Do ukončení řízení bylo tomuto projektu pozastaveno vyplácení dotace, celkově bylo vyplaceno jen 862,5 tis Kč z původně přidělené částky 1 050 tis Kč. Rozdíl nebyl čerpán ani převeden do rezervního fondu.

Rozpočet 30 000 tis. Kč byl vyčerpán ve výši 25 782,75 tis. Kč, dále byly použity prostředky rezervního fondu roku 2007 ve výši 1 915 tis. Kč. Nerozdělené prostředky v hodnotě 3 929,75

tis. Kč byly převedeny do rezervního fondu a budou, pokud dojde k uvolnění ze strany Vlády České republiky, použity na projekty roku 2008.

Prostředky převedené do rezervního fondu se skládají i z položek, které nebyly vyplaceny v rámci původně přidělených prostředků. Projekt *Roden glas* byl zkrácen o 50 tis Kč z důvodu nedodržení podmínek dle rozhodnutí, projektu *Korene* ze stejného důvodu byla vyplacena jen polovina původní dotace v hodnotě 864,5 tis Kč. Na vlastní žádost příjemce dotace byla projetu *Podkarpatská Rus* snížena dotace o 29,25 tis Kč. Zbývající část představuje prostředky, které nebyly rozděleny v rámci dotačního řízení.

BULHARSKÁ MENŠINA

o *Roden glas*

Vydavatelem časopisu je občanské sdružení *Bulharská kulturně osvětová organizace*. Časopis vyšel v rozsahu 5 čísel v roce. Původní hodnota dotace byla snížena o 50 tis Kč v návaznosti na nedodržení podmínek v I. pololetí roku 2007. Časopis přinášel komentáře ke společenským a kulturním aktivitám bulharské menšiny. Příjmy z prodeje byly mírně vyšší než v minulosti, ale i tak je projekt dotován z kulturního fondu sdružení. Jedná se o tiskovinu v rozsahu 24 + 4 strany, nejen nová grafika, ale i nové obsahové pojetí více oslovuje příslušníky této národnostní menšiny.

Roden glas	2007
Výše dotace	450 000,- Kč
Vydání	5 čísel
Cena výtisku	10,- Kč předplatná, 15,- Kč volný prodej
Celkový náklad	2 čísla 1000 ks, 3 čísla 1200 ks, celkem 5600 ks
Celkové náklady	773 732,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 58,44 %, realizováno 58,16%
Příjmy z prodeje	41 888,- Kč
Příjmy (z inzerce, jiné ...)	29 000,- Kč
Remitenda	0, rozdáno bezplatně cca 200 - 300 ks od čísla
Prodaný náklad podle prodeje * všechny příjmy	55,8 % * vyšší než 100 %
Výše dotace	450 000,- Kč

o *Balgari*

Realizátorem projektu je občanské sdružení *Vazraždane*. V roce 2007 bylo vydáno 5 čísel, z toho jedno dvojčíslo, periodikum má rozsah 28+4 strany a je tištěno v bulharštině. Stoupající příjmy z prodeje znamenají, že si časopis již našel své čtenáře. Bulharská menšina tak má další projekt, který rozšiřuje prostor, kdy o sobě dává bulharská menšina vědět a prohlubuje informovanost uvnitř komunity na území ČR.

Balgari	2007
Výše dotace	430 000,- Kč
Vydání	5 čísel, 1 dvojčíslo za rok
Cena výtisku	30,- Kč, dvojčíslo 60,- Kč
Celkový náklad	1000 ks / číslo, celkem 5000 ks
Celkové náklady	615 368,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 69,92 %, skuteč. 69,84 %
Příjmy z prodeje	70 068,- Kč
Příjmy (jiné)	115 300,- Kč
Remitenda	1 345 ks – 1 064 ks á 30 Kč, 281 ks á 60,- Kč Celkem 48 780,- Kč
Prodaný náklad podle prodeje * všechny příjmy	39 % * vyšší než 100 %
Výše dotace	430 000,- Kč

MAĎARSKÁ MENŠINA

o *Prágai Tükör*

Vydavatelem časopisu byl *Svaz Maďarů žijících v Českých zemích*. Jde o kulturně-společenský časopis, který přispívá k zachování kulturní identity Maďarů žijících v ČR. Časopis má stránkový průměr 112 stran na jedno číslo. Časopis používá pouze maďarštinu, každé číslo ale obsahuje krátkou sumarizaci v češtině, je dobře přijímaný maďarsky mluvícím etnikem, má stálý okruh čtenářů. Prodáno více než 2 500 ks, z toho 735 ks na předplatné, 1 500 ks rozdáno při akcích sdružení.

Prágai Tükör	2007
Výše dotace	1 000 000,- Kč
Vydání	5x ročně
Cena výtisku	30,- Kč, předplatné 20,- Kč
Celkový náklad	1000 ks / číslo, celkem 5000 ks
Celkové náklady	1 430 052,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 69,93 %, skutečnost 69,93 %
Příjmy z prodeje	68 035,- Kč
Příjmy (z inzerce, jiné)	352 229,- Kč
Remitenda	618 ks, 12 360,- Kč
Prodáný náklad podle příjmů	37,22 %
Výše dotace	1 000 000,- Kč

NĚMECKÁ MENŠINA

o *Landes-Zeitung*

Vydavatelem titulu bylo *Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Stránkový rozsah 8+4 strany, první část je zaměřena politickou, kulturní a vzdělávací problematiku, příloha se týká otázek, zajímavostí v oblasti kulturního dědictví německé menšiny. Noviny, čtrnáctideník, přináší informace o životě menšiny a další aktuální zprávy. V roce 2007 bylo vydáno 26 čísel. Podařilo se mírně zvýšit příjmy z prodeje i z inzerce, prodejnost novin je na dobré úrovni. Téměř čtvrtina nákladu slouží k jazykové výuce v německém kulturním centru a na školách všech stupňů.

Landes-Zeitung	2007
Výše dotace	2 126 000,- Kč
Vydání	2x v měsíci, minimálně 24 čísel
Prodejní cena výtisku	7,50 Kč
Celkový náklad (ks)	2 000 ks / číslo, celkem 52000 ks, XX čísel
Celkové náklady na projekt	
Podíl dotace na projektu	R 64,74 %, skutečnost
Příjmy z prodeje	
Příjmy z inzerce	
Remitenda	
Průměrná měsíční mzda redaktorů	
Prodáný náklad podle příjmů	

o *Eghalánd Bladl*

Jedná se o regionální tiskovinu distribuovanou v rámci německy mluvící komunity, ale volně dostupnou i ostatním zájemcům. Příjemci dotace umožnili zkvalitnit tisk časopisu, na němž je unikátní vydávání výhradně v chebském nářečí.

Eghalánd Bladl	2007
Výše dotace	67 000,- Kč
Vydání	měsíčník
Cena výtisku	8,50 Kč
Celkový náklad	300 kusů číslo, celkem 3600 ks
Celkové náklady	104 558,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 67 %, skutečnost 64,1 %
Příjmy z prodeje	18 043,- Kč
Příjmy z inzerce	
Remitenda	
Průměrná měsíční mzda redaktorů / dohody	nevyčíslena, vklad sdružení
Prodáný náklad podle příjmů	58,9 %
Výše dotace	67 000,- Kč

o *Głos Ludu*

Vydavatelem novin byl *Kongres Poláků* v ČR. Noviny přispívaly k udržování a znalosti polštiny v rámci minoritní společnosti. Došlo opět k mírnému poklesu prodeje, ale jsou realizovány kroky k podchycení mladší generace čtenářů. Během roku vyšlo 150 čísel. Podíl dotace na celkových nákladech je ve srovnání s ostatními vydavateli národnostního tisku velmi příznivý. Jedinými příjmy mimo dotaci resortu kultury jsou příjmy plynoucí z předplatného a inzerce.

Głos ludu	2007
Výše dotace	5 500 000,- Kč
Vydání	3x týdně, minimálně 150 čísel
Cena výtisku	6,- Kč, sobotní vydání 9,- Kč
Celkový náklad	út, čt 5100 ks, so 5500 ks 150 čísel, celkem 695 935 ks
Celkové náklady	9 785 327,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 56,47 %, skutečnost 54,20 %
Příjmy z prodeje	3 186 146,- Kč
Příjmy z inzerce, služby	1 095 146,- Kč
Remitenda	82 083 ks, 492 498,- Kč
Plat / příjem v redakci	15 000 – 19 000,- Kč
Prodaný náklad podle prodej * všechny příjmy	49,4 % * 66,4 %

o *Nasza Gazetka*

Jde o časopis pro děti a mládež, jehož vydavatelem je *Harcerstvo polské* v ČR. V roce 2007 bylo vydáno 20 čísel, z toho 6 dvojčísel zejména proto, že začátkem roku nemá sdružení dostatek prostředků na výrobu. Časopis vychází ve školním roce, v počtu dvou výtisků v měsíci. Projekt byl podpořen i dalšími donátory, městský úřad přispěl částkou 10 000,- Kč, soukromé osoby částkou 263 000,- Kč a z Polska bylo poukázáno 22 157,- Kč. Tiskovina je čtenáři velmi dobře přijímána a slouží i jako učební pomůcka. Cena je stanovena v symbolické výši, aby časopis byl dostupný všem dětem.

Nasza Gazetka	2007
Výše dotace	960 000,- Kč
Vydání	20 čísel, z toho 6 dvojčísel
Cena výtisku	5,- Kč / dvojčíslo 10,- Kč
Celkový náklad	1000 ks / číslo, 14 000 ks celk.
Celkové náklady	1 531 677,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 62,69 %, skuteč. 62,69 %
Příjmy z prodeje	81 685,- Kč
Příjmy z inzerce / služeb * dary, dotace Polsko, MěU	394 000,- Kč * 95 234,- Kč
Remitenda	2 132 ks, 17 360,- Kč
Prodaný náklad podle prodeje	81,7 %
Výše dotace	960 000,- Kč

o *Zwrot*

Kulturní měsíčník *Zwrot* vydával *Polský kulturně osvětový svaz* v ČR, počet stran 80+4 strany obálky, jeho obliba se zvyšuje, což dokazuje i zvýšení nákladu během roku. Měsíčník si upevnil svoji pozici novou formu zaměřenou na kulturu, osvětu, historii a soudobou existenci polské národnostní menšiny v České republice. Je jen škoda, že opětovně došlo k chybě při vyúčtování dotace minulého roku a projekt byl opět předmětem zájmu FÚ v Karviné, finanční vypořádání se státem zatím nebylo dořešeno, konečný termín vypořádání připadá na září roku 2008.

Zwrot	2007
Výše dotace	862 500,- Kč
Vydání	1x měsíčně
Cena výtisku	20,- Kč (+ Kč poštovné), prodej 20,- Kč
Celkový náklad	1-2 číslo 1450 ks, 3- 12 1550ks, celkem 18 400 ks
Celkové náklady	1 724 777,- Kč
Podíl dotace na projektu	skutečnost 50 %
Vráceno do státního rozpočtu	
Příjmy z prodeje	455 909,- Kč, částka neочиštěna o poštovné
Příjmy z inzerce, jiné	40 300,- Kč
Remitenda	875 ks, 17 500,- Kč
Prodaný náklad podle prodeje	Nelze propočítat, příjmy zkresleny o poštovné

ROMSKÁ MENŠINA

o Kereka-Kruh

Uvedený měsíčník vydávala v roce 2007 *Demokratická aliance Romů* v ČR, počet stran 36+8 stran přílohy KEREČKA. Náklad se ustálil na 3000 kusech a remitenda se opět lehce snížila. Neprodané výtisky jsou prezentovány při besedách a jiných akcích pořádaných romskou komunitou. Příspěvky v titulu byly v jazyce českém a romském. Časopis sloužil jako pomůcka ve školách s romskými žáky, mateřských i v nižších ročnících základních škol.

Kereka-Kruh	2007
Výše dotace	1 850 000,- Kč
Vydání	10 čísel za rok
Cena výtisku	12,- Kč
Celkový náklad	10 čísel / 3000 ks číslo, celkem 30000 ks
Celkové náklady	2 645 538,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 70 %, skutečnost 69,92 %
Příjmy z prodeje	329 420,- Kč
Příjmy (inzerce, jiné)	466 118,- Kč
Remitenda	5695 ks, 68 340,- Kč
	Rozdáváno postupně na akcích sdružení
Prodaný náklad podle prodeje * všechny příjmy	91,5 % * nad 100%

o Romano hangos

Ve vydávání novin *Romano hangos* v roce 2007 pokračovala obecně prospěšná společnost *Společenství Romů na Moravě*. Vydavatel má opakovaně problémy s vyúčtováním dotace. Opět se bude řešit prostřednictvím Finančního úřadu v Brně.

Protože při vyúčtování dotace roku 2006 došlo ze strany společnosti k porušení rozpočtové kázně a vše bylo postoupeno k vyřízení FÚ v Brně, dotace roku 2007 byla poskytnuta až po udělení výjimky ze strany ministra kultury v měsíci červnu. Mimo těchto problémů, které si realizátor projektu způsobuje sám, se celý projekt potýká s neustálým nedostatkem prostředků, a jen velmi obtížně se daří získat potřebné množství prostředků, aby byl pokryt rozdíl mezi poskytnutou dotací a hodnotou projektu. Účetní stránce tohoto projektu není věnována potřebná pozornost a romská komunita je tak připravována o projekt, který má předpoklady oslovit novinovou formou velké množství jejích členů a informovat většinovou společnost o názorech a náladách uvnitř této minority.

Bez podpory nelze tento projekt v žádném případě realizovat, podíl skutečně uhrazených výtisků tvoří zlomek nákladu.

Romano hangos	2007
Výše dotace	1 026 000,- Kč
Vydání	Čtrnáctideník, 24 čísel – 18 čísel (8 stran), 3 dvojčísla (12 stran)
Cena výtisku	8,- Kč, dvojčísla 12,- Kč
Celkový náklad	3100 ks / číslo, celkem 65100 ks
Celkové náklady	1 466 000,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 69,99 % / skutečnost 69,99 %
Příjmy z prodeje	14 500,- Kč
Příjmy (inzerce, jiné)	celkem 425 500,- Kč, z toho inzerce 17 450,- Kč
Remitenda	uvádí 9%,
Prodaný náklad podle prodeje	2,6 %
Výše dotace	1 026 000,- Kč
Vydání	Čtrnáctideník, 24 čísel - 18 čísel (8 stran), 3 dvojčísla (12 stran)

o *Romano vodi*

Vydavatelem titulu bylo občanské sdružení *Romea*. Tiskovina vychází v rozsahu 28+4 strany, má tradičně dobrý ohlas, podíl prodaných časopisů je však velmi nízký, tiskovina je distribuována bezplatně v rámci komunity i mimo ni, do škol, jiným občanským sdružením. Projekt je financován i z evropských zdrojů, zejména z projektu EQUAL.

Romano vodi	2007
Výše dotace	1 407 000,- Kč
Vydání	10čísel / z toho 2 x dvojčíslo
Cena výtisku	20,- Kč
Celkový náklad	1.500 ks / číslo, celkem 15000 ks
Celkové náklady	2 015 148,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 70 % / skutečnost 69,82 %
Příjmy z prodeje	32 580,- Kč
Příjmy jiné – inzerce*	celkem 575 568,- Kč, z toho *26 950,- Kč
Remitenda	577 ks, 11 540,- Kč,- Kč
Prodaný náklad podle prodeje	10,5 %
Výše dotace	1 407 000,- Kč
Vydání	10čísel / z toho 2 x dvojčíslo

o *Romano džaniben*

Časopis, který má charakter almanachu, (rozsah stran kolem 350), realizuje stejnojmenné občanské sdružení jako ojedinělý projekt co do formy i obsahu. Do realizace projektu jsou zapojeni vedle členů sdružení i studenti romistiky Karlovy univerzity v Praze. Tomuto projektu byla udělena výjimka ministra kultury a dotace se podílela na hodnotě projektu 80%.

Romano džaniben	2007
Výše dotace	482 000,- Kč
Vydání	2x ročně, 600 kusů
Cena výtisku	140,- Kč
Celkový náklad	600 ks číslo, celkem 1200 ks
Celkové náklady	602 281,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 80,24 % / skutečnost 80 %
Příjmy z prodeje	18 232,- Kč
Příjmy (inzerce, jiné)	100 054,- Kč
Remitenda	212 ks, 29 680,- Kč
Prodaný náklad podle prodeje	10,8 %
Výše dotace	482 000,- Kč

RUSÍNSKÁ MENŠINA

o *Podkarpatská Rus*

Realizátorem projektu je občanské sdružení *Společnost přátel Podkarpatské Rusi*. Byla vydána 4 čísla, o rozsahu 12 stran, nákladem 900 kusů. Na žádost sdružení byla dotace snížena z původních 117 tis Kč, sdružení nebylo schopno zajistit potřebné prostředky na dofinancování projektu. Jde o periodikum bezplatně distribuované v rámci menšiny, součástí je i příloha v rusínském jazyce. Jedná se o menší projekt, který je obohacením spektra v rámci národností žijících na území ČR. Upozorňuje na tradice a zvyky této národnostní menšiny.

Podkarpatská Rus	2007
Výše dotace	87 750,- Kč
Vydání	4x ročně
Cena výtisku	bez ceny
Celkový náklad	R 800 ks číslo, celkem 3200 ks Skutečnost 900 ks číslo, celkem 3600 ks
Celkové náklady	130 528,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 70 % / skutečnost 67 %
Příjmy z prodeje	0
Příjmy z inzerce	0
Remitenda	rozdáno, bezplatně distribuován celý náklad
Průměrná měsíční mzda redaktorů	Honoráře v hodnotě 4 115,- Kč za číslo, participuje 5-7 lidí
Prodaný náklad podle prodeje	0

RUSKÁ MENŠINA

o *Russkoje slovo*

Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice je organizace s celostátním působením v ČR, věnuje se rozvoji kulturních a společenských tradic ruských spolků v oblasti kultury, vědy a vzdělávání, pomáhá krajanům z Ruska adaptovat se v prostředí ČR. Časopis vycházel v celobarevné verzi, má 32+4 stran. Redakce nemá stálé redaktory, externisté jsou placeni formou honorářů. Přímý prodej je nižší, projekt je financován z inzerce a darů od podnikatelských subjektů. Součástí časopisu je i příloha pro děti *Slovo děťat*, vydávaná za pomoci resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Ruské slovo	2007
Výše dotace	1 200 000,- Kč
Vydání	6x ročně
Cena výtisku	30,- Kč
Celkový náklad	2000 ks / číslo, celkem 12000 ks
Celkové náklady	1 859 130,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 68,9 % / skutečnost 64,55 %
Příjmy z prodeje	61 090,- Kč
Příjmy (jiné, z inzerce a služeb)	488 934,- Kč
Remitenda	0
Prodaný náklad podle prodeje*	17 % * včetně ostatních příjmů – nad 100 %
Výše dotace	1 200 000,- Kč

ŘECKÁ MENŠINA

o *Kalimera*

Vydavatelem periodika byla *Řecká obec Praha*. Tiskovina je bezplatně poskytována členům obce a je rozesílána i jiným řeckým obcím na území ČR i v zahraničí. Proto není uváděn ani příjem z z prodeje, ani remitenda. V roce 2007 bylo vydáno 6 čísel, stránkový rozsah v průměru 32. Podle ohlasů je časopis kladně hodnocen a řeckou komunitou shledáván velmi potřebným.

Kalimera	2007
Výše dotace	314 000,- Kč
Vydání	6x ročně
Cena výtisku	bezplatný
Celkový náklad	1000 ks / číslo, celkem 6000 ks
Celkové náklady	522 731,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 61%, skutečnost 60 %
Příjmy z prodeje	bezplatná distribuce
Příjmy (z inzerce, ostatní)	208 731,- Kč
Remitenda	0
Průměrná měsíční mzda redaktorů / honoráře	15 000,- Kč / číslo
Prodaný náklad podle příjmů	nedá se vyčíslet

SLOVENSKÁ MENŠINA

o *Korene*

Měsíčník vydávala *Obec Slováků v ČR* a byl zaměřen na život slovenské menšiny v České republice. Pro nedodržení podmínek byla dotace zkrácena a vztahuje se pouze na vydání 6 čísel. Vyúčtování zatím ještě není uzavřeno. Z celkového počtu je cca 1570 ks distribuováno stálým předplatitelům, prodáno cca 3 170 ks, zbytek distribuován bezplatně na akcích.

Korene	2007
Výše dotace	Původně 1 693 000,- Kč, sníženo 846 500,- Kč
Vydání	Měsíčník / 6 čísel
Cena výtisku	18,-Kč, 15,- Kč předplatné
Celkový náklad	5000 ks / číslo, 55 000 celkem
Celkové náklady	3 000 485,-Kč
Podíl dotace na projektu	R 28,22 %, skutečnost 28,21 %
Příjmy z prodeje	523 000,- Kč
Příjmy jiné	10 000,- Kč
Remitenda	9 055 ks, 162 99,- Kč
Prodaný náklad podle příjmů	55,68 %
Výše dotace	Původně 1 693 000,- Kč, sníženo 846 500,- Kč

o Listy 2007

Vydavatelem měsíčníku byl *Klub slovenské kultury*. Časopis je součástí spektra časopisů, které jsou vydávány v rámci slovenské národnostní menšiny, je dobře přijímán a má stabilní počet abonentů – 2 000, distribuce se pohybuje od 2 000 ks do 1 980 ks. Nedílnou součástí jsou i přílohy *Studentské listy*, *Oříšek* a *Klubové listy*. Projekt byl podpořen i ze Slovenska (Úřad pro Slováky žijící v zahraničí, ÚSŽZ), ve výši 195 500,- Kč. Vyúčtování předáno v termínu.

Listy 2007	2007
Výše dotace	2 030 000,- Kč
Vydání	10 čísel, z toho 2 dvojčísla
Cena výtisku	20,- Kč, dvojčíslo 38,- Kč
Celkový náklad	2500 ks číslo / celkem 25 000 ks
Celkové náklady	2 949 129,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 69,59 %, skutečnost 68,83 %
Příjmy z prodeje	nespecifikováno
Příjmy (z projektu – prodej, reklama, inzerce)	723 629,- Kč
Remitenda	450 ks, 17 100,- Kč
Prodaný náklad podle příjmů	
Výše dotace	2 030 000,- Kč

o Slovenské dotyky

Měsíčník vydával *Slovensko-český klub* v ČR. Charakter časopisu se nemění, byl i v roce 2007 zaměřen na komunitu slovenské menšiny v ČR, ale také na českou veřejnost. Bylo vydáno 11 čísel, již tradičně poslední číslo roku je označováno jako dvojčíslo 12/2007 / 1/2008, aby se překlenula mezera při realizaci projektu v dalším roce.

Časopis je dobře přijímán a díky smluvní distribuci, prostřednictvím které je za paušál realizováno cca 60 – 80% výtisků, se daří udržet vyrovnaný rozpočet projektu. Projekt byl podpořen ze strany slovenského ÚSŽZ částkou 162 114,- Kč. Společnost ArtCity přispěla částkou 40 000,- Kč.

Slovenské dotyky	2007
Výše dotace	2 380 000,- Kč
Vydání	11 čísel, z toho 1 dvojčíslo
Cena výtisku	18,- Kč, předplatné 10,- Kč
Celkový náklad	8000 ks / číslo, celkem 88000 ks
Celkové náklady	4 301 664,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 65,03 %, skutečnost 63,23 %
Příjmy z prodeje	1 259 344,- Kč
Příjmy z inzerce, propagace	31 500,- Kč
Remitenda	7560 ks (9,82%), 136 080,- Kč
Průměrná měsíční mzda redaktorů	18 900,- Kč
Prodaný náklad podle příjmů	92,53 %

o Zrkadlenie / Zrcadlení

V rámci projektu, jehož realizátorem je občanské sdružení *Slovenský literární klub* v ČR, se v roce 2007 vydala 4 čísla. Šlo o literární revue. Samo sdružení se označuje za spisovatelské, podpora v rámci tohoto dotačního programu je tudíž na hranici.¹¹⁾ Projekt byl podpořen bratislavským Literárním informačním centrem a ÚSŽZ v hodnotě 88,4 tis Kč. Vydavatel úzce spolupracuje se *Slovensko-českým klubem*, jenž projekt podpořil odkoupením 225 kusů každého čísla. Distribuce cca 70 % je realizována za paušál.

Zrkadlenie / Zrcadlení	2007
Výše dotace	538 000,- Kč
Vydání	4x ročně
Cena výtisku	40,- Kč, předplatné 30,- Kč
Celkový náklad	1000 ks / číslo, celkem 4000 ks
Celkové náklady	780 636,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 59,14 %, skutečnost 69,42 %
Příjmy z prodeje	91 380,- Kč
Příjmy z inzerce	
Remitenda	
Průměrná měsíční mzda redaktorů	neuvádí se ve vyúčtování
Prodaný náklad podle příjmů	97,32 %

¹¹⁾ Zástupce slovenské menšiny v Radě má proti tomuto tvrzení výhrady, náklad 1 000 ks svědčí o širším zaměření periodika.

SRBSKÁ MENŠINA

o *Srpska reč*

Vydavatelem periodika bylo občanské sdružení *Srbské sdružení Sv. Sáva*. Reakce na tiskovinu jsou příznivé, jde o jediný projekt podporovaný v rámci srbské národnostní menšiny. V průběhu roku se dařilo získat i platící zájemce.

Srpska reč	2007
Výše dotace	815 000,- Kč
Vydání	6x v roce
Cena výtisku	30,- Kč
Celkový náklad	800 ks / číslo, celkem 4800 kusů
Celkové náklady	1 165 263,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 69,96 %, skutečnost 69,96 %
Příjmy z prodeje	79 2000,- Kč
Příjmy (z inzerce, ostatní – dary)	190 000,- Kč
Remitenda	1 801ks, 54 030,- Kč
Prodaný náklad podle příjmů	55 %

UKRAJINSKÁ MENŠINA

o *Porohy*

Vydavatelem časopisu byla *Ukrajinská iniciativa* v ČR. Časopis byl zaměřen i na čtenáře - občany Ukrajiny, s trvalým nebo dlouhodobým pobytem v ČR. Redakční tým je odměňován nejen formou dohod, ale jeden pracovník je na částečný úvazek. V roce 2007 se snížil počet prodaných výtisků, ale prostředky byly do projektu získány inzercí a dary.

Porohy	2007
Výše dotace	525 000,- Kč
Vydání	6 čísel
Cena výtisku	20,- Kč
Celkový náklad	1000 ks číslo, celkem 6000 ks
Celkové náklady	751 140,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 70 %, skutečnost 69,89 %
Vratka do státního rozpočtu	
Příjmy z prodeje	60 000,- Kč
Příjmy (z inzerce, jiné)	166 140,- Kč
Remitenda	800 ks, 16 000,- Kč
Dohody za číslo	39 257,- Kč
Prodaný náklad podle prodeje *	50 % * nad 100%
všechny příjmy	

o *Ukrajinský žurnál*

Tento projekt, který uskutečňuje občanské sdružení *RUTA*, je na trhu jen od roku 2005, si našel své čtenáře i místo. Redakce věnuje systematickou pozornost také problematice novch migračních vln z Ukrajiny. V roce 2007 vychází už jako měsíčník, rozsah stran nejdříve 44, většina čísel 64 stran, letní dvojčíslo 72 stran.

Ukrajinský žurnál	2007
Výše dotace	1 846 000,- Kč
Vydání	11 čísel, jedno dvojčíslo
Cena výtisku	30,- Kč
Celkový náklad	2 čísla 1000 ks, 9 čísel 1500 ks celkem 15500,- ks
Celkové náklady	2 855 331,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 69,98 %, skutečnost 64,65 %
Příjmy z prodeje	169 472,- Kč
Příjmy (z inzerce, jiné)	820 314,- Kč
Remitenda	5081 ks, 152 430,- Kč
Prodaný náklad podle prodeje *	36,44 % * nad 100%
všechny příjmy	

ŽIDOVSKÁ MENŠINA

o Maskil

Vydavatelem titulu bylo občanské sdružení *Bejt Simcha*. Jde o kulturní měsíčník s rozsahem 20 stran, dvojčíslo mělo 40 stran. Titul byl distribuován zdarma do všech židovských obcí a jiných organizací v České republice, z malé části i na Slovensko. Projekt je financován mimo dotaci následovně – 35 000,- Kč od *Nadačního fondu obětí holocaustu*, od drobných dárců 18 130,- Kč, *Holandský humanitární fond* poskytl 21 600,- Kč a *Federace židovských obcí* v ČR 100 000,-Kč.

Maskil	2007
Výše dotace	465 000,- Kč
Vydání	11 čísel
Cena výtisku	zdarma
Celkový náklad	800 ks číslo, celkem 8 800 ks
Celkové náklady	668 845,- Kč
Podíl dotace na projektu	R 69,86 %, skutečnost 69,52 %
Příjmy z prodeje, * vlastní vklad	bezplatná distribuce * 29 115,- Kč
Příjmy jiné	203 845,- Kč
Remitenda	605 ks
Průměrná měsíční mzda redaktorů / dohody	5 000,- Kč
Prodaný náklad podle příjmů	nelze

o Kulturní týdeník A2, Tematické číslo Slováci v českých zemích

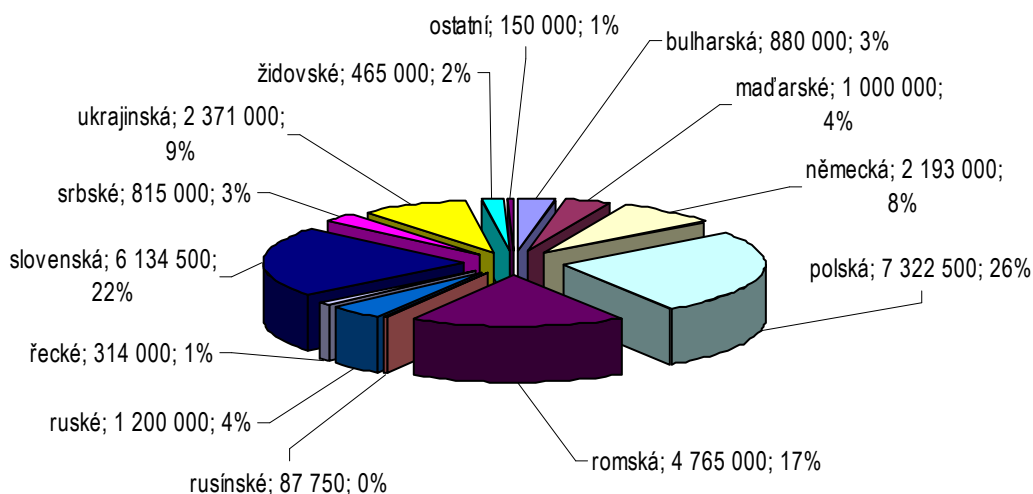
Projekt byl v roce 2007 podpořen poprvé. Jedná se o periodikum, které se věnuje dlouhodobě problematice vztahů ve společnosti, problematice slovenské národnostních menšiny měla být věnována jen příloha, nakonec z materiálů bylo vytvořeno samostatné tematické číslo 26/2007.

A 2	2007
Výše dotace	150 000,- Kč
Vydání	Slováci v českých zemích, tematické číslo
Cena výtisku	25,- Kč
Celkový náklad	8 000 ks
Celkové náklady	7 289 051,50
Podíl dotace na projektu	R 2 %, skutečnost 2 %
Vráceno na depozitní účet	
Příjmy z prodeje	
Příjmy z inzerce	
Remitenda	
Průměrná měsíční mzda / dohody	dramaturg 12 000,- Kč

Přehled dotací ze státního rozpočtu pro rok 2007 v programu

<i>žadatel</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Bulharská menšina		
občanské sdružení Bulharská kulturně osvětová organizace	Roden glas	450 000
občanské sdružení Vazražďane	Balgari	430 000
CELKEM		880 000
Maďarská menšina		
občanské sdružení Svaz Maďarů žijících v Českých zemích	Prágai Tükör	1 000 000
Německá menšina		
občanské sdružení Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku	Landes-Zeitung	2 126 000
občanské sdružení Svaz Němců – region Chebsko	Eghaländ Bladl	67 000
CELKEM		2 193 000
Polská menšina		
občanské sdružení Kongres Poláků	Głos ludu	5 500 000
občanské sdružení Harcerstwo polské	Nasza Gazetka	960 000
občanské sdružení Polský kulturně osvětový svaz	Zwrot	862 500
CELKEM		7 610 000
Romská menšina		
občanské sdružení Demokratická aliance Romů	Kereka	1 850 000
občanské sdružení Romea	Romano vodi	1 407 000
obecně prospěšná společnost Společenství Romů na Moravě	Romano hangos 14	1 026 000
občanské sdružení Romano Džaniben	Romano džaniben	482 000
CELKEM		4 765 000
Rusínská menšina		
občanské sdružení Společnost Rusínů a přátel Podkarpatské Rusi	Podkarpatská Rus	87 750
Ruská menšina		
občanské sdružení Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice	Russkoje slovo	1 200 000
CELKEM		1 200 000
Řecká menšina		
občanské sdružení Řecká obec Praha	Kalimera	314 000
Slovenská menšina		
občanské sdružení Obec Slováků	Korene	846 500
občanské sdružení Slovensko-český klub	Slovenské dotyky	2 720 000
občanské sdružení Klub slovenské kultury v České republice	Listy Slovákov a Čechov	2 030 000
občanské sdružení Slovenský literární klub	Zrkadlenie / Zrcadlení	538 000
CELKEM		6 134 500
Srbská menšina		
občanské sdružení Srbské sdružení Sv. Sáva	Srpska reč	815 000
Ukrajinská menšina		
občanské sdružení Ukrajinská iniciativa	Porohy	525 000
občanské sdružení RUTA	Ukrajinský žurnál	1 846 000
CELKEM		2 371 000
Židovská menšina		
občanské sdružení Bejt Simcha	Maskil	465 000
Multinárodní		
A2 Kulturní týdeník	Tematické číslo Slováci v českých zemích	150 000
V programu celkem		28 831 750

Dotace na periodika po jednotlivých menšinách

5.3. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

o Program podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy

Resort vyhlašuje program v souladu s nařízením vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin na tvorbu vzdělávacích programů a výukových materiálů v oblasti národnostně menšinového vzdělávání směřující k poznávání historie a kultury jiných národů, k výchově k demokratickému občanství, k vzájemné toleranci, k potírání rasové a národnostní nesnášenlivosti, xenofobie a antisemitismu. Schválený rozpočet resortu na program v roce 2007 činil 19 milionů Kč. Bylo finančně podpořeno 45 projektů ve výši 10 363 008,- Kč. Program byl tematicky zaměřen na jazykové, společenské, kulturní a další vzdělávací aktivity pro děti a mládež příslušníků národnostních menšin. Podpora byla také orientována na školy s významným zastoupením žáků z minorit a na tvorbu a realizaci vzdělávacích programů a na výzkum jazyka národnostních menšin. Přehled oceněných projektů je v příloze 8.

5.4. Ministerstvo vnitra

o Preventivní programy na místní úrovni

Ministerstvo vnitra má gesci za činnost meziresortního poradního orgánu - Republikový výbor pro prevenci kriminality, mezi jehož hlavní činnosti patří realizace programu na pomoc městům zasažených vysokou mírou trestné činnosti a dalších sociálně patologických jevů. Zásadním koncepčním materiálem preventivní politiky státu pro oblast kriminality na další období je *Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011*.¹²⁾

Mezi priority nové strategie budou i nadále patřit:

- oběti rasové, národnostně nebo nábožensky motivovaných trestných činů;

¹²⁾ kterou vláda ČR přijala usnesením č. 1150 ze dne 15. října 2007

- rizikovní jedinci v postavení potenciálních pachatelů nebo obětí (sociálně vyloučení jedinci a skupiny, cizinci, příslušníci národnostních a etnických menšin, obyvatelé prostorově vyloučených lokalit);
- trestné činy a delikventní jednání spojené s radikalizací diváckého násilí, rasově, národnostně či nábožensky motivovaná trestná činnost, protiprávní jednání v sociálně vyloučených lokalitách.

V rámci Strategie prevence kriminality byl v roce 2007 realizován *Program prevence kriminality na místní úrovni - Partnerství* (dále „Program Partnerství“), který představuje jednu z nerepresivních metod, jejímž prostřednictvím je možné systémovým způsobem přistupovat k zlepšení interetnických vztahů, k překonání předsudků a omezení xenofobie.

Do Programu Partnerství jsou zařazována města s nejvyšší mírou spáchané trestné činnosti a s kumulací dalších sociálně patologických jevů - nezaměstnanost, chudoba, extremistické projevy, sociálně vyloučené romské komunity apod. Cílem projektů je odstranit nebo zmírnit sociální vyloučení romských komunit jehož následkem je i zvýšené nebezpečí rasových a extremistických nálad. Projekty se zaměřují především na děti a mládež, jejíž hodnotový a návykový systém je pozitivním změnám nejpřístupnější.

V roce 2007 bylo celkem podpořeno 19 preventivních projektů, které byly dotovány částkou 2 881 000,- Kč. Projekty s dotací 1 330 000,- Kč realizovalo 12 měst (Česká Třebová, Kladno, Kopřivnice, Kralupy nad Vltavou, Krnov, Olomouc, Orlová, Ostrov, Praha, Šumperk, Trmice, Vysoké Mýto) a 2 kraje s dotací ve výši 1 551 000,- Kč (Olomoucký, Středočeský). Finanční prostředky byly uvolňovány na základě usnesení vlády z kapitoly Všeobecná pokladní správa, nejedná se o rozpočet Ministerstva vnitra. Podmínkou podpoření projektu je finanční spoluúčast obce a aktivní participace Romů na realizaci projektů.

5.5. Ministerstvo práce a sociálních věcí

Resort se podílí na podpoře projektů převážně pro příslušníky romské komunity, které jsou hrazeny z prostředků Aktivní politiky zaměstnanosti prostřednictvím úřadů práce.

V programovacím období 2007 – 2013 je celá oblast podpory Operačního programu *Lidské zdroje a zaměstnanost* zaměřena na integraci příslušníků romských komunit. Podpora má směřovat zejména ke vzdělávání zadavatelů, poskytovatelů, uživatelů služeb a k poskytování sociálních služeb a dalších nástrojů působících ve prospěch sociálního začleňování příslušníků sociálně vyloučených romských komunit (projekty přímo orientované na romskou komunitu – viz příloha 9).

Ministerstvo práce a sociálních věcí financuje z vlastního rozpočtu řadu aktivit romských nestátních neziskových organizací, které mají za cíl umožnit přístup na trh práce této specifické skupině nezaměstnaných občanů.

V souladu se zákonem na ochranu osobních údajů a zákonem o zaměstnanosti úřady práce nevedou v evidenci uchazeče o zaměstnání na základě barvy pleti či příslušnosti k národní či etnické menšině. Bohužel je to problém, který brání zjištění skutečného stavu počtu nezaměstnaných Romů v ČR. Aktivita se proto převádějí i na NNO a obecní úřady, které mají přehled o počtu žijících Romů v dané lokalitě a mohou vytvářet program a projekty k vyšší zaměstnanosti těchto občanů.

5.6. Programy na podporu integrace romské komunity

Ministerstvo kultury

Do výběrového dotačního řízení na podporu integrace příslušníků romské komunity se přihlásilo celkem 34 žadatelů s 45 projekty. Většina žadatelů měla status občanských sdružení, ale zúčastnily se i církevní organizace, obecně prospěšné společnosti, společnosti s ručením omezeným a resortní příspěvkové organizace. Celkem bylo podpořeno 25 projektů od 20 žadatelů, přičemž byla rozdělena částka 1 910 tis. Kč (viz příloha 10). Z projektů podpořených v rámci programu je třeba zmínit festival Romská píseň 2007, jehož již 13. ročník pořádala v areálu Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm Demokratická aliance Romů ČR, Mezinárodní romský festival Gypsy Celebration 2007, realizovaný občanským sdružením *Miret* ve spolupráci s Idou Kelarovou, a 7. Karvinský romský festival 2007, pořádaný *Sdružením Romů Severní Moravy* z Karviné. Projekt Romská píseň 2007 se konal pod záštitou ministra kultury.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

o Program na podporu integrace romské komunity

Jeho cílem je vyrovnání podmínek příslušníků romské komunity s důrazem na zamezení společenského vylučování příslušníků romské komunity, zajištění spoluúčasti Romů při zavádění integračních programů, vytváření důvěry, porozumění a tolerance ve společnosti, zlepšení komunikace mezi romskou komunitou a většinovou společností. Je podporována realizace projektů napomáhající inkluzi romských dětí a žáků do hlavního vzdělávacího proudu. Projekty jsou realizovány převážně v lokalitách a oblastech s vyšším zastoupením osob sociálně znevýhodněných v rámci celé ČR. Tematické zaměření projektů je:

- Předškolní příprava romských dětí,
- Vzdělávání žáků z romských komunit na základní škole,
- Metodická podpora učitelů,
- Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti vytváření inkluzivního prostředí ve škole a třídě,
- Realizace volnočasových a zájmových aktivit pro romské děti a mládež v návaznosti na jejich vzdělávací potřeby.

V roce 2007 ministerstvo poskytlo dotaci na 95 projektů v celkové výši 13 722 000 Kč. Seznam podpořených projektů je uveden v příloze 11.

o Podpora romských studentů středních škol

Dotační program Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhlašuje od roku 2003 dvakrát ročně a prostřednictvím krajských úřadů a magistrátů oznamuje školám možnost a podmínky programu. Cílem uvedeného programu je podpořit studium těch romských žáků, jejichž rodinám způsobují náklady spojené se středoškolským studiem značné finanční potíže. Prostředky jsou určeny na částečnou nebo úplnou úhradu nákladů žáků v těchto položkách: školné, stravné, ubytování, cestovné, školní potřeby a učebnice, ochranné pomůcky.

Z přehledu dosud poskytnutých finančních prostředků v letech 2000-2007 vyplývá trojnásobný nárůst v počtu přihlášených žáků a čtyřnásobná výše dotace na program. Přesnější údaje udává rovněž příloha 11.

o Opatření ke zlepšení vzdělávání Romů

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhlásilo v roce 2007 rozvojový program ve vzdělávání podle § 171 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon), na *Financování asistentů pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním 2007*. Program byl určen těm školám, kde je již asistent pedagoga zřízen a školám, které mají zájem tuto funkci nově ustanovit. Cílovou skupinou programu se stali pouze asistenti pedagoga pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním. Celkem byla poskytnuta dotace na 307 míst asistentů pedagoga ve výši 75 642 253,- Kč ve školách zřizovaných obcí, krajem či svazkem obcí a na 11 míst asistentů pedagoga ve školách zřizovaných ministerstvem, registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi ve výši 2 306 896,- Kč.

Počet přípravných tříd základní školy k datu 30. září 2007 činil 164. Z toho 101 třída byla zřízena na běžných ZŠ a naopak 48 v ZŠ pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. V těchto přípravných třídách se vzdělávalo celkem 1 929 dětí. Ve srovnání s minulým školním rokem tedy došlo k výraznému vzrůstu počtu přípravných tříd a dětí zároveň (počet přípravných tříd ve školním roce 2006/2007 činil 146 a vzdělávaly se v nich 1 713 dětí).

Tématu vzdělávání romských žáků se týká i kauza žaloby „D.H. vs. Česká republika“, která byla *Evropským soudem pro lidská práva* uzavřena v lednu 2007, její popis je uveden v příloze 12 této Zprávy.

5.7. Shrnutí

Podpora aktivit příslušníků národnostních menšin patří mezi hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím. Uskutečňuje se prostřednictvím dotačních programů se zdroji ve státním rozpočtu a tematicky se člení do programů:

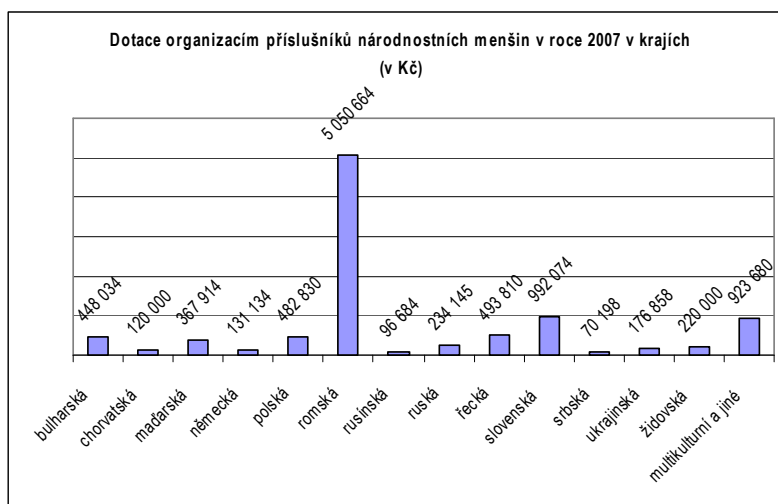
- podpora uchování, rozvoje a prezentace kultur národnostních menšin,
- podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin,
- podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy,
- podpora projektů integrace příslušníků romské komunity.

Podpora projektů na aktivity národnostních menšin je závislá především na dotacích ze státního rozpočtu. Přehled o nich ukazuje následující tabulka, která dokládá státem vynaložené výdaje na aktivity národnostních menšin v roce 2007:

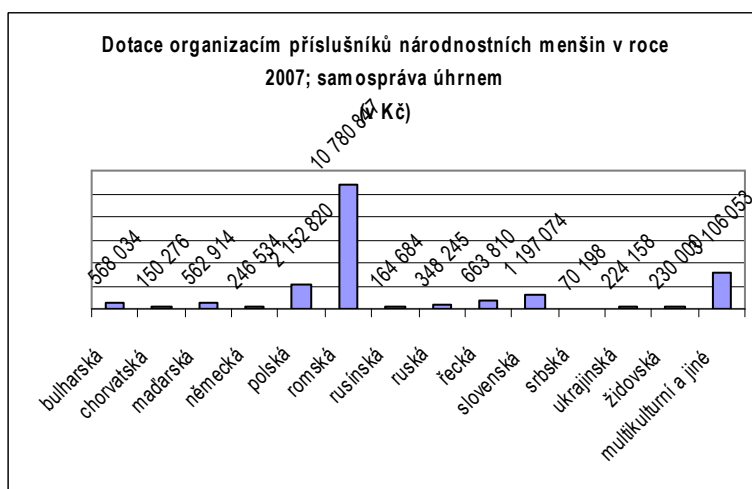
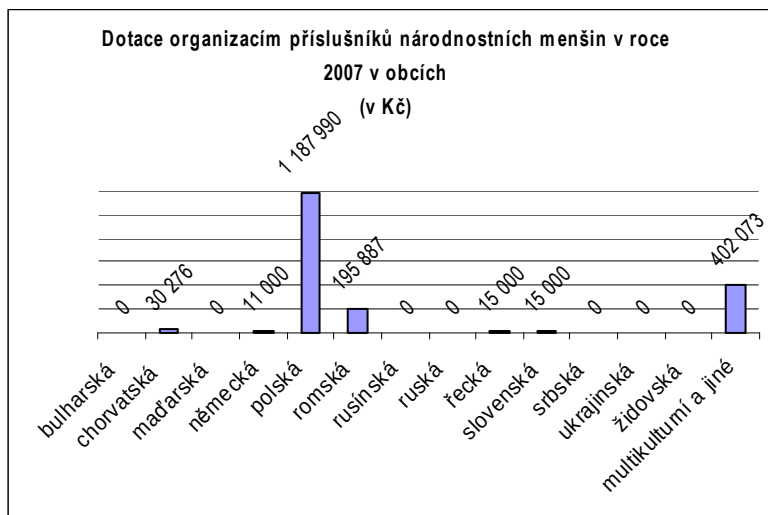
oblast	specifikace	poskytovatel dotace (typ dotace)	výše dotace (Kč)
a)	Kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin	Ministerstvo kultury (odbor regionální a národnostní kultury - dotační program)	9 534 670,-
	Světový romský festival KHAMORO Praha	Kapitola Všeobecná pokladní správa (VPS; usnesení vlády č. 347/2003)	1 600 000,-
	Projekty programu Kulturní aktivity v oblasti médií a audiovize	Ministerstvo kultury - Dotace v oblasti audiovize a masmédií	13 420 000,-
	Provoz Muzea Romské kultury v Brně	Ministerstvo kultury (odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií)	8 078 000,-
	Provoz Památníku Terezín		24 626 000,-
	Projekty na podporu kulturních aktivit		280 000,-
	Dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin	Ministerstvo kultury, odbor umění a knihoven (dotační program)	3 690 000,-
	Grant Knihovna 21. století		75 000,-
b)	Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin	Ministerstvo kultury (dotační program)	28 831 750,-

c)	Vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	10 363 008,-
d)	Integrace příslušníků romské komunity	Ministerstvo kultury (dotační program)	1 910 000,-
	Integrace příslušníků romské komunity	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	13 722 000,-
	Integrace příslušníků romské komunity – podpora romských žáků středních škol		11 417 000,-
	Program předcházení sociálního vyloučení v romských komunitách	Ministerstvo práce a sociálních věcí	29 989 000,-
	Koordinátoři romských poradců při krajských úřadech	Ministerstvo financí	5 215 000,-
	Podpora principu integrace Romů prostřednictvím kursů multikulturní výchovy pro pedagogy ZŠ a SŠ ¹³	Úřad vlády ČR	
	Integrace příslušníků romské komunity (OP RLZ)	Ministerstvo práce a sociálních věcí	10 859 912,-
Ad hoc projekty	Provádění Evropské charty regionálních či menšinových jazyků	Úřad vlády ČR (usnesení vlády č. 637 ze dne 11. června 2005; kapitola VPS)	680 227,-
celkem			174 291 567,-

Přehled o dotacích v krajích, městech a obcích podle jednotlivých národnostních menšin:

¹³⁾ Jako součást projektu Evropský rok rovných příležitostí pro všechny 2007 – směrem ke spravedlivé společnosti v České republice, který byl podpořen Evropskou komisí částkou 200 832,23 €

6. Veřejná správa na místní či regionální úrovni a národnostní menšiny

6.1. Obce

Sekretariát Rady požádal 180 obcí, tj. těch, u nichž je podle zákona o obecním zřízení předpoklad ustanovení výboru pro národnostní menšiny. S ohledem na výsledky auditu obcí, jež splňují podmínky jeho zřízení, provedeného Ministerstvem vnitra, nebyly osloveny obce s počtem obyvatel do 200 osob. V následujícím přehledu uvádíme jejich odpovědi, přičemž 65 obecních zastupitelstev na otázky nereagovalo,¹⁴⁾ 71 z nich jich výbor nezřídila (viz příloha 14), reakce ostatních jsou v následujícím textu. Komentář je uveden ve shrnutí na konci této kapitoly.

1. Byl v roce 2007 v působnosti obce ustanoven výbor pro národnostní menšiny (rada / jiný orgán / koordinátor), jakou agendu konkrétně vyřizoval?

ALBRECHTICE

V roce 2007 se uskutečnily 3 schůze výboru, na kterých se členové zabývali především stavem naplňování Charty, která řeší uplatňování regionálních či menšinových jazyků. Výbor též projednával stav polského školství v obci a činnost polských organizací v obci (Macierz Szkolna, Wspólnota, PZKO).

AŠ

Výbor byl v roce 2007 ustanoven, ale dosud žádnou konkrétní agendu nevyřizoval.

BERNARTICE U TRUTNOVA

V roce 2007 byl v působnosti obce ustaven výbor, první schůzka se konala dne 21. března 2007. Složení výboru z hlediska národností je: příslušník německé, romské a slovenské menšiny. Výbor se v průběhu roku mimo jiné zabýval studiem Charty a Rámcovou úmluvou v působnosti obce.

BRNO – ŘEČKOVICE A MOKRÁ HORA

V roce 2007 byl ustanoven Výbor, a to rozhodnutím zastupitelstva při ustavující schůzi dne 6. listopadu 2006. Jeho funkční délka je do roku 2010. Výbor vyřizoval agendu spojenou s činností národnostních menšin, orientovanou převážně na moravskou národnostní menšinu

BOCANOVICE

Tříčlenný Výbor byl ustanoven po volbách v prosinci 2006. Podal v roce 2007 návrh na zavedení dvojjazyčných nápisů na budovy v majetku obce, což bylo splněno, v současné době probíhá realizace dvojjazyčných nápisů na označení dopravních značek začátku obce.

¹⁴⁾ Jsou to tyto obce či města: Bílá Voda, Blatno, Božičany, Branná, městská část Brno-Kohoutovice, Bukovec, Desná v Jizerských horách, Dolní Rychnov, Doubrava, Hlavenec, Heřmanovice, Horní Blatná, Hradec-Nová Ves, vojenský újezd Hradiště, Hrádek, Hrušovany, Chlum sv. Maří, Chotěbuz, Jáchymov, Jiřetín pod Jedlovou, Jiříkov, Josefův Důl, Kaceřov, Kovářská, Kraslice, Kravaře, Královské Poříčí, Krásná, Krásno, Kružberk, Křišťanovice, Lampertice, Lipno nad Vltavou, Luby, Milíkov, Nová Pec, Nový Kostel, Nýdek, Okrouhlá, Petrovice u Karviné, Písek, Plesná, Ropice, Rožmitál na Šumavě, Rudná pod Pradědem, Spomyšl, Stanovice, Stará Červená Voda, Stará Voda (okr. Cheb), Staré Sedlo, Stružná, Střítež u Českého Těšína, Svatava, Světlík, Šabina, Tisová (okr. Tachov), Třebom, Valeč, Velká Kraš, Zbytiny a Žacléř.

Některé obce uvádějí situaci totožnou se stavem v loňském roce, jde o Josefov, Návší, Písečnou, Roudno, Smilovice (okr. Frýdek-Místek), Starou Ves, Těrlicko a Vintířov.

BYSTRICE (okres Frýdek-Místek)

V obci funguje trvale Výbor, jako orgán zastupitelstva obce. V roce 2007 se sešel na třech jednáních, projednával hlavně záležitosti implementace dvojjazyčných nápisů.

ČESKÝ TĚŠÍN

Výbor byl zřízen usnesením zastupitelstva již v roce 2000. Po komunálních volbách v roce 2006 je jeho počet 13 členů, a to podle národností: polská, slovenská, bulharská, romská. V čele výboru je člen zastupitelstva města.

V minulém roce se zabýval především realizací dvojjazyčných nápisů dle § 29 odst.2 zákona č.128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

DOLNÍ LOMNÁ

Dnes pětičlenný Výbor byl zřízen a schválen na zastupitelstvu obce již v roce 2002. Na volební období 2006-2010 byl zřízen 1. ustavujícím zasedání zastupitelstva obce konaném dne 3. listopadu 2006.

DOLNÍ POUŠTEVNA

V působnosti obce byl usnesením zastupitelstva města ze dne 28. března 2007 zřízen. Veřejnost byla několikrát vyzvána k zapojení do jeho činnosti, bez jakékoliv odezvy a občané neprojevovali o práci ve výboru zájem.

HNOJNÍK

V obci Hnojník se k polské národnosti hlásí cca 11% občanů a otázky společné s národnostní problematikou řeší tříčlenný Výbor. Byl v obci ustanoven před i po volbách v roce 2006 a zabýval se problematikou zavedení dvojjazyčných nápisů v obci Hnojník (zákon č. 128/2000 Sb., Charta).

HORNÍ LOMNÁ

V obci Horní Lomná byl Výbor zřízen. Je tříčlenný. Nejsilnější národnostní menšina Poláků žije v obci v souladu s Čechy, žádné národnostní problémy obec neřeší, proto žádnou činnost nevyvíjí.

HORNÍ SUCHÁ

Pětičlenný Výbor se v roce 2007 zabýval problematikou naplnění Charty – zavádění dvojjazyčných nápisů (české a polské) na institucích zřizovaných obecním úřadem a dopravních značek na vjezdu a výjezdu z obce. V srpnu 2007 projednával upřesněný požadavek MS PZKO na instalaci dopravních značek s polskými nápisy na vjezdu do obce a výjezdu z ní (v souladu s vyhláškou č. 507/2006 Sb.) a zavedení česko-polských nápisů na zastávce ČD v Horní Suché. Doporučil realizaci obou požadavků a zastupitelstvo obce to schválilo na svém zasedání 4. září 2007.

HRÁDEK (okr. Frýdek-Místek)

Zabýval se otázkou dvojjazyčných názvů a spoluprací s Kongresem Poláků a politického hnutí Coexistencia.

CHEB

Problematicou menšin, zejména pak řešením úkolů spojenými s integrací menšin, se zabývá *Komise pro národnostní menšiny*, která vznikla při radě města Chebu v listopadu 2006

Zasedají v ní tři zástupci navržení Radou romských organizací, dva zástupci vietnamské komunity Cheb a jedna zástupkyně Svazu Němců – Společnosti Balthazara Neumanna Cheb.

Komise se v roce 2007 zaměřila především na oblasti, které souvisí se seznamováním se s kulturními tradicemi a hodnotami menšin a cizinců s trvalým pobytem (konkrétně Vietnamců), které jsou na území Chebu zastoupeny ve významnějším počtu: tedy Romů, Vietnamců a Němců. Z jejího jednání vzešel kupř. námět na odhalení pamětní desky sudetoněmeckým sociálním demokratům, kteří v roce 1938 vyslovili loajalitu Československé republice a postavili se aktivně na odpor nacistům. Komise se organizačně spolupodílela (město Cheb, romské organizace a zástupci vietnamské komunity Cheb) na společných oslavách Dne dětí (pro romské, vietnamské i české děti), vyjádřila souhlas se zapojením do aktivit organizace Slovo 21 a v roce 2008 se bude spolupodílet na organizovaných společných obědech českých rodin s rodinami cizinců (pro vytváření bližších osobních kontaktů), na leden 2008 je připraveno pracovní zasedání členů komise v německém Hofu – zkušenosti tamních orgánů města s integrací cizinců aj. Zvýšená pozornost je věnována problémům romské komunity – město například provozuje nízkoprahové centrum pro romské děti, fungují zde dva přípravné ročníky při 4. a 6. ZŠ, na odboru sociálních věcí a zdravotnictví pracují dvě romské terénní pracovnice.

JABLUNKOV

Výbor byl ustanoven již v roce 2000. V rámci působnosti samosprávy není organizována žádná jiná národnostní menšina než polská. Za hodnocené období se Výbor zabýval následující agendou:

- návrhem novelizace zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, zákona č. 129/2000 Sb., o krajích a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze;
- zavedením dvojjazyčných nápisů (seznam tabulí a jejich rozmístění);
- finanční podporou organizací polské národnostní menšiny;
- hodnocením vzájemného soužití polské národnostní menšiny s většinovým obyvatelstvem Jablunkova.

JEVIŠOVKA

V obci byl Výbor ustanoven, má za úkol reflektovat situaci ve vztahu k příslušníkům všech národnostních menšin, které se v obci nacházejí. Do dnešního dne nemusel vyřizovat nebo řešit žádnou agendu.

JÍVKA

Výbor byl zřízen již v roce 2006.

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU

V roce 2007 byl Výbor ustanoven, avšak v průběhu roku došlo ke změně předsedů, proto nelze hodnotit jeho práci kladně. Výbor se sešel pouze v I. čtvrtletí 2007 při projednávání otázky romské komunity v obci, za účasti zástupce sdružení *Společenství Romů na Moravě*.

KOMORNÍ LHOTKA

Výbor v obci působí a v roce 2007 se zabýval převážně problematikou dvojjazyčných nápisů.

KOŠAŘSKA

Výbor byl ustanoven v říjnu 2006 po volbách do zastupitelstev obcí. V roce 2007 se vyjadřoval při vyřizování veškeré korespondence, týkající se národnostních menšin v obci, speciálně k otázce umístování dvojjazyčného označení začátku a konce obce (týká se silničního značení).

KRAJKOVÁ

Výbor byl vytvořen, jeho předsedou je místostarostka.

KRÁSNÁ (okr. Frýdek-Místek)

V obci je Výbor ustanoven, nepřijal žádné podněty ani návrhy.

MALÁ ŠTÁHLE

Výbor byl ustanoven v roce 2007.

MERKLÍN

V roce 2007 byl ustanoven tříčlenný výbor, ale konkrétní agenda nebyla vyřizována. Z místní národní menšiny nebyl vznesen žádný požadavek.

MĚROVICE NAD HANOU

Po komunálních volbách konaných v roce 2006 byl Výbor zřízen. Pracuje ve stejném složení i v dnešní době. Je složen z občanů hlásících se k národnostní menšině. V uplynulém roce nevyvíjel žádnou činnost. Z tohoto hlediska starosta zjišťuje, že občané hlásící se k jiné národnostní menšině nejsou diskriminováni od ostatních obyvatel obce a nepotřebují žádnou podporu v péči o bydlení či soužití s občany.

MIKULÁŠOVICE

Výbor byl ustanoven na 1. zasedání zastupitelstva města dne 17. února 2005.

MOSTY U JABLUNKOVA

Pětičlenný Výbor projednal na své schůzi dne 9. listopadu 2007 žádost MS PZKO Mosty, MS PZKO Mosty-Szance a Macierzy Szkolnej o zavedení názvů a označení v polském jazyce. Tuto žádost doporučil a postoupil radě obce. Řešení této otázky bude probíhat v roce 2008.

NEJDEK

Výbor byl zřízen již v roce 2006.

NOVÁ VES (okr. Sokolov)

Výbor pracoval i v roce 2007. Jeho předsedkyně podává pravidelně zprávy o své práci na zasedáních zastupitelstva obce.

NOVÉ SEDLO

Ve městě byl ustanoven Výbor v počtu tří členů, ale v průběhu roku 2007 zanikl.

OLOVÍ (HORY)

Výbor v daném roce fungoval.

ORLOVÁ

Výbor byl v Orlové ustanoven v roce 2005, a to usnesením zastupitelstva ze 14. září 2005.

PRAHA 5

Rada městské části má zřízenou *Komisi etnickou*, jejíž předsedkyní je členka zastupitelstva. Komise kulturními a společenskými aktivitami pomáhá přátelskému soužití, bezkonfliktní komunikaci i ve věcech sociálních a integraci menšin i přistěhovalců mezi ostatní obyvatele Prahy 5. Pracuje průběžně a k jednání se schází pravidelně jednou měsíčně.

ŘEKA

Tříčlenný Výbor byl ustanoven po listopadových volbách roku 2006 a působil v roce 2007. Od tohoto roku se zajímá o Chartu, spolupracuje s MS PZKO, která podala žádost na dvoujazyčné nápisy v obci. Dále odpovídal s uvedením obecního úřadu na dopisy pro Úřad vlády České republiky, pro politické hnutí Coexistentia, pro Kongres Poláků v České

republiky a hlavní výbor PZKO v Českém Těšíně. Všechny dopisy se týkaly správy o zavedení dvoujazyčných nápisů v menšinovém jazyce dle zákona č. 128/2000 Sb. zákona o obcích a informacích o spolupráci a o zavádění Charty do běžného užívání.

STONAVA

Pětičlenný Výbor byl ustanoven již před rokem 2006. V uplynulém období se zabýval kontrolou dvoujazyčných nápisů, úrovní společensko-kulturních akcí polské menšiny ve Stonavě.

TŘANOVICE

Výbor byl ustanoven již v roce 2006.

TŘINEC

Výbor má 11 členů, z toho jeden člen české národnosti, dva členové slovenské národnosti, čtyři polské národnosti, dva řecké národnosti a po jednom členu romské a vietnamské národnosti. Členové měli společné schůzky, kde prodiskutovali otázku sloučení dvou ZŠ s polským jazykem vyučovacím a dvojjazyčné nápisy ve městě Třinci.

VEJPRTY

V roce 2007 zastupitelstvo města zřídilo Výbor. Ten především vyřizoval agendu spojenou s otázkou romských dětí (záškoláctví, drobné přestupky), pořádal besedy k sociálním problémům, jak hospodařit apod.

VENDRYNĚ

Výbor je pětičlenný, jeho členové jsou české, polské i slovenské národnosti. Scházel se dle potřeby, nejméně však každou druhou středu lichého měsíce. Řídil se podle vypracovaného plánu činnosti. Zaměřil se na ustanovení Charty, zpracování návrhu seznamu pro dvojjazyčné označení názvu obce, veřejných prostranství, označení budov státních orgánů, problematiku národnostního školství, koordinaci spolupráce mezi národnostně orientovanými spolky v obci (PZKO, *Beskid Śląski*, *Macierz szkolna*), zabezpečení v rámci osvěty přednášky pro širokou veřejnost na téma zavedení dvojjazyčnosti v obci, hodnocení vzájemného soužití polské menšiny s většinovou částí obyvatelstva obce a pomoc při spolupráci s partnerskou obcí Goleśzów (Polsko).

VĚLOPOLÍ

Výbor byl ustanoven v roce 2002 a po volbách v roce 2006 došlo pouze k personální změně. Nevyřizoval žádnou agendu

VLČICE

V roce 2007 byl ustanoven Výbor a výběrovým řízením byl vybrán jeden terénní sociální pracovník, který plnil funkci zvláštního příjemce, pomáhal s vyřizováním sociálních dávek a plnil další povinnosti vyplývající z jeho pracovní náplně.

VŘESOVÁ

Výbor byl zřízen v červenci 2007. Žádnou agendu nevyřizoval, je v podstatě nefunkční.

ZLATÉ HORY

Ode dne 11. prosince 2006 je Výbor zřízen. Do funkcí byli jmenováni dva členové, předseda je členem zastupitelstva města, členové jsou příslušníky národnostní menšiny. V roce 2007 nebyl zastupitelstvem města pověřen žádnými konkrétními úkoly. Výbor se však pravidelně scházel a ze své činnosti podával zastupitelstvu zprávy, vždy za uplynulé pololetí.

2. Měla obec v roce 2007 komunitní plán? Pokud ho má formulován, odkdy je rozpracován? Jsou záležitosti národnostních menšin do něj zakomponovány, v případě že ano, jak? ¹⁵⁾

AŠ

Město mělo v roce 2007 komunitní plán. V tomto komunitním plánu jsou zahrnuty i národnostní menšiny do cílové skupiny sociálně znevýhodněných osob. Jsou zde mapovány služby využitelné pro tyto klienty. S žádnou národnostní menšinou město v rámci komunitního plánování nespolupracuje.

CHEB

Město má schválenou první verzi komunitního plánu na léta 2006 až 2009. Tento plán byl schválen zastupitelstvem města dne 31. srpna 2006 (usnesením č. 226/44/2006). Vzhledem k tomu, že na území města Chebu jsou národnostní menšiny zastoupeny statisticky málo významně, komunitní plán se zvláště jejich problematikou nezabývá. Pouze jsou zde zakomponovány některé otázky řešení sociální situace romské komunity (předcházení ghettizaci a výhledový plán na výstavbu sociálních bytů, kde by bylo pamatováno také zvláště na osoby ohrožené sociálním vyloučením).

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU

Byl schválen na jednání zastupitelstva dne 19. prosince 2007.

KOŠAŘISKA

V prosinci 2007 začala obec řešit otázku komunitního plánu, v současnosti je ještě v řešení.

MALÁ ŠTÁHLE

Obec má komunitní plán v rámci obce III - Rýmařov a s touto spolupracuje.

NEJDEK

Město je zapojeno do krajského Komunitního plánování, od července 2007 se pravidelně schází Návrhová skupina na Krajském úřadu Karlovarského kraje, aby pracovala na tvorbě plánu. Jeho ucelená podoba zatím neexistuje.

ORLOVÁ

Dne 29. června 2007 byl zahájen proces Plánování rozvoje sociálních služeb. Triáda Komunitního plánování dohodla vytvořit skupiny, kterými se budou zabývat. Jedna z nich jsou Menšiny a nepřizpůsobení. Tato skupina se zabývá mimo jiné pomocí romské menšiny – snaha o vytvoření Komunitního centra.

PRAHA 5

Komunitní plán dosud zpracován není, je v přípravné fázi. Rada městské části schválila svým usnesením č. 23/830/2007 financování komunitního plánování sociálních služeb ve správním obvodu. Jedním z nastavených samostatných pilířů komunitního plánování je skupina etnické menšiny.

¹⁵⁾ Obce, jež v roce 2007 neměly komunitní plán: Albrechtice, Bernartice, Bocanovice, MČ Brno-Řečkovice a Mokrá Hora, Bystřice, Dolní Lomná, Dolní Poustevna, Hnojník, Horní Lomná, Horní Suchá, Hrádek, Jablunkov, Jívka, Komorní Lhotka, Krajková, Krásná, Merklín, Měrovice nad Hanou, Mosty u Jablunkova, Návsí, Nová Ves, Nové Sedlo, Oloví, Písečná, Roudno, Řeka, Smilovice, Stará Ves, Stonava, Třanovice, Velké Kunětice, Vělopolí, Vendryně, Vintřov, Vřesová. Některé obce uvádějí situaci totožnou se stavem v loňském roce, jde o Český Těšín, Mikulášovice a Třinec.

VEJPRTY

Město v roce 2007 zpracovávalo komunitní plán od 1. ledna do 31. prosince 2007. Otázka národnostních menšin je do plánu zakomponována. Jedna z pěti pracovních skupin se nazývala *Pracovní skupina pro národnostní a etnické menšiny*, která se touto otázkou zabývala.

VLČICE

Obec měla v roce 2007 komunitní plán, který je zpracován pro celé Jesenicko komplexně a schválený zastupitelstvy všech obcí dne 14. června 2007

ZLATÉ HORY

Obec se účastnila zpracování *Komunitního plánu sociálních služeb na Jesenicku*, který je společným dokumentem pro území okresu Jeseník. Plán je zpracován na období 2007-2010, v roce 2007 přešel již do realizační fáze. Záležitosti menšin jsou zahrnuty v okruhu *Osoby sociálně vyloučené a osoby ohrožené sociálním vyloučením* (cílová skupina je definována takto: osoby ohrožené z důvodů rasových, národnostních, etnických a jiných důvodů).

3. Jaká byla v roce 2007 spolupráce obce popř. výboru pro národnostní menšiny (rady / jiného orgánu) s organizacemi příslušníků národnostních menšin?

ALBRECHTICE

Spolupráce obce s organizacemi příslušníků národnostních menšin je na dobré úrovni, zvláště pak s MS PZKO.

AŠ

Spolupráci nelze hodnotit, neboť žádná organizace příslušníků národnostních menšin ve městě nepůsobí.

BOCANOVICE

Spolupráce s polskou národnostní menšinou je nepřetržitá, jelikož dva členové zastupitelstva patří k této menšině. Byla uskutečněna společná kulturní akce pro děti.

BERNARTICE U TRUTNOVA

Jedinou organizací příslušníků národnostních menšin, která je v obci činná, je *Kolektiv bývalých obyvatel Bernartic a Vrchové* (Vrchová je osada v rámci obce) se sídlem v Habichtwegu 37, 791 00 Freiburg, SRN. Tento spolek bývalých rodáků a jejich potomků, organizuje setkání svých členů s dnešními obyvateli naší obce vždy jeden rok v SRN a následně v Bernarticích. Těchto setkání se zúčastňují představitelé vedení obce a řada občanů. Spolupráce obce se jmenovaným spolkem je, v rámci uzavřené smlouvy o spolupráci, na dobré úrovni. V předešlých letech tento spolek např. financoval restaurátorské práce na kapličky ve Vrchové.

Jiné aktivity národnostních menšin výbor nezaznamenal, proto nebylo třeba finanční podpory ze strany rozpočtu obce jakkoli požadovat.

BRNO – ŘEČKOVICE A MOKRÁ HORA

V roce 2007 se Výbor soustředil na podporu aktivit moravské národnostní menšiny¹⁶⁾ a současně navázal kontakty s národnostní menšinou slovenskou, řeckou a romskou v souvislosti s plánovaným uskutečněním setkání folklorních skupin v městské části.

¹⁶⁾ Není uvedeno, o jaké národnostně menšinové aktivity šlo.

BYSTRICE

Příslušníci národnostních menšin hrají v obci významnou úlohu. Kromě typicky národnostních organizací, jako jsou Polský svaz kulturně-osvětový (500 členů, aktivní dílčí organizace, např. Klub Kobiet, Klub Seniora) nebo *Macierz Szkolna*, tvoří příslušníci národnostních menšin významné procento dalších neziskových organizací, spolků, sdružení a církví. Z pohledu obce a Výboru je spolupráce velmi dobrá.

ČESKÝ TĚŠÍN

Spolupráce výboru s organizacemi příslušníků národnostních menšin byla stejně jako v minulých letech dobrá, neboť prostřednictvím členů výboru je zde přímá návaznost zejména na Hlavní výbor PZKO a Kongres Poláků.

DOLNÍ LOMNÁ

Výbor se vyjadřuje ke všem otázkám, které se týkají národnostní problematiky. V první řadě schválil zavedení v obci dvojjazyčné názvy a označení. Doporučil prostřednictvím obecního úřadu vhodnou formou, důkladně a srozumitelně informovat občany o právech vyplývajících z ratifikace Charty, tzn. tato práva reflektovat ne jako zdroj národnostních vášní, ale jako pozitivum a atraktivní zajímavost a především jako etické poselství většiny k menšině. Označení místních názvů v jazyce národnostní menšiny je totiž právem příslušníků národnostních menšin.

Je dobrá spolupráce obce s MS PZKO. Obec jí poskytla finanční příspěvek na kulturní činnost. Výbor se v loňském roce podílel na organizování Mikulášské besídky pro děti polské i české základní školy a besedy pro seniory.

DOLNÍ POUSTEVNA

Zástupci města se účastní akcí, které pořádají příslušníci menšin, žijících na území města.

HNOJNÍK

Předsedou MS PZKO v obci je člen Výboru. Spolupráce MS PZKO s ostatní zájmovými složkami v obci na kulturních a společenských akcích je na dobré úrovni.

HORNÍ SUCHÁ

Obecní úřad a Výbor tradičně velmi dobře spolupracuje s organizacemi polské národnostní menšiny. Maďarská a slovenská menšina nemá v obci vlastní organizace ani sdružení.

CHEB

Na území města existuje *de iure* (vlastní stanovy, registrace Ministerstvem vnitra) šest romských organizací (jde o tato občanská sdružení: *Rada romských organizací*, *Romská pracující společnost*, *Romské občanské sdružení*, *Sdružení maďarských Romů v Chebu – Ungro*, *Laco jilo* a od roku 2007 také *Křesťanské sdružení Sintů a Romů* v Chebu). Fakticky vyvíjejí činnost pouze dvě z nich: *Laco jilo* (taneční klub mládeže vedený p. Štefanem Tulejem) a *Křesťanské sdružení Sintů a Romů* - evangelizační a vzdělávací činnost mezi Romy). Dále zde aktivně fungují dva romské sportovní kluby: FC Dukla Cheb a FC Divadlo (malá kopaná).

Komise úzce spolupracuje se zástupci vietnamské komunity (prostřednictvím dvou členů, kteří zasedají v komisi pro národnostní menšiny) a také se *Společností Balthasara Neumanna*, sdružující občany německé národnosti. Zatím se žádné problémy nevyskytly, spolupráce se rozvíjí dobře. Obě tyto menšiny zatím žádné finanční požadavky na město nevznesly.

JABLUNKOV

Spolupráce obce na úrovni orgánů veřejné správy s organizacemi polské národnostní menšiny (MS PZKO, *Macierz Szkolna*) byla v roce 2007 na velmi dobré úrovni. Svědčí o tom do

značné míry přehled aktivit organizací polské národnostní menšiny, jakož i výsledky finanční podpory obce těmito organizacím.

JOSEFOV

Tříčlenný Výbor za hlavní náplň práce spatřuje pomoci občanům národnostních skupin při jednání s úřady; v minulém období nedocházelo ke spolupráci s jejich organizacemi.

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU

Obec spolupracuje s Krajským úřadem Olomouckého kraje, dále je to sdružení *Společenství Romů na Moravě*, které organizuje provoz chráněné dílny.

KOMORNÍ LHOTKA

V obci působí MS PZKO, které pořádá kulturní akce. Obec takové aktivity vždy podporuje. Problémy v roce 2007 se nevyskytly.

KOŠAŘSKA

V roce 2007 byla spolupráce obce a výboru dobrá, spolupracují a podporují činnost MS PZKO.

MALÁ ŠTÁHLE

V obci nejsou problémy národnostních menšin.

MĚROVICE NAD HANOU

V obci není žádné společenské zařízení (kulturní dům, sportovní hala), ve kterém by mohly organizace příslušníků národnostních menšin, či občanská sdružení, pořádat společenské akce (zábavy, besedy, sportovní záležitosti).

Sčítání obyvatel, jež se konalo v roce 2001, je diametrálně odlišné od evidence obyvatel, přihlášených k trvalému pobytu v obci. Tak je veškeré podávání informací o národnostní menšině obyvatel v obci, podle stavu, jak se přihlásili k trvalému pobytu. Občané se hlásí k národnosti slovenské a malá část občanů k národnosti romské.

MIKULÁŠOVICE

Opět proběhla informační kampaň o možnosti národnostních menšin se obracet se svými problémy, požadavky a návrhy na Výbor či na oddělení vnitřních věcí a sociální péče městského úřadu.

MOSTY U JABLUNKOVA

Spolupráce s organizacemi příslušníků polské menšiny byla dobrá a vzájemně prospěšná

NÁVSÍ

Organizacemi příslušníků národnostních menšin, působícími na území obce, jsou dvě MS PZKO, jedna v centru Návsí (přes 300 členů), a druhá v osadě Návsí-Jasení (cca 80 členů). Spolupráci s těmito organizacemi lze charakterizovat jako intenzivní a vedenou v duchu vzájemného porozumění. Podněty a požadavky představitelů těchto organizací jsou brány v potaz při výkonu samostatné působnosti obce, v patnáctičlenném zastupitelstvu obce jsou i příslušníci polské menšiny. Vedení obce - starostka, místostarostka a členové rady obce - se dle možností zúčastňují akcí pořádaných výše uvedenými organizacemi (koncerty, výstavy, folklorní či ochotnická představení apod.).

ORLOVÁ

Spolupráce velmi dobrá, vyústila v srpnu 2007 v *1. Festival národnostních menšin*. Slovenská, polská a romská menšina v průvodu a v prostorách Letního kina tančila a zpívala, každá ve svém jazyce.

PÍSEČNÁ

V obci působí MS PZKO. Tomu obec poskytuje veřejné budovy k jednání. Obec rovněž poskytuje veřejné budovy a veřejná prostranství k pořádání společenských a kulturních akcí jím organizovaných. Spolupráce obce s příslušníky národnostních menšin je dobrá.

PRAHA 5

Městská část úzce spolupracuje s organizacemi *Romano Dives*, *Člověk v tísni*, romským koordinátorem hl. m. Prahy a Radou vlády ČR pro záležitosti romské komunity.

ŘEKA

Spolupráce obce a Výboru s MS PZKO lze hodnotit jako dobrou. Na požádání obecního úřadu o spolupráci či pomoc bylo členům MS PZKO vždy vyhověno. MS PZKO v obci sdružuje 27 členů, kteří reprezentují polskou menšinu, jelikož je to malá organizace, která nemá velký ekonomický obrat a o dotaci nepožádala. Obecní úřad poskytuje od roku 1975 klubovnu pro MS PZKO, jež si na vlastní náklady zřídila podkrovní místnost, kde sdružuje své členy. V obci jsou vytvořeny podmínky pro dobré soužití mezi občany polské a české národnosti.

SMILOVICE

Spolupráce mezi MS PZKO a zastupitelstvem je na dobré úrovni. Problémy nebyly zaznamenány.

STARÁ VES

Národnostní menšiny nemají v obci žádnou organizaci, neodlišují se od ostatní populace.

STONAVA

Spolupráce Výboru a obce je již řadu let na velmi dobré úrovni. Zejména je rozšířená kulturní činnost. Pěvecký sbor, který zpívá rovněž polské písně, se schází pravidelně v Domě PZKO ve Stonavě. Jsou realizovány různé kulturní akce v polštině.

TŘANOVICE

V obci působí jedna organizace, a to *PZKO*, který působí zejména v oblasti kulturní. Někteří členové této organizace vystupují na různých kulturních a společenských akcích pořádaných obcí (např. Setkání seniorů).

VEJPRTY

Město v roce 2007 zpracovávalo komunitní plán (pro období od 1. ledna do 31. prosince 2007). Otázka národnostních menšin je do plánu zakomponována. Jedna z pěti pracovních skupin se nazývala *Pracovní skupina pro národnostní a etnické menšiny*, která se touto otázkou zabývala.

VENDRYNĚ

Spolupráce Výboru s organizacemi příslušníků národnostních menšin byla i v roce 2007 velmi dobrá, neboť prostřednictvím jeho členů je přímá návaznost na *Hlavní výbor PZKO* a *Kongres Poláků*. Členové Výboru aktivně pracují ve spolcích (*PZKO*, *Beskid Śląski*, *Macierz Szkolna*). Členové Výboru jsou rovněž členy zastupitelstva a komisí obce.

VINTÍŘOV

V roce 2007 se zejména vydařilo setkání bývalých občanů zaniklé obce Lipnice, která patří do katastru obce. Na tuto akci se sjelo celkem asi 160 bývalých obyvatel této obce ze SRN, Slovenska a ČR.

VLČICE

Jednalo se s jedinci hlavně o zaměstnanosti.

VŘESOVÁ

Výbor nepracuje. Ze strany občanů není zájem o jeho práci. Většina občanů se ani necítí být národnostní menšinou. Pokud obec pořádá kulturní či sportovní akce, je to pro všechny občany, bez ohledu na národnost. Obec ani výbor žádná organizace příslušníků národnostních menšin neoslovila.

ZLATÉ HORY

Jediná výraznější menšina ve městě je řecká. Její aktivity jsou spíše nahodilé, pořádají se taneční zábavy s řeckou hudební skupinou *Saloniki*, v dubnu 2007 byla uspořádána výstava o životě řecké menšiny v obci a okolních vesnicích od roku 1949 do současnosti. Vznikla knihovnička národnostních menšin, jedná se o distribuci časopisu *Kalimera*. Vše za spolupráce výboru.

3a) příklady dobré praxe v roce 2007:

ALBRECHTICE

MS PZKO v roce 2007 oslavil 60 let od svého založení. Těchto oslav se zúčastnil starosta obce, předseda Výboru a také členové rady obce.

BRNO – ŘEČKOVICE A MOKRÁ HORA

Příkladem dobré praxe bylo zahájení volného cyklu besed a občany o moravských kulturních a historických památkách.

BYSTRICE

Součinnost při odhalení pomníku obětem I. světové války.

Z pohledu obce je politika dvojjazyčnosti vnímána kladně, realizace v praxi standardní (viz turistické značení, nápisy v budově Obecního úřadu). Dvojjazyčné značení železniční stanice proběhne na podzim 2008 v rámci oprav železničního koridoru Českých drah, dvojjazyčné značení začátku a konce obce proběhne v březnu až dubnu 2008.

ČESKÝ TĚŠÍN

Např. ve spolupráci s *Kongresem Poláků* Výbor inicioval požadavek na dvojjazyčné označení železniční stanice Český Těšín-Czeski Cieszyn, jemuž Drážní úřad v Olomouci vyhověl.

HORNÍ SUCHÁ

MS PZKO má 526 členů. Pracují v něm Soubor písní a tanců *Suszanie*, pěvecký sbor *SUCHA*, *Sportovní klub minikopané*, *Klub žen*. Tato organizace již dlouhodobě spolupracuje s obcí na přípravě a realizaci obecních a kulturních a společenských akcí, jako:

- Obecní ples, MDŽ, Tradiční Hornosušská pouť, Vítání léta. Taneční soubor *Suszanie* pokračoval v tradici a zorganizoval ve spolupráci s obcí přehlídku folklorních souborů s názvem *2. Fárání s Folklorem* s účastí souborů Šmykňa, *Beskid* (Polsko), *Gorole + Nowina*, *Suszanie*. V programu vystoupil i Jožka Černý se svou skupinou.
- MS PZKO pořádá již 9 let ve spolupráci s obcí, pedagogy místních ZŠ (polské i české), *Českého červeného kříže* a Policie ČR v Horní Suché terénní cyklistický závod. Hlavním sponzorem je obec. V roce 2007 se zúčastnilo 69 závodníků, od dětí z MŠ až po 9. třídy ZŠ.
- MS PZKO pořádala v roce 2007 Ples PZKO, Zabíjačku, výstavu ručních prací klubu žen, Wykopki, Setkání u kávy, kulturní akce, na které jsou zváni všichni občané obce.
- MS PZKO rovněž dodržuje dvojjazyčnost. Označení jejich sídla je v jazyce českém a polském, plakáty na své kulturní akce jsou rovněž česko-polské.

Macierz Szkolna pořádala Školní ples a Zahradní slavnost. V roce 2007 se již podruhé účastnila na podzimním lampiónovém průvodu dětí, který organizovalo Sdružení rodičů ZŠ a MŠ (s českým vyučovacím jazykem).

Macierz Przedszkola pořádá zahradní slavnost *Dzień Taty – Ognisko pożegnalne*, Karneval, *Dzień Dziadka i Babci*, *Dzień Matki* a Mikulášskou zábavu.

Harcerstwo Polskie w Republice Czeskiej je organizace zaměřená na děti a mládež. Pořádají výlety za poznáním, soutěže a hry.

HRÁDEK

Obec spolupracovala s PZKO při organizaci sportovních a kulturních akcí (Běh Hrádkem, Mikulášský turnaj v šachu, Novoroční turnaj v pingpongu).

JABLUNKOV

Jako příklad dobré praxe v roce 2007 může posloužit mezinárodní folklórní setkání *Gorolski Śweto*, které v loňském roce oslavilo jubilejní 60. výročí. Čestnou záštitu nad touto akcí převzali Marszałek Senatu Republiki Polskiej Bogdan Borusewicz, předseda Senátu ČR MUDr. Přemysl Sobotka a také předseda vlády ČR Ing. Miroslav Topolánek.

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU

Chráněná dílna, zřizovaná sdružením *Společenství Romů na Moravě*, obci opravuje zařízení na veřejných prostranstvích (lavičky, výroba pískoviště pro dětský koutek), pracují zde Romové ve volném čase a tráví čas i jejich děti.

MOSTY U JABLUNKOVA

- Setkání občanů Mostů u Jablunkova a Svrčinovce;
- tradiční *Bal Gorolski*;
- společná vystoupení pěveckých sborů *Slezan a Przełęcz*.

NEJDEK

Výbor byl účasten schůze zástupců městského úřadu s obyvateli romské menšiny, iniciátorkami této akce byly terénní pracovnice úřadu na popud nejdeckých romských občanů.

SMILOVICE

Bylo realizováno zavedení dvojjazyčných názvů.

TŘINEC

V roce 2007 se ve městě konala již počtvrté *Přehlídka národnostních menšin*, kdy se jednotlivé národnostní menšiny zviditelňují a představují občanům svoji kulturu. Na akci se představují hudební skupiny, taneční soubory, jednotlivé národnostní menšiny představují i typická jídla a nápoje i výrobky. Soubory jsou z Třince a blízkého okolí. V rámci 4. ročníku Přehlídky národnostních menšin obdrželo město na základě Dotačního programu podpory aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území kraje na rok 2007 projekt Umělecké aktivity s národnostní tematikou dotaci v hodnotě 75 000,- Kč na tento projekt, zbytek hradilo město ze svého rozpočtu.

VEJPRTY

Ve městě působí jedno sdružení, je to český spolek *Kulturverband*, který vede Helga Malzová. Toto sdružení ve spolupráci s městem i výborem pořádá besedy, zájezdy, všeobecně kulturní vyžití apod. Spolek nebo sdružení romských občanů není, hlásí se k české nebo slovenské národnosti, minimálně k romské národnosti. Jinak ale romské otázce město věnuje hodně pozornosti v podobě prevence či poradenství. V roce 2007 byl také do

struktury Městského úřadu zařazen terénní pracovník, který se od 1. března 2007 zabýval jen otázkou romské komunity, kdy jim pomáhal sepsovat žádosti, různé tiskopisy spojené s dávkami v hmotné nouzi či poskytování dávek státní sociální podpory. Pomáhal jim radou nebo i drobnou finanční výpomocí s drobnými opravami v domácnosti, kdy tento *Program pro terénní práci pro rok 2007* toto umožňoval. Věnoval se také dětem v mimoškolní činnosti (různé hry, práce s PC, turistika apod.). V neposlední řadě jim pomáhal shánět zaměstnání, kdy s nimi objížděl podnikatelské subjekty.

VENDRYNĚ

Pravidelná setkání Výboru s občany obce, vedení obce (starosta, místostarosta, členové Rady obce) se pravidelně zúčastňují většiny akcí pořádaných výše uvedenými organizacemi (koncerty, jubilea, folklorní či ochotnická představení výstavy, školní akce), zastupitelstvo obce přijalo a odhlasovalo většinou hlasů předložený seznam na zavedení dvojjazyčných označení obce, veřejných prostranství, označení budov státních orgánů, dodržování dvojjazyčnosti na akcích pořádaných obcí, obec podporuje mnoho dalších aktivit spojených s činnostmi národnostní menšiny. Jsou to akce tradiční, organizované každoročně a byly zmiňovány již v předešlých zprávách o činnostech národnostních menšin.

3b) problémy v roce 2007:

ALBRECHTICE

V roce 2007 došlo k negativním jevům při zavádění dvojjazyčných nápisu v naší obci při označování autobusových zastávek a také dvou vjezdových tabulí. Tyto tabule byly zamalovány stříbrnou barvou. Celá věc byla postoupena Obecní policii Albrechtice a je v šetření. Slouží ke cti orgánům obecního úřadu, že tyto závady byly následně odstraněny.

BYSTRICE

Jednání zastupitelstva obce ve věci projednávání úrovně vedení obecní kroniky ohledně nemístných narážek na polskou menšinu v zápisech obecního kronikáře.

HNOJNÍK

Členové Výboru se scházeli nepravidelně dle potřeby. Dvojjazyčné označení veřejných budov bylo výborem schváleno a doporučeno. Vjezdové a výjezdové tabule nebyly schváleny, ale v této věci probíhají další jednání. Na 3. zasedání zastupitelstva obce konaného dne 14. března 2007 předseda výboru informoval zastupitele o žádosti Kongresu Poláků a MS PZKO o rozšíření Výboru o dva členy. Zastupitelstvo obce tuto žádost projednalo a následně neschválilo. Předseda PZKO je názoru, že není dodržován zákon o obcích (č. 128/2000 Sb., § 117, odst. 3 zákona). Na 3. jednání zastupitelstva ze dne 19. prosince 2007 zastupitelstvo obce ukládá radě obce nechat provést právní rozbor kolize zákona o obcích a menšinového zákona ve věci dvojjazyčných nápisů v obci.¹⁷⁾

HORNÍ SUCHÁ

Česko-polský nápis byl nově instalován na *Dělnickém domě* a uvítací tabule s česko-polskými nápisy byly instalovány na vjezdech do obce. Na vjezdech a výjezdech z obce byly rovněž instalovány dopravní značky s polskými nápisy. Bohužel ne všichni občané to chápou a někdo dopravní značky s polskými nápisy na ulici *Těrlická* opakovaně natřel barvou. Obecní úřad vždy zajistil jejich vyčištění a zpětnou instalaci.

¹⁷⁾ Z podkladu zaslaného předsedou Výboru obce není zřejmé, o jakou kolizi jde.

JABLUNKOV

Problémem v roce 2007 byla zdlouhavá procedura implementace dvojjazyčných nápisů.

NÁVSÍ

V roce 2007 se nevyskytly žádné závažnější problémy v oblasti spolupráce s organizacemi menšin. Jako problém je však některými příslušníky polské národnostní menšiny vnímáno příliš pomalé zavádění dvojjazyčných česko-polských označení ulic a veřejných budov na území obce Návsí (ve smyslu příslušných právních předpisů). Dvojjazyčné značení má pouze budova obecního úřadu (*Urząd Gminny*) a místního stavebního úřadu (*Urząd Budowlany*), dvojjazyčně je označena také úřední deska (*Tablica Urzędowa*). Celkově lze označit zavádění těchto dvojjazyčných nápisů ze strany obce jako nepříliš pružné.

NEJDEK

Organizace národnostních menšin kromě německé ve městě stále chybí.

NOVÁ VES

V roce 2007 se Výbor zabýval docházkou dětí národnostních menšin do školy, což je největší problém, je zde záškoláctví a neméně jejich záměrné neposílání do školy. Jedná se o romské děti. Ve spolupráci obce, školy a Policie ČR je tato situace řešena. Romská menšina má nižší stupeň vzdělanosti a z toho vyplývá omezené pracovní uplatnění. Vytvořením výboru se spolupráce postupně zlepšuje.

TŘINEC

- Dvojjazyčné názvy.

Zavedení dvojjazyčných názvů obce, jejich částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků bylo projednáváno na několika zasedáních výboru (§ 117 ods. 3). Výbor však nepřijal platné usnesení.

- Optimalizace národnostního školství.

Zastupitelstvo města rozhodlo o sloučení dvou ZŠ s polským jazykem vyučovacím. Toto rozhodnutí bylo podloženo klesajícím počtem žáků na obou školách, viz příloha č. 1 a 2, (školní rok 1991/92 I. PZŠ dvanáct tříd 275 žáků – školní rok 2007/08 devět tříd 143 žáků. II. PZŠ školní rok 1991/92 třináct tříd 282 žáků – školní rok 2007/08 sedm tříd 85 žáků).

ZŠ s polským jazykem vyučovacím Třinec, Koperníkova 696										limit 188 žáků	
školní rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	celkem/počet tříd	průměr/třída
1991/92	20/1	26/1	20/1	31/2	30/1	40/2	45/2	48/2	22/1	282/13	22
1992/93	25/1	22/1	26/1	21/1	33/2	33/2	39/2	44/2	11/1	254/13	20
1993/94	23/1	25/1	22/1	27/1	21/1	33/2	33/2	39/2	0	223/11	20
1994/95	24/1	23/1	25/1	21/1	26/1	21/1	32/2	33/2	0	205/10	21
1995/96	24/1	23/1	23/1	25/1	21/1	26/1	21/1	32/2	0	195/9	22
1996/97	15	23	22	25	25	22	26	20	32	210/9	23
1997/98	22	11	23	23	24	24	23	26	20	196/9	22
1998/99	17	20	11	24	23	22	24	21	26	188/9	21
1999/00	13	16	18	10	21	23	22	24	21	168/9	19
2000/01	22	13	17	19	10	22	23	22	24	172/9	19
2001/02	4	22	14	17	19	9	21	20	22	149/8	19
2002/03	10	4	22	14	17	20	9	21	23	140/8	18
2003/04	10	10	4	22	15	18	19	8	22	129/8	16
2004/05	13	10	11	4	22	14	17	18	10	118/8	15
2005/06	5	13	10	10	4	23	13	16	18	112/8	14
2006/07	7/1	5/0	13/1	10/1	10/1	0/0	23/1	13/1	16/1	97/7	14
2007/08	7	7	4	13	10	10	0	21	13	85/7	12,14

ZŠ s polským jazykem vyučovacím Třinec, Nádražní 10										limit 250 žáků	
školní rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	celkem/počet tříd	průměr/třída
1991/92	16/1	20/1	22/1	22/1	52/2	44/2	48/2	51/2	0	275/12	23
1992/93	16/1	16/1	20/1	22/1	44/2	50/2	43/2	47/2	0	258/12	22
1993/94	18/1	16/1	17/1	20/1	49/2	44/2	50/2	43/2	0	257/12	21
1994/95	19/1	19/1	18/1	18/1	33/2	49/2	44/2	50/2	0	250/12	21
1995/96	11/1	18/1	19/1	18/1	35/2	32/2	49/2	44/2	0	226/12	19
1996/97	15	11	18	21	21	18	17	23	22	244/13	19
						17	16	23	22		
1997/98	13	15	10	18	22	18	18	17	23	230/13	18
						21	16	16	23		
1998/99	7	14	15	10	18	20	20	18	17	210/12	18
						19	20	16	16		
1999/00	10	7	14	15	10	30	20	20	18	199/11	18
							19	20	16		
2000/01	19	8	7	14	15	26	30	20	20	198/11	18
								19	20		
2001/02	9	19	8	8	16	27	26	30	20	182/10	18
									19		
2002/03	9	9	21	12	12	18	28	26	30	183/10	18
						18					
2003/04	10	9	9	21	12	23	18	28	27	176/10	17
							19				
2004/05	4	10	9	9	20	17	23	37	28	157/8	20
2005/06	12	4	10	10	9	33	17	23	37	155/9	17
2006/07	12/1	12/1	5/0	10/1	9/1	19/1	33/2	17/1	23/1	140/9	16
2007/08	15/1	12/1	14/1	6/1	9/1	17/1	19/1	34/1	17/1	143/9	15,88

VINTÍŘOV

V roce 2007 se zejména vydařila akce setkání bývalých občanů zaniklé obce Lipnice, která patří do katastru obce. Na tuto akci se sjelo celkem asi 160 bývalých obyvatel této obce ze SRN, Slovenska a ČR.

4. Jakým způsobem obec finančně podporovala v roce 2007 organizace / aktivity národnostních menšin (prostřednictvím zvláštního dotačního titulu v rozpočtu, v rámci jiných dotačních programů, ad hoc podporou jednotlivých akcí, popř. jinak)?

Oproti roku 2006 je zaznamenán pokles v absolutní částce, kterou obce věnují ze svých rozpočtů na aktivity národnostních menšin. Výši příspěvků i počtem schválených projektů tradičně dominují obce s polskou menšinou na Těšínsku, rovněž tak byly podpořeny projekty romské, řecké, slovenské a chorvatské menšiny, významně narostly dotace na multikulturní aktivity. Podrobné údaje jsou uvedeny v příloze 13.

6.2. Statutární města

1. Byl v roce 2007 v působnosti statutárního města ustanoven výbor pro národnostní menšiny (rada / jiný orgán / koordinátor), jakou agendu konkrétně vyřizoval? ¹⁸⁾

BRNO

Výbor se zabýval zejména dotačním řízením (projednávání žádostí o dotace z rozpočtu statutárního města Brna), přípravou dvou kulturních akcí v rámci města *Návraty ke kořenům* (květen)¹⁹⁾ a *Žijeme v jednom městě* (prosinec), a to s cílem představit občanům města kulturní a jiné tradice národnostních menšin a organizací spolupracujících s etniky. Pravidelně se zabýval i příspěvky do měsíčníku *METROPOLITAN* (informační noviny občanů města), kdy jednotlivé organizace postupně informují občany města o své činnosti v rubrice *Žijí mezi námi* a také přípravou *Komunitního plánu sociálních služeb města Brna do roku 2009*.

Dalším důležitým tématem na zasedáních byla od května 2007 příprava nultého ročníku *BABYLONFEST 2008*, tj. multikulturního festivalu národnostních menšin, plánovaného na červen letošního roku.

Větší důraz klade Výbor i na aktivní činnost při řešení romské problematiky, např. vyhledávání volných prostor v městě Brně pro tzv. *plácky* – tj. hřiště s řadou zajímavých herních prvků v sociálně vyloučených lokalitách. Výbor spolupracoval se čtyřmi řediteli ZŠ, kde je vyšší počet žáků z romské komunity, zejména řešil otázku počtu žáků v jednotlivých třídách, s důrazem na kvalitní výuku. Podněty ze společných zasedání byly zaslány na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Ve městě není ustanoven Výbor ani jiný orgán pro národnostní menšiny, ale v rámci samosprávy města je zřízena kumulovaná funkce koordinátora, který má ve své kompetenci i problematiku národnostních menšin (zejména Romů). V roce 2007 nebyly v této oblasti řešeny žádné závažné skutečnosti nebo problémy, mezi běžně řešená témata patří oblast bydlení a zaměstnání, spolupráce s poradnami pro cizince a migranty provozovanými nestátními neziskovými organizacemi.

DĚČÍN

Město v roce 2007 nemělo ustanoven žádný orgán ani koordinátora, který by se zabýval výhradně otázkami národnostních menšin; vše potřebné bylo řešeno v rámci běžného výkonu práce věcně příslušnými odbory a odděleními magistrátu.

FRÝDEK-MÍSTEK

Ne.

HRADEC KRÁLOVÉ

Město neustavilo Výbor, v rámci magistrátu města je zřízena funkce koordinátora etnické a národnostní problematiky.

CHOMUTOV

Složení Výboru: pět zastupitelů, z toho čtyři radní, zástupce německé, romské, ukrajinské a vietnamské menšiny, pracovník magistrátu (terénní pracovník) a zástupce veřejnosti.

¹⁸⁾ Tato statutární města uvádějí situaci shodnou se stavem v loňském roce: Havířov, Jihlava, Karlovy Vary, Kladno; město Teplice na otázku nereagovalo.

¹⁹⁾ Podle zástupkyně Jihomoravského kraje ve Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy jde výhradně o akci kraje.

KARVINÁ

Výbor pro volební období 2006-2010 byl zvolen na základě usnesení ze 4. zasedání zastupitelstva města, které se konalo dne 27. února 2007. Pracoval v roce 2007 v devítičlenném složení se zástupci polské, romské, řecké, a slovenské národnostní menšiny. Scházel se jedenkrát v měsíci a činnost vyvíjel dle plánu práce schváleného zastupitelstvem. Spolupracuje při řešení problémů jednotlivých národnostních menšin, podporuje rozvoj informovanosti a činnosti, které směřují ke snižování konfliktů mezi majoritou a minoritou.

LIBEREC

Město zajišťovalo agendu národnostních menšin do 30. září 2007 v rámci odboru sociálních a zdravotních služeb, oddělení prevence. Vědomo si důležitosti této problematiky zřídilo s účinností od 1. října 2007 novou příspěvkovou organizaci *Komunitní středisko KONTAKT Liberec*, jež v rámci svojí hlavní činnosti poskytuje sociální služby dle §69 zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. a zajišťuje poskytování služeb předcházejících sociálnímu vyloučení ohrožených skupin obyvatel, především příslušníků etnik, národnostních menšin a cizinců. V rámci této organizace byla zřízena i funkce koordinátora pro národnostní menšiny a funkce romského poradce. V rámci této příspěvkové organizace se zřizuje i funkce komunitního koordinátora.

MLADÁ BOLESLAV

V působnosti města nebyl v roce 2007 ustanoven žádný Výbor. Jeden pracovník odboru sociálních věcí vykonává činnost koordinátora pro osoby ohrožené sociálním vyloučením a romského poradce (monitoruje stav a situaci romských rodin ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, svou činnost zaměřuje na zprostředkování komunikace a omezování komunikačních bariér a na další činnosti vyplývající z této funkce). Je zapojen v práci pracovní skupiny Komunitního plánu.

MOST

Rada města usnesením č. 82/4/B zřídila pro volební období 2006–2010 jako svůj poradní orgán *Komisi národnostních menšin*. Ta je jedenáctičlenná a je v ní zastoupen jeden Rom, další národnostní menšiny (maďarská a židovská) jsou zastoupeny externími poradci. Stálým hostem při jednání komise byl koordinátor národnostních menšin Magistrátu města Mostu. Komise byla informována o řešených agendách koordinátora národnostních menšin a seznamována s požadavky národnostních menšin, ke kterým bylo vydáno stanovisko pro radu města. Na zajištění kulturních a sportovních tradic národnostních menšin doporučovala komise radě města poskytnutí finančních darů.

Koordinátor národnostních menšin vykonával agendu a administraci na úseku záležitostí národnostních menšin včetně azylu (azylový zákon s příspěvkem na bydlení pro azylanta), integrace romských komunit a prevence kriminality ve spolupráci s Městskou policií a Policií ČR, intervize a koordinace práce terénních pracovníků *Terénní práce 2007*, která směřovala především do oblastí sociální pomoci, občanského soužití, bydlení a pracovních nabídek. Sledována a doporučována byla oblast vzdělávání - projekt Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy *Podpora romských žáků středních škol*.

Zastupitelstvo města usnesením č. IX/2007/198 vzalo na vědomí informaci o možnosti spolupráce s Agenturou pro odstraňování sociálního vyloučení, včetně vyžádaného Dotazníku pro Úřad vlády ČR o vytvoření zázemí pro odborníka z Agentury pro rok 2008.

OLOMOUČ

Poradkyně pro národnostní menšiny magistrátu plní také úkoly napomáhající integraci příslušníků národnostních menšin do většinové společnosti v příslušném správním obvodu, včetně příslušníků romské národnostní menšiny. V roce 2007 realizovala 3 programy a to:

- program *Terénní práce 2007 na území města Olomouce* (Rada vlády pro záležitosti romské komunity),
- *Státní integrační program pro azylanty 2007* (Ministerstvo vnitra),
- program *Přesídlení krajanů z Kazachstánu* (Ministerstvo vnitra).

Dále v rámci komunitního plánování sociálních služeb města vedla činnost pracovní skupiny pro sledovanou oblast.

OPAVA

Výbor nebyl v Opavě ustaven, město s romskými organizacemi a občany jedná na pravidelných schůzkách přímo v kanceláři primátora, náměstků nebo s příslušnými vedoucími odboru. Běžnou agendu vyřizuje romský poradce, který je zaměstnán od roku 2002.

OSTRAVA

Výbor ustanoven nebyl. Již od roku 1999 je zřízena funkce romského poradce, který prostřednictvím Komunitního plánu realizuje aktivity podporující romskou menšinu.

PARDUBICE

V roce 2007 Výbor nebyl ustanoven. Všechny konkrétní situace řeší příslušná komise Rady města Pardubice (nejčastěji Komise pro sociální a zdravotní věci). Magistrát v rámci své organizační struktury (odbor komunitních služeb) disponuje romským poradcem (kumulovaná funkce spolu se sociálním kurátorem) a jedním terénním pracovníkem pro všechny lokality.

PLZEŇ

Ve městě existuje šestnáctičlenná *Komise pro integraci etnických menšin Rady města Plzně*. Tvoří ji zástupci poskytovatelů a participujících institucí, včetně zainteresovaných odborníků s politickým mandátem. Členy komise jmenuje a odvolává Rada města.

PŘEROV

Od roku 2001 je v rámci organizační struktury ustanovena funkce pracovníka, který se zabývá agendou národnostních menšin. V minulém volebním období byl ustanoven *Poradní sbor národnostních menšin*, jehož cílem bylo přenášet specifické potřeby příslušníků minorit na představitele města a napomáhat jejich reálnému naplňování. Vzhledem k tomu, že jeho členové nedocházeli na jednání, bylo jeho fungování po roce ukončeno. Město dalo příležitost příslušníkům romských komunit zapojit se aktivně do komisí Rady města Přerova, ale v průběhu volebního období byli z komisí pro neúčast na jednáních odvoláni.

ÚSTÍ NAD LABEM

Při plnění úkolů v roce 2007 koordinátor spolupracoval s představiteli města, dále s vedoucími příslušných odborů a oddělení magistrátu města, úřadů městských obvodů, dalšími pracovníky městské a státní exekutivy a neziskových organizací. Prioritou při výkonu jeho funkce byly aktivity s cílem snížit společenské bariéry, nerovnosti a nespravedlnosti. Koordinátor pro etnické menšiny v souladu se svými kompetencemi reagoval na krizi a akutní situace stejně jako na každodenní osobní a společenské problémy lidí z řad národnostních menšin. Ve své práci se snažil využít širokého spektra dovedností, postupů a činností se zaměřením na člověka a jeho prostředí.

ZLÍN

Výbor nebyl ve městě ustanoven, neboť počet občanů, hlásících se k jiné národnostní menšině než české, nedosahoval dle posledního sčítání lidu 10 %.

2. Mělo statutární město v roce 2007 formulován komunitní plán, jestli ano, odkdy, jsou záležitosti národnostních menšin do něj zakomponovány, v případě, že ano, jak? ²⁰⁾

BRNO

Komunitní plán je souhrnem zjištěných potřeb a priorit jednotlivých cílových skupin. Je výsledkem více než roční společné práce osmi pracovních skupin složených z uživatelů, poskytovatelů a zástupců zadavatel. Plán byl schválen zastupitelstvem města v říjnu 2007. Plán má osm hlavních kapitol (např. senioři, rodiny s dětmi, osoby s duševním onemocněním, osoby s tělesným postižením). V plánu je i kapitola *Etnické menšiny* s pěti prioritami:

1. Efektivní a profesionální poskytování terénních programů (TSP, TSPP, PA, ZSSP) v sociálně vyloučených lokalitách v městě Brně;
 2. Rozvoj sítě odborných zařízení a aktivit v oblasti etnických menšin;
 3. Zvýšení kapacity azylového bydlení pro rodiny s více dětmi;
 4. Rozvoj sítě nízkoprahových a aktivačních center v sociálně vyloučených lokalitách;
 5. Rozšíření sociálních služeb pro azylantů a cizince s trvalým pobytem na území města.
- Priorita č. 4 se zaměřuje na romské děti a mládež, kteří žijí v sociálně vyloučených komunitách. Reaguje na vysoký počet zde žijících dětí a nedostačující kapacitu nízkoprahových služeb v lokalitách MČ, např. Brno-střed a sever, Židenice a Černovice.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

V současnosti probíhá realizace rozvojového plánu sociálních služeb s výhledem do roku 2013.

DĚČÍN

Jedním z prioritních cílů bylo v rámci plánu zřízení multikulturního a multifunkčního centra zaměřeného na práci s mládeží.

FRÝDEK-MÍSTEK

V rámci *Komunitního plánu rozvoje sociálních služeb ve městě Frýdek-Místek na léta 2007-2010* je pracovní skupina *Etnické menšiny*. Zaměřila své priority na romské etnikum, konkrétně na zvýšení úrovně vzdělání, volnočasové aktivity, lepší informovanost a spolupráci s různými organizacemi a rovněž na zapojování Romů do procesu komunitního plánování.

HRADEC KRÁLOVÉ

K 31. prosinci 2006 byl ukončen projekt financovaný z operačního programu SROP s názvem *Zkvalitnění procesu komunitního plánování v Hradci Králové*. Od 1. ledna 2007 nadále fungují a zajišťují proces udržitelnosti pracovní skupiny komunitního plánování pro seniory, zdravotně postižené občany, rodiny s dětmi a mládež a nově sloučená skupina pro národnostní a etnické menšiny a pro osoby v obtížné životní situaci. V současné době se uskutečňují aktivity uvedené v realizačních plánech na rok 2007 pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb. Ve schváleném dokumentu 2. plánu sociálních a souvisejících služeb města pro období 2007 - 2009 je tak jasně definována potřeba rozvoje a stabilizace sociálních služeb pro výše uvedenou cílovou skupinu. Projekt se zaměřuje na posílení stability a soudržnosti obyvatelstva prostřednictvím podpory komunitní spolupráce. Realizací projektu byly vybudovány struktury, které zabezpečí funkčnost sociálních služeb, a to především v oblasti jejich plánování tak, aby systém odpovídal potřebám města, byla stanovena pravidla pro poskytování služeb tak, aby byla zajištěna efektivita vynakládání finančních prostředků včetně podpory projektů z vnějších zdrojů, definování rolí, odpovědností a kompetencí, garanci kvality služeb prostřednictvím registrace a akreditace jejich poskytovatelů.

²⁰⁾ Města Havířov, Chomutov, Karlovy Vary, Karviná, Mladá Boleslav a Olomouc podala informaci totožnou se stavem v loňském roce.

JIHLAVA

Komunitní plán sociálních služeb statutárního města byl v průběhu roku 2007 dopracováván a na 6. zasedání zastupitelstva města konaném dne 18. září 2007 byl usnesením č. 347/07-ZM schválen. Je formulován za účelem přehledu o stávajících, ale i potřebných sociálních službách, které jsou, respektive mají být určeny pro všechny občany města bez ohledu na národnost, barvu pleti, vyznání, či orientaci.

KLADNO

Zastupitelstvo města na svém 3. zasedání dne 24. dubna 2007 schválilo Komunitní plán sociálních služeb ve městě na roky 2008–2010. V něm jsou formulovány priority a opatření pro skupinu občanů ohroženou sociální exkluzí.

LIBEREC

Město započalo zpracovávat komunitní plán již v roce 2005, v roce 2007 prošel komunitní plán revizí, tak, aby mohl být v 1. pololetí roku 2008 odsouhlasen radou města a zastupitelstvem. Jeho součástí byla již od samého počátku dobře fungující pracovní skupina pro cizince, národnostní menšiny a osoby ohrožené sociálním vyloučením.

MOST

Zastupitelstvo města dne 26. dubna 2007 usnesením č.V/2007/83 schválilo prováděcí plán sociálních služeb, jenž je dodatkem *Komunitního plánu sociálních služeb v Mostě*. Jedná se o Plán rozvoje sociálních služeb v Mostě na období 2006-2010, který v rámci svých opatření jako potřebnou aktivitu definuje i Terénní sociální práci pro etnické a národnostní menšiny. Do procesu komunitního plánování jsou od začátku zapojeny organizace zaměřené na pomoc etnickým a národnostním menšinám (nejčastěji Romům). Tyto organizace se pravidelně schází ve skupině č. 5 *Etnické a národnostní menšiny*. Skupina má celkem 7 členů. U jednotlivých projektů je popsán realizátor, cíle, aktivity, finanční náklady, kontakty, kapacita poskytovaných služeb a případně i podle kterého paragrafu zákona o sociálních službách je daný projekt registrován. V souhrnu celé skupiny je také uvedena přibližná částka, kterou se statutární město bude spolupodílet na těchto aktivitách v dalších letech.

OPAVA

Dne 18. prosince 2007 byl zastupitelstvem města schválen *Komunitní plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb Statutárního města Opavy na období 2008-2010*; v rámci pracovních skupin byla jmenována i skupina pro národnostní menšiny (podrobnější informace).²¹⁾

OSTRAVA

V současné době začíná realizace II. Komunitního plánu sociálních služeb a souvisejících aktivit na období 2007 - 2010.²²⁾

PARDUBICE

V roce 2007 byl formován návrh 1. komunitního plánu sociálních a souvisejících služeb. Danou problematikou se zabývá konkrétně skupina *Cizinci národnostní a etnické menšiny*.

PLZEŇ

V rámci projektu *Komunitního plánování sociálních služeb na území města Plzně pro období 2008 – 2010* (odstartován 12. října 2005 – ukončen 30. června 2007) byla ustavena mimo jiné i pracovní skupina s označením *Osoby ohrožené sociálním vyloučením a lidé bez domova*,

²¹⁾ <http://www.opava-citv.cz/komunitni-Dianovani/>

²²⁾ www.kpostrava.cz

s přímým napojením na výše uvedený poradní orgán města. Výstupy zmíněné cílové skupiny, kterou tvořili především uživatelé a poskytovatelé stávajících sociálních služeb pro danou kategorii, byly zapracovány do *Střednědobé koncepce rozvoje sociálních služeb pro období 2008 až 2015*, kterou jako zásadní transformační dokument pro oblast sociálních služeb na svém zasedání 6. září 2007 schválilo zastupitelstvo města. Jde o řadu cílů, aktivit a opatření vedoucích k zefektivněným poskytovaným službám, které podstatou korespondují s Národním akčním plánem sociálního začleňování, souvisejícími koncepčními záměry města a odpovídají formulaci příslušných opatření EU.

PŘEROV

V roce 2007 byl Zastupitelstvem města schválen *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve městě Přerově pro období let 2007-2010*. V rámci pracovní skupiny *etnické menšiny* jsou determinována následující opatření: připravit podmínky k zavedení systému bydlení pro sociální potřeby, aktivity pro rizikovou mládež, vytváření podpůrného systému péče o žáky kulturně odlišné ze sociálně znevýhodněného prostředí, integrace osob ohrožených sociálním vyloučením na trhu práce a zajištění koordinace, plánování a vyhodnocení sociálních služeb v oblasti péče o etnické menšiny.

ÚSTÍ NAD LABEM

Strategickým materiálem města ve vztahu k jeho sociální politice byl pro dané období *III. Komunitní plán péče* (zpracován pro období 2007-2009), který v sobě shrnuje politické zadání, vycházející z koaliční dohody města, odborné názory a požadavky poskytovatelů služeb, názory uživatelů služeb a data z informačního systému sociálních služeb města. Plán navazuje na 1. a 2. Komunitní plán, které byly realizovány v předchozích šesti letech, a v jejichž rámci vznikly ve městě 53 nové služby a byly poskytnuty služby - kontakty ročně zhruba 68 000 klientům. Plán byl vytvářen za finanční podpory EU a statutárního města. Jeho návrh byl diskutován v procesu 76 konzultací, z nichž byla zapracována 71 do finální verze plánu. Je vázán na řadu koncepčních dokumentů města, především na program *Zdravé město Ústí nad Labem*. Odpovědnou organizací za jeho zpracování bylo *Centrum komunitní práce Ústí nad Labem* (poradenská organizace, se sídlem Koněvova 18, 400 01 Ústí nad Labem).

ZLÍN

Komunitní plán sociálních služeb (přesný název *Střednědobý plán sociálních a souvisejících služeb ve Zlíně na období 2008 - 2012*) byl schválen rozhodnutím zastupitelstva města dne 13. prosince 2007. V pracovní skupině *Nezaměstnaní a osoby ohrožené sociálním vyloučením* byly zapojeny i organizace, které pomáhají příslušníkům menšin. Po krátkou dobu zde pracovala i jedna uživatelka sociálních služeb - příslušnice romského etnika (možnost zapojit se do plánování měli opakovaně všichni občané Zlína). Protože je ve městě záležitost menšin marginální, z této pracovní skupiny nevzešel žádný cíl, který by se na problematiku menšin přímo zaměřoval.

3. Jaká byla v roce 2007 spolupráce statutárního města, popř. výboru pro národnostní menšiny (rady / jiného orgánu) s organizacemi příslušníků národnostních menšin?²³⁾

BRNO

Město spolupracuje tradičně velmi dobře s organizacemi národnostních menšin. V minulém roce pro potřeby Brňanů a jednotlivých organizací vydalo město publikaci *Národnostní menšiny v Brně*. Prostřednictvím této brožury poskytuje město přehled brněnských organizací

²³⁾ Totožnou situaci se stavem v roce 2007 udávají města Chomutov a Karlovy Vary, město Frýdek-Místek nereagovalo.

národnostních menšin a dalších organizací zabývajících se etniky, cizinci a azylanty. V druhé části publikace je uvedena i historie jednotlivých národnostních menšin, jejich aktivity, zkušenosti z dlouholeté práce v oblasti kultury, využívání tradic aj.

V prosinci se uskutečnil již 6. kulturní pořad *Žijeme v jednom městě* v divadle Reduta. Vystoupení mělo velký ohlas – menšiny předvedly mimo tradičního zpěvu, také tance, hru na kytaru, cimbálovou muziku a recitace básní. Uvedená kulturní akce se konala pod záštitou primátora statutárního města.

Předsedkyní redakční rady měsíčníku *METROPOLITAN* je členka zastupitelstva města a místopředsedkyně Výboru. Do rubriky *Žijí mezi námi* budou organizace národnostních menšin přispívat dle plánu práce i v roce 2008.

V minulém roce obdrželo město Brno na terénní sociální práci dotaci z Úřadu vlády ČR ve výši 73 225,- Kč, přičemž spoluúcast města byla ve výši 47 %. V rámci Odboru sociální péče pracovala jedna terénní sociální pracovnice od srpna 2007. Kontaktováno do konce roku bylo 377 osob, nejčastěji byly řešeny případy neplatičství a prevence výpovědi z nájmu (142), asistence a doprovod při sjednávání dohod o splátkách, řešení zadluženosti (129), sociálně právní ochrany dětí v součinnosti s MČ Brno-sever (88), sociální patologie u klientů s dopadem na funkčnost rodiny (16), zprostředkování zaměstnání (2).

Romská poradkyně spolupracovala s romskou komunitou, např. v oblasti sociálně právního poradenství, spolupráce se ZŠ, jednala v rodinách a na MČ, v oblasti bydlení Romů, neplatičství aj.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Organizace příslušníků národnostních menšin (*Multikulturní centrum, Ruský klub, Klub slovenské kultury* apod.) jsou příjemci příspěvků v rámci neinvestičních dotací nestátních neziskových organizací od města, pravidelně konzultují svoji činnost se zástupci odboru sociálních věcí města a účastní se procesu tvorby nového rozvojového plánu sociálních služeb. V současné době mají navíc zástupci těchto organizací možnost účastnit se vzdělávacího cyklu pořádaného odborem sociálních věcí magistrátu města v rámci realizace projektu *Rozvojový plán sociálních služeb města České Budějovice na roky 2008 - 2013*.

DĚČÍN

Jedna z koordinačních skupin, podílejících se na tvorbě komunitního plánu, se přímo zabývá otázkami národnostních menšin. Ve skupině působí např. zástupci romského občanského sdružení *Indigo*, které pracuje s romskými dětmi na sídlišti Boletice nad Labem, dále se do práce ve skupině zapojilo nově vzniklé občanské sdružení *Život na hraně*, které v centru města provozuje multikulturní a multifunkční zařízení pro děti.

HRADEC KRÁLOVÉ

Město spolupracuje s romskými a proromskými organizacemi. Snahou je také prostřednictvím koordinátora etnické a národnostní problematiky motivovat romské občany k založení neziskové organizace, přičemž její životaschopnost bude sledována a podporována.

Město rovněž spolupracuje s organizacemi sdružujícími občany slovenské národnosti, zejména s občanským sdružením *Regionálna obec Slovákov v Hradci Králové*. Město finančně podporuje jak činnost sdružení, tak projekty sdružením organizované.

JIHLAVA

V roce 2007 se statutární město nevyhýbalo spolupráci s žádnou organizací, která na jeho území vyvíjela nějakou činnost, bez ohledu na to, zda se jedná o organizaci příslušníků národnostních menšin, či jinou. S žádnou organizací příslušníků národnostních menšin nebyla v roce 2007 spolupráce navázána.

KARVINÁ

Spolupráce statutárního města a Výboru s organizacemi příslušníků národnostních menšin je na dobré úrovni. Jeho členové se navzájem zúčastňují různých kulturních akcí, které organizují jednotlivé národnostní menšiny. Aktivita menšin byly v roce 2007 prezentovány také v *Karvinském zpravodaji*.

KLADNO

V roce 2007 město nebylo osloveno žádnými organizacemi příslušníků národnostních menšin s žádostí o spolupráci či finanční podporu. I přes opakované veřejné výzvy se žádné podobné organizace nezapojily do procesu komunitního plánování.

LIBEREC

Město realizovalo své aktivity v *Romském komunitním centru* (kroužek aerobiku, výuka hry mládeže na hudební nástroje, taneční kroužek *LABARDO*, fotbalový kroužek, výuka českého jazyka, taneční kroužek *break dance*, taneční kroužek romských tanců, taneční kroužek hip-hop, v rámci centra bylo poskytováno bezplatně i sociálně-právní poradenství) a tyto aktivity převzalo a dále rozšiřuje *Komunitní středisko KONTAKT*, které dále spolupracovalo s *Libereckým romským sdružením*, *Svazem Němců*, *Židovskou obcí*, občanským sdružením *Foreigners* (imigranti a azylanti, etnické menšiny), *Novou školou o.p.s.*, předškolním klubem *Hvězdička* a občanským sdružením *OBERIG* (poradenství pro cizince). Ve spolupráci s nimi byly například uskutečněny úspěšné projekty *Člověk od vedle*, beseda pro cizince zaměřená na nový cizinecký zákon a změny související se vstupem ČR do Schengenského prostoru či *Setkání s Mikulášem* pro sociálně ohrožené skupiny obyvatel a národnostní menšiny.

MOST

Podle posledního sčítání lidu, domů a bytů ve správním obvodu města k 1. březnu 2001 se k jiné, než české národnosti přihlásilo 16 národnostních menšin. Nejpočetněji zastoupená je menšina slovenská, německá, vietnamská, maďarská, romská, ukrajinská a polská.

Občané národnostních menšin nemají ve správním obvodu registraci spolků mimo příslušníků romské komunity.

Přesto byla vzájemná spolupráce v roce 2007 navázána s menšinou maďarskou *Svaz Maďarů žijících v českých zemích - OJ Teplice*, jejíž mosteckí členové se v průběhu roku sešli v *Klubu národnostních menšin* a uspořádali několik literárních akcí. V rámci *Mosteckých slavností* došlo k vystoupení folklórního maďarského souboru, vaření maďarského guláše a nabídce maďarských specialit. S menšinou německou, vietnamskou, bulharskou arménskou a řeckou dochází zatím k předávání informací buď ve Výboru nebo neformálními setkáními s koordinátorem národnostních menšin.

Ve městě byla v roce 2007 činná romská občanská sdružení *Dživas*, *Sdružení Romů města Mostu* a *Komunitní centrum Chanov*, která spolupracují s *Klubem národnostních menšin*.

Další registrovaná občanská sdružení *Roma Most*, *Integrace EU*, sdružení *Rommost* a *PontensisGypsi* svoji činnost neprezentovala. Další organizace pracující s Romy jsou především *Dům romské kultury o.p.s.*, *Oblastní Charita v Mostě* a společnost *Viktor s.r.o.*

OLOMOUC

Na aktivitách *Bulharské kulturně osvětové organizace* město také organizačně participovalo, a to na *Setkání partnerských organizací z Bulharska* (v únoru a květnu 2007), na projektu *Multikulturní výchova - Slovanské národy* (březen 2007) a na dalších aktivitách, včetně výstav výtvarných umělců a fotografa. Pro příslušníky romské národnostní menšiny každoročně pořádá *Charita Olomouc* Romskou pouť. V roce 2007 statutární město finančně i organizačně podpořilo tuto aktivitu, která se již nekonala na Svatém Kopečku, ale přímo v Olomouci. Akce byla dvoudenní.

OPAVA

Město spolupracuje s romským sdružením zde působícím, podílí se na řešení otázek nezaměstnanosti, bydlení a volnočasových aktivitách. Další spolupráce je rozvíjena s pro-romskými organizacemi a školami. Se zástupci se město setkává ve skupinách Komunitního plánování jedenkrát měsíčně.

PARDUBICE

V rámci přípravy komunitního plánu Magistrát spolupracuje s organizacemi a osobami: Magistrát města Pardubice – romský poradce, terénní pracovníci, občanská sdružení Městská romská rada, SKP – CENTRUM – Free klub, SKP CENTRUM – Městský azylový dům pro ženy a matky s dětmi, Most pro lidská práva, Darjav, Sdružení pardubických Romů, Babášek, Společenský klub pro romskou mládež, Sdružení lidských práv a svobod v ČR, Úřad městského obvodu Pardubice 1, zdravotní sociální pracovník.

PŘEROV

Spolupráce s neziskovými organizacemi působícími ve správním obvodu je u některých organizací velmi pasivní. Fungující spolupráce s organizacemi, které působí v rámci integrace příslušníků romských komunit do společnosti jsou např. *Oblastní charita, Armáda spásy, KAPPA-HELP, Český červený kříž, Člověk v tísni, Středisko integrace menšin, SOZE* (Sdružení občanů zabývajících se emigranty).

ÚSTÍ NAD LABEM

Město je partnerem relevantních subjektů nabízejících služby napomáhající v procesu integrace příslušníků menšin do společnosti. Mezi tyto partnerské organizace patří např. *Multikulturní centrum Praha, Slovo 21, Společnost Člověk v tísni, Poradna pro integraci*, občanské sdružení *Athinganoi*, *Centrum komunitní práce* a mnoho dalších subjektů se sídlem nejen v Ústí nad Labem. Ve sledovaném období bylo město vybráno Monitorovacím výborem Agentury pro odstranění sociálního vyloučení a jeho prevenci v romských sociálně vyloučených lokalitách mezi 12 pilotních lokalit, ve kterých bude sídlit vládní *Agentura pro předcházení sociálnímu vyloučení*.

3a) příklady dobré praxe v roce 2007:

HRADEC KRÁLOVÉ

Město začalo intenzivně spolupracovat s Úřadem práce v Hradci Králové. Zde je terénní práce vedena formou „zakázek“, napomáhajících k eliminaci diskriminace při přijímacích řízeních.

V rámci této spolupráce je zejména zprostředkováván klientům kontakt, učí se vyplňovat dotazníky, připravují se na pohovor a učí se zásadám komunikace. Nedílnou součástí naší práce je motivace klientů k rekvalifikaci v oboru, ve kterém by byl/byla zaměstnatelný/á. Dalším příkladem je snaha motivovat mladé lidi k získání řidičského průkazu, který znamená větší možnost uplatnění na trhu práce.

Jako další příklady kvalitní dlouhodobé spolupráce lze uvést realizaci kulturních akcí, např. *Romská superstár I, Romská superstár II*, koncert romské kapely *Terne Čhave* či organizace romských zábav, ve vztahu ke spolupráci se slovenskou menšinou potom Den česko-slovenské kulturní vzájemnosti.

KARVINÁ

Statutární město a Městský dům kultury Karviná ve spolupráci s Výborem uspořádalo v roce 2007 již 2. ročník festivalu národnostních menšin *Prolínání kultur aneb známe se navzájem*.

MOST

Na podporu a rozvoj dalších aktivit v oblasti prosazování činnosti menšin, naplňování programů a projektů podporovaných EU, vládou a odvětvovými ministerstvy, Ústeckým krajem a samotným městem, již v roce 2005 statutární město zřídilo *Klub národnostních menšin*. V roce 2007 vzrostl zájem o jeho využívání nejen ze strany romské mládeže, která do něj dochází denně v odpoledních hodinách na program *Romský klub pro děti ZŠ*. Ten byl vybrán mezi vzorové projekty financované z Evropského sociálního fondu v letech 2005–2007 a je zařazen do publikace příkladů dobré praxe.

Pro léto 2007 byl koordinátorem národnostních menšin naplánován a realizován program pro děti, které neodjely na prázdniny. Celkem 39 devíti plánovaných akcí se zúčastnilo 845 dětí ve věku 6-14 let. Nabídku využila cílová skupina dětí ze sociálně slabých rodin, z toho bylo 90% dětí romských.

Sdružení Romů města Mostu a Komunitní centrum Chánov organizovaly výjezdy na soutěže a kulturní akce Romů do okolních měst v kraji.

Klub národnostních menšin uspořádal pro starší žáky z Chánovské školy a Velebudického učiliště výjezd do pražského Rudolfinu na veřejnou zkoušku žákovského orchestru.

Další kulturně společenská akce *1. setkání národnostních menšin* proběhla v prosinci ve vinárně hotelu Cascade v Mostě. Akci zajišťoval *Svaz Maďarů žijících v českých zemích*, organizační jednotka Teplice – členové z Mostu (hrála maďarská hudební skupina *Akustik*).

Město dalo na vědomí, že integrace národnostních menšin a jejich úspěšné zařazení do společnosti mu nejsou lhostejné.

OPAVA

- Na správu městské ubytovny dohlíží vybraný nájemník;
- město vytipovalo dva romské zájemce, kteří projevili zájem pracovat u Městské policie, oba absolvovali testy fyzické zdatnosti, přičemž jeden zájemce testy splnil a bude mít možnost nastoupit od června do pracovního poměru, druhý zájemce bude testy opakovat;
- společně s *Fondem ohrožených dětí* město oslovilo zástupce opavských realitních kanceláří, s projektem podporovaného bydlení;
- město přijalo terénní sociální pracovníci, která pracuje převážně s romskými rodinami.

OSTRAVA

Romskému poradci se podařilo ve spolupráci s úřadem práce a agenturou *Slunce* a firmou *Rekval* úspěšně realizovat projekt *Romský pracovník v sociálních službách* v nestátním nezdravotnickém zařízení. Absolventkám bylo po úspěšném ukončení nabídnuto zaměstnání.

PLZEŇ

Město se svou dotační politikou snaží motivovat neziskové organizace k provozování různých sociálních služeb, ale i kulturních akcí. Příkladem dobré praxe je vznik *Střediska inkluzivních služeb* (v Resslově ul. 13). Jedná se o jeden starší činžovní dům ve středu města, který je v majetku města. Od roku 1994 byly do domu postupně sestěhovány romské rodiny. Podle výzkumné zprávy *Deskripce a analýzy problematiky sociální exkluze v Plzni* je chápán jako sociálně vyloučená lokalita. Úřad městského obvodu Plzeň 3 poskytl prostředky na rekonstrukci prostor a také finance na provoz střediska, které je umístěno přímo v objektu, kde žije více sociálně slabých a romských rodin. Výše zmíněnou organizací jsou obyvatelům poskytovány komplexní služby: sociálně-právní poradenství, včetně dluhového, doučování dětí, volnočasové aktivity pro děti, klub pro předškolní děti apod. Společnosti *Tady a teď* o.p.s. se dále podařilo zprostředkovat a financovat Letní školu angličtiny pro dvě romské dívky z inkriminovaného prostředí. Pracovníci si uvědomují určitou stigmatizaci zde žijících dětí. Proto se ve spolupráci s rodiči dětí zaměřují na vyhledávání vhodných zájmových kroužků a volnočasových aktivit mimo sociálně vyloučenou lokalitu. Tato aktivita je dětmi

i jejich rodiči velmi pozitivně přijímána – s rodiči je sepsána dohoda s jasnými a závaznými pravidly a ti také na zájmové kroužky svým dětem finančně přispívají.

Dalším příkladem je projekt *Sociální asistent policie pro práci v sociálně vyloučených lokalitách*, který realizuje nyní již druhým rokem organizace *Člověk v tísni*, o. p. s., ve spolupráci s Ministerstvem vnitra. Charakter činnosti pro danou pozici je definován jako:

- podpora sociálně vyloučených osob, které jsou oběťmi, svědky či pachateli trestné činnosti, při kontaktu s orgány činnými v trestním řízení a dalšími institucemi (sociálně právní poradenství ve věcech týkajících se oblasti kriminálního jednání, motivace klientů při ochraně jejich občanských práv, mediace mezi klientem a policií – doprovod),
- prevence (informování sociálně vyloučených osob o rizicích a důsledcích trestné činnosti, zprostředkování relevantních vzdělávacích programů a sociálních služeb mladistvým a nezletilým klientům),
- konzultace (pro samosprávu i neziskové organizace).

V rámci tohoto projektu proběhne i plošné vzdělávání příslušníků Policie ČR v problematice sociálně vyloučených lokalit a s nimi související kriminality, dále pak depistáž sociálně vyloučených lokalit na území města, se zřetelem k výskytu nežádoucích socio-patologických jevů a možnostem jejich minimalizace.

PŘEROV

- o Výchovně vzdělávací programy pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí pořádá oddělení sociální prevence Odboru sociálních služeb a zdravotnictví Magistrátu města od roku 2001. Jde o systematickou práci s dětmi a následně s rodinou dítěte, s nimiž sociální pracovníci dle zákona o sociálně právní ochraně dětí celoročně pracují.
- o Odbor sociálních služeb a zdravotnictví se velmi významně podílí na řešení problémů na ZŠ B. Němcové. Je to škola s vyšším počtem romských žáků a také současně zaznamenává odliv majoritních žáků, čímž postupně dochází k etnické homogenizaci školy. Na řešení spolupracují odbor školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu města, odbor sociálních služeb a zdravotnictví Magistrátu města, nezávislí odborníci, krajská koordinátorka Krajského úřadu Olomouckého kraje, zástupci *Střediska integrace menšin*.
- o Již od roku 2001 je město zapojeno do programu *Podpora terénní práce*, který každoročně vyhlašuje Rada vlády ČR pro záležitosti romské komunity. Na odboru sociálních služeb a zdravotnictví pracují dva terénní sociální pracovníci.
- o Terénní sociální pracovníci sehrávají klíčovou roli a napomáhají pedagogům a především rodičům dětí, dávají informace o spádovosti školy, termínu zápisu do konkrétní školy, informují o možnosti přípravných ročníků se zaměřením na děti se specifickými poruchami učení, vadami řeči či s oslabením psychických funkcí. Svou aktivitu zaměřují na přesvědčování rodičů, aby děti předškolního věku posílali do předškolních zařízení a tím vytvářeli dobré startovací podmínky před jejich nástupem do základní školy. Ke dni 31. prosince 2007 byla vytvořena čtyři pracovní místa asistenta pedagoga na ZŠ B. Němcové a jedno pracovní místo v MŠ Komenského. Ve spolupráci s Krajským úřadem Olomouckého kraje se jedná o vytvoření dalšího místa asistenta pedagoga na ZŠ a MŠ Malá Dlážka (dříve tzv. speciální).
- o V loňském roce město ve spolupráci s Obchodní akademií realizovalo společný projekt *Čeština pro cizince na Obchodní akademii a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Přerov*, jehož cílem je naplňovat koncepci integrační politiky právě v oblasti výuky českého jazyka.

ZLÍN

Statutární město Zlín v kulturní oblasti úzce spolupracuje se *Sdružením dětí a mládeže Romů ČR*. Příkladem dobré praxe v roce 2007 jsou výstavy *Soňa a její rodina* a výstava *Jdeme*

dlouhou cestou, na které také sdružení získalo dotace z Kulturního fondu statutárního města, a které realizovalo v městských prostorách.

3b) problémy v roce 2007:

HRADEC KRÁLOVÉ

Problémy představuje zejména štědrý a demotivující systém sociálních dávek, předsudky i špatná zkušenost majority, nízké vzdělání klientů, malá nabídka zaměstnání, častá zdravotní omezení, neznalost jazyků a práce na počítači, předchozí dlouhodobá evidence na úřadu práce, nezáměr samotných klientů o dění ve společnosti, záznamy v rejstříku trestů.

MLADÁ BOLESLAV

Organizace příslušníků národnostních menšin v roce 2007 nevyvíjely téměř žádnou činnost. Jen občanské sdružení *Čalavel Kham* uspořádalo taneční vystoupení *Boleslavský romský střevíc*.

OLOMOUČ

Přetrvává nezáměr „vietnamských a čínských zástupců národnostních menšin“ o případnou oficiální komunikaci s městem.

OPAVA

Zánik dvou komerčních ubytoven bez výpovědních lhůt.

OSTRAVA

Problémem je nedostatečný počet bytů pro bydlení s doprovodným sociálním programem, nezaměstnanost, nízké vzdělání. Výše uvedené problémy se odrážejí v komunitním plánování, které prostřednictvím navržených opatření hledá řešení problémů.

PARDUBICE

Nezáměr zejména romských sdružení o zapojení do činnosti skupiny (zejm. v kontextu špatné zkušenosti s podobnými aktivitami).

PŘEROV

Problémy v roce 2007 se týkaly především zaměstnanosti: převážná část populace je nezaměstnatelná, a to z důvodu velmi nízké kvalifikace, další problém je bydlení, nedostatek terénních pracovníků (na odboru sociálních služeb a zdravotnictví pracují dva terénní pracovníci), dalším významným problémem je lichva, již je velmi obtížné dokázat, a trestná činnost dětí, týkající se především drobných krádeží v supermarketech a obchodech.

4. Jakým způsobem statutární město finančně podporovalo v roce 2007 organizace / aktivity národnostních menšin (prostřednictvím zvláštního dotačního titulu v rozpočtu, v rámci jiných dotačních programů, ad hoc podporou jednotlivých akcí, popř. jinak)?

I v případě statutárních měst došlo k poklesu ve vykazovaných dotacích na aktivity organizací příslušníků národnostních menšin. Nejčastěji jde o aktivity romských a pro-romských sdružení, následují projekty polské menšiny a ostatních. Podrobné údaje uvádí příloha 13.

6.3. Kraje

1. Byl v roce 2007 v působnosti kraje ustanoven výbor pro národnostní menšiny (rada / jiný orgán / koordinátor), jakou agendu konkrétně vyřizoval? ²⁴⁾

JIHOČESKÝ KRAJ

V kraji není splněna podmínka stanovená § 78 odst. 2) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, o povinnosti Výbor zřídit.

Ke zřízení Výborů dosud nedošlo ani v žádné z 19 obcí Českokrumlovska a Prachaticka.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Hlavní pracovní činností *Rady pro národnostní menšiny* bylo následující:

- v rámci Dotačního programu na činnost národnostních menšin pro rok 2007 se podílela na hodnocení projektů občanských sdružení a subjektů, které pracují v oblasti národnostních menšin a navrhovala rozdělování finančních prostředků vynakládaných z rozpočtu kraje;
- spolupracovala na vytvoření Dotačního programu na činnost národnostních menšin v kraji pro rok 2008;
- v listopadu 2007 uskutečnila setkání občanských sdružení národnostních menšin, cílem bylo předat si informace prostřednictvím jejich zástupců o připravovaných a realizovaných činnostech;
- pomáhala s přípravou a realizací nejrůznějších aktivit občanských sdružení příslušníků národnostních menšin;
- připravila *Kalendář 2008* s přehledem aktivit národnostních menšin v kraji.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Již v roce 2002 byl na Krajském úřadu zaměstnán koordinátor pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců. V roce 2005 vznikl při zastupitelstvu kraje také Výbor, jeho předsedou je náměstek hejtmána (podrobnější informace viz na [www adrese](http://www.adrese.cz)).²⁵⁾

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Na Krajském úřadě pracuje metodička a koordinátorka sociální prevence, do jejíž pracovních povinností patří koordinace a metodické vedení romských poradců obcí s rozšířenou působností kraje, agenda azylová a agenda národnostních menšin.

Rada kraje zřídila v roce 2005 *Komisi specifické prevence*, jež se mj. zabývá dotacemi pro organizace pracující s cílovými skupinami: obyvatelé vyloučených lokalit, azylanti, cizinci, příslušníci národnostních menšin; příklady dobré praxe z regionu, aktuálními problémy výše jmenovaných cílových skupin.

LIBERECKÝ KRAJ

V kraji v roce 2007 existoval *Výbor sociálních věcí, bezpečnosti a problematiky menšin*, který působí jako poradní orgán zastupitelstva kraje (bez obsazení národnostních menšin, je uplatněn stranický princip) a *Výbor pro romskou menšinu* v Novém Městě pod Smrkem (pracovní skupina pro zastupitelstvo města).

²⁴⁾ Situaci totožnou s loňským rokem uvádí Pardubický, Plzeňský a Zlínský kraj.

²⁵⁾ http://www.kr-karlovarsky.cz/kraj_cz/nav_krajsky_urad/odbory/socialni/.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Výbor zastupitelstva kraje se za období od ledna do listopadu 2007 sešel celkem sedmkrát. Je složen z 11 členů, z tohoto počtu byli členové přítomni jednání zhruba z 89%. Mezi hlavní náplň činnosti lze uvést:

- projednání a doporučení kompetentním orgánům kraje ke schválení návrh na poskytnutí dotací z rozpočtu kraje pro rok 2007 žadatelům v Programu podpory aktivit příslušníků národnostních menšiny žijících na území Moravskoslezského kraje na rok 2007,
- projednání obsahu materiálu *Program podpory aktivit příslušníků národnostních menšiny žijících na území Moravskoslezského kraje na rok 2008* zpracovaného odborem sociálních věcí,
- projednání a doporučení kompetentním orgánům ke schválení návrh na poskytnutí dotací obcím v souvislosti s přijetím Charty,
- informování o realizaci krajského projektu *TERNE ČHAVE - projekt vzdělávání odborných pracovníků center pro rozvoj funkční gramotnosti romské mládeže* a doporučení kompetentním orgánům kraje předložit žádost o finanční podporu tohoto projektu z OP RLZ, v rámci 2. výzvy, priorita 2 - Sociální integrace a rovnost příležitostí, opatření 2. 1 Integrace specifických skupin obyvatelstva ohrožených sociální exkluzí,
- realizace výstavy u příležitosti *Evropského roku rovných příležitostí pro všechny*.
- Vybraní členové Výboru se zúčastnili v měsíci srpnu pracovního jednání na městském úřadu Třinec k problematice dalšího působení ZŠ polským jazykem vyučovacím Třinec, Koperníkova 696 (příspěvková organizace).

Výbor realizoval dne 15. listopadu 2007 společné pracovní jednání s romskými poradci obcí s rozšířenou působností v Moravskoslezském kraji, které proběhlo na krajském úřadě a zúčastnili se jich vybraní členové.²⁶⁾

OLOMOUCKÝ KRAJ

Výbor nebyl v kraji ustanoven s ohledem na výsledky sčítání lidu v roce 2001 a faktickou absenci silnějších subjektů participujících na aktivitách národnostních menšin. Agendu národnostních menšin vykonává krajská koordinátorka romských poradců.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Oblastí národnostních menšin a integrace cizinců na území hl. m. Prahy je pověřen jeden z členů Rady hl. m. Prahy a tím je radní pro oblast sociální péče a bytové politiky. V rámci jeho sekretariátu je pracovně zařazena romská koordinátorka a dva pracovníci pro oblast národnostních menšin a integrace cizinců, kteří jsou s občanskými sdruženími národnostních menšin a cizinců, ale i s jednotlivými klienty v pravidelném úředním kontaktu. V oblasti dané problematiky spolupracují s jednotlivými odbory Magistrátu hl. m. Prahy, úřady městských částí, státními a ostatními institucemi a organizacemi. Zajišťují agendu grantového řízení pro oblast národnostních menšin a integrace cizinců. Dále zajišťují veškeré akce pořádané nebo spolupořádané hl. m. Prahou ve vztahu k národnostním menšinám a integraci cizinců. Úzce spolupracují s romskou koordinátorkou.

Na základě usnesení Rady hl. m. Prahy č. 40 ze dne 16. ledna 2007 byla zřízena *Komise Rady hl. m. Prahy pro oblast národnostních menšin a integrace cizinců na území hl. m. Prahy a pro udělování grantů v této oblasti*, která se současně zabývá problematikou národnostních menšin i integrace cizinců. Předsedou komise je radní hl. m. Prahy. Jejími členy jsou čtyři zastupitelé hl. m. Prahy, romská koordinátorka hl. m. Prahy a zástupce Úřadu vlády - sekretariátu Rady. V případě, kdy to program jednání dovolí a nejsou projednávány záležitosti týkající se grantových řízení, jsou přizváni jako poradní orgán komise zástupci občanských sdružení národnostních menšin.

²⁶⁾ Příslušní členové Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy nesou s nelibostí skutečnost, že dlouhodobě není jmenována osoba, zodpovědná za administraci národnostně menšinové agendy v kraji.

V roce 2007 byla činnost komise ve velké míře zaměřena na zajištění otevření Domu národnostních menšin, zejména na stránku jeho technického a organizačního zajištění, stránku rozpočtového krytí a finanční náročnosti projektu, plnění jeho původního záměru obsahové náplně činnosti. V Domě národnostních menšin pravidelně probíhala jednání jeho vedení se zástupci národnostních menšin, o jejichž výsledcích byl informován předseda komise.

Komise projednávala přípravu a realizaci 1. a 2. kola Celoměstských programů podpory aktivit národnostních menšin na území hl.m. Prahy pro rok 2007 a Programy podpory aktivit integrujících se cizinců na území hl. m. Prahy pro rok 2007, dále přípravu Celoměstských programů podpory aktivit národnostních menšin na území hl.m. Prahy pro rok 2008 a Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy pro rok 2008.

Komise se zabývala otázkou možností přípravy návrhu záměru integrace cizinců hl. m. Prahy a závěrečnou fází přípravy *Návrhu Koncepce politiky hl. m. Prahy vůči příslušníkům romské komunity*.

Dále komise projednávala významné kulturní akce národnostních menšin v Praze, přípravu a realizaci akcí pořádaných nebo spolupořádaných přímo hl. m. Prahou.

Pro záležitosti romské komunity na území hl. m. Prahy současně pracuje Poradní sbor pro záležitosti romské komunity hl. m. Prahy, jehož členy jsou zástupci jednotlivých městských částí, kteří jsou pověřeni agendou týkající se záležitostí romské komunity. Jedná se tedy o romské poradce, ale i sociální pracovníky. Dalšími členy jsou také zástupci pražských romských nestátních neziskových organizací, odborníci státních institucí pracující v oblasti práce s romskou komunitou. Poradní sbor se zaměřuje na práci s romskou komunitou zejména v oblasti sociální, problematiky bydlení, zaměstnávání, dále oblasti vzdělávání a kulturního rozvoje.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Od roku 2003 je na Krajském úřadě zřízena funkce koordinátora pro romské záležitosti, který je zařazen do odboru sociálních věcí, oddělení prevence a humanitárních činností. Při své práci spolupracuje jak s koordinátory jednotlivých obcí, romskými terénními pracovníky, představiteli místních samospráv, tak i se zástupci nevládních organizací působících v této oblasti.

ÚSTECKÝ KRAJ

Výbor je nadále poradním orgánem zastupitelstva kraje. Výkonem agendy menšin je pověřena pracovnice odboru sociálních věcí a zdravotnictví Krajského úřadu Ústeckého kraje.

O ustanovení Výborů v obcích v kraji nebyla obdržena žádná informace.

VYSOČINA

V rámci Krajského úřadu je zřízeno funkční místo koordinátora romských poradců, který má mimo jiné na starosti i problematiku národnostních menšin. V průběhu roku vyřizoval převážně agendu a plnil úkoly související s romskou národnostní menšinou

2. Měl kraj v roce 2007 formulován komunitní plán, jestli ano, odkdy, jsou záležitosti národnostních menšin do něj zakomponovány, v případě, že ano, jak? ²⁷⁾

JIHOČESKÝ KRAJ

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje na období 2008-2010 byl schválen usnesením zastupitelstva kraje č. 268/2007/ZK ze dne 18. září 2007. Na jeho přípravě se podílela také pracovní skupina pro příslušníky národnostních a jiných menšin,

²⁷⁾ Liberecký kraj uvádí stejnou situaci jako v roce 2007.

uprchlíky a cizince. Jejím záměrem bylo věnovat pozornost jevům a faktorům, které ovlivňují míru rizik sociálního vyloučení a vyžadují specifické aktivity na podporu sociální integrace romských komunit. Tyto aktivity souvisí s předmětem střednědobého plánu, tj. sociálními službami, pouze částečně. Na potřebu rozvoje služeb (zejména sociální prevence) se zaměřila další pracovní skupina, která pojala obecná znevýhodnění cílové skupiny osob v akutně nepříznivé sociální situaci tak, že zahrnují i občany romského etnika (ohrožené sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučené). Za důležité považujeme, že obě pracovní skupiny shodly na cíli přesahujícím aktivity plánu - zlepšení zaměstnatelnosti osob v akutně nepříznivé sociální situaci.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Neměl v roce 2007 formulován komunitní plán.

KARLOVARSKÝ KRAJ

V roce 2007 kraj ještě neměl zpracován a schválen *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na období let 2007-2013* (komunitní plán kraje). V současné době probíhá jeho zpracování, finální verze bude dokončena v červnu 2008.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Příslušníci národnostních menšin nejsou *a priori* cílovou skupinou sociálních služeb, kraj má *Střednědobý plán sociálních služeb* již od roku 2006. Jeho obce s rozšířenou působností a některé další mají také zpracovány své komunitní plány. V obou stupních plánů jsou zastoupeny sociální služby pro obyvatele vyloučených lokalit.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

V červnu 2007 schválilo zastupitelstvo kraje *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na rok 2008-2009*. Nedílnou součástí tohoto plánu je příloha Základní sociálně-demografické údaje ve vztahu k plánování sociálních služeb, která je zpracována podle vybraných cílových skupin, ve které je zpracována kapitola *Osoby ohrožené sociálním vyloučením*, dále rozčleněna do tří subkapitol (nezaměstnanost, nízkopříjmovost a život v sociálně vyloučených lokalitách). Tyto tři problémové oblasti se týkají mj. i národnostních menšin.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Dne 10. září 2007 schválilo zastupitelstvo kraje *Plán rozvoje sociálních služeb na území Olomouckého kraje pro rok 2008*. Tento dokument klade důraz mimo jiné na služby v oblasti sociální prevence zaměřené na osoby ohrožené sociálním vyloučením, případně sociálně vyloučené. Koncem roku 2007 byly zahájeny práce na *Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje na léta 2009 – 2010*. Jedna z pracovních skupin je zaměřena na etnické menšiny a cizince, kde ze 17 členů jsou čtyři Romové, kteří pracují v nestátních neziskových organizacích. V roce 2007 bylo radě kraje a následně zastupitelstvu kraje předloženo vyhodnocení realizace *Strategie integrace romských komunit Olomouckého kraje na období 2006 až 2010*, a to za rok 2006.

PARDUBICKÝ KRAJ

Problematika národnostních menšin byla v loňském roce zařazena do *Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje 2008 – 2010*.

Přehled opatření:

1. podpořit zkvalitnění terénní služby na území Pardubického kraje;
2. rozšířit služby terénní sociální práce služby zaměřené na osoby ohrožené sociálním vyloučením (etnické menšiny a cizinci);

3. podpora projektů multikulturní výchovy na školách;
4. podporovat existenci přípravných ročníků na ZŠ a MŠ;
5. poradny poskytující sociální poradenství etnickým menšinám a cizincům;
6. zlepšení informovanosti Romů o zdravotní péči.
7. terénní práce pro romskou menšinu.

PLZEŇSKÝ KRAJ

I v roce 2007 probíhalo v kraji komunitní plánování na úrovni obcí za metodické podpory kraje. Kraj v roce 2007 schválil *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb*, který není členěn podle cílových skupin. Plán stanovuje obecné mantinely a priority při rozvoji sociálních služeb na území kraje.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

V roce 2007 probíhala přípravná fáze práce na *Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb hl. m. Prahy na rok 2008*, který byl zpracován v listopadu 2007 a oblast národnostních menšin je zakomponována do materiálu společně s problematikou týkající se cizinců pod názvem *Národnostní menšiny a cizí státní příslušníci v hlavním městě Praze*.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Usnesením Zastupitelstva Středočeského kraje ze dne 17. září 2007 byl schválen *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Středočeského kraje pro období 2008-2009*.

V rámci plánování sociálních služeb v kraji byly v březnu roku 2007 ustaveny pracovní skupiny pro jednotlivé sociální oblasti, které vytvářejí jednotlivé konkrétní cíle a opatření k jejich naplňování. Problematika národnostních menšin je v současné době řešena v rámci pracovní skupiny pro osoby ohrožené sociálním vyloučením. O ustavení samostatné pracovní skupiny, jež by se zabývala výhradně národnostními menšinami, kraj prozatím neuvažuje.

ÚSTECKÝ KRAJ

Během roku 2007 probíhala práce na tvorbě *Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji na období 2008–2011*, který byl zastupitelstvem kraje schválen dne 7. listopadu 2007. Do plánu byla zakomponována také oblast služeb pro příslušníky etnických menšin. V této oblasti byly vytyčeny dva cíle:

- zajistit dostupné sociální služby zaměřené na integraci národnostních menšin
- zlepšit informovanost veřejnosti o problematice národnostních menšin.

VYSOČINA

Kraj dosud komunitní plán nemá, i když v roce 2007 potvrdil, že na jeho sestavení se pracuje.

ZLÍNSKÝ KRAJ

Neměl.

3. Jaká byla v roce 2007 spolupráce kraje, popř. výboru pro národnostní menšiny (rady / jiného orgánu) s organizacemi příslušníků národnostních menšin?²⁸⁾

JIHOČESKÝ KRAJ

Spolupráce kraje s neziskovými organizacemi především romské národnostní menšiny je dobrá. Je realizovaná zejména prostřednictvím finanční podpory jednotlivých aktivit (grantové programy Akčního plánu rozvoje kraje), příp. prostřednictvím metodické podpory.

²⁸⁾ Liberecký kraj – situace se nezměnila.

Část romských neziskových organizací (podle svého zaměření) spolupracuje s krajem v oblasti sportovních, kulturních nebo jiných aktivit. Vyvíjejí činnost v oblasti volnočasových aktivit pro romské děti, pořádají kulturní akce, přehlídky, festivaly. Některé z nich se podílejí na sociální či speciálně pedagogické práci s dětmi a mládeží, třeba formou participace na provozu nízkoprahových zařízení pro děti a mládež apod. I neromské organizace pracují s romskou mládeží a dětmi. *Salesiánské středisko dětí a mládeže České Budějovice* realizuje projekty pro lepší vzdělanostní úroveň romských dětí a pořádá různé letní či víkendové pobyty dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí. Občanské sdružení *Naděje* (pobočka Písek), odvádí společně s městem Písek velmi záslužnou práci s romskou komunitou (neplatiči nájemného, sociální oblast, předškolní výchova apod.).

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Ve spolupráci s *Radou pro národnostní menšiny* v roce 2007 již popáté organizoval a finančně zajišťoval společné setkání národnostních menšin žijících a působících v jihomoravském regionu *Návraty ke kořenům*. Jeho součástí bylo vystoupení souborů, skupin a sólistů národnostních menšin, vernisáž výstavy *Různorodost etnik v Jihomoravském kraji*, průvod zúčastněných souborů a skupin, malá taneční škola – výuka řeckých a slovenských tanců. Pozvání na setkání přijal i krajanský soubor *Česká beseda* z republiky Srbsko. Součástí byly i doprovodné akce, např. ukázky přípravy a ochutnávka tradičních jídel zúčastněných menšin, tradiční lidová řemesla, ukázky ediční činnosti menšinových spolků. Setkání bylo ukončeno společným galaprogramem. Podobně se národnostní menšiny setkávají i na vánočním koncertě *Žijeme v jednom městě* - hlavním organizátorem je folklorní sdružení *Púčik*, které sdružuje slovenskou národnostní menšinu.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Spolupráce probíhala zejména přes Výbor, ale i odvětvově, s jednotlivými odbory krajského úřadu, zejména s odborem kultury.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Kraj dlouhodobě a systematicky podporuje organizace, které pracují s cílovou skupinou příslušníků národnostních menšin. Podpora se uskutečňuje v několika rovinách – v metodických poradách pro poskytovatele, v konzultacích k dotačním programům financovaným z rozpočtu kraje, ve finanční podpoře projektů, apod. Kraj nabízel všem organizacím, které poskytují sociální služby, tedy i organizacím spolupracujícím s příslušníky národnostních menšin, účast v některých svých projektech hrazených z ESF:

- vytváření místního partnerství – benchmarking sociálních služeb v kraji;
- vzdělávání poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb na území kraje;
- vzdělávání poskytovatelů sociálních služeb v zavádění standardů kvality sociálních služeb k funkční a efektivní Síti sociálních služeb v kraji.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Zástupci Výboru se zúčastnili několika kulturních akcí podpořených z rozpočtu kraje, týkajících se problematiky národnostních menšin. Ten se průběžně seznamuje s činností a aktivitami příslušníků národnostních menšin, sleduje a vyhodnocuje realizaci projektů podpořených z krajského rozpočtu. Bylo uskutečněno výjezdní zasedání ve spolupráci s *Kongresem Poláků v ČR* s názvem *Po stopách polské kultury*. Při spolupráci s romskými, slovenskými, německými, řeckými a polskými organizacemi při uskutečnění výstavy u příležitosti Evropského roku rovných příležitostí se vyskytly problémy, neboť některé organizace neprojevovaly o účast na výstavě zájem.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Odbor sociálních věcí spolupracuje se zástupci národnostních menšin, a to zejména formou předávání informací o aktivitách v kraji, jeho dotačních titulech centrálních orgánů i dotacích. Tradičně aktivní jsou příslušníci bulharské menšiny, kteří realizovali řadu akcí u příležitosti svátků a Dny bulharské kultury. Zapojili se také do *Komunitního plánování města Olomouce*. Další aktivní menšinou je řecká menšina na Šumpersku. Zástupci bulharské a řecké národnostní menšiny se podíleli na tvorbě Metodické pomůcky pro školy k problematice interkulturních rozdílů, kterou vydal kraj v roce 2007. V roce 2007 bylo v kraji registrováno nové občanské sdružení *NARONA*, které sdružuje občany bývalé Jugoslávie, jehož jedním z cílů je udržovat kulturní a společenské obyčeje vyplývající z tradic. V červenci 2007 jednali s krajskou koordinátorkou příslušníci maďarské národnostní menšiny, kteří by chtěli v Kraji založit základní organizaci *Svazu Maďarů žijících v českých zemích*. Odhadují, že v kraji žije kolem 350 příslušníků této menšiny. Doposud se zúčastňovali akcí, které byly realizovány základní organizací v Ostravě. Pokud jde o romskou národnostní menšinu, pak v rámci Kraje působí *Společenství Romů na Moravě*, občanské sdružení, které má pobočky v Olomouci, Šternberku a Jeseníku. Profiluje se v oblasti sociálních služeb, ale i v oblasti prezentace kultury (tradiční romská hudba a tanec). Aktivními občanskými sdruženími jsou *Savore*, občanské sdružení se sídlem v Šumperku, *AMARY FAJTA*, občanské sdružení, v Lipníku nad Bečvou a *Společný svět*, občanské sdružení (dříve *Romano Čhonoro*) na Litovelsku. Dalších 18 romských občanských sdružení, která jsou registrována Ministerstvem vnitra, nevyvíjí žádné aktivity, s převážnou většinou z nich nelze navázat kontakt. Vzhledem k problematice sociálního vyloučení příslušníků romských komunit je samozřejmé, že aktivní romská sdružení se profilují převážně v oblasti terénní sociální práce a poradenství, než v prezentaci kultury a uchování tradic. Aktivně v kraji působí *Dům dětí a mládeže* v Hranicích, který se zaměřuje na volnočasové aktivity dětí (hudební a taneční soubory, doučování). V roce 2007 uskutečnil několik setkání a soutěží, kterých se zúčastnily další soubory zde působící. Krajská koordinátorka romských poradců předává nestátním neziskovým organizacím informace o dotačních titulech, písemné materiály týkající se národnostních menšin, zúčastňuje se dále i jednání pracovních skupin pro etnické menšiny v rámci komunitního plánování v jednotlivých regionech (Olomouc, Šternbersko, Lipník nad Bečvou, Jesenicko, Přerov a Prostějov). *Dům dětí a mládeže* v Hranicích, občanská sdružení *Společenství Romů na Moravě* a *Kappa-Help*, připravily program pro *Charitu Olomouc* (Romskou pout').

PARDUBICKÝ KRAJ

Komise Rady pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin pravidelně jedná o problematice především romské komunity. V komisi mají své zastoupení i Romové, kteří jsou zároveň statutárními zástupci romských neziskových organizací.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Kraj věnuje pozornost cizincům. Na celkovém počtu přistěhovalých osob do kraje za I. až III. čtvrtletí roku 2007 se v téměř 38% podíleli cizí státní příslušníci.

VYSOČINA

Není známo, že by v současné době působily v kraji, kromě organizací romské menšiny, organizace příslušníků jiných národnostních menšin. Oblast spolupráce lze tedy hodnotit pouze ve vztahu k organizacím romské komunity, kdy v kraji působily v roce 2007 pouze dvě takové organizace, přičemž spolupráce byla zaměřena na řešení zaměstnanosti a bytové situace romského obyvatelstva. V kraji kromě toho působilo v roce 2007 celkem 15 nestátních neziskových organizací, které se zabývají i romskou problematikou, popř. problematikou národnostních menšin.

ZLÍNSKÝ KRAJ

Kraj pro oblast integrace romské komunity vypsal dotační řízení ve výši 700 000 Kč a dále vyčlenil speciálně částku ve výši 300 000 Kč na podporu terénní práce v kraji. Na problematiku integrace cizinců byla vyčleněna z krajského rozpočtu částka ve výši 150 000 Kč bez vypsání dotačního řízení, protože v kraji v roce 2007 působily pouze dvě občanská sdružení. Jedním je občanské sdružení Kazachů *NADĚŽDA*, které vzniklo v říjnu roku 2005. Kraj spolupracoval a podpořil toto sdružení při pořádání Mikulášské nadílky v prosinci 2007 formou zakoupení potravinových mikulášských balíčků pro děti z kazašských rodin žijících převážně ve statutárním městě Zlín.

Druhým sdružením je Sdružení občanů zabývajících se emigranty *SOZE*, které si od září 2006 ve statutárním městě Zlín otevřelo pobočku. Posláním tohoto sdružení je poskytování pomoci uprchlíkům a cizincům přicházejícím do ČR. Poskytují právní poradenství, sociální poradenství, vzdělávací aktivity a volnočasové programy. Své pobočky mají rovněž v Olomouci a také v Brně. Kraj toto sdružení také finančně podpořil.

Spolupráce probíhala též s občanským sdružením *SLOVO 21*, jež realizovalo pod záštitou hejtmána projekt *Rodina od vedle*. S tímto sdružením kraj spolupracuje již čtvrtým rokem. Obědu v roce 2007 se zúčastnily rodiny Kazachů a Vietnamců. V předešlých letech to byly také rodiny Poláků, Ukrajinců, Bulharů a Rusů. Navíc v roce 2007 zorganizoval kraj společně s občanským sdružením *SLOVO 21* multikulturní večer, který proběhl v sídle kraje dne 19. října 2007.

3a) příklady dobré praxe v roce 2007:

JIHOČESKÝ KRAJ

Projekt *MENTOR*, který realizuje *Sdružení pro probaci a mediaci v justici v Praze*, přispěl ke zlepšení výkonu alternativních trestů u klientů *Probační a mediální služby ČR* (PMS), hlásících se k romské menšině. Tento projekt patří už od roku 2005 k nejlepším projektům realizovaný pro tyto specializované typy trestaných romských klientů PMS v celém kraji.²⁹⁾

Jeho specifickým cílem bylo zajištění specializované služby, jež reaguje na potřeby klientů PMS ČR hlásících se k romské menšině za využití jejich vlastního potenciálu. Cílem služby je zvýšit kompetence romských klientů řešit problémy a převzít zodpovědnost za vlastní život. V rámci projektu působilo v roce 2007 při pěti střediscích PMS ČR (České Budějovice, Český Krumlov, Písek, Tábor, Jindřichův Hradec) 11 romských mentorů, kteří pracovali celkem se 70 klienty. Největší podíl činnosti mentorů byl v oblasti institutu výkonu trestu obecně prospěšných prací - cca 52% z celkového počtu klientů. V souladu se sledovaným trendem zaměřit službu *Mentor* zejména na mladistvé a nezletilé klienty vzrostl počet nezletilých klientů s uloženým dohledem probačního pracovníka (cca 22%) a klientů mladistvých s uloženým dohledem (cca 9%). Projekt byl v rámci PMS ČR hodnocen jako velmi podpůrný a vysoce úspěšný. Z pravidelných hodnocení prováděných pracovníky jednotlivých středisek vyplývá, že průměrná úspěšnost intervence mentora se ve sledovaném období pohybovala kolem 58%.

KARLOVARSKÝ KRAJ

V Sokolově byl uspořádán první ročník *Turnaje národnostních menšin v malé kopané*. Dále kraj přispěl finančně k vydání knihy německé národnostní menšiny a sdružení - A.Wust-Dvacet pět veselých historek z Abertam. Svou činnost v kraji zahájily také pražské neziskové organizace *OPU* a *CIC*, věnující se cizinecké problematice. Dále probíhá v Karlových Varech výuka češtiny pro cizince, kterou zajišťuje *CIC*.

²⁹⁾ Blíže o projektu - viz http://www.pmscr.cz/scripts/index.php?id_nad=44.

PARDUBICKÝ KRAJ

Příklady dobré praxe kraje byly zveřejněny v příručce *Terénní práce*, kterou zpracovala pro Ministerstvo práce a sociálních věcí *Ostravská univerzita*. V loňském roce byla mimořádná pozornost věnována ze strany odboru sociálních věcí romským neziskovým organizacím z důvodu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, konkrétně o podmínkách při získání registrace v poskytování sociálních služeb.

Odbor sociálních věcí uskutečnil pro výše jmenované neziskové organizace školení, které bylo podané velmi srozumitelnou formou. V kraji získaly registraci pro poskytování sociální služby dvě romské neziskové organizace.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Dne 17. října 2007 proběhl v budově krajského úřadu multikulturní večer v rámci projektu *Rodina od vedle*, který pořádalo občanské sdružení *Slovo 21* ve spolupráci s krajem. Zúčastnili se jej zástupci národnostních menšin, např. mongolské, bulharské, kurdské, aj.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

O *Domu národnostních menšin* pojednává samostatný oddíl 3.1. této Zprávy. Dům je organizačně zařazen pod Centrum sociálních služeb a prevence hl. m. Prahy a od svého otevření prošel půlročním zkušebním obdobím, ve kterém bylo možné v plném provozu zjistit reálnou ekonomickou náročnost zajištění chodu objektu, nároky systémové a organizační, ale i potřeby samotných národnostních menšin sídlících v objektu. Veškeré výstupy a podklady získané dosavadním provozem budou předloženy s možnými návrhy na změnu organizačního zřízení Radě hl. m. Prahy k projednání, tak, aby byla zvolena neoptimálnější varianta pro další budoucnost a vývoj instituce nejen z hlediska ekonomických ukazatelů, ale i z pohledu další obsahové náplně a rozvoje aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy.

Již tradičně hl. m. Praha spolupracovalo na kulturně-společenské akci *Etnofest* pořádanou MČ Praha 9, které se konalo 1. září 2007 v přírodním Parku Podviní.

ÚSTECKÝ KRAJ

Ústeckým krajem byl v roce 2005 zřízen Výbor. Vzhledem k tomu, že zástupci národnostních menšin (německé, vietnamské, ukrajinské, romské, maďarské, slovenské a zástupce Židovské obce) jsou jeho členy, je spolupráce s organizacemi příslušníků národnostních menšin na dobré úrovni. Na jednání výboru je pravidelně zván jako host i zástupce bulharské menšiny. V případě zájmu jsou na jednání výboru zváni pracovníci krajského úřadu, kteří poskytují požadované informace, např. o možnostech čerpání finančních prostředků na aktivity příslušníků národnostních menšin a o možnostech prezentace národnostních menšin v tisku a rozhlase. Členové Výboru rovněž informují o svých aktivitách a společenských akcích, na které zvou i příslušníky dalších národnostních menšin a zástupce kraje. Společně byla uspořádána akce *Setkání národnostních menšin* v Mostě.

ZLÍNSKÝ KRAJ

V rámci dotačních řízení státu se podařilo v roce 2007 podpořit město Morkovice-Slížany, ve kterém našla integrační bydlení pětičlenná rodina z Ruska. Město tak získalo dotaci z Programu zajištění bydlení azylantů od ministerstva vnitra.

3b) problémy v roce 2007:

KARLOVARSKÝ KRAJ

Problémem zůstává neorganizovanost menšin (zejména Ukrajinci a Rusové) či malá angažovanost a nezájem hlavně národností se sdružovat. Koordinátor řeší většinou problémy individuální

LIBERECKÝ KRAJ

Nedostatek finančních prostředků pro financování neziskového sektoru zabývajícího se problematikou menšin, zejména Romů, kteří patří do skupin sociálně vyloučených osob.

PARDUBICKÝ KRAJ

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, měl dopad pro romská občanská sdružení, která žádala o registraci především při nesplnění vzdělanostních požadavků.

V roce 2007 přetrvávaly problémy, které se vyskytují v sociálně vyloučených romských komunitách v rámci kraje a to v oblastech vzdělání a bydlení. Zlepšení jsme zaznamenali v oblasti zaměstnanosti. Romové za prací cestují i do krajského města, protože zdejší zaměstnavatelé velkých firem jsou ochotni je zaměstnat a v místě bydliště mají nedostatek pracovních příležitostí.

Přetrvávají problémy s romskou mládeží, která po absolvování základní školy nepokračuje ve zvyšování vzdělání a samozřejmě se nepřipravuje na budoucí povolání. Důvodů je několik: lhostejnost rodičů, chybějící motivace v rodině, pohodlnost a často nezájem měnit své záležitosti k lepšímu.

Nejúčinnější cesta ke zlepšení stávající situace v romských komunitách se osvědčila terénní sociální práce, která by však měla být více rozšířena do všech sociálně vyloučených romských lokalit v rámci kraje.

Komise *Rady kraje pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin* se dohodla na vyhlášení záměru kraje: Terénní sociální práce v sociálně vyloučených romských lokalitách. Záměr kraje byl schválen Radou Pardubického kraje a v současné době probíhá hodnocení nabídek na realizaci projektu. Projekt bude financovaný z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, oblast podpory 3.2. Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Zřízením *Komise Rady hl. m. Prahy pro oblast národnostních menšin a integrace cizinců na území hl. m. Prahy a pro udělování grantů v této oblasti* došlo ke změnám ve složení komise oproti předchozímu volebnímu období a členy komise nejsou zástupci národnostních menšin. Tento fakt se setkal ze strany zástupců národnostních menšin s negativním ohlasem, ačkoliv byli předsedou komise informováni, že komise má nadále při své práci k dispozici jako poradní hlas zástupce národnostních menšin, kteří jsou přizváni na jednání komise v případě, že je to možné z důvodů programového obsahu jednání. Neúčastní se tedy uzavřených jednání komise v takových případech, kdy je např. rozhodováno o grantových projektech a schématech, což bylo z důvodů otevření Domu národnostních menšin v roce 2007 na většině jednání komise.

4. Jakým způsobem kraj finančně podporoval v roce 2007 organizace / aktivity národnostních menšin (prostřednictvím zvláštního dotačního titulu v rozpočtu, v rámci jiných dotačních programů, ad hoc podporou jednotlivých akcí, popř. jinak)?

V krajích ve srovnání s rokem 2006 došlo k nárůstu finančních prostředků věnovaných na aktivity organizací příslušníků národnostních menšin, a to všech menšin. Počet krajů, které měly zvláštní dotační program pro národnostní menšiny, jako těch, které ho neměly, byl i v roce 2007 vyrovnaný. Mezi tyto programy je započtena i podpora věnovaná výhradně a výslovně Romům, přičemž zaměření na romskou komunitu dominovalo i mezi kraji, které specifický program na podporu národnostních menšin nezřídily, romská menšina tak dominuje mezi ostatními. Přehled projektů je uveden v příloze 13.

6.4. Shrnutí

V roce 2007 nebyl zaznamenán žádný výrazný nárůst počtu Výborů ve srovnání s předešlým rokem. Důvodem je původní nedokonalá formulace příslušné pasáže platného zákona o obecním zřízení. Podle ní byl alespoň deseti procentní podíl obyvatel hlásících se k národnostním menšinám v obci zavazující ke zřízení Výboru zjišťován pouze počtem osob deklarujících tyto vybrané národnosti ve sčítání lidu. Definice „příslušníka národnostní menšiny“ v menšinovém zákoně však stanoví, že tyto osoby mají vyjadřovat aktivní projevy vůle být za příslušníky národnostních menšin považovány. Dle stanoviska vedení mnoha obcí ovšem tyto projevy v jednotlivých případech chybí a absence institucionálně-organizačního rámce v životě příslušníků národnostních menšin se pak projevuje nezájmem na zřízení Výboru a účasti v něm, viz příloha č. 13. Tento poznatek potvrdil i audit Ministerstva vnitra, jenž byl za tímto účelem na základě usnesení vlády ze dne 7. června 2006 č. 689 proveden.³⁰⁾

Na všech úrovních se v mnoha případech velmi záslužně – vzhledem k neexistenci analogického orgánu – Výbory věnují i problematice cizinců. V některých případech také směřují pozornost na problémy sociálně vyloučených Romů (zvláště ve statutárních městech), které však nemusí mít primárně etnický charakter, čímž překlenují svou roli do jiné oblasti. Hrozí přitom, že tento sociální problém bude vysvětlován etnickými charakteristikami a sociální řešení budou potlačena. Na druhou stranu však Výbory slouží jako další platforma k rozvažování těchto záležitostí a velmi aktivně se na jejich řešení podílí, čímž supluje činnost sociálních odborů. Řada zastupitelstev také iniciativně a vesměs pro tento účel zřizuje komise, poradní sbory či funkce koordinátorů pro etnické/národnostní menšiny, obvykle zároveň v kombinaci s funkcí romského poradce. Na úrovni krajů je běžnou praxí suplování agendy Výborů funkcí romských koordinátorů, protože většina krajů nemá zákonnou povinnost Výbory zřizovat. Koordinátoři tak kromě hlavní agendy zaměřené na sociální vyloučení Romů bývají zapojováni do témat týkajících se národnostních menšin (případně i cizinců). Na úrovni obcí se Výbory nejaktivněji zabývaly různými aspekty implementace Charty, především dvojjazyčnými nápisy (názvy ulic a obecních objektů, železničních stanic, silniční značky).

Řada obcí i měst již má své komunitní plány a některé do nich zapracovaly také otázky spojené s národnostními menšinami. Vzhledem k reálným problémům je logicky věnována velká pozornost sociální oblasti, zejména otázkám bydlení romské populace. Opět však ani zde nejde primárně o etnický problém a neměl by pouze v této kategorii vystupovat. V rámci

³⁰⁾ Ministerstvo vnitra připravuje v roce 2008 širokou novelizaci zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, zákona č. 129/2000 Sb., o krajích a zákona č. 131/2008 Sb., o hlavním městě Praze, v níž se počítá se změnou podmínek pro zřízení Výborů. Na přípravě nového znění se podílel Výbor pro spolupráci s orgány samosprávy i Rada.

národnostně menšinové agendy tak může docházet k nekompetentnímu suplování úkolů v působnosti sociálních odborů.

Spolupráce se zástupci národnostních menšin probíhala jako i v jiných letech na dobré úrovni. Řada samospráv na všech úrovních se aktivně podílela na činnosti menšin (např. organizačně, finančně, technickým a prostorovým zázemím). Jako zvláště přínosné lze zmínit spolupráci s vysídlenými německými krajany. Některé obce také pomáhají v praktických otázkách příslušníkům národnostních menšin (komunikace na úradech). V řadě měst dochází k plodné spolupráci zejména s pro-romskými sdruženími, jejichž přední místo zauímají často obecně charitativní organizace (*Armáda spásy, Charita, Český červený kříž*). Nově lze zaznamenat přípravu na včlenění místního pracoviště *Agentury pro předcházení sociálnímu vyloučení*. Z dobré praxe měst stojí za pozornost úspěšná spolupráce s úřady práce (např. v Hradci Králové), kde je terénní práce vedena formou „zakázek“. Na úrovni krajů lze uvést především účast v organizačně náročných jednotlivých akcích, jako jsou festivaly zaměřené na menšinové kultury apod. Za pozornost stojí např. projekt *MENTOR*, který realizuje Sdružení pro probaci a mediaci v justici v Praze. Projekt přispěl ke zlepšení výkonu alternativních trestů u klientů Probační a mediační služby ČR, hlásících se k romské menšině.

Mezi největší problémy patřilo v roce 2007 poškozování čerstvě instalovaných dvojjazyčných česko-polských nápisů v obcích, v níž žijí příslušníci polské národnostní menšiny na Těšínsku. Ačkoliv v těchto činech nelze spatřovat jednoznačně nacionální podtext, nešťastně zasáhly do citlivé atmosféry kolem implementace Charty. S dvojjazyčnými nápisy jsou spojeny i další problémy týkající se překážek v jednání o jejich instalaci.³¹⁾

Na všech úrovních samospráv jsou pak hojně uváděny sociální záležitosti Romů, především otázky bydlení, lichva, kriminalita mládeže atd., které však nespádají přímo do oblasti národnostně menšinové. Komplikace způsobila implementace zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který měl negativní dopad na romská občanská sdružení. Některá sdružení žádající o registraci neuspěla, jelikož jejich pracovníci nesplňovali z pohledu těchto sdružení neúměrně přísné vzdělanostní požadavky stanovené uvedeným zákonem. Výraznou vlnu nevole způsobila reorganizace poradní Komise Magistrátu hl. města Prahy, v jejíž v současné podobě nejsou jako členové žádní zástupci národnostních menšin.³²⁾

³¹⁾ Z šetření pracovníků sekretariátu Rady vyplývá, že jisté další problémy působily neshody ohledně složení výborů, konkrétně slabé zohledňování podílu jednotlivých menšin v obyvatelstvu obcí. Disproporční obsazování výborů zástupci jednotlivých menšin pak působilo obtíže v řešení zásadních otázek, např. v případě Třince.

³²⁾ Toto opatření má vyloučit střet zájmů. Zástupci národnostních menšin nyní nemohou z pozice členů výběrové dotační komise MHMP rozhodovat o výši dotace na své vlastní projekty. Podle Výboru pro spolupráci s orgány samosprávy lze situaci řešit oddělením agendy dotací od ostatních.

7. Reflexe národnostních menšin

BULHARSKÁ MENŠINA³³⁾

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Stav proti předchozímu roku nezměněn - viz Zpráva za rok 2006.

2. Uveďte stručný přehled jejich aktivit.

Největší akcí, kde se setkává podstatná část menšiny, je tradiční květnová slavnost v Mikulčicích. Posledního setkání v roce 2007 se účastnilo téměř 600 účastníků z tuzemska a ze zahraničí.

Konkrétní výčet činnosti jednotlivých sdružení a klubů:

- o Bulharská kulturně osvětová organizace Praha (regionální pobočky v Ostravě, Olomouci, Plzni, Ústí nad Labem, Mostě, Kladně, Mladé Boleslavi a Chomutově)
 - vydávání časopisu *Roden glas* a bulletinu *Inform*,
 - podíl při organizování setkání v Mikulčicích,
 - slavnostní večery u příležitosti významných státních a lidových svátků,
 - účast na festivalu *Praha - srdce národů*,
 - účast ve fotbalové soutěži pořádané Senátem Parlamentu ČR,
 - pravidelná setkání krajanů *..na kus řeči..* a výměna informací v prostorách klubu v Praze na Vinohradech (Americká 28),
 - podpora bulharské školy v Praze,
 - finanční podpora pobočkám (mimo Ostravu a Mladou Boleslav);
- o Pobočka - Bulharský klub Plzeň
 - mj. vydala příručku v bulharštině *Vítejte mezi námi*. (stala se významným pomocníkem, který pomáhá při integraci nově příchozích Bulharů),
 - organizace dnů bulharské kultury v Plzni,
 - organizace vystoupení dětského pěveckého souboru z Burgasu;
- o Pobočka – bulharský klub Ostrava
 - vedle výše zmíněných kulturně společenských aktivit je to zejména oslava svátku *Babin den* (záznam z tohoto večera opakovaně vysílalo Ostravské studio České televize),
 - organizace kulturních vystoupení sólistů a souborů z Bulharska,
 - zájezdy pro děti (např. Dvůr Králové),
 - pravidelná setkání seniorů;
- o Pobočka – bulharský klub Most
 - účast na setkání v Mikulčicích,
 - setkání v pražském klubu;
- o Pobočka – bulharský klub Ústí nad Labem
 - účast na setkání v Mikulčicích,
 - účast na významných akcích v pražském klubu;

³³⁾ Text zpracoval člen Rady Atanas Ivan Belkov.

- o Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně
 - pořádání slavnostních společenských večerů u příležitosti bulharských státních svátků,
 - významný podíl při organizování setkání v Mikulčicích,
 - řada vystoupení folklorního souboru *Kytka*,
 - účast na oslavě dne Evropy,
 - sportovní den u příležitosti Mezinárodního dne dětí,
 - zájezd po stopách Cyrilometodějské mise na Moravě,
 - pravidelná setkání členů v pronajatých prostorách;
- o občanské sdružení Pirin Brno
 - vystoupení folklorního souboru na řadě festivalů v ČR a zahraničí,
 - pořádání seminářů bulharských lidových tanců,
 - oslavy tradičních bulharských svátků;
- o občanské sdružení Zaedno – Praha
 - oslava svátku sv. Cyrila a Metoděje dne 24. května v klubu cestovatelů *Karavanseráj*, Praha,
 - Balkánský jarní ples *Trifon zarezan*, Baráčnická rychta, Praha (akce se zúčastní až 400 Bulharů a jejich českých přátel; na plesě účinkovaly Martha a Tena Elefteriadu, Gothart);
- o občanské sdružení Vazražďane
 - vydávání časopisu *Balgari*,
 - pořádání kulturních akcí (koncerty).

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Vesměř velmi dobrá spolupráce s magistrátními a krajskými úřady, zejména v hlavním městě Praze. Dále je velmi dobrá spolupráce v Brně, Plzni, Olomouci a Ostravě. Na jistý nezájem ze strany statutárních orgánů poukazují organizace a krajané z Ústí nad Labem a Mostu.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

V Praze se díky *Domu národnostních menšin* rýsuje plodná spolupráce. V Brně je již zcela zažitou tradicí setkávání menšin na folklorních slavnostech (v květnu *Návraty ke kořenům*, v prosinci *Žijeme v jednom městě*). Podobné akce se uskutečňují v Plzni, Olomouci a Ostravě.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

V rámci bulharské menšiny je diskutován návrh na vytvoření asociace, která by jakýmsi způsobem menšinu reprezentovala jako celek. Názory se různí a některé spolky se obávají, že by mohlo dojít k omezení jejich autonomie. Problém vyžaduje širší diskusi.

6. Uveďte přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Bulharská kulturně osvětová organizace Praha	Časopis <i>Roden Glas</i>	Ministerstvo kultury	450 000
	Dny bulharské kultury		80 000
	Škola bulharského tance a zpěvu	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	100 000
Bulharská kulturně osvětová organizace Brno	Uchování bulharských tradic	Ministerstvo kultury	25 000

občanské sdružení Pirin Brno	Uchování bulharské kultury	Ministerstvo kultury	70 000
	Výuka bulharských písní a tanců	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	60 000
občanské sdružení Vazražďane Praha	Časopis Balgari	Ministerstvo kultury	430 000
	Dny bulharské kultury		70 000
	Klub Vazražďane		70 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Bulharská kulturně osvětová organizace Praha	Festival Praha – srdce národů	Magistrát hl. m. Prahy	30 000
	Jarní festival Iodi Formanů		70 000
Bulharská kulturně osvětová organizace Brno	Bulharská kultura na Moravě	Jihomoravský kraj	90 000
	Bulharská kultura, jazyk a lidové tradice	Magistrát města Brno	75 000
Bulharský klub Plzeň	Publikace Vítejte mezi námi	Magistrát města Plzně	50 000
	Oslava státního svátku		10 000
	Dny bulharské kultury		49 228
občanské sdružení Pirin Brno	Uchování bulharské kultury	Jihomoravský kraj	27 000
	Výuka bulharských písní a tanců		33 000
	Provozní náklady v oblasti kultury	Magistrát města Brno	20 000
	Rozvoj bulharské kultury a folklóru		25 000

7. Co pro Vaší národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Viz hodnocení ve Zprávě za rok 2006.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Práce zástupce menšiny v Radě je vesměs hodnocena kladně.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

Udržení a rozvoj veškeré činnosti je podmíněn pozitivní menšinovou politikou ze strany ústředních, krajských a magistrátních orgánů. V první řadě to jsou finanční dotace, bez nichž je jakákoliv činnost prakticky nemožná. Konkrétní příklad: BKOS Brno se již léta marně snaží získat důstojné klubové prostory. Ceny za pronájem vysoce překračují rámec dotace Magistrátu města Brno. V této oblasti by menšina očekávala vstřícnější přístup.

CHORVATSKÁ MENŠINA³⁴⁾

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Činnost organizací *Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR* a *Národopisného spolku Pálava* se zaměřuje na prezentaci folkloru moravských Chorvatů. *NS Pálava* dnes prezentují již čtyři soubory (Pálava, Pálavan, Pálavánek a Pálavanští senioři. Soubory dosahují doma i v zahraničí pozoruhodných výsledků. Místní chorvatský folklór se traduje již přes 400 let a díky souborům jsou zachovány vedle jiného i unikátní chorvatské kroje.

³⁴⁾ Na otázky odpověděl Ladislav Furiš, člen Rady a Josef Hubený, předseda Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR.

2. Uved'te stručný přehled jejich aktivit.

Dne 2. září 2007 se konal *16. den chorvatské kultury* v Jevišovce za podpory Ministerstva kultury ČR a Chorvatského velvyslanectví v ČR. Regionální muzeum v Mikulově uspořádalo v rámci dotace programu Společenství INTERREG III A Česká republika – Rakousko sympozium, které prezentovalo moravské Chorvaty žijící na území jižní Moravy, Slovenska a Rakouska, dále historické souvislosti po změnách v roce 1989. V rámci programu bylo vystoupení folklorních souborů, přehlídka krojů dochovaných a rekonstruovaných a videoprojekce původních krojů moravských Chorvatů.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Spolupráce s orgány veřejné správy je hodnocena pouze na obecné úrovni s obcí Jevišovka, zde je spolupráce velmi dobrá. Naopak spolupráce *Sdružení občanů chorvatské národnosti* a Rady nebyla vždy dobrá a je snaha to napravit, v první řadě otevřenou komunikací nad problémy.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

O spolupráci s jinými menšinami nejsou informace. Spolupráce s Gradišťanskými Chorvaty na Slovensku a v Rakousku je tradičně dobrá, rovněž tak s *Národopisným spolkem Pálava*.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

Členové *Sdružení občanů chorvatské národnosti* jsou již pokročilejšího věku a setkávání se pro ně stává stále těžším. To se také projevuje na účasti na akcích pořádaných většinou poměrně daleko od jejich domovů. Je nutné zmínit také malou aktivitu a zájem mladé generace. Donedávna vážla komunikace mezi sdružením a zástupcem v Radě. To se potýká i s financováním své činnosti, v té souvislosti zmiňuje pomoc Velvyslanectví Chorvatska.

6. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Obec Jevišovka (vlastní podíl 32 276,- Kč) a Sdružení občanů chorvatské národnosti	XVI.den chorvatské kultury	Ministerstvo kultury	60 000

Projekty podpořené ostatními donory - zástupce neuvádí žádnou podporu.

7. Co pro Vaší národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Přímá informovanost, přičemž doposud to tak nebylo (viz výše).

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Současný zástupce se pravidelně zúčastňuje zasedání Rady. Celkové hodnocení by měly provést organizace. *Sdružení občanů chorvatské národnosti* v současnosti zástupce menšiny v Radě akceptuje a má vůli komunikovat, což je proti minulosti pozitivní změna. Sdružení svého zástupce v Radě akceptuje bude s ním komunikovat o všech otázkách týkajících se prezentování menšiny. Je vzájemná dohoda tyto názory v jejím zájmu přednášet na Radě.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

V roce 2008 si chorvatská menšina připomene smutné výročí násilného vystěhování Chorvatů z jihomoravských obcí. Po špatných zkušenostech nemá představu, co by bylo možno pro alespoň částečné či symbolické vyrovnání se s minulostí vykonat. Má zájem o to, získat všechny dostupné podklady o vystěhování Chorvatů, o životě před ním, zejména o násilnostech a mučeních. Tyto materiály jsou pro menšinu dosud nedostupné, více než 60 let po těchto událostech by se Chorvaté měli dozvědět, jak se vše odehrálo a kdo byl viníkem.

MAĎARSKÁ MENŠINA³⁵⁾

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

V rámci menšiny působily v roce 2007 následující organizace: *Svaz Maďarů žijících v českých zemích*, *Maďarská sekce politického hnutí Soužití*, *Maďarské hospodářské sdružení v ČR*, *Společnost Artura Görgeyho*, *Nadace Rákóczi* a spolek *Iglice* v Praze. Nově byl založen *Spolek maďarských lékařů v ČR*. Kromě těchto organizací působí ještě dva maďarské studentské spolky *Spolek Endre Adyho* v Praze a *Spolek Ferencze Kazinczyho* v Brně. Oba byly založeny již v šedesátých letech a sdružují se v nich studenti maďarské národnosti z vysokých škol a univerzit v Praze a v Brně. Rada studentů zůstávala a zůstává i nyní po ukončení školy v ČR a zapojuje se do činnosti zdejších maďarských sdružení.

Největší a nejdůležitější organizací je *Svaz Maďarů žijících v českých zemích*, který má v současnosti šest základních organizací: Praha, Brno, Teplice, Ostrava, Plzeň, Litoměřice. Jeho činnost je také nejširší a nejbohatší. Nutno ale poznamenat, že členská základna všech maďarských organizací se značně překrývá, na pořádání akcí se podílejí i ostatní organizace, anebo jejich členové. Spolupráce maďarských organizací je dobrá, konají se i společné akce.

Komunikace v rámci menšiny probíhá v maďarštině a podle potřeby i v češtině. V češtině komunikují s orgány státu, s úřady, či s ostatními menšinovými organizacemi atd. V této oblasti nejsou žádné problémy.

V roce 2007 se v Praze konala i schůzka představitelů maďarských organizací, na níž se jednalo o lepší koordinaci vztahů a o zlepšení součinnosti. Tuto problematiku považují zástupci menšiny za důležitou.

Ke zlepšení vzájemné informovanosti přispěla i mírně pozměněná koncepce časopisu *Prágai Tükör*. Časopis nyní pravidelně informuje o aktivitách a činnosti všech maďarských organizací. Příslušníci menšiny tuto změnu přivítali kladně.

2. Uved'te stručný přehled jejich aktivit.

o Svaz Maďarů

- Dny maďarské kultury (Praha, Brno, Ostrava, Teplice). Konají se pravidelně na jaře a na podzim. Zájem o pořady je solidní, jedná se o největší akce základních organizací;
- Celostátní společensko-kulturní víkend, koná se každoročně začátkem září a je o něj rostoucí zájem, umožňuje účast celým rodinám i dětmi a je to dobrá příležitost i k vzájemnému seznámení, v programu víkendu jsou různé přednášky, besedy i kulturní a sportovní akce;

³⁵⁾ Text zpracovali Jan Kokeš a Magdalena Šmejkalová, Svaz Maďarů žijících v českých zemích.

- Vzpomínkové akce u příležitosti maďarských národních svátků, konce II. Světové války (účast maďarských vojáků na osvobození Zlaté Koruny, Rájova apod.)
 - Každoročně je vzdáván hold i tragicky zesnulému maďarskému politikovi předválečného Československa Jánosi Esterházymu při jeho památníku v Mírově. Na akci se podílí i *Soužití*;
 - Maďarské plesy v Praze, Brně, Ostravě a Teplicích;
 - Vzpomínková akce u památníku padlých maďarských vojáků v bitvě u Slavkova – Brno;
 - Souznění – kulturní odpoledne – Praha;
 - Vystoupení folklórních skupin Nyitnikék (Praha), Tiszavirág a Kóris (Brno);
 - Ve všech základních organizacích jsou pravidelná klubová setkání, zpravidla jednou za měsíc;
 - Nejrozličnější kulturně-společenské akce ve všech základních organizacích;
 - Základní organizace v Brně nadále provozuje Maďarské kulturní a informační centrum;
- o Maďarská sekce hnutí *Soužití*
 - Pořádá akce k národním svátkům, historickým událostem, podílí se na organizaci společenských akcí, na udržování památky Jánoše Esterházyho, pravidelně analyzuje národnostně-menšinové problémy v ČR a zaujímá k nim stanovisko. Pravidelně a výrazně spolupracuje s polskou sekcí hnutí *Soužití*.
 - o Maďarské hospodářské sdružení
 - Věnuje se maďarsko-české hospodářské spolupráci, poskytuje informace a pomoc zájemcům.
 - o Spolek A. Görgeyho
 - Celý rok věnoval především přípravě odhalení pamětní desky přednímu maďarskému chemikovi z 19. Století A. Görgeymu, který vystudoval na Karlově univerzitě
 - o Spolek Iglice
 - Provozoval neformální maďarskou školku v Praze. Děti se scházejí pravidelně každý týden. Školka napomáhá k osvojení si mateřštiny.
 - o Spolek maďarských lékařů
 - Nová organizace, která již získala několik desítek členů. Jedním z cílů je i osvojení si a rozvíjení odborné terminologie v mateřštině. Navázala styky s obdobnou polskou organizací v ČR.

3. *Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?*

Spolupráce všech maďarských organizací na všech úrovních se státními a místními orgány je dlouhodobě dobrá a stabilní. Tradičně je kvalitní v Brně i Ostravě. Základní organizace Svazu v Teplicích je v poslední době zvána k pořádání různých akcí nejen v Teplicích, ale také v Mostu, Chomutově, Děčíně atd., což je důkaz dobrých vztahů a vzájemné spolupráce.

Zvlášť je nutno se zmínit o Praze, kde se v minulosti velmi dobrá spolupráce s magistrátem po volbách v poslední době zhoršila. Na tento problém podle informací poukazují prakticky všechny národnosti v hlavním městě. S uspokojením zástupci menšiny přijali, že byl zprovozněn Dům národnostních menšin, ale ne ve všem splňuje jejich požadavky.

4. *Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?*

Tato spolupráce probíhá na místní úrovni, všude podle konkrétních podmínek a zájmů jednotlivých organizací. Problémy v těchto vztazích nejsou. Dobré zkušenosti mají zejména z Brna, kde společné akce organizuje vedení města, a také z Teplic.

Na ústřední, nebo celostátní úrovni se Maďaři i Ioni zapojili do projektu Slovensko-českého klubu Visegrad-Terra Interculturalis, zúčastnili se folklórního festivalu Praha srdce národů a několika kulturních akcí.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

Pokud jde o maďarskou menšinu, zásadní problémy, nebo nějaké konflikty nebyly zaznamenány. Uvítali by větší vstřícnost ze strany státu vůči národnostním menšinám, větší podporu jejich kulturních aktivit i vydávání tisku.

Jako problém menšina vnímá situaci, že státní dotace časopisu Prágai Tükör je každým rokem nejistá, což znemožňuje dlouhodobější plánování práce. V této oblasti by uvítali – a tento názor sdílají i ostatní národnostní menšiny – změnu dotační politiky státu. Nelíbí se jim, že s těmito požadavky, které jsou totožné s požadavky ostatních menšin, se kompetentní státní orgány již léta meritorně nezabývají.

Dalším zcela konkrétním - a také dlouhodobým - problémem je, že Svaz nemá finanční prostředky na zajištění provozu sekretariátu s placeným pracovníkem, který by mohl koordinovat činnost všech složek, udržovat styky s orgány státu. Přitom ze strany státu jsou stále větší nároky např. na administrativu ze strany menšin. Zástupci menšiny se domnívají, že organizace národnostních menšin jsou natolik specifické občanské organizace, že tento problém by měl stát pomoci řešit. Dobré příklady v zahraničí jsou dostupné a existují. Např. Jižní Tyrolsko, Finsko, Maďarsko apod.

Není spokojenost s tím, že televizní magazín Babylon, který se měl původně věnovat především národnostním menšinám v ČR, se ve stále větší míře věnuje uprchlíkům apod. Podle zástupců menšiny se jedná o dva zcela odlišné okruhy problémů.

6. Uveďte přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Prágai Tükör	Ministerstvo kultury	1 000 000
	Kulturně informační a dokumentační činnost		450 000
	Dny maďarské kultury		160 000
	Celostátní setkání		70 000
Iglice	Kulturní aktivity	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	250 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů OJ Praha	Praha srdce národů	Magistrát hl. m. Prahy	30 000
	Klubová setkání		30 000
	Dny maďarské kultury		40 000
	Taneční soubor Nyitnikék		40 000
	Pronájem DNM		37 914
Svaz Maďarů OJ Brno	Kulturní aktivity	Město Brno	80 000
		Jihomoravský kraj	80 000
Svaz Maďarů OJ Litoměřice	Kulturně informační a dokumentační činnost	Město Litoměřice	14 600
Svaz Maďarů OJ Teplice	Kulturně informační a dokumentační činnost	Město Teplice	14 000
	Dny maďarské kultury	Město Teplice	4 000
Svaz Maďarů OJ Ostrava	Kulturně informační a dokumentační činnost	Moravskoslezský kraj	90 000
	Dny maďarské kultury	Město Ostrava	80 000

Svaz Maďarů OJ Teplice	Kulturně informační a dokumentační činnost	Obec Proboštov	3 000
Iglice	Kulturní aktivity	Magistrát hl. m. Prahy	30 000
		OZUŠ MHMP	5 000

Projekty podpořené ostatními donory

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Svaz Maďarů	Prágai Tükör	Nadace Illyés	27 457
	Dny maďarské kultury	Maďarská republika	329 559
	Čelostátní setkání		206 500
	Kulturně informační a dokumentační činnost		56 000
			144 723
Svaz Maďarů OJ Teplice	Kulturně informační a dokumentační činnost	Maďarské kulturní středisko	20 000

7. Co pro Vaší národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Pro národnostní menšiny v ČR je Rada nepochybně velmi významný orgán a menšina plně podporuje posílení jejího postavení, případně rozšíření kompetencí. Zástupci menšiny to považují za velmi důležité a cení si toho. Uvítali by, kdyby se Rada ještě výrazněji než dosud angažovala v řešení konkrétních národnostních problémů.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Vzhledem k tomu, že v Radě má maďarská menšina jen jednoho zástupce, je velmi obtížné se vyjádřit k jeho činnosti. Menšina nemá problémy se zástupcem, jeho konkrétní činnost ale vzhledem k nedostatku informací není s to hodnotit. Zřejmě je to stejné i u ostatních menšin. Je to ale širší problém. Proto v rámci maďarské menšiny zvažují, že by vybudovali nějaký informační kanál, například elektronickou poštu, kterým by se všechny organizace vzájemně informovaly o aktualitách, mohly koordinovat svou činnost apod.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

Rada by měla upozornit kompetentní státní orgány a úřady, že menšinová problematika a problematika uprchlíků, přistěhovalců není jedno a totéž. Příslušníci menšin jsou občané ČR a jsou integrováni do společnosti, jsou její nedílnou součástí, a ČR je i jejich vlastí. Přistěhovalci a uprchlíci jsou cizí státní příslušníci, někdy usilující o usídlení v ČR. Kladení příslušníků národnostních menšin na rovinu uprchlíků (při vši účtě k nim) je vlastně diskriminací menšin, jako kdyby ony nebyly stoprocentními a tudíž plnoprávními občany ČR. Tento problém již byl vícekrát nastolen i jinými menšinami.

Rada by se měla zasadit o změnu státní dotační politiky ve vztahu k menšinám. Nepovažuje se za přijatelné, že například existence menšinových novin je každoročně ohrožena. Zástupci by považovali za dobré, kdyby se změnila kritéria k poskytování dotací, aby noviny, na které mají menšiny právo (právo na informace v mateřštině) měly garantovanou stabilitu. V této souvislosti opět poukazují na to, že státní dotace menšinových novin je již léta na úrovni 30 milionů korun, čili reálně rok od roku výrazně klesá.

Menšina v souvislosti s přípravami na sčítání lidu v roce 2011 požaduje, aby vyplňování rubrik týkajících se národnosti a mateřštiny bylo povinné a aby v kolonce národnosti byly jmenovitě uvedeny všechny oficiálně uznávané národnosti. V zahraničí je to běžné. Podle názoru zástupců menšiny výrazný pokles počtu všech národností v období mezi sčítáním lidu

v roce 1991 a 2001 bylo způsobeno právě tímto nedostatkem. Rada by se o řešení tohoto problému měla zasadit.

NĚMECKÁ MENŠINA ³⁶⁾

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku (SN) je zastřešující organizací 22 samostatných organizací občanů německé národnosti z celé ČR. Zástupci regionálních svazů se setkávají dvakrát do roka na svých Shromážděních, kde je řešena problematika německé menšiny. Svazy a sdružení pracují v regionech dle svých stanov, spolupracují v kulturní a sociální oblasti, výměnou kulturních vystoupení, pořádají společné semináře pro seniory a některé svazy pořádají letní tábory na které zvou mladistvé i z jiných svazů.

Komunikace mezi svazy funguje na úrovni telefonického, faxového a e-mailového kontaktu.

Pro všechny svazy a sdružení jsou důležité pro informovanost o dění v ostatních organizacích noviny *Landeszeitung*, které vycházejí jako čtrnáctideník. Mimo informaci o práci organizací také informují o dění v ČR a v zahraničí, hlavně v německy hovořících zemích. Vydavatelem *Landeszeitung* je SN, za finanční podpory dotace Ministerstva kultury.

Způsob financování jednotlivých svazů je rozdílný, jde o členské příspěvky, dotace, sponzorské dary a pod. Vedle svazů má menšina také 15 setkávacích středisek jejichž chod je financován ze SRN. Také pražská kancelář SN je financována z těchto prostředků.

Činnost *Kulturního sdružení občanů německé národnosti* (KS) a jeho základních organizací je dána jeho posláním, tj. na udržení identity německé menšiny, jazyku a kulturního dědictví. Aktivity kulturního sdružení jsou určeny skutečností, že členové jsou rozptýleni v celé oblasti pohraničí (ale i v Praze), to znamená, že mají velký počet místních organizací (25), některé velké s 200 a více členy, některé malé s 15 členy. To ztěžuje komunikaci a velmi členům vadí, že přišli o periodikum *Prager Volkszeitung*, které zajišťovalo šíření informací a styk mezi jednotlivými organizacemi. Tento nedostatek se snaží vyrovnat vydáváním víceméně periodického zpravodaje, který je rozeslán v několika výtiscích všem organizacím. Navíc průměrný věk členů sdružení je vysoký, kolem 72 let, takže jejich pohyblivost je omezená.

2. Uveďte stručný přehled jejich aktivit.

Ve všech svazech i setkávacích střediscích SN se organizují kurzy němčiny, přednášky na různá témata, společenské akce na zachování tradic a zvyklostí, veřejné kulturní akce jako koncerty, Dny česko-německé kultury a pod. V některých organizacích působí pěvecké sbory nebo lidové taneční soubory.

Činnost organizací KS je zaměřena hlavně dovnitř organizací. Celkem pravidelně se začátkem roku pořádají jejich výroční schůze, dále probíhají setkání u příležitosti Dne matek a Vánoc. Těchto setkání se účastní pravidelně i členové organizací sousedních míst a delegáti sprátelených organizací z Německa (Kovářská - Lauter, Šluknov - Gross-Schönau, Varnsdorf - Seifhennersdorf - Zittau, Ústí nad Labem - Teplice - Dippoldiswalde). Pravidelná každoroční setkání probíhají na památku obětí některých historických událostí jako je masakr na mostě v Ústí nad Labem vždy dne 31. července, střelby v Kadani, Novém Boru, Varnsdorfu a v dalších místech. Těchto setkání se v posledních letech účastní zástupci

³⁶⁾ Text zpracovali Irena Kuncová a Erich Lederer, členové Rady.

měst a některých společenských organizací. V mnoha místech byly postaveny pomníky nebo umístěny pamětní desky.

Významným příspěvkem k zachování kulturního dědictví oblasti Krušných hor a západních Čech je ženský sbor při základní organizaci v Kraslicích. Sbor má značný ohlas nejen v bezprostředním okolí po obou stranách hranice, uspořádal 18 vystoupení při různých příležitostech, i v rozhlase a televizi.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Spolupráce svazů SN s orgány veřejné správy je vcelku velmi dobrá. V místech, kde jsou Výbory, jsou zapojeni i občané německé národnosti. V regionech většina svazů a sdružení spolupracuje s místními samosprávami (na přeshraniční spolupráci s krajany, opravách památek, údržbě hrobů atd.).

Spolupráce KS s orgány veřejné správy probíhá v několika úrovních. Menšina má zástupce v komisi pro národnosti Ústeckého kraje. Na její zasedání je pravidelně zván a informace o aktivitách předává základním organizacím. Na místní úrovni organizace spolupracují s orgány samosprávy, nebo jsou zvány na akce (např. v Chomutově, Kovářské, Kraslici, Skalné, Varnsdorfu, Ústí nad Labem a Vratislavici). Jedná se zejména o kulturní a společenské akce v rámci různých programů spolupráce s německými městy nebo oblastmi, akce pořádané muzei nebo školami. V Ústí nad Labem funguje dobře spolupráce s muzeem a Univerzitou J. E. Purkyně s přidruženými organizacemi (Collegium bohemicum). V řadě míst jsou poskytovány finanční dotace (ve výši několika tisíc korun) nebo jsou prostory pro akce poskytovány bezplatně. V poslední době se příznivě projevuje zahájení činnosti Domu národnostních menšin, kde KS v návaznosti na pražskou organizaci získalo základnu pro komunikaci, t.j. platnou adresu, telefon i e-mailovou adresu, ale i možnost setkání představenstva, případně rady.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

Spolupráce s ostatními menšinami je v různých oblastech různá. Je spíše příležitostná, podle místních podmínek: tam, kde jsou ve městech Výbory, je spolupráce při společných kulturních akcích (Chomutov, Brno, Liberec). Některé svazy spolupracují s krajanskými komunitami v zahraničí (Karpato-německým svazem, maďarskými Němci, Podunajskými Němci a pod.).

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

Problémem v německé menšině jsou: vysoká věková hranice členů, malá účast mládeže, velké rozptýlení menšiny po celém území ČR (v tom hraje negativní roli i snížená dopravní obslužnost v pohraničních oblastech, zejména v odpoledních hodinách a zcela katastrofální v sobotu a v neděli).

Dlouhodobým problémem německé menšiny je nevyřešená snaha o nápravu křivd z minulosti, snaha o rovnocennost občanů německé národnosti s českou majoritní společností (restituce, navrácení půdy, vyrovnání důchodů a pod. – otázka petice občanů německé a chorvatské národnosti).

6. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Jukon, Praha	Literární seminář	Ministerstvo kultury	15 000
SN, Hřebečsko – Moravská Třebová	Dny česko-německé kultury		60 000
	Lidové tance německé menšiny		70 000
SN, Praha	Velké setkání německé menšiny v Praze		210 000
Spolek Šumavy, Větrní	Kulturní den německé menšiny		8 000
SN – region Chebsko, Cheb	Koncert Hudba nezná hranic		15 000
SN – Region Liberec, Liberec	Dvě kulturní odpoledne		24 000
Kulturní sdružení občanů německé národnosti, Praha	Pěvecký soubor „Heimatchor“ Kraslice		15 000
	Péče o kulturní dědictví a zachování lidových tradic německé menšiny na území ČR		67 000
	Zajištění provozu organizace	Magistrát hl. m. Prahy	40 000
celkem			534 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

Některé svazy mají podporu na kulturní akce z obcí a měst. Bohužel údaje nejsou k dispozici.

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Jukon, Praha	Seminář	Česko-německý fond budoucnosti	60 000
	Jukon - kemp		80 000
SN – Společnost česko-německého porozumění	Mezinárodní tábor mládeže		100 000

7. Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Zastoupení v Radě je pro německou menšinu důležité v tom, že je informována o aktivitách, právech a činnosti národnostních menšin v ČR a v EU. Existuje i možnost porovnání s činnostmi jiných národnostních menšin, jejich státní podpory apod. a možnost uplatnění potřeb a požadavků.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Zástupci menšiny jsou pojítkem menšiny a Rady, předávají informace širšímu okruhu menšiny a v případě problémů v menšině jsou pověřeni tyto problémy na Radě tlumočit. Práce zástupců německé menšiny je dána spoluprací s prezidiem SN – člen Rady se podílí pravidelně na zasedáních, informuje členy prezidia o průběhu a tématu zasedání. Připomínky k jeho práci zatím nebyly.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

Rada by se měla zabývat problematikou menšin žijících na území České republiky, hájit jejich práva a měla by být vždy v případě jakéhokoliv problému připravena hledat možnost pomoci, nápravy a řešení. Obecně nutná je vyšší finanční podpora aktivit národnostních menšin.

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.). Uveďte stručný přehled jejich aktivit.

V roce 2007 působilo v ČR 30 polských spolků, z nichž 28 je sdružených v *Kongresie Polaków*. V něm pracuje ještě *Klub Stypendystów Fundacji Semper Polonia*, který spolupracuje hlavně se *Stowarzyszeniem Młodzieży Polskiej* a *Sekcją Akademicką Jedność*, nově také *Stowarzyszenie Artystów Plastyków*.

Polský svaz kulturně osvětový (dále „PZKO“) je největší společenská organizace na území ČR. PZKO se skládá z 84 Místních skupin (dále „MS“) a dohromady čítá 15 tisíc členů. MS pracují na území těšínského Slezska, jedna je zaregistrovaná v Ostravě. MS, která pracovala v Praze odešla z řad PZKO a změnila název. Hlavní výbor se skládá z 15 členů a jednou za čtyři roky je volen na Sjezdu PZKO. Ze svého středu vybírá pětičlenné předsednictvo. Předsedové všech MS se scházejí 3-4 ročně a jako *Konvent předsedů* tvoří poradní výbor. MS financují svou činnost především ze svých členských příspěvků a také ze zisků z akcí jimi pořádaných (např. plesy, dožínky). Většina z nich také žádá obce a města o finanční dotaci. Na některé větší akce žádají o dotaci Moravskoslezský kraj, ale kraj nedává míň než 50 000,- Kč, a to je pro některé organizace příliš velká částka.

2. Uveďte stručný přehled jejich aktivit.

Polské organizace mají bohatou spolkovou činnost, která se projevuje v desítkách menších i velkých kulturních akcí (různorodá kulturní setkání, koncerty, vystoupení, apod.).

Hlavní náplní PZKO jsou aktivity zaměřené většinou na kulturní a osvětovou činnost. Některé MS čítají po 50 členech, některé mají pár stovek členů. Z toho vyplývá, že i aktivity MS nejsou stejné. Každá MS však pořádá ples, organizuje zájezdy (poznávací, kulturní, sportovní, turistické apod.) jak po celé ČR, tak do Polska. V každé MS dobře pracují *Kluby žen*, které každoročně pořádají výstavy z různorodou tematikou. Taktéž pro děti a mládež se organizují Dětské hry, Mikuláše a různá sportovní a kulturní vystoupení. Velkou tradicí jsou osvětové a kulturní besedy, které se pořádají téměř v každé organizaci. V loňském roce organizace oslavovala 60 výročí založení, a z tohoto důvodu se konaly akce, na kterých vystupovaly všechny folklorní soubory a skupiny. Některé větší MS na konci léta pořádají dožínky, na které se sjíždějí lidé z celé republiky. MS Jablunkov každoročně organizuje *Gorolski Świąto*, na němž vystupují soubory z celého světa. V roce 2007 už to byl 60. ročník. Jednou za dva roky Hlavní výbor ve spolupráci všech MS organizuje největší akci, *Festival PZKO*. Ten se koná střídavě jednou v Třinci a podruhé v Karvině. Na této akci vystupují všechny soubory PZKO, ale taktéž soubory české a jiných národnostních menšin. Veškeré služby jsou zde zabezpečeny členy PZKO.

Významnou tradiční cyklickou akcí polské menšiny je *Trzynieckie Lato Filmowe*. Jeho organizaci zajišťuje *Klub Kultury Trzyniec*. Jedná se o čtyřdenní festival polských, českých, slovenských a maďarských filmů. Navazuje na dřívější, *Kongresem Poláků* v ČR organizované *Cierlickie Lato Filmowe*. *Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej* organizuje *Dni Kultury Studenckiej* v Bystřici n. Olzou/Bystrzycy n. Olzą, kde se schází kolem 500 mladých občanů k poslechu místních polských, českých a jiných rockových kapel. Pro děti je

³⁷⁾ Text zpracovali Tadeusz Wantuła, člen Rady, Józef Szymeczek, předseda Kongresu Poláků v ČR, Bronisław Walicki, člen Rady Kongresu Poláků, Roman Kaszper, vedoucí Kanceláře Kongresu Poláků v ČR, a Władysław Niedoba, člen Rady.

každoročně organizován *Festival dětské písně* (Ars musica, Macierz Szkolna), kterého se účastní asi 100 mladých zpěváků, duetů i vokálních skupin. Velmi hodnotnou akcí je *Wystawa Polskiej Książki*, organizovaná sdružením *Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki*. Jde o putovní výstavu a o prezentaci významných polských nakladatelství. S touto výstavou je spojena řada literárních doprovodných akcí. Velké kulturní iniciativy jsou výsledkem spolupráce polských organizací (*Macierz Szkolna*, PTA *Ars Musica*, SMP, SPPK, PZKO, *Zaolziańskie Towarzystwo Fotograficzne*, *Kongres Polaków* aj.).

Výsledky celoroční činnosti, úspěchy, nové iniciativy, soubory, osobnosti polské menšiny se již tradičně pokouší zhodnotit kulturní akce Kongresu Polaków *Tacy Jesteśmy*. Vyvrcholením ankety byl v listopadu 2007 galakonzert v Těšínském divadle.

Dokumentační centrum Kongresu Polaków uspořádalo ve spolupráci s ústavem *Książnica Cieszyńska* (Cieszyn, Polsko) v červnu a září dvě vědecké konference s prezentací výsledků nových historických bádání týkajících se pramenů k dějinám Těšínska. Na konferencích byly představeny dvě publikace v rámci ediční řady *Bibliotheca Tessinensis Zaolzie w świetle szyfrogramów polskiej placówki dyplomatycznej w Pradze oraz MSZ w Warszawie 1945-1949 a Gedenkbuch der Stadt Teschen* (Kronika Miasta Cieszyna Alojzego Kaufmanna).

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Reprezentativní organizací ve vztahu k orgánům veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech je *Kongres Polaków*. Platformou, na níž Poláci svá práva mohou uplatňovat, jsou Výbory. Prostřednictvím svých zástupců (zmocněnců) v jednotlivých obcích předložil zastupitelstvům obcí návrhy na členy zmíněných výborů. Bohužel tyto návrhy některé obce nevzaly vůbec v úvahu. Zjišťujeme též, že u některých členů obecních zastupitelstev (v rámci 31 obcí, ve kterých polská národnostní menšina přesahuje 10% obyvatel) se objevují značné mezery ve znalostech zákonných ustanovení ČR týkajících se práv národnostních menšin. Výbory většinou vznikaly na základě politických dohod a to nejen v jednotlivých obcích, ale také v úřadu Moravskoslezského kraje, kde všechny národnostní menšiny zastupuje jeden jediný Polák a jeden Rom.

Od 1. listopadu 2007 není obsazena funkce koordinátora pro záležitosti národnostních menšin Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, což se negativně odráží při řešení problémů týkajících se polské menšiny (naplňování ustanovení Charty, zavádění dvojjazyčných nápisů apod.). Už devátý měsíc zástupci menšiny čekají na rozhodnutí odvolacího orgánu (ministerstva dopravy) ve věci odvolání ostravského Ředitelství silnic a dálnic proti zavádění dvojjazyčných dopravních značek IS 12c, a IS 12d (začátek a konec obce) na silnicích první třídy. Níže uvádí výňatek z korespondence MěÚ Český Těšín:

- 21.5.2007: Město Český Těšín obdrželo rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje o stanovení místní úpravy provozu na pozemních komunikacích spočívající v doplnění dopravních značek IS 12c a IS 12d (začátek a konec obce) v polském jazyce.
- 5.6.2007: Ředitelství silnic a dálnic ČR, jako účastník řízení, podalo odvolání proti výše citovanému rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (bude řešit Ministerstvo dopravy ČR jako příslušný odvolací orgán).
- 7.8.2007: dotaz na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje. Odvolání dosud vyřízeno není, předpokládá se, že bude až v září nebo v říjnu.
- 3.9.2007: ohledně odvolání, které řeší Ministerstvo dopravy, nemáme žádné nové informace - věc je stále v řešení.
- 5.2.2008: Dosud jsme neobdrželi zprávu o výsledku správního řízení na ministerstvu dopravy.

Členové PZKO se politicky angažují, spolupráce s orgány veřejné správy je - až na některé výjimky - dobrá. Je to způsobeno tím, že skoro v každém zastupitelstvu měst a obcí jsou také zastoupení členové PZKO. Většina předsedů Výborů jsou Poláci a proto se jim pomalu začíná dařit uvádět do praktického života jak dvojjazyčné nápisy, tak Chartu. Jsou ovšem výjimky kde spolupráce z různých důvodů vázne (viz. výše).

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

Probíhala na několika úrovních. Velká města (Třinec, Karviná) zavedla novou tradici, tzv. Přehlídky národnostních menšin. Smyslem akce je prezentace členů různých národnostních menšin žijících v daném městě. Při realizaci těchto akcí spolupracují Poláci, Romové, Slováci a Řekové.

Další platformou potencionální spolupráce jsou Výbory, kde se setkávají představitelé různých menšin. Tak tomu je ve městech Český Těšín/Czeski Cieszyn a Jablunkov/Jabłonków, kde se spolupráce zdárně rozvíjí. Bohužel není tomu tak ve městě Třinec/Trzynieć (38.953 obyvatel), kde v jedenáctičlenném výboru vedle předsedy Čecha (Mgr. Ladislav Vrátný) jsou zastoupeni takto:

Poláci v počtu 4 osob na 6911 obyvatel Třince, tvoří 17,7% celkového počtu obyvatel.

Slováci v počtu 2 osob na 1468 obyvatel města, kteří tvoří 3,8%.

Řekové v počtu 2 osob na 0,7% počtu obyvatel.

Romové v počtu 1 osoby na 20 obyvatel hlásících se k této národnosti (0,05%).

Vietnámec v počtu 1 na 30 obyvatel hlásících se k této národnosti (0,08%).

Výše uvedené složení třineckého Výboru neskýtá možnost zavedení dvojjazyčných česko/polských názvů ulic a jiných prostranství, neboť zástupci řecké, slovenské a romské menšiny vyslovili svůj nesouhlas. V diskusi Řekové sdělili, že nepodpoří dvojjazyčné nápisy, protože *nechtějí vystupovat proti městu a nápisy jsou záležitostí mezi polskou menšinou a vedením města*. Rovněž Řekové a Vietnamci se vyjádřili, že *dvojjazyčné nápisy nepodpoří* (citace zápisu ze zasedání Výboru v Třinci ze dne 24.10. 2007). Tato situace má i mediální dozvuky. Lze konstatovat, že spolupráce polské menšiny s jinými menšinami je na úrovni obce Třinec značně obtížná. Nejpočetnější Slováci ale i představitelé jiných menšin ve výboru zpravidla nepodporují iniciativy polské menšiny. Hlasují proti polskému návrhu zavedení dvojjazyčných nápisů. Stává se, že zástupci místní samosprávy využívají Slováky k maření polských iniciativ ve Výborech. Obyvatelstvu, místním novinářům ale i úředníkům výrazně schází pozitivní informace o úkolech a cílech Charty.

PZKO: organizovaná spolupráce s jinými národnostními menšinami v regionu těšínského Slezska není. Řecká menšina na Třinecku si pořádá kulturní život většinou jen pro sebe. Slovenská menšina, která před pár léty založila svou organizaci v Třinci, pomalu začíná rozvíjet svou činnost. V posledních letech města Třinec, Karviná a Orlová organizují Den národnostních menšin a tady se široké veřejnosti představují se svou kulturou. Lze říci, že tyto dny se staly velmi populární a hodně navštěvované občany.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

o Slabá podpora kulturních aktivit polské menšiny z prostředků Moravskoslezského kraje.

Jakkoliv počet členů národnostních menšin v Moravskoslezském kraji je nejvyšší ze všech krajů v ČR, je podpora jejich kulturních aktivit nedostačující. Zjišťujeme snahu o zavedení zásady podpory projektů všech menšin, jen proto, aby bylo zachováno zdání „objektivity“. Z dotačního programu na podporu příslušníků národnostních menšin jsou podporovány také

akce samosprávních celků (Třinec, Karviná) na organizování „dní národnostních menšin“. Tyto akce by měly být financovány z rozpočtů měst a obcí, které je organizují.

o Mizivé zastoupení Poláků ve Výboru Moravskoslezského kraje.

Nelze souhlasit se současným složením Výboru Moravskoslezského kraje, který byl utvořen na základě politické příslušnosti. V něm svoje zastoupení má jenom jeden Polák a jeden Rom, nemůže tak objektivně posuzovat problematiku příslušníků národnostních menšin.

o Bezdůvodná likvidace polské školy v Třinci Lyžbicích

Za hrubé porušení zákona o národnostních menšinách a školského zákona považujeme pokusy vedení města o likvidaci ZŠ s polským jazykem vyučovacím na Terasé. V této kauze město a zastupitelé vědomě či nevědomě pochybili. Proces likvidace začal v roce 2006 a pokračoval v roce 2007. Město postupovalo velmi nevhodným způsobem bez průběžné konzultace polské menšiny.

Usnesení zastupitelstva o sloučení škol z února 2007 označilo za problematické z hlediska ustanovení § 185, odst. 2 školského zákona rovněž Ministerstvo vnitra. V tomto směru resort inicioval opakovaná setkání a jednání se zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Rady a představiteli Města Třinec. Celou záležitostí se zabýval rovněž Veřejný ochránce práv. Výsledkem bylo rozhodnutí, kterým Zastupitelstvo Města Třinec na zasedání konaném dne 12. června 2007 usnesením č. 5/176/2007 svoje původní usnesení č. 3/74/2007 změnilo v tom smyslu, že celý proces sloučení bude zahájen k 1.9.2007 a jeho ukončení se předpokládá k 31. srpna 2008. V souvislosti s touto změnou Město Třinec požádalo o zastavení řízení o výmaz základní školy na ul. Koperníkova z rejstříku škol a školních zařízení a podání nové žádosti připadající v úvahu až po ukončení zápisů dětí do prvního ročníku pro školní rok 2008/2009. Takovéto řešení podpořil i veřejný ochránce práv.

Třinecká kauza výrazně narušila dosavadní harmonické soužití polské a české národnosti v oblasti Těšínska a projevila se v polských i českých médiích.

o Problematika k zavádění dvojjazyčnosti

V roce 2007 z 31 obcí, v nichž má dojít k zavedení dvojjazyčných česko-polských nápisů, k 31. prosinci 2007 celkem 13 obcí v jisté míře realizovalo zákonné právo. V jiných obcích byla tato problematika projednávána, avšak v některých obcích vůle Poláků naráží na nesouhlas vedení obce (např. Třinec, Hnojník), či v některých se realizace z nepochopitelných důvodů prodlužuje (viz. Chotěbuz). V ostatních očekáváme brzkou realizaci.

V některých obcích byl činěn nátlak na členy Výborů ve směru omezení požadavků v zavádění dvojjazyčných názvů. S nátlakem na kompromis nelze souhlasit.

I když informovanost o zavádění evropských standardů se mírně zlepšuje, pořád narážíme na neznalost menšinových práv u úředníků, médií a většinové společnosti.

o Loutkové divadlo *Bajka*

Loutkové divadlo, které v minulém roce slavilo 60 výročí svého založení a které neslouží jenom pro polské děti, ale je také hojně navštěvované dětmi české národnosti, dostalo od Ministerstva kultury dotaci ve výši 1/3 svých potřeb. Ministerstvo zřejmě nepochopilo úkoly a potřeby, které před tímto divadlem stojí.³⁸⁾ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dotaci vyrovnalo, ale z této dotace nejde v plné výši pokrýt platy herců. Herci mají vysokoškolské vzdělání, charakter divadla je výjezdní s minimálním technickým personálem a je jenom otázka času jak dlouho ještě Loutkové divadlo může existovat.

³⁸⁾ Ministerstvo kultury nesouhlasí s formulací. Opakovaně upozorňovalo předkladatele projektu PZKO, že činnost souboru, na kterou byly požadovány především finanční prostředky na mzdy, musí být řešena jiným způsobem, ne prostřednictvím dotačního programu na podporu kulturních aktivit národnostních menšin. Postupně byla dotace snižována, aby se občanské sdružení mohlo na změnu včas připravit. Od roku 2008 nebude resort kultury ve výše uvedeném dotačním řízení na tento účel dotaci vůbec poskytovat (viz též předchozí Zprávy).

6. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt	dárce	dotace (Kč)
PTA „Ars musica“	Popularizace sborového zpěvu	Ministerstvo kultury	90 000
	Pořízení stejnokrojů pro sbor Canticum Novum		15 000
PPS „Collegium Canticorum“	Rozvoj umění sborového zpěvu		60 000
Dům kultury Třinec	Podpora pěveckého sdružení Hutník		40 000
Górole, Mosty u Jablunkova	Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů 2007		40 000
Kongres Poláků v ČR	Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR		250 000
	Takoví jsme 2007		220 000
	Perspektiva 21		200 000
	Poznejme historii s IPN	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	142 500
Polské sdružení výtvarných umělců v ČR	Mezinárodní výtvarné sympozium 2007	Ministerstvo kultury	30 000
Matice školská v ČR	X. Festival dětské písně		60 000
Polský kulturně-osvětový svaz v ČR	Jubilejní festival PZKO 2007		120 000
	Kulturně-osvětová činnost		450 000
	Loutkové divadlo Bajka		300 000
	Vydávání časopisu Zwrot		900 000
	Loutkové divadlo Bajka - hrajeme, vyprávíme, učíme se	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	350 000
Sdružení přátel polské knihy	Výstavy polské knihy a doprovodné literární akce	Ministerstvo kultury	30 000
	S knihou na cestách	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	70 000
Pěvecko-hudební sdružení	Organizační zabezpečení součinnosti pěveckých sborů polské národnostní menšiny	Ministerstvo kultury	15 000
ZŠ A MŠ s polským jazykem vyučovacím Karviná	Realizace osnov ZŠ - region.výpravy za poznáním Slezska	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	45 000
ZŠ s polským jazykem vyučovacím Karviná	Atletická mistrovství		73 000
Sdružení polské mládeže	Setkání s polským filmem		33 500

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji ³⁹⁾

organizace	projekt	dárce	dotace (Kč)
Kongres Poláků v ČR	Dokumentační centrum KP	Moravskoslezský kraj	74 500
Polský kulturně-osvětový svaz v České republice, místní skupina Jablunkov	Gorolski Świąto		100 000
	Jubilejní Festival PZKO 2007		100 000
		Město Karviná	10 000

V přehledu nejsou uvedeny projekty podpořené ostatními donory - zástupce neuvádí žádnou dotaci z tohoto zdroje, ačkoliv různé aktivity jsou podporovány i z Polska.

7. Co pro Vaší národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Přístup ke strategickým informacím, týkajících se národnostních menšin. Posuzování vznikajících zákonů, obhajoba vlastních projektů pro podporu kulturních a vydavatelských

³⁹⁾ Autor textu uvádí, že výčet není zdaleka úplný. Mnohé polské organizace a jejich místní skupiny využívají dotací obcí a měst. Podrobnosti nejsou zástupci polské menšiny schopni doložit.

aktivit národnostních menšin. Možnost upozorňovat na problémy při zavádění evropských standardů. Přenos informací a problémů týkajících se národnostních menšin a pomoc v jejich řešení prostřednictvím členů Rady. Z druhé strany menšina očekává informace o chystaných legislativních opatřeních vlády a podíl na jejich vytváření a uvádění do praktického života.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Kladně. Těší nás, že jsou vybírání konsensuálně a mají absolutní podporu všech skupin a frakcí polské menšiny.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

Posílit status ve všech oblastech (hlavně dotační politice) tradičních menšin obývajících po staletí určitá území ČR (Poláci, Slováci, Němci) a docenit přínos pro rozvoj občanské společnosti v ČR a jasně je odlišit od migrantů. Nejlépe formou zákona o ochraně tradičních historických menšin v ČR.

Posílit status Rady tak, aby neměla čistě poradní charakter, nýbrž aby usnesení Rady byla pro Vládu ČR závazná a ne jen deklarativní.

Pokračovat v informační kampani na téma implementace evropských standardů formou:

- tiskových zpráv v médiích;
- zavedením internetového diskusního fóra na internetových stránkách Úřadu vlády ČR;
- rozšířit informační kampaň na české základní a střední školy.

Vytvoření společné komise národnostních menšin a většinové populace ke zpracování společných dějin a soužití v regionu na základě dostupných historických dokumentů.

Hodně studentů polské komunity studuje v Polsku a po ukončení studií jim resort školství diplomy ratifikuje, ale mají problémy se členstvím v profesních komorách (lékařské, advokátní).

ROMSKÁ MENŠINA ⁴⁰⁾

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.). Uveďte stručný přehled jejich aktivit.

Romská menšina má mnoho neziskových organizací, které jsou zaregistrované, ale je jen tak třetina, která pracuje (z romských např. *Muzeum Romské kultury* Brno, *Athinganoi*, *Drom* – romské středisko, *Lačhe čhave* – dětský romský klub, občanské sdružení *Vzájemné soužití*, *Savore.cz*, Sdružení *Dženo*, *Společenství Romů na Moravě*, z proromských *Člověk v tísni*, *Tolerance a občanská společnost*, *Slovo 21* a řada menších sdružení).

2. Uveďte stručný přehled jejich aktivit.

Činnost se týká hlavně volnočasových aktivit, vzdělávání dětí, mládeže, ale i dospělých, poradenská činnost, terénní práce. Internetové odkazy – *Muzeum romské kultury* Brno, *Radio Rota*, portál *Romea*, rozhlasové vysílání *O Roma vakeren*, Romové v ČR. Periodika: *Romano vod'i*, *Romano hangos*, *Romano Džaniben*.

⁴⁰⁾ Text zpracovala, Eva Bajgerová, členka Rady.

3. *Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?*

Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo práce a sociálních věcí mají speciální programy pro integraci romské komunity a národnostně menšinové aktivity Romů. Nestátní neziskové organizace si zažádaly a v každém vyhlášeném programu něco získaly.

4. *Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?*

Známe mnoho akcí - hlavně kulturní, kde se s ostatními menšinami zveme navzájem.

5. *Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?*

I když poslední průzkumy naznačují, že v postojích k diskriminaci národnostních menšin se společnost vyvíjí dobrým směrem, je nutno podotknout, že z pohledu Roma či Romky je stále obtížné probíjet se ve většinové populaci.

Vzdělání Romů je velice důležité. Není spokojenost s novým školským zákonem, neboť není vidět, že by se snižoval počet romských dětí ve přejmenovaných Speciálních školách. Je však více středoškoláků a vysokoškoláků než v předešlých letech. Je to jistě i díky programům, které v České republice jsou (podpora sociálně slabých romských studentů).

Vláda by měla dát obcím jasný signál k politice integrace romských příslušníků a podporovat síť samospráv, kde pracují romští koordinátoři. Jsou zde vzory, kde romští pracovníci pracují na úradech jako Terénní sociální pracovníci.

Chvála bohu, že zde také máme neziskové organizace, které jsou v terénu blíže k romské komunitě než úředníci. Větší a lepší komunikace s těmito organizacemi na regionální úrovni je považována za jeden z kroků, kde politici by mohli být blíže k romskému etniku. Určitě všichni znají z tisku, že ministryně pro lidská práva a národnostní menšiny se v terénu pohybuje.

K lepší komunikaci dojde, až začne platit komplexní nástroj sociálního začleňování na lokální úrovni, Agentura pro odstraňování sociálního vyloučení a jeho prevenci v sociálně vyloučených romských lokalitách. Pomocí integrace Romů v oblasti vzdělání, zaměstnanosti a bydlení se podaří zastavit proces vytváření sociálně vyloučených romských lokalit a jejich obyvatelé se budou moci plně zapojit do života společnosti.

Přes některé úspěchy (např. Romové pracují ve školství, na úradech, v neziskovém sektoru, mají svůj tisk, máme internetové rádio, internetové noviny, sice malý, ale určitý čas i ve vysílání v české televizi), ale přesto se Romům nedaří mnoho věcí vyřešit.

6. *Co pro Vaší národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?*

Je dobré, že jsme postaveni na stejnou úroveň jako ostatní národnostní menšiny. Ale větší práci je nutno vidět v Radě vlády ČR pro záležitosti romské komunity. Tam je očekáván větší úspěch v práci a prosazení cílů.

7. *Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?*

Zastoupení v Radě není stabilní, což není v pořádku.

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Společnost přátel Podkarpatské Rusi (SPPR) vyvíjela v roce 2007 činnost určenou stanovami; pracovala v obdobném rozsahu jako v předchozím období, Výkonný výbor se scházel 1x – 2x měsíčně. K dosavadním odbočkám (Brno, Jindřichův Hradec) přibyla v závěru roku nově založená odbočka SPPR v Teplicích, složená převážně z Rusínů. Aktivisté v jiných místech, např. v Liberci či Žďáru n. Sázavou rovněž usilují o založení nových odboček. SPPR pořádala během celého roku kulturní akce, vyvíjela ediční činnost, účastnila se mezinárodních projektů pořádaných Světovou radou Rusínů či národními organizacemi rusínské menšiny v evropských státech. Jak ve výkonném výboru, tak i v členské základně se opět o něco zvýšil podíl i aktivita Rusínů, kteří se do ČR přistěhovali v 90. letech minulého stol. či v prvních letech nového tisíciletí. Někteří z nich už jsou občany ČR, jiní o občanství žádají. Nicméně mají vesměs vstřícný přístup k sdružování národnostní menšiny resp. potřebu se sdružovat a jinou základnu – vedle kostelů, řeckokatolických a pravoslavných – zatím nemají.

Platformu pro vzájemné kontakty členů členské základny tvoří zejména setkání na akcích pořádaných SPPR v centru i v odbočkách v Brně a Jindřichově Hradci (nyní už i v Teplicích), jednou za rok valná hromada, časopis Podkarpatská Rus, a také mezinárodní akce.

Činnost organizace je financována z členských příspěvků, příspěvků na projekty (granty), příspěvků zastupitelských orgánů (městských úřadů). Finanční příspěvky nejsou dostatečné, vzhledem k účetním pravidlům (požadujícím, aby 1/3 projektu byla financována z vlastních zdrojů organizace) však nelze pro předkládané projekty zatím žádat víc. Organizace by mohla žádat víc finančních prostředků na vydávání časopisu, který je naléhavě potřebuje (s jejich pomocí by se např. mohl rozšířit rozsah a získal by atraktivnější podobu), i na jiné aktivity, což ale nelze - vzhledem k nutnosti „dorovnání“ třetiny nákladů z vlastních zdrojů.

O aktivitách Obšcestva Rusínov nemá SPPR relevantní informace.

2. Uveďte stručný přehled jejich aktivit.

V průběhu roku 2007 uspořádala SPPR řadu kulturních a společenských akcí, např. valnou hromadu, členské a tematické besedy v Praze, Brně (zde zejména programově bohatá jubilejní členská beseda v Brně k 15. výročí vzniku odbočky) a Jindřichově Hradci, dvě výstavy v Praze (fotografie Dany Kyndrové Podkarpatská Rus, Karpatské kostelíky - výtvarné práce Anny Gajové a fotografie Jiřího Havla, výstavu fotografií z Podkarpatské Rusi v Liberci; dvě představení dokumentárních filmů *Půl čtvrté* a *Kamarádky na smrt*, po nichž následovaly diskuse; setkání s Ivanem Latkem, předsedou užhorodského Klubu TGM. V roce 2007 byly vydány dvě knihy, historická studie Paula Roberta Magocsiho *Karpatští Rusíni* a monografie Tomáše Piláta *Gentleman trávníků a školních tříd o slavném rusínském fotbalistovi Slavie a učiteli Alexu Bokšayovi* (který v létě r. 2007 zemřel). Společnost pravidelně vydává se skromnými finančními prostředky časopis *Podkarpatská Rus*. Členové SPPR se v červnu 2007 aktivně účastnili 9. Světového kongresu Rusínů v Sighetu v Rumunsku a průběžně se podílejí na činnosti světové rusínské organizace (Světová rada Rusínů). Rusínský soubor *Skejušan*, působící v Chomutově, úspěšně účinkoval na domácích či zahraničních festivalech a absolvoval řadu vystoupení v rámci kulturních programů v regionu i po celé ČR. Společnost pokračuje ve spolupráci s Rusínskou obrodou, organizací Rusínů žijících na Slovensku.

⁴¹⁾ Text zpracovala Agáta Pilátová, členka Rady.

3. *Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?*

Orgány veřejné správy poskytují Společnosti i jejím odbočkám v regionech podporu, podporují její aktivity a projekty. V roce 2007 znamenalo pro společnost výraznou pomoc otevření Domu národnostních menšin v Praze, kde SPPR získala vyhovující kancelář pro své písemnosti, část archivu a zejména pro schůze výkonného výboru. (Na rok 2008 je už zařazeno do plánu Společnosti také několik akcí, které se v Domě uskuteční). Od orgánů veřejné správy v Praze, Brně, Jindřichově Hradci, Chomutově a v posledním období rovněž v Teplicích se dostává aktivistům SPPR porozumění a podpory.

Aktivisté SPPR se podílejí na činnosti Rady, národnostních komisí při Magistrátu hl. města Prahy a Brna, grantových komisí a dalších pracovních týmů. Účastnili se akcí a seminářů, které byly v rámci těchto orgánů pořádány (mezinárodní jednání – např. O dodržování Mezinárodní úmluvy o lidských právech, semináře, kulturní akce atd.).

4. *Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?*

Stav proti předchozímu roku nezměněn - viz Zpráva za rok 2006.

5. *Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?*

Problémy Rusínů žijících v ČR jsou v podstatě obdobné jako v předchozím období. To znamená, že příslušníci menšiny (zejména starších generací) dlouhodobě zde žijící, se s problémy národnostní diskriminace v podstatě nesetkávají, jsou ve zdejší většinové společnosti pevně zakotveni. Zatímco někteří příslušníci mladší generace, zejména nově příchozí v 90. letech minulého století a později, se nyní sice už spíše ojediněle, nicméně čas od času stále setkávají s „házením do jednoho pytle s Ukrajinci“. Většinou však už nikoliv jako příslušníků mafiánských gangů, tento předsudek už postupně vymizel. Spíše je trochu škoda, že nejen majoritní společnost, ale ani sami Rusíni (z Podkarpatské Rusi) často pořád neodlišují svou rusínskou národnost od ukrajinské. I když v poslední době se díky aktivitě řady zde žijících „nových“ Rusínů i toto výrazně zlepšilo. Dokladem může být např. nově vzniklá odbočka SPPR v Teplicích, složená výhradně z Rusínů, kteří se se svou národností identifikují. V této oblasti lze vidět podněty a náměty pro další práci organizace např. při přípravě vysvětlovacích a propagačních akcí před sčítáním obyvatelstva, jež se bude v ČR konat v roce 2011.

Nicméně v životě rusínského společenství přetrvává problém, pro nějž není v osnově pro tento text příslušný bod, přesto však je třeba jej zmínit.

Má patrně základy v samých počátcích organizace: v tom, že SPPR měla v roce 1990 při svém založení dvojí cíl, jednak být krajanskou organizací těch Čechů, Moravanů, popř. Slováků, kteří mají osobní vazby na Podkarpatskou Rus (narodili se tam, chodili do školy a jejich rodiče v tomto regionu pracovali), a zároveň byla koncipována jako organizace sdružující rusínskou národnostní menšinu. Postupem let se ukázalo, že pro některé, byť ojedinělé a zejména starší členy je tato „dvojdomost“ těžko přijatelná. Tito členové soudí, že v činnosti organizace by měla převažovat historizující aspekt, tj. SPPR by měla především (ne-li výhradně) pečovat o odkaz „otců“, tedy Čechů a Moravanů, kteří v období první Československé republiky - mezi dvěma světovými válkami - na Podkarpatské Rusi vykonali významnou zakladatelskou a budovatelskou práci. Podle nich je hlavním smyslem organizace na tuto práci navazovat, věnovat se především připomínání významu působení předválečné ČR na Podkarpatské Rusi. Druhá názorová skupina, v níž jsou ovšem nejen Rusíni, ale i mnozí čeští členové organizace, usilují o modernizaci práce SPPR, akcentují především ty aspekty činnosti, jež směřují k rusínské národnostní menšině, jejím zájmům a potřebám. Výše uvedený rozpor se však projevuje spíše v rovině diskusí a neshod, např. na schůzích výkonného výboru, nikoliv v praktické činnosti. V konkrétních aktivitách SPPR se

nijak výrazně neodráží. Rusíni i Češi, členové organizace, se účastní kulturních akcí, besed, výstav i filmových projekcí, přispívají do časopisu Podkarpatská Rus atd.

6. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
SPPR	Publikace o A. Bokšayovi	Ministerstvo zahraničních věcí	35 000
	Přednášky o významných osobnostech Podkarpatské Rusi		15 000
	Časopis Podkarpatská Rus	Ministerstvo kultury	87 750
Skejušan	Naše kořeny - Folklorní soubor Skejušan		50 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
SPPR	Dřevěné kostely karpatských Rusínů, Lidé pod Karpaty	Magistrát hl. m. Prahy	30 000
	Pronájem kanceláří a služby		36 684
SPPR (pobočka Brno)	Členské besedy, publikace	Magistrát města Brna	20 000
SPPR (pobočka Jindřichův Hradec)	besedy, výstavy	Město Jindřichův Hradec	6 000
Skejušan	činnost	Město Chomutov	40 000

Projekty podpořené ostatními donory

Zástupce neuvádí žádnou podporu.

7. Co pro Vaší národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Okamžik, kdy se zástupci rusínské menšiny stali členy Rady vlády pro národnostní menšiny, lze hodnotit jako velmi významný pro zvýšení její společenské prestiže. Nedosti na tom – zejména v počátcích to byl akt, jímž majoritní společnost doložila, že bere tuto národnost oficiálně „na vědomí“. (Zhruba do poloviny 90. let min. století totiž orgány jednaly oficiálně pouze s představiteli ukrajinské menšiny jako s jediným reprezentantem, což mělo jako reziduum komunistického režimu své historické příčiny.) Proto bylo přizvání Rusínů do Rady vlády významné. Nicméně postupně se tento prvotní ideový význam rozšiřoval i o konkrétní přínosy. V Radě vlády mají Rusíni možnost podílet se na přípravě koncepčních materiálů, komunikovat s ostatními menšinami, vyměňovat si informace, diskutovat aktuální problémy, vyjadřovat se k připravovaným opatřením na úrovni ministerstev a vlády ČR, vzájemně se inspirovat. V roce 2007 tak např. došlo na půdě Rady k plodným diskusím o způsobu účetnictví v menšinových organizacích, či o financování Domu národnostních menšin.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Nehodnotí.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

- Legislativní otázky a problémy v souvislosti s postavením početně malých národnostních menšin ve společnosti.

- Společné i odlišné problémy příslušníků národnostních menšin a tzv. přistěhovalců (z nichž mnozí se postupně integrují do české společnosti, získávají občanství ČR a chtějí zde trvale žít).
- Do jaké míry se mohou a mají organizace působící v oblasti národnostních menšin zabývat také přistěhovalci?
- Výraznější podpora aktivit národnostních menšin a jejich periodik v souvislosti s rostoucí inflací (konkrétně zvýšení nájmů, zdražení energií, papíru, služeb atd.).

RUSKÁ MENŠINA ⁴²⁾

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.), uveďte stručný přehled jejich aktivit.

V roce 2007 vyvíjely činnost zejména tyto organizace ruské národnostní menšiny: občanské sdružení *Ruská tradice*, Spolek Rusky mluvících studentů v Praze *ARTEK*, občanské sdružení *Ruský kulturní svaz Praha*, *Svaz ruskojazyčných spisovatelů v ČR*, *Asociace ruských spolků*, *OBERIG*, *Ruská diaspora* a jiné.

o *Ruská tradice* (<http://www.ruslo.cz/>)

Aktivity sdružení v roce 2007 byly založeny především na realizaci grantových projektů podporovaných Magistrátem hl. m. Prahy, Ministerstvem kultury a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Z realizovaných projektu s podporou magistrátu lze uvést:

- Účast a spolupořádání Mezinárodního folklorního festivalu *Praha srdce národů* ve dnech 24. - 27. května 2007 (grantový projekt číslo 1040).
- Výstava a fórum ruských výtvarných umělců *Post Red* - diskusní setkání, které bylo realizováno v DNM ve dnech 1. - 14. října 2007.

Z grantových projektů realizovaných s podporou Ministerstva kultury nejvýznamnějším je projekt vydávání časopisu *Ruské slovo*, který je realizován již 5 let. Časopis je mezi ostatními periodiky národnostních menšin uznáván za svoji kvalitu literárně-publicistickou a vysokou úroveň grafického zpracování. O časopis mají zájem nejen příslušníci ruské menšiny, ale i ostatní rusko hovořící cizinci, pedagogové a učitelé ruštiny na různých stupních škol, zájemci o ruský jazyk a kulturu.

Jako příloha *Ruského slova* již třetím rokem vychází dětská příloha *Slovo dětem*, která je podporována Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Příloha je distribuována společně s časopisem a část nákladů je cíleně směřována do ruských škol na území ČR a škol s výukou ruštiny jako cizího jazyka.

S podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2007 začalo svojí činnost Dětské divadelní studio *SARAFAN* a jako první hru nastudovalo a realizovalo představení *Revizor* (N. V. Gogol). Děti ve věku od 8 do 12 let s velkým nadšením zapojily do své činnosti rodiče a okolí svých spolužáků a přátel. Výsledkem této aktivity bylo nejen kvalitní představení ale i velký zájem rodičů a spolužáků o ruskou klasickou literaturu.

S podporou Ministerstva kultury a v některých případech zcela samostatně *Ruská tradice* v roce 2007 realizovala celou řadu koncertů, společenských setkání, dětských a sportovních akcí. Z uskutečněných akcí lze uvést tyto nejdůležitější:

- Šachový turnaj s názvem *Zimní královna*; 10. února 2007 (podrobnější informace o akci byla zveřejněna v časopise *Ruské slovo*, 1/2007).

⁴²⁾ Text zpracoval místopředseda Rady Igor Zolotarev.

- Koncert mladých talentovaných hudebníků *Ave Dvořák*; 8. března 2007 v Muzeu A. Dvořáka (informace o této akci byla zveřejněna v časopise *Ruské slovo*, 2/2007).
- Koncert ruských umělců pod názvem *Hudba milujícího srdce*; 9. března 2007 (informace o této akci byla zveřejněna v časopise *Ruské slovo*, 2/2007).
- Setkání se spisovatelkou Dinou Rubinovou; 4. května 2007 (informace o této akci byla zveřejněna v časopise *Ruské slovo*, 3/2007).
- Koncert ruských umělců věnovaný výročí Osvobození a konci 2. světové války; 9. května 2007 (informace o této akci byla zveřejněna v časopise *Ruské slovo*, 3/2007).
- Beseda věnovaná 70. výročí úmrtí Karla Kramáře a jeho manželky Naděždy Nikolajevny; 4. června 2007. Akce byla realizována ve spolupráci s Úřadem vlády v rámci výstavy v Kramářově vile, věnované 1. československému premiérovi. Besedy se účastnil pravnuke Naděždy Kramářové – Dmitrij Abrikosov, který na naše pozvání přijel z Moskvy. Podrobná informace o akci byla zveřejněna v časopise *Ruské slovo*, 3/2007.
- Ruský den na závodě v Pardubicích; 16. června 2007, Pardubice 2007 (informace o této akci byla zveřejněna v časopise *Ruské slovo*, 3/2007).
- Spolupracovali jsme s *Klubem slovenské kultury* při pořádání tradiční plavby lodí po Vltavě u příležitosti Slovenského národního povstání; 30. srpna 2007.
- Výstava a setkání ruských výtvarných umělců *Post Red*; 1. října 2007 (informace o této akci byla zveřejněna v časopise *Ruské slovo*, 4/2007).
- Výstava fotografií Taťány Taran; 14. října 2007 (informace o této akci byla zveřejněna v časopise *Ruské slovo*, 5/2007).
- Divadelní představení a výstava pod názvem *Atlanti a Arii*; 25. října 2007 (informace o této akci byla zveřejněna v časopise *Ruské slovo*, 5/2007).
- Výstava malíře Romana Zuzuka v Krajském muzeu v Chomutově; 4. října – 11. listopadu 2007 (informace o této akci byla zveřejněna v časopise *Ruské slovo*, 5/2007).
- Galakonzert Bravo Opera V., který byl tradičně pořádán v Obecním domě 25. listopadu 2007. Podrobná informace o akci byla zveřejněna v časopise *Ruské slovo*, 6/2007.
- Pravidelné setkání Klubu ruských spisovatelů a literátů VLTAVA. Výsledky činnosti tohoto klubu jsou pravidelně publikovány v časopise *Ruské slovo*, 1/2007 a 4/2007.

o Sdružení ARTEK

Sdružení (předseda organizace pan Alexander Barabanov, <http://www.artek.cz/>) v roce 2007 nezískalo žádnou dotaci ze státního rozpočtu, a proto svojí činnost zaměřilo především na spolkové setkání svých členů, která se pravidelně konala v průběhu roku.

V roce 2007 se ARTEK aktivně podílel na přípravě a realizaci celé řady akcí pořádaných ostatními sdruženími ruské menšiny (zejména *Ruské tradice*), a účastnil se aktivit Magistrátu hl. m. Prahy v rámci činnosti, jež probíhala v Domě národnostních menšin. Nejvýznamnějším počinem spolku bylo zahájení činnosti redakce časopisu ARTEK a vydání jeho prvního čísla. Na základě toho bylo zažádáno u Ministerstva kultury o podporu na vydávání tohoto mládežnického časopisu v roce 2008 a je příslib, že časopis bude vycházet pravidelně.

o Ruský kulturní svaz Praha

Ruský kulturní svaz Praha (předseda organizace MUDr. Jurij Onikij) v roce 2007 pokračoval ve své činnosti spojené především s ruským studentským divadlem v Praze. Cílem je také aktivizace ruské mládeže, studentů, kteří studují v ČR a mají sklony umělecky tvořit v kolektivu dalších kolegů. Prezentace všech divadelních a jiných projektů je určena rovněž pro širokou českou veřejnost, za účelem jejich bližšího seznámení se s ruskou kulturou.

Sdružení vystoupilo na tradiční plavbě po Vltavě k 63. výročí SNP (pořadatel - *Klub slovenské kultury*, *Český svaz bojovníků za svobodu*, *Československá obec legionářská*, *Historická skupina přímých účastníků SNP* a další).

Organizace uspořádala v roce 2007 Mezinárodní dětský festival umění *Pražská zimní pohádka*.

Ve spolupráci s dalšími organizacemi ruské menšiny a jiných národnostních menšin byly pořádány koncerty a vystoupení ruských umělců a kulturně-společenská setkání, jejichž účelem bylo podpora ruských národnostních tradic.

o *Svaz ruskojazyčných spisovatelů v ČR*

Svaz ruskojazyčných spisovatelů v ČR (předseda organizace pan Sergej Levitskij, <http://www.federation.name/>) vyvíjel svoji činnost v roce 2007 především na základě podpory Magistrátu hl. m. Prahy v rámci grantových projektů na podporu aktivit integrujících se cizinců. Zejména to byly aktivity spojené s vydáním literárního almanachu *Grafoman* a celoroční činnost svazu - uskutečnění měsíčních setkání členů svazu s čtenáři, pořádání konferencí, diskusí o literárních dílech, literárních večerů, hudebně - literárních salónů.

o *Asociace Ruských spolků v ČR*

Asociace Ruských spolků (Brno, předseda – paní Oksana Šmeralová) je jednou z nejstarších organizací ruské menšiny, svého času s velmi aktivní a rozmanitou kulturně-společenskou činností: pořádala mezinárodní festival ruské kultury, vydávala literárně-poetické sborníky. V současné době činnost asociace je limitována prakticky nulovou podporou ze strany místní samosprávy.

o *Občanské sdružení OBERIG*

Občanské sdružení OBERIG (Ústí nad Labem, předseda organizace paní Julie Judlova, <http://www.oberig.cz/>) se ve své činnosti věnuje především otázkám integrace cizinců, práci s mládeží a vzdělávacím i kulturně-společenským aktivitám. Spolupracuje s místními a krajskými orgány samosprávy a jinými organizacemi ruské menšiny, zejména pražskými.

o *Kazachstánské kulturní centrum v ČR Elim-aj*

Ve spolupráci s občanským sdružením *Ruská tradice* Kazachstánské kulturní centrum uskutečnilo v Domě národnostních menšin celou řadu akcí pod společným názvem *Dny Kazašské kultury v Praze*. Tyto aktivity byly finančně podporovány Magistrátem hl. m. Prahy v rámci grantových projektů orientovaných na aktivity integrujících se cizinců.

o *Občanské sdružení Ruská diaspora*

Občanské sdružení Ruská diaspora (pověřený funkcí předsedy pan A. Semipjatnov, <http://www.ruskadiaspora.cz/>) je nově založená organizace (registrována v roce 2007) s velmi ambiciózními plány společenských změn především v samotném Rusku.

Na závěr lze uvést pozitivní vliv a autoritu většiny z uvedených občanských sdružení na činnost ruské menšiny jako svébytného jazykového a kulturního celku a taktéž ve vztahu k ostatním organizacím a sdružením teprve vznikajícím, nebo hledajícím cestu ke spolupráci.

2. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Spolupráci s orgány veřejné správy lze v celku hodnotit jako dobrou. Pozitivní ohlas má činnost Domu národnostních menšin v Praze, i když za uplynulé půlroční období zdaleka nevyčerpal své možnosti v této oblasti. Činnost příslušné komise pro oblast národnostních menšin hl. m. Prahy, ve které v novém volebním období nejsou zastoupení představiteli národnostních menšin, lze hodnotit jako velmi problematickou: za uplynulý rok komise se sešla pouze jednou (navíc ve velmi úzkém složení) a její vliv na aktivity národnostních menšin je prakticky nulový. Toto je ve srovnání s minulým obdobím a zvláště s ohledem na úkoly které má před sebou nově zřízený DNM, krokem zpátky a promarněnou příležitostí.

3. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

Velmi dobrá, představitelé menšin se poměrně intenzívně stýkají, vyměňují si zkušenosti a vzájemně se inspirují k další činnosti. Organizace ruské menšiny udržují tradičně nejlepší spolupráci s diasporou ukrajinskou, rusínskou a slovenskou.

4. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

Dům národnostních menšin se v roce 2008 připravuje na změnu svého statutu (má se stát obecně prospěšnou společností), přičemž pokud v příslušných správních a dozorčích řadách nového subjektu nebudou mít občanská sdružení své odpovídající zastoupení, pak jeho činnost a hlavní poslání jako organizace naplňující národnostně-menšinovou politiku státu a hl.m. Prahy budou ohroženy.

5. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR	Časopis Ruskoje slovo	Ministerstvo kultury	1 200 000
	Kulturně-společenská činnost v roce 2007		200 000
	Časopis Slovo děťat	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	255 000
	SARAFAN, Dětské divadelní studio		42 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR	MFF Praha srdce národů 2007 - zabezpečení účasti reprezentantů ruské tradiční kultury na festivalu.	Magistrát hl. m. Prahy	30 000
	Výstava a fórum výtvarných umělců: <i>Post Red</i> - výstava a diskusní setkání ruských výtvarných umělců.		40 000
Svaz ruskojazyčných spisovatelů v ČR	Vydání literárního almanachu Grafoman.		50 000
	Celoroční činnost SRS v ČR - uskutečnění projektu formou měsíčních setkání členů svazu s čtenáři, pořádání konferencí, diskusí o literárních dílech, literárních večerů, hudebně - literárních salónů.		50 000
Kazachstánské kulturní centrum v ČR <i>Elim-aj</i>	Vzdělávací aktivity a klubové setkání kazachstánské kulturního centra <i>Elim-aj</i> - pořádání přednášek, seminářů, osvětových akcí, výstav, výtvarných soutěží, výletů, sportovních a slavnostních klubových akcí.		50 000

Projekty podpořené ostatními donory

Zástupce neuvádí žádnou podporu.

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Asociace řeckých obcí v České Republice (AŘO v ČR) je ústředním orgánem, který zaštiťuje v současné době 14 řeckých obcí po celé ČR: Bohumín, Brno, Havířov, Javorník, Jeseník, Karviná, Krnov, Krnov-město, Ostrava, Praha, Šumperk, Třinec, Vrbno pod Pradědem a Zlaté Hory.

Mezi hlavní cíle AŘO v ČR patří prohlubování a podpora vztahů mezi řeckou menšinou a většinovou společností, zejména na poli kulturním a společenském. AŘO v ČR napomáhá k podpoře a rozvoji řecké identity prostřednictvím kulturních a vzdělávacích akcí, zachování a rozvíjení řeckého jazyka, a v neposlední řadě uchovávání a rozvoj vztahů s mateřskou vlastí. Dále pak podporuje šíření odkazu řecké kultury prostřednictvím vzdělávacích institucí, pořádáním přednášek a seminářů, seznamování s novodobou řeckou kulturou, pořádáním folklorních, hudebních a tanečních akcí, sportovních aktivit, vydavatelské a publikační činnosti a práce s dětmi a mládeží.

Posláním AŘO je podpora a koordinace vzájemné spolupráce jednotlivých řeckých obcí při zajišťování společenských aktivit řecké menšiny v průběhu roku. Jedná se především o koordinaci oslav významných dnů, jako např. státních svátků Řecké republiky (25. březen a 28. říjen) nebo tzv. *Kopsimo pitas*, kterým se zahajuje v řeckých obcích Nový rok.

Neméně důležitým posláním AŘO je také zajištění výuky řeckého jazyka v rámci jednotlivých řeckých obcí. Výuka řeckého jazyka probíhala ve městech Brno, Karviná, Ostrava, Šumperk, Krnov, Vrbno pod Pradědem a v průběhu roku byla rozšířena dále o Bruntál a Město Albrechtice. Nad rámec pravidelné výuky AŘO zorganizovala i dva semináře s výukou řeckého jazyka a to na jaře v Ostravě a na podzim v Šumperku. Kromě toho byl zorganizován, v měsících květnu a červnu, v rámci výuky i zájezd školních dětí do Řecka s výukou na řeckých školách.

Z důvodu zkvalitnění výuky řeckého jazyka v rámci jednotlivých řeckých obcí byla pod záštitou AŘO organizována konference, jejímž tématem byla metodika výuky řeckého jazyka, která byla velmi přínosná pro lektory, kteří zajišťují výuku řeckého jazyka. Mezi přednášejícími byli profesorka z Aristotelovy univerzity v Soluni, profesorka řeckého jazyka z Londýna a profesorka novořečtiny z Masarykovy univerzity v Brně.

Nad rámec výuky řeckého jazyka je nutné také vyzdvihnout práci s dětmi v tanečních, pěveckých a hudebních folklorních souborech. Pod záštitou AŘO byl pořádán seminář řeckých tanců v Krnově, kterého se účastnily soubory z Krnova, Brna a Prahy.

Mezi akce celorepublikového významu patřilo setkání seniorů v obci Těchonín. Těchonín je jedním ze symbolů řecké národnostní menšiny v ČR, jelikož je zde na místním hřbitově pochováno mnoho příslušníků řecké menšiny. Proto u příležitosti setkání seniorů proběhl na místním hřbitově pietní akt s odhalením nové pamětní desky a položením věnců.

Velkého významu dosahují i akce, při kterých se řecká menšina v ČR setkává s řeckou menšinou z okolních zemí. Takovéto setkání proběhlo v Jeseníku při *Dnech řecké kultury*. Vedle toho je nutné ovšem vyzdvihnout i akce, při kterých se řecká menšina setkává s jinými národnostními menšinami, které působí na území ČR. Za zmínku stojí zejména *Dny*

⁴³⁾ Text zpracoval člen Rady Antonis Epikaridis.

národnostních menšin v Karviné a v Třinci, při kterých se prezentují národnostní menšiny žijící v tomto regionu. Kromě řecké jsou to zejména menšiny polská, slovenská a romská. Tato setkání jsou vždy příležitosti pro členy menšin prezentovat své kulturní kořeny, ale také je to platforma pro výměnu zkušeností. Internárodnostní charakter měl také již pátý ročník *Řeckých dnů* v Krnově, kde se kromě řeckých tanečních a hudebních souborů prezentovala maďarská národnostní menšina, ale také folklorní soubor slezských tanců.

Kromě všech výše zmíněným aktivitám AŘO v roce 2007 je nutné také zmínit také aktivity, které vyústí v roce 2008. V tomto roce totiž proběhnout oslavy 60. výročí příchodu Řeků do České republiky. Již začátkem roku 2007 byl ustanoven organizační výbor těchto oslav, které vyústí v červnu 2008 v Ostravě. Organizační výbor oslav již v průběhu roku 2007 podnikal aktivity k zajištění těchto oslav. Tyto oslavy budou stěžejní akcí roku 2008 s velkým celorepublikovým až mezinárodním významem. Na tuto akci byl zpracován samostatný projekt přihlášený do dotačního programu Ministerstva kultury ČR.

Financování veškerých aktivit AŘO probíhá ve shodě se schválenými projekty Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva kultury a Ministerstva zahraničí Řecka.

Řecká obec Bohumín uspořádala v roce 2007 několik kulturních akcí k oslavám státních svátků řecké republiky a k oslavě pravoslavných velikonoce. Pro děti svých členů připravila ve spolupráci s *Řeckou obcí* Ostrava návštěvu ZOO Ostrava s odborným výkladem u příležitosti Mezinárodního dne dětí.

Řecká obec Brno sdružuje osoby řeckého původu, jejich rodinné příslušníky a přátele v Brně, rozvíjí řeckou identitu šíří odkaz řecké kultury, uchovává a rozvíjí vztahy s mateřskou vlastí a řeckou diasporou v Evropě, prohlubuje přátelské vztahy a spolupráci mezi Řeky žijícími v Brně s nevládními organizacemi s podobnou problematikou a dalšími kulturními, vzdělávacími a jinými společenskými organizacemi. K hlavním aktivitám patřila výuka řeckého jazyka, výuka tradičních řeckých tanců, pořádání oslav významných dnů Řecké republiky a pořádání dalších kulturních, vzdělávacích a sportovních akcí. Řecká menšina se prezentovala na akcích pořádaných Jihomoravským krajem, a to *Návraty ke kořenům* a *Žijeme v jednom městě*. Při těchto akcích vystoupil folklorní taneční soubor *Prométheus*. Členové ŘO Brno se účastnily setkání seniorů v Šumperku, *Řeckých dnů* v Krnově a dalších akcí organizovaných AŘO. Žáci řecké školy se účastní seminářů řeckého jazyka. Členové ŘO Brno navštívili dětský domov Nové Hradky, kde pobývaly řecké děti, které přijely do tehdejšího Československa. ŘO se dále zasadila o osvětovou činnost, a to přednáškami o řecké kultuře, řeckých tradicích a zvycích, apod. a promítáním filmů o Řecku. Pro své děti zorganizovali návštěvu ZOO, oslavu Mikuláše, vystoupení loutkového divadla atd.

Řecká obec Havířov sdružuje nejen osoby řeckého původu a jejich rodinné příslušníky, ale i přátele Řecka, řeckých tradic, kultury a řeckého jazyka v Havířově a okolí. Jejím cílem je rozvíjet řeckou identitu, šířit odkaz řecké kultury a prohlubovat přátelské vztahy a spolupráci mezi Řeky žijícími v Havířově s ostatními občany či organizacemi s podobnou problematikou a dalšími kulturními, vzdělávacími a jinými společenskými organizacemi. K jejím hlavním aktivitám patřilo v minulém roce pořádání oslav významných dnů Řecké republiky, výuka tradičních řeckých tanců, ale také účast členů ŘO Havířov na akcích pořádaných AŘO, či jinými řeckými obcemi v ČR.

Řecká obec Jeseník pořádala nejen oslavy státních svátků Řecké republiky, ale organizovala i akce regionálního charakteru. Jednou z nejvýznamnějších byl již druhý ročník *Dnů řecké kultury*, kterých se účastnili nejen členové řeckých obcí celého regionu, ale také členové řecké menšiny ze sousedního Polska.

Řecká obec Karviná zajišťuje účast svých členů na akcích pořádaných AŘO v ČR a také na akcích uspořádaných ostatními obcemi. Kromě toho organizovala oslavy státních svátků Řecké republiky a podílela se na organizaci *Dnů národnostních menšin* pořádaných v Karvině.

Řecká obec Krnov-město uspořádala během uplynulého roku množství akcí. Kromě tradičních oslav státních svátků Řecké republiky, to byly zejména krnovské *Řecké dny*, které se již staly tradicí a pořádají se každoročně v červnu. Řecké dny byly rozděleny na část společenskou, sportovní, folklórní a hudební. Hudební část zahrnovala koncert řeckých lidových písní v koncertní síni sv. Ducha v Krnově. Sportovní část zahrnovala fotbalový turnaj čtyř amatérských týmů z Krnova, Ostravy, Brna a Stuttgartu. Kulturní program vrcholil přehlídkou folklorních souborů na krnovském Hlavním náměstí, kde vystoupily soubory *Antigoni*, *Nea Elpida*, *Akropolis*, *Lyceum Řekyň*, *Glyfada* z Atén, *Bejatka* a maďarský soubor *Koris*. Společenská část probíhala v Jazykové škole v Krnově, kde se sešli na konferenci k výuce řeckého jazyka učitelé z celé ČR společně se zástupci sekretariátu Rady. Hosty byli profesorka Aristotelovy univerzity v Soluni, koordinátor výuky řeckého jazyka při velvyslanectví Řecké republiky a lektorka Masarykovy univerzity v Brně. Řecké dny byly slavnostně zakončeny v Paláci *Silesia*, kde byl program zpestřen vystoupením tanečních souborů *Antigoni* a souboru z *Glyfady* z Řecka. *Řecká obec* Krnov-město již tradičně podporuje děti a mládež obce. Proto také v minulém roce uspořádala mimo jiné *Karneval na ledě*, zájezd dětí z řecké školy v Krnově do Řecka na ostrov Thassos s výukou řeckého jazyka v místní škole, Mikulášskou nadílku s bohatým programem, aj. Při obci působí folklorní soubor *Antigoni*, který vystupuje při různých příležitostech po celé republice. V loňském roce se taneční soubor *Antigoni*, mimo vystoupení na oslavách státních svátků a Řeckých dnů, zúčastnil i řady dalších akcí, např. v Krnově vystoupil na *Dni Země*, *Veletrhu sociálních služeb* a *Vánočním jarmarku*, mimo Krnova pak na kulturně-společenských akcích řeckých obcí Jeseník a Karviná, ale také v Osoblaze a rovněž vystoupil na setkání seniorů v Těchoníně. Spolupráce s ostatními organizacemi je na standardní úrovni, komunikace probíhá zejména prostřednictvím AŘO (stanovení společných cílů, rozdělování dotací z Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, popř. Řecké republiky).

Řecká obec Ostrava se ve své činnosti, jakožto i v minulých letech, zaměřila především na oslavy dvou státních svátků Řecké republiky a na různorodé akce pro děti. Po oslavách řeckých velikonoce s bohatým kulturním programem řecká obec organizovala celorepublikový seminář výuky řeckého jazyka pro žáky řeckých škol. Pro děti byl organizován Dětský den v ostravském ZOO, kterého se zúčastnily nejen děti domovské řecké obce, ale i děti s ostatních řeckých obcí. Členové ŘO Ostrava se účastnili rovněž akcí pořádaných AŘO nebo jinými řeckými obcemi. Spolupráce ŘO Ostrava s orgány místní samosprávy je na velmi dobré úrovni. Ať už jsou to obecní úřady jednotlivých obvodů, magistrát nebo krajský úřad.

Řecká obec Praha se zaměřila ve své činnosti hned do několika směrů. Tradičně to byly již oslavy státních svátků Řecké republiky, ale také oslavy Nového roku či řeckých pravoslavných velikonoce. Jednou ze stěžejní činnosti obce je vydávání časopisu *Kalimera*, který vychází ve dvouměsíčních intervalech a je distribuován do řeckých obcí v rámci republiky, ale i do zahraničí. Při řecké obci působí také taneční soubor *Akropolis*, který vystupuje nejen na kulturních akcích ŘO Praha a jiných řeckých obcí v ČR, ale také na dalších kulturních akcích, jako například na festivalu Praha srdce národů, na Staročeských Májích, apod. Velmi důležitou činností ŘO Praha je bezesporu také výuka řeckého jazyka, která probíhá v prostorách Domu národnostních menšin. ŘO Praha dále zorganizovala výstavu fotografií s tematikou života Řeků v České republice v Domě národnostních menšin, uspořádala přednášku o historii a národních zvycích, zorganizovala setkání se členy řecké menšiny z Maďarska, účastnila se semináře národnostních menšin, kde prezentovala řeckou menšinu v ČR, spolupodílela se na filmovém dokumentu *Čechořekové* Jana Havrana. Členové

ŘO se zúčastňovali kulturních akcí pořádaných AŘO a ŘO, a to setkání seniorů v Těchoníně, krnovských Řeckých dnů a jesenických *Dnů řecké kultury*.

Řecká obec Šumperk uspořádala v loňském roce oslavy státních svátků Řecké republiky. Mezi další aktivity je nutno zmínit zorganizování již 4. celostátního setkání seniorů v obci Těchonín za podpory tamního Obecního úřadu a obyvatel obce. Těchonín se stal pietním místem řecké menšiny v ČR, jelikož je na místním hřbitově pohřbeno mnoho Řeků zejména z prvních let příchodu do České republiky. ŘO obec zaštiťuje výuku řeckého jazyka. Působí zde i nově založený taneční soubor *Kalliópi*, který vystupuje nejen při kulturních akcích ŘO Šumperk či dalších řeckých obcí, ale účastnila se i jesenických *Dnů řecké kultury*, karvinských a třineckých *Dnů národnostních menšin*, ale také *Bambiriády*.

Řecká obec Třinec pořádala oslavy státních svátků Řecké republiky, účastnila se *Dnů národnostních menšin* pořádaných Městským úřadem v Třinci a dalších kulturních a společenských akcí pořádaných AŘO i řeckými obcemi (např. setkání seniorů v Těchoníně).

Jednotlivé řecké obce fungují samostatně. *Asociace řeckých obcí* figuruje jako zastřešující orgán, který koordinuje činnost jednotlivých obcí, zastupuje obce a řeckou menšinu při jednání s vládními či jinými orgány jak České, tak Řecké republiky.

Základem činnosti každé jednotlivé řecké obce jsou aktivity, které si sama naplánuje a zorganizuje. Samozřejmostí je nutnost dobré informační platformy, kterou zajišťuje právě AŘO, která je pak zárukou té kýžené koordinace aktivit jednotlivých obcí. Základem dobrého fungování AŘO jsou pravidelné schůze Správní rady AŘO rozšířené o předsedy jednotlivých obcí.

Financování aktivit řeckých obcí je zajišťováno jednak prostřednictvím AŘO, která každoročně vypracovává projekty pro Ministerstvo kultury a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ale také si je obce zajišťují svými iniciativami v rámci svého regionu (dotace z místních samospráv, členské příspěvky, sponzorské dary, apod.).

2. Uved'te stručný přehled jejich aktivit.

Řecké obce v uplynulém roce organizovaly celou škálu různorodých aktivit a činností. Společným jmenovatelem všech těchto aktivit a činností byla většinou akce se zaměřením na kulturu nebo na školství. Zde je výčet těch nejdůležitějších a nejvýznamnějších aktivit AŘO, které mají zásadní charakter a dosahují celonárodního nebo regionálního charakteru:

- o Ve všech obcích v rámci AŘO v ČR proběhly v roce 2007 oslavy státních svátků Řecké republiky, a to v měsících březen-duben (státní svátek 25.3.) a říjen-listopad (státní svátek 28.10.). Nad rámec těchto oslav zorganizovaly některé z obcí také novoroční svátek (*Kopsimo pitas*), a to v období prosinec-leden.
- o V mnoha řeckých obcích probíhá aktivní a intenzivní výuka řeckého jazyka, která je základem pro zachování řeckého jazyka i pro další generace v rámci řecké menšiny v ČR. Výuka probíhala v obcích v řeckých obcích Brno, Karviná, Ostrava, Šumperk, Krnov, Vrbno pod Pradědem a nově také v Bruntále a Městě Albrechtice.
- o Obohacením pravidelné výuky řeckého jazyka byly dva semináře s výukou řečtiny zorganizované na jaře v Ostravě a na podzim v Šumperku, ale také zájezd školních dětí do Řecka s intenzivní výukou na řeckých školách v měsících květen a červen.
- o Pro zkvalitnění výuky řeckého jazyka v rámci jednotlivých řeckých obcí proběhla konference, jejímž tématem byla metodika výuky řeckého jazyka, která byla velmi přínosná pro lektory, kteří zajišťují výuku řeckého jazyka.
- o Kromě výuky řeckého jazyka byla důležitá také práce s dětmi v tanečních, pěveckých a hudebních folklorních souborech, které působí při řeckých obcích a vystupují nejen ve

svých řeckých obcích, ale i v ostatních řeckých obcích po celé ČR a také se účastní akcí či festivalů s národnostní tematikou.

- o Celorepublikového významu dosahuje setkání seniorů v obci Těchonín. Těchonín je jedním ze symbolů řecké národnostní menšiny v ČR, jelikož je zde na místním hřbitově pochováno mnoho příslušníků řecké menšiny.
- o Mezi důležité akce, při kterých se setkávají příslušníci řecké národnostní menšiny z různých států, patřily zejména *Dny řecké kultury* v Jeseníku, při kterém došlo k setkání s řeckou menšinou z Polska
- o Velkého významu dosahují i akce, při kterých se řecká menšina setkává s jinými menšinami, které působí na území ČR, např. *Dny národnostních menšin* v Karviné a v Třinci, při kterých se prezentují národnostní menšiny žijící v tomto regionu (kromě té řecké jsou to zejména menšiny polská, slovenská a romská), ale také *Řecké dny* v Krnově, kde se kromě řeckých tanečních a hudebních souborů prezentovala maďarská národnostní menšina, ale také folklorní soubor slezských tanců.
- o Velmi významnou činností loňského roku bylo také ustavení organizačního výboru velmi významné akce, která vyvrcholí v polovině roku 2008, a to „Oslav 60. výročí příchodu Řeků do České republiky. Již v samotném roce 2007 proběhly některé aktivity, které souvisejí s přípravou těchto oslav.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

AŘO si velmi cení spolupráce s orgány veřejné správy na všech úrovních od ministerských až po místní. Na společenské a kulturní akce celorepublikového charakteru, které pořádá či zastiťuje AŘO jsou pravidelně zváni zástupci státních orgánů, a to zástupci sekretariátu Rady, Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ale také územních samospráv, ať již krajských, městských či místních, v působnosti jednotlivých řeckých obcí.

Můžeme tudíž konstatovat, že spolupráce s těmito orgány je na vysoké úrovni a věříme, že do budoucnosti se tato spolupráce bude i nadále prohlubovat. AŘO jako takové kladně hodnotí vztahy se sekretariátem Rady, jakož i s Ministerstvem kultury a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, s nimiž je v přímé komunikaci.

Jednotlivé řecké obce spolupracují s místními či územními samosprávami. ŘO Praha hodnotí spolupráci s ministerstvy i Magistrátem hl. m. Praha velmi pozitivně. ŘO Brno v roce 2007 spolupracovala s komisí pro národnostní menšiny Magistrátu města Brna a dále pak s krajským úřadem Jihomoravského kraje. ŘO Šumperk hodnotí spolupráci se šumperským MÚ jako výbornou. ŘO Ostrava hodnotí spolupráci jak s Magistrátem města Ostravy, tak s krajským úřadem Moravskoslezského kraje jako dobrou. ŘO Krnov-město spolupráci na místní úrovni hodnotí jako velmi dobrou. Nejvíce si cení zejména podpory města při pořádání *Řeckých dnů* v Krnově. Mimo to spolupracuje ŘO Krnov-město již dlouhou řadu let s krajským úřadem Moravskoslezského kraje. I tuto spolupráci hodnotí jako velmi dobrou.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

AŘO v rámci regionálních aktivit jednotlivých řeckých obcí, např. ŘO Krnov-město, Jeseník, Karviná, Brno, Praha, zve pravidelně zástupce jiných národnostních menšin, např. bulharské, německé, polské a slovenské.

ŘO Brno: zástupci jednotlivých národnostních menšin se setkávají na pravidelných schůzkách pořádaných Radou pro národnostní menšiny Jihomoravského kraje i komisí Magistrátu města Brna. Na nich se vzájemně informují o akcích pořádaných jednotlivými sdruženími i jejich termínech. Členové Obce jsou zváni na tyto akce a některých se podle možnosti účastní.

Spolupráce mezi jednotlivými národnostními menšinami působící v městě Brně hodnotí jako velmi dobrou. Spolupráce probíhá zejména na úrovni vzájemného setkávání při příležitostech konání společných akcí organizovaných Statutárním městem Brnem či Krajským úřadem Jihomoravského kraje. Akcí se zúčastňují zejména taneční soubor *Prométheus*, či vystupují děti z řecké školy s pásmem písní a básní

ŘO Karviná zmiňuje spolupráci s *Obcí Slováky* formou vzájemných návštěv při oslavách významných dnů obou zemí. Jinak není větší spolupráce se zástupci ostatních menšin. Stále chybí zastoupení řecké menšiny v příslušných orgánech Moravskoslezského kraje.

ŘO Havířov zmiňuje spolupráci s organizací polské menšiny PZKO.

ŘO Jeseník spolupracuje s národnostní menšinou Řeků, žijících v Polsku a chce prohloubit spolupráci s řeckou menšinou žijící v Německu.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

Z pohledu AŘO jsou problémy především při zajišťování administrativní činnosti, které jsou důležitou součástí chodu AŘO, a to především z hlediska jejího financování. Na zajištění konkrétních kulturních akcí a výuky řeckého jazyka dostáváme každoročně státní dotace ve vysokých procentech, ale na zpracovatele těchto podkladů nebo např. na administraci AŘO v ČR (pokladník, tajemník, předseda) nemáme finanční zdroje. Podpora od sponzorů, pokud nějaká je, je také v rovině účelově vázaných financí.

6. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Asociace Řeckých obcí v ČR	Kulturní činnost řecké menšiny v ČR	Ministerstvo kultury	510 000
	Výuka řeckého jazyka v ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	895 930
ŘO Praha	Vydávání časopisu Kalimera	Ministerstvo kultury	314 000

7. Co pro Vaší národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Zastoupení v Radě je pro řeckou menšinu velmi důležitá, jelikož znamená aktivní možnost podílet se na vytváření jurisdikce zabývající se agendou menšin, přímé řešení problémů se zástupci státní správy a možnost přímé konfrontace problematik jednotlivých menšin v ČR, vzájemné předávání zkušeností i navazování nových kontaktů a spolupráci.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Několikaleté působení zástupců v Radě lze v obecné rovině hodnotit jako pozitivní. Je zde však prostor toto působení zlepšovat.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

Vynaložení zvýšeného úsilí směrem k zástupcům orgánů státní správy za účelem zvýšené finanční podpory menšinových kulturně vzdělávacích projektů, zejména zaměřených na výuku jazyků a vydávání menšinových periodik.

1. Zhodnot'te činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Slovenská menšina v ČR je bohatě strukturovaná, její aktivity se však výrazně liší podle regionů. Její příslušníci se organizují v celé řadě občanských sdružení a dalších neziskových subjektů a především jejich prostřednictvím vyvíjí neobvykle velké množství kulturních, vydavatelských a vzdělávacích aktivit. Toto množství i kvalita odpovídají nadstandardnosti česko-slovenských vztahů i významu minority, která je výrazně největší v ČR a současně druhou největší slovenskou komunitou ve světě (v počtu slovensky mluvících zřejmě překonává i deklarativně největší slovenskou komunitu v USA). Slovenská občanská sdružení spolupracují navzájem přímo (bilaterálně či multilaterálně, často na jednotlivých projektech), jakož i prostřednictvím dvou nepřímých funkčních střešních orgánů – *Slovenského fóra* a *Fóra slovenských aktivit*. Toto rozdělení je však spíše iluzorní, i vzhledem na nefunkčnost obou fór. Přesnější je rozdělení na tři proudy, reprezentované *Slovensko-českým klubem*, *Obcí Slováků v ČR* a *Klubem slovenské kultury* (KSK) jako vůdčími organizacemi. První dva proudy jsou zastoupeny ve *Slovenském fóru* (*Slovensko-český klub*, *Obec Slovákov v ČR*, *Slovenský literárny klub v ČR*, *FS Šarvanci*, *FS Púčík*, *Spoločnosť M. R. Štefánka*, *ČeskoSlovenská scéna*), třetí ve *Fóru slovenských aktivit*. Vzájemná spolupráce prvních dvou proudů je bezproblémová, spolupráce třetího s nimi se nevyhnula některým konfliktům, které však nemají hlubší ideové důvody, a jsou proto do budoucna překonatelné.

Některá slovenská občanská sdružení spolupracovala v roce 2007, setkávala se na diskusním *Fóru slovenských aktivit*; společně vytvořila a zorganizovala několik kulturních a kulturně společenských programů, napsala některé společné projekty, při jejichž náplni se setkávaly zejména *Klub slovenskej kultúry*, *Limhora*, *DOMUS*, *Historická skupina priamych účastníkov SNP*, *Slovenský evanjelický a. v. Cirkevný zbor v Prahe*, *Svaz bojovníků za svobodu*, *DETVAN*, *Bona fide*, *Regionálna Obec Slovákov v Teplicích*, atd. Tyto programy vytvořené v prostředí menšiny byly realizovány díky finanční podpoře Ministerstva kultury, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Magistrátu hl. m. Prahy, finanční podpoře ze Slovenska – Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSZŽ), sponzorům a členským příspěvkům.

Slovenská menšinová sdružení komunikují vedle toho i v orgánech, jako je Rada vlády pro národnostní menšiny, různá poradní grémia na úrovni ministerstev, krajů či měst a obcí. Rovněž komunikují v rámci *Světového sdružení Slováků v zahraničí* (dále jen „SZSZ“; předsedou je od roku 2006 zástupce Slováků v ČR Vladimír Skalský, v jednotlivých orgánech SZSZ – výkonný výbor, generální rada, revizní a smírčí komise, odborné pracovní skupiny a čestné grémium - jsou zástupci všech tří zmiňovaných proudů) nebo v rámci Stálé konference *Slovenská republika a Slováci v zahraničí*. Navzájem jakož i s dalšími menšinami spolupracují také v rámci projektu *Slovensko-českého klubu* Visegrad – Terra Interculturalis. Aktivity národnostní menšiny byly realizovány díky podpoře Ministerstva kultury, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, krajů, měst, obcí a městských částí, finanční podpoře ze Slovenska, ze strukturálních fondů či jiných zdrojů EÚ, Mezinárodního visegrádského fondu, sponzorům (včetně těch, kteří se podílejí nefinančním plněním, například zapůjčkou prostor), členským příspěvkům a výnosům z vlastní činnosti.

⁴⁴⁾ Text zpracovali členové Rady Radovan Čaplovič, Štefan Medzihorský a Vladimír Skalský.

2. Uved'te stručný přehled jejich aktivit.

Slovenská menšina vydává čtyři periodika. Tři z nich jsou měsíčníky: *Obec Slovákov v ČR* vydává *Korene* (Prvý slovenský časopis v ČR), *Klub Slovenské kultury* je vydavatelem měsíčníku *Listy (Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť)* a *Slovensko-český klub* vydává periodikum s největším rozsahem a nákladem, měsíčník *Slovenské dotyky* (Magazín Slovákov v ČR). První dva časopisy mají dětskou, třetí literární přílohu. *Slovenský literárny klub v ČR* vydává literární revue velkého rozsahu (124-236 stran), čtvrtletník *Zrkadlenie/Zrcadlení*.

Slovenské organizace vydávají rovněž neperiodické publikace. V roce 2007 stojí za zvláštní zmínku například velmi současná, paraliterární knížka „Krivolaká prť je ku šťastiu...“ (vydal *Slovenský literárny klub v ČR*), dokončení štúrovské pentalogie Zdenky Sojkové, nebo román Eleny Kovalové-Kytkové „Mítni sa dívajú“, který byl prezentován kromě jiného na Oslavách SNP v Banské Bystrici, Světě knihy v Praze a v památníku Jad Vašem v Jeruzalémě, (obě publikace vydal *Slovensko-český klub*).

Pokud jde o slovenské kulturní a společenské akce v ČR, vládne zde silná regionální nevyváženost: výrazně největší počet je v Praze, v jiných regionech je deficit slovenské kultury. Tento problém se snaží řešit cyklus festivalů *Dny slovenské kultury* v celé České republice. Organizuje je *Slovensko-český klub* ve spolupráci s místními spoluorganizátory, včetně vlastních regionálních poboček a kolektivních členů. V roce 2007 se jich uskutečnilo jedenáct, přičemž nejstarší je přehlídka v Moravské Třebové (12. ročník) a rozsahem největší v Českých Budějovicích (8. ročník). V divadelní oblasti je významná stálá produkce Café teatru *Černá labuť* – Česko Slovenské Scény (organizuje občanské sdružení *ČeskoSlovenská scéna*, *ArtCity* a *Slovensko-český klub*). Pravidelné programy tradiční kultury pořádaly slovenské folklorní soubory *Limborá*, *Púčík* a *Šarvanci*, další asi desítky souborů se věnuje slovenskému folkloru jako jedné ze součástí svého repertoáru. Pravidelně se uskutečňují divadelní festivaly *Slovenské divadlo* v Praze, *Setkání-Stretnutie* ve Zlíně a už druhý rok festival v Divadle Kalich v Praze (ve všech případech jsou slovenské spolky různým způsobem partnery festivalů). Značný ohlas mají folklorní festivaly *Jánošíkov dukát* v Rožnově pod Radhoštěm (spoluorganizují *FS Púčík* a *Obec Slovákov v ČR*) a *Praha – srdce národů a národností* (organizuje *FS Limborá* ve spolupráci s *Klubem slovenské kultury*). *Klub slovenskej kultúry* a *Slovensko-český klub* mají rovněž vlastní komplexní programy kulturní činnosti slovenské menšiny, v jejichž rámci se uskutečňuje široké spektrum aktivit – klubových večerů, výstav, koncertů, programů pro děti atd. Součástí komplexního programu SČK byly *Slovenské salóny (nejen) v Nostickém paláci*, odehrávající se přímo v sídle resortu kultury, a *Slovensko-české večery* v Míčovně Pražského hradu, pořádané ve spolupráci s Kanceláří prezidenta republiky. *Slovenský literárny klub v ČR* organizuje úspěšnou Literární soutěž Jána Kollára ve třech věkových kategoriích o nejlepší prozaické dílo ve slovenštině nebo se slovenskou tematikou. *Obec Slovákov v ČR* uděluje Cenu Matěje Hrebendu za přínos k česko-slovenským vztahům. Poprvé se uskutečnil projekt SČK *Slovenské výstavy pro Prahu 1*, jehož nejviditelnější součástí byla výstava tvorby Vladimíra Havrilly v pražském Mánesu. Významné kulturní a vzdělávací akce pořádal rovněž slovenský sbor Evangelické církve a. v. v ČR, svůj slovenský sbor má i řeckokatolická církev a de facto, i když v roce 2007 dosud ne formálně i církev římsko-katolická. V Praze se organizuje i *Slovenský ples* (PosAm spolu s KSK) a *Československý bál* (Zuza Art Production spolu s OS v ČR a SČK), v Českých Budějovicích rovněž *Československý bál* (Statutární město Č. Budějovice a SČK), v různých dalších městech menší plesy, majálesy a pod. (často na nich spolupracuje OS v ČR), po přestávce se uskutečnila i tradiční plavba parníkem k výročí Slovenského národního povstání (Historická skupina přímých účastníků SNP a KSK). Mezinárodní a internetický přesah měly kulturní aktivity v rámci již zmiňovaných projektů SČK *Visegrad – Terra Interculturalis* a Kolokvia národnostních menšin.

Vydávání časopisu *Listy Slovákov a Čechov (ktorí chcú o sebe vedieť)*, 14. ročník mezinárodního festivalu *Praha srdce národů, Tradičná plavba lodí po Vltavě* (Parník 2007) k 63. výročí SNP a v rámci Slovenských dnů v ČR spojená s kulturním programem, 39. ročník – *Slovenský ples* s bohatým kulturním programem, *galaprogram k 30. výročí vzniku KSK, odhalení památné desky s bustou významnému slovenskému malíři v Praze Cypriánovi Majerníkovi, Folklór bez hraníc*, programy ve spolupráci se Slovenským institutem (např. cyklický komponovaný literární program pro studenty *Slovenská poézia a próza (Od ľudovej slovesnosti k moderně)*, cyklický výchovně dramatický program pro děti *Rozprávajme si rozprávku*, nebo koncert *Zwiebelovo kvarteto v Prahe*, IV. ročník pražské konference středoškoláků *Poznejme se - Čeština a slovenčina jazyky stále blízké?* s kulturním programem, dále pásmo o kalendářních zvykoslovných cyklech pro děti a mládež v Praze a v jiných městech, recitační a výtvarné soutěže pro děti, výstavy slovenských umělců v Praze a v ČR, ale také v Bratislavě. Výstavy k významným výročím s přednáškami a besedami, např. výstava k 200. výročí prvního vydání Fausta J. W. Goetheho v ilustracích slovenského malíře Vincenta Hložníka (zajímavostí výstavy je, že ji KSK připravil také ve spolupráci s představiteli německé menšiny v Praze), atd. Programy se konaly v Praze, v Liberci, v Chomutově, v Mostě, v Děčíně, Králíkách, kde byl ve spolupráci s místními muzei a dalšími institucemi vytvořen vzdělávací program *Z historie a současnosti Slováků v ČR* také jako doprovodný program k výstavě *Století Slováků v českých zemích*. Tento program KSK uplatnil v Domě pro národnostní menšiny v několika besedách a přednáškách ve spolupráci s *Českou besedou v SR, Slovenským institutem* a pražskými středními školami (např. *Dominik Tatarka a Slovensko ve 20. století*, přednáškou, besedou a uvedením nové knihy významného slovenského etnografa Jána Botíka *Etnická história Slovenska*. Do programu DNM KSK přispěl několika dětskými vzdělávacími programy, např. hrou o Gertě a Kayovi na motivy H. CH. Andersena (dětské divadlo), vzdělávacím česko-slovenským programem o Polepetkovi, muzikálem Mňau! dětského souboru ze SR atd. *Limbor* se zúčastnila, domácích i zahraničních folklorních festivalů, KSK připravilo několik výstav, besed, přednášek také pro seniory. *Limbor* připravila *Vánoce s Limborou* a galaprogram k 15. výročí založení slovenského dětského folklorního souboru *Limbor*ky – *Rozkvitnutá Limborka*. Soubor se svými programy navštěvoval také školy, nemocnice s dětskými pacienty, účastnila se mnohých pražských programů a vystoupila na mnoha akcích se svým tanečním a hudebním programem. Akce, které připravil spolek *DETVAN*, se konaly ve spolupráci právě s KSK a Limborou. Veškeré programy KSK jsou dokumentovány v časopise *Listy Slovákov a Čechov (ktorí chcú o sebe vedieť)* a na webových stránkách www.klubsk.net, programy SZ *Limbor* na stránkách www.limbora.cz.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Slovenská menšina spolupracovala s veřejnou správou na centrální úrovni (tři zástupci v Radě, členové v jejích výborech a komisích, dvě poradní grémia Ministerstva kultury, poradní sbor Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy), ale rovněž na úrovni krajů a měst. Magistrát hl. m. Prahy otevřel v roce 2007 Dům národnostních menšin, slovenská menšina se účastní na jeho činnosti. Vynikající byla spolupráce se samosprávou v rámci projektu *Dny slovenské kultury* po České republice, za zvláštní zmínku stojí spolupráce s Jihočeským, Královohradeckým, Pardubickým krajem a Krajem Vysočina, s Prahou 1, Prahou 7, Českými Budějovicemi, Moravskou Třebovou, Plzní, Kroměříží, Jihlavou, Olomoucí a dalšími. Spolupráce KSK a orgánů veřejné správy byla v roce 2007 velmi dobrá, zejména v Praze, v Liberci, v Teplicích, v Chomutově, v Mostě, v Děčíně, atd.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami se neustále posiluje. V roce 2007 zejména díky druhému ročníku mezinárodního projektu Visegrad – Terra Interculturalis, věnovanému vzájemným národnostním menšinám v zemích Visegrádské čtyřky a na Ukrajině, organizovaného Slovensko-českým klubem s podporou Mezinárodního visegrádského fondu. Tato spolupráce se týkala polské a maďarské menšiny. Dalším projektem, který v roce 2007 začal organizovat Slovensko-český klub, byla Kolokvia národnostních menšin s podporou MČ Praha 1. Intenzivní byla při jednotlivých projektech i spolupráce s romskou, rusínskou, ukrajinskou menšinou i vzhledem k faktu, že velká část příslušníků těchto menšin a menšiny maďarské má své kořeny na Slovensku. Společné divadelní a výtvarné projekty se uskutečnily i s ruskou menšinou a v oblasti folklóru se všemi minoritami.

Klub slovenské kultury, Limbora, DOMUS a DETVAN spolupracovaly se spolky jiných menšin, např. *Ruský kulturní svaz Praha, Ruská tradice, Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny, Ukrajinská iniciativa*, atd. na programech (kupř. *Tradičná plavba lodí po Vltavě (Parník 2007)*, festival *Praha srdce národů*). KSK se s *Ruským kulturním svazem Praha* podílel na organizaci III. ročníku Mezinárodního festivalu umění *Ruská zimní pohádka* a na přípravách jeho IV. ročníku.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

Hlavním problémem je postupná ztráta česko-slovenské pasivní dvojjazyčnosti – příčiny vidíme v deficitu výskytu slovenštiny v elektronických médiích, zejména ve veřejnoprávní České televizi, a dále v českém školství, i když v této oblasti dochází zásluhou iniciativy MŠMT a odborných pracovišť k jistému pokroku. Zlepšení si slibujeme od digitalizace televizního vysílání, které by mohlo vést ke zvýšení zastoupení slovenštiny, a rovněž od aplikace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, i když dosavadní praxe v této oblasti vedla k zachování stavu, ne však k pokroku.

Dalším významným problémem je postupný značný pokles úrovně finanční podpory aktivit slovenské národnostní menšiny ze strany České republiky. Tento pokles je značný i v porovnání s dalšími minoritami. Jediné řešení vidíme v navýšení závazných ukazovatelů státního rozpočtu, týkajících se grantových programů pro národnostní menšiny v kapitole ministerstva kultury. To opakovaně již 7 let neúspěšně navrhuje Rada i příslušné odbory MK.

Jistým problémem, i když samozřejmě nižšího řádu, je i nedostatečná úroveň komunikace mezi některými subjekty slovenské menšiny. Důvody podle zástupce Slovensko-českého klubu nejsou zásadní, ale personální.

Podle zástupce KSK je jediným problémem rozdělení slovenských občanských sdružení na dvě formální části slovenské komunity – *Fórum slovenských aktivít (FOSA)* zastupující např. *KSK, Limboru, DOMUS, DETVAN* a *Slovenské fórum* (centrální *Obec Slovákov v ČR* a *Slovensko-český klub*), které spolu víceméně vůbec nekomunikují, vzhledem také k mylně interpretovanému zastoupení v Radě vlády pro národnostní menšiny, kde FOSA má jednoho zástupce, zatímco Slovenské fórum má dva zástupce – členy Rady.

6. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Klub slovenské kultury	Časopis LISTY Slovákov a Čechov (ktorí chcú o sebe vedieť) – vydávání časopisu v roce 2007	Ministerstvo kultury	2 030 000
	Rozvoj kultury slovenské národnostní menšiny v ČR a zachování česko-slovenské kulturní kontinuity v roce 2007		300 000
	30. výročí Klubu slovenské kultury – kulturně společenský program k 30. výročí KSK		120 000
	Kulturní aktivity KSK v ČR v roce 2007 k měsíci česko-slovenské vzájemnosti		10 000
	Rozumíme si		300 000
	Slovenština a čeština jazyky stále blízké?		100 000
	DOMUS – dokumentace slovenské menšiny v ČR při KSK, Československá společnost - výstavy, přednášky a besedy		150 000
Obec Slovákov v ČR	Časopis Korene		1 693 000
	Dny česko-slovenské kulturní vzájemnosti		50 000
	Jánošíkův dukát 2007 – Mezinárodní festival slovenského folklóru		90 000
	Kluby Koreňov 2007 – cyklus besed		55 000
Slovensko-český klub	Časopis Dotyky		2 380 000
	Dny slovenské kultury v ČR		200 000
	Elena Kytková-Kovalová“ „Mŕtvi sa dívajú“		55 000
	Komplexní program kulturních aktivit slovenské národnosti v ČR		320 000
Slovenský literárny klub v ČR	Časopis Zrcadlení-Zrkadlenie		538 000
	5 let Slovenského literárneho klubu v ČR		30 000
	Praha – dílna slovenských spisovatelů		30 000
	Vadání knihy Krivolaká je prť ku šťastiu...		55 000
	Slovenská literatúra v obrazech		40 000
ČeskoSlovenská scéna	Provoz scény – slovenská menšina na jevišti i v hledišti		100 000
FS Púčík	Děti a tradice		30 000
	Návraty ke kořenům		40 000
	Tradice a zvyky slovenského lidu uchované v lidových písních a tancích		40 000
FS Šarvanci	Jak se tančí slovenský folklór		8 000
	Nákup krojů		70 000
FS Limbora	Limbora v roce 2007		100 000
	15. výročí dětského souboru Limborka		50 000
	Tradiční programy s Limborou		30 000
Asociace Etnica	Škola oživených tradic	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	250 000
FS Limbora	Škola ozvěn domova		300 000
Slovenský literárny klub v ČR	Literární soutěž Jana Kollára		120 000
Slovensko-český klub	Dílna mladých slovenských publicistů		100 000
FS Púčík	Tancuj, tancuj, vykrúčaj		70 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Klub slovenské kultury	Festival Praha srdce národov	Magistrát hl. m. Prahy	30 000
	30. výročí vzniku Klubu slovenské kultury – kulturní program k 30. výročí Klubu slovenské kultury		30 000
	Program aktivit volného času Klubu slovenské kultury pro děti a mládež v Domě národnostních menšin a v prostorách KSK		50 000
	Program klubu v DNM pro děti a mládež – představení slovenské menšiny, jazyka, kultury. Dále klubové programy pro seniory a bezplatnou právní poradnu v otázkách bytové problematiky		35 874
Asociace Etnica	MFF Praha – srdce národů 2007		120 000
	Dokumentace etnické hudby na MFF Praha – srdce národů		30 000
FS Šarvanci	Podpora celoroční činnosti souboru		50 000
FS Limbora	MFF Praha – srdce národů 2007		30 000
Slovensko-český klub	Večery Slovenských dotykov		30 000
	Charta 77 a Slováci		20 000
	Vydání knihy Kamily Kytkové – Kovalové „Mířti sa dívajú“		50 000
Slovenský evangelický sbor a.v. v Praze	60. výročí sboru v Praze		50 000
	Dějiny Slovenského sboru a. v. v Praze		50 000
Slovenský literární klub v ČR	5 roků Slovenského literárního klubu		20 000
	Literární soutěž Jana Kollára		40 000
	Krivoláká prť je ku šťastnu ... vydání knihy Dušana Maloty		40 000
Slovensko-český klub	Slovenské výstavy pro Prahu 1	MČ Praha 1	350 000
	Praha 1 – místo pro dialog kultur		30 000

Projekty podpořené zahraničními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Sk)
Klub slovenské kultury	Umelecká a stavebná realizácia pamätnej dosky s bustou Cypriánovi Majerníkovi	Úřad vlády SR	200 000
Slovenský literární klub v ČR	Vydavatelská činnost	Literárne informačné centrum Bratislava	20 000

Dotace Úřadu pre Slovákov žijúcich v zahraničí

FS PÚČIK	Tanečná dielňa pre malých aj veľkých	35 000
	Slovenské tance a pesničky učíme naše detičky	40 000
	Vyhľadávanie, uchovávanie a rozvíjanie tradičnej ľudovej kultúry slovenského ľudu	58 000
	Sedemdesiat sukien mala - uchovávanie slovenských rodových krojov	160 000
	Medzinárodný festival slovenského folklóru v ČR „Jánošíkov dukát 2007“	150 000
Slovenský evangelický zbor a. v. v Prahe	60. výročie Slovenského evanjelického a.v.cirkevného zboru v Prahe (súbor aktivít k významnému výročiu jeho založenia)	75 000
	Dějiny Slovenského evanjelického a. v. cirkevného zboru v Prahe	80 000
	Oprava havarijného stavu strechy kostola sv. Michala v Jirchářích - 1. etapa	265 000
Asociácia ETNICA	Večer Jaroslava Ševčíka	40 000
	Folklór bez hraníc	20 000
	Technika pre zabezpečenie aktivít	150 000
	Večer Jaroslava Ševčíka	95 000
	Slovenské spievanky I.	135 000
Slovenské združenie LIMBORA	Folklór bez hraníc	50 000
	Vydanie CD nosiča	20 000
	15. výročie detského FS Limborka	50 000
	Slovenská účasť na MFF Praha srdce národov	110 000

	Súťaž v prednese slovenské piesne, poezie a prózy	17 000
	Vianoce s Limborou	25 000
	Vydanie dokumentačného CD nosiča	50 000
	15. výročie detského súboru LIMBORKA	150 000
	Ozvěny domova	305 000
	Súťaž v prednese slovenskej piesne, poezie a prózy	35 000
	Vianoce s Limborou	55 000
Obec Slovákov v Českej republike	Jánošíkov dukát 2007	270 000
	Vybavenie obce Slovákov v ČR technikou pre vzájomnú komunikáciu	100 000
	15. rokov Obce Slovákov v Českej republike	125 000
	Cena Mateja Hrebendu 2007	123 000
	Mesačník KORENE - přílohy	400 000
Spoločnosť Jána Kollára	J. Kollár- Aktualizácia jeho odkazu (cyklus akcií k 155. výročiu úmrtia)	20 000
Slovensko - český klub	Dni slovenskej kultúry po ČR	110 000
	Slovenské salóny (nielen) v Nostickom paláci (České ministerstvo kultúry patrí Slovákom)	95 000
	Slovenská kultúra na kolieskach	150 000
	Dielňa mladých publicistov	50 000
	Slovenské výstavy pre Prahu	450 000
	Komplexný program kultúrnych aktivít Slovákov v ČR	480 000
	Vydanie a prezentácia knihy Mŕtvi sa dívajú	70 000
	Přílohy časopisu Slovenské dotyky	260 000
	Slováci v krajinách V4 a na Ukrajině v rámci projektu Visegrad - Terra Interculturalis	200 000
	Nájomné redakcie časopisu Slovenské dotyky	300 000
Slovenský literárny klub v ČR	5 rokov Slovenského literárneho klubu v ČR	35 000
	Praha - dielňa slovenských spisovateľov	35 000
	Literárna súťaž Jána Kollára	90 000
	Literárny štvrťročník Zrkadlenie / Zrcadlení	162 000
	Slovenský klub mladých	220 000
	Slovenská literatúra v obrazoch	90 000
	Hudobná skupina V3	85 000
	Zabezpečenie základného kancelárského zariadenia	95 000
FS Šarvanci	Nákup krojov	252 000
Klub slovenskej kultúry	Vydávanie príloh časopisu LISTY v roku 2007	150 000
	Slovenské dni v Českej republike. 63. výročie SNP - Parník 2007 (tradičná plavba po Vltave)	172 000
	30. výročie Klubu slovenskej kultúry, najstaršieho a najväčšieho spolku v ČR	330 000
	Prevádzkovanie a vylepšenie internetových stránok KSK a časopisu LISTY v r. 2007	25 000
	Slovensko dnes, z pohľadu najbližšieho suseda. Slovenčina a čeština – jazyky stále blízke. 4. ročník konferencie stredoškolskej mládeže	60 000
	Dokumentačné a muzeálne stredisko slovenskej menšiny v ČR (DOMUS) v roku 2007	50 000
	Vydávanie časopisu LISTY Slovákov a Čechov v roku 2007	100 000

Dalšími finančnými zdrojmi *Klubu slovenskej kultúry* boli dary a finanční prostriedky za reklamu projektů KSK (*Slovenské dni v České republice*, 63. výročí SNP- *Parník 2007* a 30. výročí vzniku KSK). Kromě toho také prostředky za inzerci v časopisu *LISTY Slovákov a Čechov*.

7. Co pro Vaší národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Zastoupení slovenské menšiny v Radě je důležité jako informační zdroj, koordinační a iniciativní orgán, i když jeho závěry nejsou dostatečně respektovány. Příkladem je marné úsilí o navýšení závazných ukazovatelů státního rozpočtu. Slovenská menšina měla v roce 2007 v Radě tři zástupce – PhDr. Radovana Čaploviče, PhMr. et PhDr. Štefana

Medzihorského a Mgr. Vladimíra Skalského (první měsíce místopředsedu Rady). Je důležité, že se prostřednictvím Rady může menšina podílet na řešení věcí, které se jí týkají.

KSK: Pro slovenskou komunitu má zastoupení v Radě nesmírně důležitý význam, protože prostřednictvím svých zástupců může přímo ovlivňovat dění a problematiku národnostní politiky České republiky. Slovenská menšina je nadále rozdělena na dvě části (viz otázky 5 a 8). Pro slovenské spolky setkávající se ve *Fóru slovenských aktivit* je zastoupení v Radě důležité také proto, že prostřednictvím svého jednoho zástupce získáváme důležité informace o projednávaných otázkách týkajících se zásadních dokumentů národnostních menšin v ČR. Dále jsme informováni o činnosti různých komisí, o vypisování a výsledcích projektů určených pro národnostní menšiny, o možnostech spolupráce s různými organizacemi, atd.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

SČK: za pozitivum je potřeba jistě považovat velkou angažovanost některých zástupců slovenské menšiny v otázkách, kterými se Rada zabývala. A to například i při komunikaci s resorty a parlamentem, zvláště v otázkách státního rozpočtu a realizace grantových programů, nebo mezinárodních projektů typu *Visegrad – Terra Interculturalis*. Jako negativum nutno jednoznačně hodnotit občasnou nemožnost zaujmout společné, konsenzuální stanovisko za slovenskou menšinu.

KSK: Hodnotit dosavadní práci zástupců v Radě je složitý problém, vzhledem k nadále uplatňovanému rozdělení slovenských spolků a jejich zástupců na dva tábory - zástupce *FOSA* (od roku 2004 jeden člen) a zástupci *Slovenského fóra* (dva členové od roku 2004).

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada vlády pro národnostní menšiny prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

SČK: Rada by se měla podle názoru zástupců menšiny zabývat i dlouhodobější koncepcí politiky vůči národnostním menšinám – koncepce by mohla mít horizont 5 nebo 10 let. Zde lze zmínit pozitivní příklad *Koncepce Státní politiky starostlivosti o Slováky žijící v zahraničí do roku 2015*, která se aktuálně připravuje na Slovensku, i když pochopitelně nejde o přímou paralelu. Tématem dne je dále i bilaterální spolupráce v oblasti vzájemné podpory národnostních menšin. Zástupci menšiny mají výrazné signály, že v případě slovenské menšiny v ČR má SR velký zájem o podobnou spolupráci podle vzoru již fungujících smíšených komisí maďarsko-slovenské a slovensko-ukrajinské. Podobnou spolupráci chce slovenská menšina iniciovat směrem k Ministerstvu zahraničních věcí ČR, česká minorita na Slovensku směrem ke stejnému resortu v SR. Rada by měla usilovat o získání větší váhy a efektivněji se snažit prosadit svá usnesení, zvláště v oblasti přípravy státního rozpočtu. Měla by rovněž přispět k lepší obeznámenosti žadatelů s grantovými programy a k precizaci procesu jejich administrace. Měla by dále snažit, aby aplikace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků přinesla ještě víc reálných výsledků. V porovnání s pokroky v ochraně polštiny, slovenštině její aplikace nepřinesla mnoho nových pozitiv. Možnost reálného pokroku vidíme například v oblasti předškolního vzdělávání, či v oblasti médií, zejména elektronických.

KSK: Rada by měla klást ještě větší důraz na spolupráci různých národnostních menšin mezi sebou v různých kulturních programech. Menšiny by měly navzájem poznávat bohatost svých kultur i jazyka. Měla by být striktněji stanovena pravidla na podporu programů národnostních menšin – přispívat více na autentické programy, které vznikají v prostředí menšin v ČR, a ne na dovoz kultury z mateřské země, kdy menšina v tom případě plní roli agentury. Slovenská minorita dále očekává podstatné rozšíření znění slovenského jazyka v massmédiích, ve školách i v regionech a pod.

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Srbské sdružení sv. Sáva sdružuje příslušníky srbské menšiny na území celé republiky. Pomáhá udržení národnostní identity srbské menšiny v ČR a prezentuje její kulturu a tradici majoritní společnosti. Pečuje o jazyk a tradici Srbů zde žijících. Sdružení i v roce 2007 mělo rozsáhlou, bohatou a kvalitní kulturní a osvětovou činnost. Pět let působení přineslo zkušenosti s organizováním menšiny a jejího kulturního a společenského života. Počet členů a příznivců sdružení se rozšířil a do jeho práce se zapojilo více nových členů, jež svými nápady a aktivitou přispívají k tomu, aby stále více vcházelo do povědomí většinové společnosti.

Sdružení je financováno z členských příspěvků a osobních darů svých členů. Rovněž se zúčastňuje grantových výběrových řízení s projekty, které pak realizuje během roku.

2. Uved'te stručný přehled jejich aktivit.

Oslava církevních a zároveň státních svátků (Vánoce, Velikonoce) a především oslava státního svátku Sv. Sávy, který oslavujeme jako patrona svého sdružení (27. ledna).

V minulém roce jsme potřeťi organizovali *Dny srbské kultury v Praze*. Je to různorodá kulturní akce, která probíhá během jednoho měsíce, poslední se konaly v listopadu 2007. Zahájil je ředitel Ústavu romanologických studií Univerzity Konstantina Filozofa v Nitře Jaroslav Balvín. Trvaly od 12. listopadu do 9. prosince 2007 a konaly se v Domě národnostních menšin v Praze. V rámci Dnů proběhla výstava *Srbská architektura III. Milénia*, kterou zahájil Oleg Haman, předseda *Obce architektů ČR*, pak proběhla mobilní výstava nejnovější srbské knižní produkce a část Dnů byla věnována filmům. Byly promítány celovečerní filmové novinky. V rámci kulturní akce se konala i oslava třetího výročí vycházení časopisu v srbsčině *Srpska reč*. Na programu byl i koncert kytaristy Boro Prelíce. Dny srbské kultury jsme realizovali zcela z vlastních finančních zdrojů.

V měsíci říjnu jsme v Praze přivítali skupinu sedmi profesorů Architektonické fakulty v Bělehradě – světoznámých architektů – Branislava Mitroviće, Spasoje Kruniće, Gorana Vojvodiće, Zorana Lazoviće, Dejana Milovanoviće, Aleksandra Videnoviće a Aleksandra Bobiće. Byly realizovány přednášky čtyř profesorů: o architektu Nikolu Dobrovićovi, který realizoval v Praze několik objektů v období mezi dvěma světovými válkami, přednášel s videoprojekcí Spasoje Krunić, o Městě naděje a budoucnosti přednášel Zoran Lazović, o tradiční srbské rurální architektuře přednášel Aleksandar Videnović a o krajinné architektuře Aleksandar Bobić. Všechny přednášky byly doprovázeny videoprojekcí a byl pořizován i konsektivní překlad do češtiny. Přednášky byly uskutečněny 4. a 5. října 2007 v Domě národnostních menšin. *Srbské sdružení sv. Sáva* organizovalo půldenní návštěvu Millerovy vily v Praze a rovněž čtyři klubová setkání pro členy Sdružení se srbskými architekty.

Jednou z hlavních aktivit *Srbského sdružení sv. Sáva* je vydávání časopisu *Srpska reč*, který je důležitou vazbou mezi členy a propojením uvnitř sdružení. V minulém roce jsme vydali jubilejní 15. číslo (časopis vychází šestkrát do roka). V čísle 14 jsme vydali rozsáhlou historickou přílohu o Kosovu a Metohii v češtině a v čísle 15 obrázkovou přílohu s krátkými básničkami *Moje azbuka* pro nejmladší příslušníky menšiny.

⁴⁵⁾ Text zpracovala členka Rady, Karin Kubešová.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

Srbské sdružení sv. Sáva, které má sídlo v Praze, spolupracuje s orgány veřejné správy v Hl. m. Praze a MČ Prahy 2 a Prahy 4. Rovněž má svého zástupce v komisích Ministerstva kultury a Radě. Spolupráce je na obvyklé úrovni.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami je od začátku existence našeho sdružení vynikající. Pochopitelně, že jsou nám nejbližší menšiny, s kterými nás pojí oslavování společných církevních svátků (bulharská, ruská, řecká), ale také se zapojujeme do oslav ostatních národnostních menšin (slovenská, polská, romská atd.). Teď, když národnostní menšiny dostaly společný prostor v Domě národnostních menšin v Praze, komunikace a vzájemná spolupráce je na vysoké úrovni, ale mohla by být, a jsme přesvědčeni, že i bude, ještě bližší a podstatnější – jakmile se vyřeší nová podoba fungování Domu.

5. Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?

V životě srbské menšiny organizované v Srbském sdružení sv. Sáva se naskytuje potřeba organizovat nejmladší generaci, děti a mládež. Proto se sdružení rozhodlo v roce 2008 začít s vydáváním přílohy časopisu *Srpska reč* pro děti s názvem *Konvalinka*. Rovněž je pro nejmenší cítit potřeba organizovat kreativní dílnu a hračkárnu, kde se děti budou kromě hry a zábavy učit kreslit a recitovat písničky v srbštině a v češtině.

I pro starší příslušníky menšiny, nejen členy sdružení je zapotřebí připravit kurs češtiny, jak mluvené, tak i psané. Dále seznamovat je s právy a povinnostmi, které jim skýtá žití v ČR.

6. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Srbské sdružení sv. Sáva	Časopis <i>Srpska reč</i>	Ministerstvo kultury	815 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Srbské sdružení sv. Sáva	Srbský klub	Magistrát hl. m. Prahy	40 000

7. Co pro Vaší národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

Rozumí se, že Rada je místo, kde v nejvyšší instanci můžeme působit na realizaci práv a povinností své menšiny. Zdá se, že by jednání Rady měla probíhat frekventovaněji, aby efekty její práce byly větší. Také míníme, že by byl mnohem zodpovědnější přístup členů z řad národnostních menšin, kdyby dostávali symbolickou odměnu za svoji práci.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

Zástupci se snažili kladně přispět k vyřešení nastolených otázek v Radě.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

Zviditelnění jednotlivých menšin (úspěchů, snah a přání) a významných tvůrčích osobností, které majoritní společnosti mají co říci o samotné menšině a jejím životě. Ve veřejných sdělovacích prostředcích více mluvit o národnostních menšinách. Rada by mohla úpravou podmínek programů k přidělení grantů více podporovat spolupráci s mateřskou zemí, jež je pro život menšiny jedním ze základních zdrojů původní tradiční kultury a jazyka.

UKRAJINSKÁ MENŠINA ⁴⁶⁾

1. Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).

Ukrajinskou menšinu reprezentují čtyři základní organizace - občanská sdružení: *Ukrajinská iniciativa v ČR* (dále UIČR), *Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny* (dále SUPU), *Sdružení Ukrajinek v České republice* (dále SU ČR) a *RUTA*.

Organizace koordinují svůj celoroční program, spolupracují s ostatními menšinovými organizacemi a též s majoritou. Činnost organizací vychází ze zájmů jejich členů, proto je velmi pestrá. Zahrnuje kulturní programy zaměřené pro všechny věkové kategorie, klubovou činnost, akce *Pěveckého sboru sv. Vladimíra* a kapely *Ignis*, zpracovávání archiválií, péči o hroby, organizování přednášek, besed, promítání filmů, pořádání výstav, humanitární pomoc, vydávání dvou časopisů, akce zaměřené na integraci cizinců, česko-ukrajinské vztahy, poznávací exkurze a další. Organizace působí celorepublikově, i když největší část programů je uskutečňována v Praze. Činnost organizací je podporována celostátními, krajskými a městskými granty.

Kromě těchto sdružení působí v ČR další organizace, zpestřující aktivity menšiny v oblasti kulturní a sportovní. Nejstarší registrovanou organizací je *Fórum Ukrajinců*, které se věnuje sportovním aktivitám – fotbalu, mladší je *Dzherelo* – svoji činnost zaměřuje na vystoupení tanečního souboru. Jejich členská základna je z větší části tvořena tzv. novou ukrajinskou emigrací, tj. Ukrajinci - cizinci, proto se v této zprávě neuvádí jejich podrobnější činnost.

Nejvýznamnějším příkladem vzájemné spolupráce všech organizací v roce 2007 je celorepublikový projekt *Dny ukrajinské kultury a Uctění 75. výročí umělého hladomoru na Ukrajině*. Menšina se v listopadu 2007 obrátila na Poslaneckou sněmovnu, která reagovala 30. listopadu Usnesením Poslanecké sněmovny u příležitosti 75. výročí hladomoru na Ukrajině.⁴⁷⁾

⁴⁶⁾ Text zpracovala Olga Mandová, členka Rady.

⁴⁷⁾ „Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vědoma si demokratických principů, na kterých je založena Česká republika, a nezapomínajíc na období dvou totalit, jimiž prošel český národ, u příležitosti 75. výročí hladomoru na Ukrajině v letech 1932 až 1933 s hlubokým zármutkem uctívá památku obětí hladomoru na Ukrajině, který byl v letech 1932 až 1933 zřudným totalitním režimem záměrně vyvolán, aby zlomil odpor ukrajinského lidu k násilné kolektivizaci a zdeptal jeho národní sebevědomí; vyjadřuje jménem českého národa hlubokou soustrast příbuzným a blízkým miliónů lidí, již se stali obětí hladomoru, který úmyslně a cíleně vyvolal zločinný stalinský režim; vyjadřuje svoji odhodlanost přispívat k prosazování mezinárodních principů, které by zabránily tomu, aby se v budoucnu mohla podobná tragédie kdekoliv na světě opakovat.“

2. Uved'te stručný přehled jejich aktivit.

o Ukrajinská iniciativa v ČR (UIČR)

Podílí se spolu s dalšími ukrajinskými organizacemi na pozitivní prezentaci ukrajinské národnostní menšiny v ČR. UIČR zajišťuje společenský, kulturní a osvětový život Ukrajinců v ČR, vydává časopis pro Ukrajince v ČR - *Porohy*. V roce 2007 bylo zvláštní číslo věnováno 75. výročí umělého hladomoru na Ukrajině v letech 1932-33. UIČR provozuje česko-ukrajinské stránky www.ukrajinci.cz a zajišťuje pomoc při integraci nových občanů ČR ukrajinské národnosti do majoritní společnosti. K nejvýznamnějším patří:

Ukrajinský klub

Cílem projektu je zajistit příslušníkům ukrajinské národnosti, žijícím na území ČR, celoroční klubový život. V klubu se pravidelně scházejí ukrajinské děti s rodiči, hudebníci, ukrajinisté, studenti, představitelé Velvyslanectví Ukrajiny v ČR, členové ukrajinského dramatického kroužku *Džerelo*, členové sboru *Rodyna*. Svá setkání zde organizují sdružení Ukrajinek v ČR, představitelé regionálních organizací UIČR a jiných občanských sdružení. Svou popularitu si získalo také promítání ukrajinských filmů (k dispozici je již přes 30 hraných i dokumentárních filmů). Aktuality z Ukrajiny mohli návštěvníci klubu shlédnout i díky satelitnímu vysílání (instalováno díky sponzorům). Byl vytvořen čtenářský klub, který čerpá z několika stovek ukrajinských knih, dále pak z ukrajinského periodického tisku z Německa, Velké Británie, Polska, Slovenska a Ukrajiny. V klubu se pravidelně konaly zkoušky ukrajinské kapely *Ignis* z Prahy, vernisáže ukrajinských malířů, výstavy fotografií i menší koncerty, přednášky a diskuse.

Ukrajinský dětský klub - Smoloskyp

Projekt je určen především ukrajinským dětem trvale žijícím na území ČR. Součástí aktivit klubu je i cyklus pro děti českých ZŠ nazvaný Děti-dětem. V tomto programu byly zábavnou formou výuky české děti školního věku seznamovány s historií, geografii, reáliemi a kulturou Ukrajiny, v neposlední řadě i se zvyky a zájmy jejich ukrajinských vrstevníků.

Ivan Franko

V 80. a 90. letech 19. století se stal reprezentantem ukrajinské literatury v české společnosti význačný prozaik Ivan Franko. Známa je např. jeho studie *Něco o Rukopisu královédvorském*. Ivanu Frankovi se v posledních letech v Praze nedostávalo takového uznání či zájmu, jako například Tarasu Ševčenkovi. Přesto si Ivan Franko, tzv. titán práce, jehož tvorba dosahuje 80 svazků, tohoto ocenění plně zaslouhuje. Zájem o Ukrajinu ožil v Praze počátkem 19. století v době národního obrození. O Ukrajině a Frankovi psali Jungmann i Palacký, kriticky se vyjádřil k tehdejší neutěšené politické situaci na Ukrajině i Karel Havlíček Borovský. V roce 1891 se Franko nesmazatelně zapsal do historie Prahy svým vystoupením na Žofíně (Slovanském ostrově), kde je nyní umístěna jeho pamětní deska. Toto místo považuje organizátor vzpomínky (UIČR) za důstojné i pro uctění památky jubilanta.

Dny ukrajinské kultury

Tento projekt s finanční podporou Ministerstva kultury si pravidelně klade za cíl především přibližovat majoritnímu obyvatelstvu tradice, současný kulturní život, hudební, literární a výtvarnou tvorbu Ukrajinců žijících v České republice. Tradice *Dnů ukrajinské kultury* v ČR sahá do roku 1996, kdy UIČR zorganizovala první akci tohoto druhu v ČR. Především díky podpoře resortu kultury se v roce 2007 podařilo organizátorovi v bohatém týdenním programu zapojit všechny aktivní ukrajinské organizace a spolky v ČR (UIČR, SUPU, SUPU Ostrava, Sdružení Ukrajinek v ČR, Forum Ukrajinců v ČR, *Dzvony nadiji* v Chomutově, *Ukrajinská Svitlicja* Teplice, *Džerelo*, *Rodyna*) a vytvořit tak synchronní plán aktivit, které se uskutečnily v Praze, Plzni, Chomutově, Ostravě a v jiných městech ČR.

o *Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny (SUPU)*

Udržuje kulturní tradice národnostní menšiny. Především organizuje koncerty, přednášky, výstavy, promítání dokumentů, působí osvětově i v řadách české veřejnosti, udržuje hroby významných osobností, spravuje mohyly obětím komunismu na Olšanech, kde jsou slouženy pravidelně zádušní mše při významných výročích - důležitých pro ukrajinskou menšinu. Organizuje vzpomínkové večery, zdůrazňuje česko-ukrajinskou vzájemnost, je otevřeno i jiným národnostem, se kterými rovněž spolupracuje.

Pěvecký sbor sv. Vladimíra

V rámci SUPU aktivně působí pěvecký sbor sv. Vladimíra. Koncerty sboru se staly nosným programem i pro spolkovou činnost organizace. Sbor vystupuje průměrně třikrát měsíčně. Činnost sboru je podporována granty Ministerstva kultury a Magistrátu hl. m. Prahy. Pražský program se soustřeďuje na pravidelné vystupování sboru v řeckokatolickém katedrálním chrámu sv. Klimenta, na organizování programů pro děti, na koncerty ve spolupráci s ostatními organizacemi. K tradičním koncertům patří koncert koled a šedrivek, koncert k uctění památky ukrajinského básníka a národního buditele Tarase Ševčenka. V roce 2007 byla věnována pozornost 75. výročí umělého hladomoru na Ukrajině v letech 1932-33 vzpomínkovým aktem a zádušní mší za oběti této tragedie.

SUPU a mládež

SUPU věnuje svoji činnost také dětem a dospívající mládeži, spolupracuje s Gymnáziem Na Vítězné pláni: pro studenty organizuje historické přednášky, koncerty i historické exkurse na Ukrajinu s různým zaměřením. V roce 2007 byla exkurse věnována světovým válkám (Zborov, Kyjev, Zakarpatská Ukrajina). Gymnazisté ve spolupráci se SUPU a s organizací Bodaj předávají v rámci zmíněné exkurse humanitární pomoc pro postižené děti v dětském domově ve Vilšanech (nedaleko Kolčavy). Studenti gymnázia se podílí také na programu pro ukrajinské děti žijící v ČR. Organizují pro ně některé poznávací exkurse se zdůrazněním česko-ukrajinských vztahů.

SUPU spolupracuje s ostatními ukrajinskými organizacemi. Nejvýznamnějším příkladem této spolupráce je aktivní účast (tj. vystoupení sboru sv. Vladimíra) v rámci projektu *Dny ukrajinské kultury v ČR* (organizuje UIČR)

o *Sdružení Ukrajinek v České republice (SUČR)*

Zaměřuje činnost především na programy organizované ve spolupráci s ostatními ukrajinskými organizacemi (SUPU a UIČR, RUTA). K nejvýznamnějším akcím SUČR patří koncert věnovaný Dni matek, jenž probíhá v měsíci květnu. Tato akce má tradičně značný ohlas. K tradičním programům patří rovněž novoroční koncert a koncert k uctění památky T. Ševčenka (ve spolupráci s SUPU). Ve spolupráci s UIČR se účastnilo Dnů ukrajinské kultury v ČR.

SUČR uskutečnilo dvě exkurse po stopách meziválečné ukrajinské emigrace do Poděbrad, kde v období ČSR působila *Ukrajinská hospodářská akademie*. Ve spolupráci se Slovanskou knihovnou v Praze a s organizací RUTA se podílelo na uspořádání konference ke 130. výročí narození Dmytra Antonovyče, prvního ředitele Muzea osvobozenického boje Ukrajiny v Praze.

K dalším akcím patřilo uctění památky 1. ukrajinského prezidenta Mychajla Hrušovského, které bylo spojeno se společenským setkáním členů organizace.

K 75. výročí umělého hladomoru na Ukrajině zorganizovalo panychidu - zádušní liturgii u memoriálu *Obětím komunismu* (ve vlastnictví SUPU) na Olšanských hřbitovech v Praze.

o Sdružení RUTA

V roce 2007 toto občanské sdružení pokračovalo v realizaci své hlavní činnosti spojené se zachováním kulturních hodnot, jazyka a identity osob ukrajinského původu, a to především prostřednictvím vydávání měsíčníku pro Ukrajince *Ukrajinský žurnál*. V roce 2007 vyšlo 11 celobarevných čísel časopisu, jehož náklad byl zvýšen z 1000 kusů na 1 500 kusů a počet stran z 44 na 64. Únorové číslo časopisu bylo doplněno přílohou - informačním bulletinem zaměřeným na integraci Ukrajinců v ČR, a to v nákladu 10 000 kusů. Tato brožura byla vydána ve spolupráci s IOM (Mezinárodní organizací pro migraci), Českou katolickou charitou, Ministerstvem práce a sociálních věcí, Cizineckou policií ČR a Konzulárním oddělením Ukrajiny a byla distribuována bezplatně. V rámci programu Integrace cizinců bylo vydáno zvláštní číslo *Ukrajinského žurnálu - 2007* v českém jazyce. V prvním pololetí roku 2007 byly otevřeny i webové stránky časopisu - www.ukrzurnal.eu s cílem zvýšit informovanost o časopise a také jej zpřístupnit pro širší čtenářskou veřejnost. Tyto stránky mají také svou českou mutaci.

V rámci programu Podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v ČR byl realizován v roce 2007 projekt *Studium přítomnosti ukrajinské národnostní menšiny na území České republiky a dokumentace ukrajiniky v českých a moravských archivech*. Výsledkem zpracování archiválií je digitalizace sbírky Floriana Zapletala, která se zabývá Zakarpatskou Ukrajinou.

Sdružení bylo spolu se SUČR spoluorganizátorem mezinárodní konference věnované 130. výročí narození Dmytra Antonovyče, prvního ředitele *Muzea osvobozenického boje Ukrajiny* v Praze.

Ve spolupráci s IOM v roce 2007 RUTA spolupracovala na aktualizaci webových stránek pro cizince: www.domavcr.cz. V současnosti mají stránky šest jazykových verzí.

Tématu umělého hladomoru na Ukrajině v letech 1932-33 bylo věnováno rozšířené číslo *Ukrajinského žurnálu*.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech a ostatními menšinami?

Příkladem dobré spolupráce s orgány veřejné správy v regionech je podpora činnosti pobočky UIČR – *Dzvony nadiji* v Chomutově.

Příkladem vzájemné spolupráce v regionech je RO SUPU v Ostravě a Ústí nad Labem. RO SUPU Ostrava organizuje vlastní programy k tradičním významným výročím v bulhárském klubu v Ostravě, spolupracuje s polskou národnostní menšinou, vydává svůj bulletin *Ostravská prosvita*. Ten je vydáván především pro Moravskoslezský kraj a informuje o spolkovém životě, o významných aktuálních událostech na Ukrajině, nechybí stránka anekdot a rad pro dobré hospodyňky.

RO Ústí nad Labem organizuje program ve spolupráci s pražským sborem sv. Vladimíra a řeckokatolickou farností Jednou z významných společenských akcí je *Svatojosefská pouť* v Ústí nad Labem - Předlicích, jež si získala své publikum i v řadách místní romské komunity. Akce sboru byly soustředěny i do dalších měst (Plzeň, Příbram) opět ve spolupráci s řeckokatolickou církví.

Velkým přínosem pro všechny organizace je zahájení činnosti Domu národnostních menšin v Praze. Řada akcí se uskutečnila v jeho společenském sále či kavárně. Víceúčelově jsou využívány i prostory kanceláří. Proběhla zde pracovní i společenská setkání, zkoušky hudebních těles atd.

Největším problémem všech organizací je grantový systém. Každá organizace je závislá na státní, krajské či městské finanční podpoře, neboť naše akce nemají komerční charakter. Rozhodnutí o přidělení finanční částky pro jednotlivé projekty jsou sdělovány obvykle ve 2.

čtvrtletí kalendářního roku a teprve následně během dalších 2-3 měsíců je tato finanční podpora rozesílána jednotlivým organizacím. Naše programy však začínají již v měsíci lednu a předsedové či místopředsedové jsou tak nuceni programy platit ze svých osobních finančních zdrojů, aniž by věděli, zda program bude dotací podpořen.

4. Uveďte přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Pěvecký sbor sv. Vladimíra	Ministerstvo kultury	60 000
	Spolkové aktivity SUPU		25 000
	SUPU a regiony		40 000
RUTA	Studium přítomnosti ukrajinské národnostní menšiny na území ČR		58 000
	časopis Ukrajinský žurnál		1 846 000
	Speciální vydání Ukrajinský žurnál - téma 2007		100 000
Ukrajinská iniciativa v ČR	Dny ukrajinské kultury v ČR 2007		160 000
	Ukrajinský klub		250 000
	časopis Porohy		525 000
	Ukrajinský dětský klub - Smoloskyp	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	250 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Vydávání almanachu <i>Ostravska prosvita</i>	Magistrát města Ostrava	20 000
	Pěvecký sbor sv. Vladimíra	Magistrát hl. m. Prahy	40 000
Sdružení Ukrajinek v ČR	Provozní náklady organizace.		30 000
Ukrajinská iniciativa v ČR	MFF Praha srdce národů 2007		30 000
	Podpora činnosti klubu dětí a mládeže sdružení		20 000
	Zajištění provozu kanceláří v DNM		36 858
Ukrajinská iniciativa v ČR, regionální organizace Zvony naděje	Dny ukrajinské kultury v České republice	Ústecký kraj	60 000

Na další otázku zástupkyně menšiny neodpověděla.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA ⁴⁸⁾

Viz Zpráva za rok 2006.

1. Uveďte přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dárce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
občanské sdružení Bejt Simcha	Vydávání časopisu Maskil	Ministerstvo kultury	465 000
Židovská obec v Praze	Judaismus a holocaust v kinematografii		7 000

⁴⁸⁾ Text zpracoval sekretariát Rady.

Přílohy

Projekt Příprava a pilotní ověření metod sociolingvistického výzkumu situace romštiny na území ČR

Předkládající organizace	Univerzita Karlova v Praze (Filozofická fakulta)
Řešitel projektu	Ústav jižní a centrální Asie, 7 pracovníků Semináře romistiky a odborně proškolený tým tazatelů vybraných studentů romistiky, členové místních romských komunit, externí spolupracovník Semináře romistiky
Celkové náklady projektu	576 390,- Kč
Celková výše dotace	500 590,- Kč
Trvání projektu	2007 - 2008

PŘEHLED O ÚHRADÁCH PLATEB

<i>účel použití</i>	<i>částka v Kč</i>
Reproduktory - 2 12200/00/REPRO SP-HF1250X, GENIUS, dřevěné	918,70
DVD	3 880,00
mini disk, CD, DVD, krabice	5 025,00
Notebook - 1 26150/00/HP 6710b T7250/Mironet	26 422,80
energie	9 651,50
cestovné Třinec	8 376,50
cestovné Třinec	8 276,50
cestovné Rokycany	1 774,00
doprava DVD	107,00
mzdy	66 000,00
OON	346 200,00
mzdy - zdravotní pojištění	5 940,00
mzdy - sociální pojištění	17 160,00
mzdy - tvorba sociálního fondu	858,00
celkem	500 590,00

KLÍČOVÉ AKTIVITY

- o Aktivita 1 – Adaptace stávajících sociolingvistických metod vzhledem k předmětu a hlavním cílům výzkumu a k situaci v České republice

Konzultace probíhaly na půdě Ústavu lingvistiky a ugrofinistiky Filosofické fakulty UK na základě studia doporučených sociolingvistických textů, přičemž hlavními zdroji inspirace z oblasti praktického výzkumu byl výzkum jazykové situace na Těšínsku a výzkum jazykové vitality romštiny mezi Romy v rakouském Burgenlandu. K metodologickým debatám byli přizváni i současní postgraduální studenti Ústavu lingvistiky a ugrofinistiky s vlastními zkušenostmi ze sociolingvistických výzkumů v různých jazykových oblastech. Na základě těchto konzultací byl vypracován a průběžně finalizován sociolingvistický dotazník, jako hlavní nástroj kvantitativní části výzkumu.

Konzultace posloužily také k vyjasnění dalších bodů výzkumné metody pilotáže a sestavení dalších materiálů (strukturovaná zpráva z výzkumu, záznamové archy, terénní deník), které

měli výzkumníci k dispozici. Potvrdily správnost zvoleného přístupu k výzkumu jako k tzv. výzkumu *Mixed Approach*, který nabízí možnost triangulace získaných dat, přičemž klade důraz na nutnost získávat v terénu tzv. tvrdá i měkká data, a tedy i maximum informací detailně doplňujících nahrávané i nenahrávané komunikační situace, a závěrečnou interpretaci dat pak založit na vzájemné konfrontaci informací získaných různými výzkumnými metodami (nezúčastněné pozorování, položené rozhovory, standardizovaný dotazník).

o Aktivita 2 – Stanovení hlavních faktorů, které vstoupí do plánovaného výzkumu

Na základě dosavadních zkušeností s používáním romštiny a předchozích terénních zjištění pracovníků Semináře romistiky byly definovány a podrobněji rozpracovány základní okruhy výzkumu (kompetence, užívání romštiny, jazykové postoje včetně představ o budoucnosti romštiny), a souhrn potencionálních faktorů, o kterých tým na základě zkušeností s tématem předpokládá, že mají vliv na aktuální postavení romštiny v různých místních romských komunitách (věk, generace imigrantů, původ, subetnická skupina, jazykové prostředí a kompetence, mateřský jazyk, stupeň integrace, stupeň angažovanosti v romském hnutí, hustota rodinné sítě v místě, smíšená manželství). S ohledem na takto strukturovaný přístup k tématu byly doplněny další materiály pro výzkumníky (témata vstupních polostandardizovaných rozhovorů, struktura zprávy z výzkumu včetně podrobných informací o lokalitě, respondentech a realizovaných nahrávkách, terénní denník, dotazník pro sociolingvistické šetření).

o Aktivita 3 – Výběr vhodných lokalit a kritérií pro výběr respondentů

Prvním krokem k výběru lokalit pro pilotáž bylo shrnutí dosavadních kontaktů Semináře romistiky v obcích ČR s přihlédnutím k situaci romských komunit v daném místě. Charakteristika obce vzhledem k situaci místních Romů zahrnovala kromě obecných faktorů (velikost obce, velikost a homogenita romského osídlení, subetnické členění, míra integrovanosti, míra jazykové asimilace), i další faktory potencionálně důležité pro situaci romštiny v dané lokalitě (stáří romského osídlení, subetnická, rodinná a migrační diverzifikovanost, vzájemné vztahy jednotlivých romských komunit v obci, atd.) Při konečném výběru hrála roli jak vysoká tak nízká míra daných faktorů. Dalším sledovaným kritériem byla existence předchozích kontaktů výzkumníka v dané obci, přičemž záměrem bylo ověřit problémy při práci v neznámém i známém terénu.

Základním výchozím bodem pro stanovení metodiky je faktická neexistence spolehlivých sociologických dat, na jejichž základě by bylo možné stanovit statisticky relevantní vzorek respondentů. Jako nevhodná vzhledem k situaci v terénu se také jeví metoda náhodného výběru. Vzhledem k záměru výzkumného projektu, jehož cílem je rozkrýt základní faktory, které situaci, používání a vitalitu romštiny v současné době ovlivňují, vyplynula jako nejvhodnější kombinace metody snowballu (první, kontaktní týden) a řízeného výběru (respondentů pro podrobný sociolingvistický dotazník v druhém týdnu pobytu v terénu).

o Aktivita 4 – Ověření pilotního dotazníku a vyhodnocení pilotního výzkumu

Všechny sestavené materiály (včetně sociolingvistického dotazníku) byly ověřeny během pilotního výzkumu a následné analýzy získaných dat. Vyhodnocování pilotního výzkumu (včetně zvolených metod, nástrojů a organizace výzkumu) probíhalo v návaznosti na ukončení jednotlivých výzkumných fází na základě konzultací s výzkumníky (individuální i skupinové) a zapojenými odbornými spolupracovníky z oblasti sociologie.

o Aktivita 5 – Vypracování finální struktury otázek pro polostandardizovaný rozhovor

Základním výchozím bodem výzkumu byla určena prvotní dobrá orientace výzkumníka v terénu, ke které mělo dojít během prvního týdne pobytu. Cílem bylo utvořit si dobrou představu o charakteru, rozložení a historii romského osídlení a vztazích mezi různými skupinami Romů v dané obci a zároveň získat základní vstupní informace o zkontaktovaných respondentech, důležité pro analýzu dat získaných během následujícího pobytu (sociolingvistický výzkum, dotazníkové šetření, řízený výběr respondentů). Tématické okruhy polostandardizovaného rozhovoru jako jednoho z hlavních nástrojů prvního výzkumného pobytu byly pro lepší orientaci výzkumníků shrnuty do jednotlivých tématických okruhů.

o Aktivita 6 – Zajištění kvantitativního rozměru výzkumu

Na základě zkušeností a informací získaných v předchozích romistických výzkumech byl definován strukturovaný souhrn faktorů s potencionálním vlivem na situaci romštiny v různých lokalitách a komunitách, na jehož základě vznikl soubor vstupních výzkumných hypotéz. Na základě těchto materiálů byl vypracován předběžný sociolingvistický dotazník, později dále přepracovaný v závislosti na konzultaci s odbornými spolupracovníky projektu z oblastí sociolingvistiky a sociologie. K pilotní verzi standardizovaného dotazníku byl vytvořen i standardizovaný zápisový arch pro zpracování výstupů.

Z předchozích zkušeností s romistickým výzkumem a s ohledem na možnosti praktického využití výsledků prováděného výzkumu vyplynul požadavek vytvořit specifický nástroj pro výzkum kompetencí v romštině pro mladší věkové skupiny (děti školního věku). Vzhledem k relativně snadnému hromadnému oslovení této cílové skupiny skrze školy a místní zájmové/nízkoprahové kluby byla tato skupina nahlížena jako ideální pro rozšíření možností kvantitativní složky výzkumu. Pro výzkum kompetencí této skupiny byl vytvořen specifický nástroj (motivační jazykové hry), jehož pomocí je možné určit míru aktivní i pasivní znalosti romštiny.

o Aktivita 7 – Vybudování sítě tazatelů

K spoluúčasti na pilotním výzkumu byli vyzváni všichni studenti romistiky a několik Romů, kteří s pracovníky Semináře romistiky v různé míře v minulosti spolupracovali.

Do pilotní části výzkumu byli zapojeni vybraní studenti romistiky, dva pracovníci organizačního týmu projektu, 3 romští externí spolupracovníci. S výjimkou dvou romských spolupracovníků všichni tazatelé disponují zkušeností s terénním romistickým výzkumem, jejich minulé i aktuální zkušenost z terénu byla důležitým zdrojem informací při finalizaci metodiky výzkumu.

o Aktivita 8 - Pravidelná setkání vedení týmu a pravidelné průběžné hodnotící schůze

Během celého projektu byly organizovány pravidelné porady vedení týmu, schůzky vedení týmu s odbornými konzultanty i samotnými výzkumníky, zabezpečena interní e-mailová komunikace. Průběžně získávané materiály (včetně zápisů z porad, rozpracovaných materiálů i finálních výstupů) byly vyvěšovány na webové stránce projektu k okomentování, schválení, resp. další analýze. Stránka byla zřízena jako součást budovaných webových stránek romistiky, jejichž redakční systém zajišťuje archivaci publikovaných dat a zároveň strukturovanou možnost přístupu k nim (s ohledem na nutnou ochranu citlivých dat).

METODOLOGIE

o Výběr tazatelů, výzkumné dvojice

Pro pilotní ověření metodiky byli osloveni zejména studenti romistiky, dále pak romští spolupracovníci Semináře romistiky. Základními předpoklady pro výběr výzkumníka byly znalost romštiny, zkušenosti se vstupem do neznámé lokality a s komunikací s Romy.

Z vybraných lidí byly vytvořeny výzkumné dvojice. Důvodem tohoto postupu byl předpoklad, že dvojice si v terénu rozdělí úkoly, ve vzájemné diskusi budou výzkumníci konfrontovat své postřehy a výstupy z výzkumu tak ve výsledku budou bohatší.

Mezi výzkumnými dvojicemi byly tři „etnicky smíšené“ (student romistiky - Nerom s místním Romem - spolupracovníkem Semináře romistiky nebo romským studentem oboru). Zkušenosti z pilotního výzkumu ukázaly, že riziko nedostatečného odstupu lze minimalizovat reflexí v rámci výzkumné dvojice i v rámci konzultací s koordinačním týmem. Klade sice větší nároky na neromského člena týmu, který bude jasně trvat na zastoupení respondentů ze všech romských komunit v místě a případně bude schopen v určitých případech pracovat samostatně, výhody přístupu do terénu skrze domácího výzkumníka a možnosti, které takový vstup nabízí, však jasně možné vzniklé komplikace jasně převyšují.

o Organizace terénního výzkumu

Pilotní výzkum byl rozdělen do dvou oddělených (týdenních) pobytů výzkumných dvojic ve vybrané lokalitě. První výjezd byl zaměřen na zmapování romských komunit v místě a kontaktování respondentů pro následný kvalitativní a kvantitativní výzkum a sledoval zejména mimojazyková témata, která ovšem dle stanovených hypotéz ovlivňují jazykovou situaci romštiny. Druhý výjezd se zaměřil na nahrávání jazykových dotazníků s vybranými respondenty. Po každém z výjezdů byla uspořádána společná a následná individuální setkání výzkumníků ze jednotlivých lokalit s realizačním týmem.

o Výběr lokalit

Vzhledem k potřebě ověřit pilotní výzkum v co nejpestřejším počtu lokalit se realizační tým rozhodl zdvojnásobit plánovaný počet pilotních lokalit ze čtyř na osm, navzdory změnám v distribuci finančních prostředků které si takové rozhodnutí vynutilo. Pro pilotní výzkum bylo vybráno osm lokalit (Česká Lípa, Česká Třebová, Dobruška, Neratovice, Prachatice, Praha-Nusle, Rokycany, Třinec), tedy výhradně města, která však představují lokality různé velikosti a různě složité diverzifikovanosti místních romských komunit - od poměrně jednoduchých lokalit, kde většina místních Romů pochází z několika rodin z jediné migrační vlny (Rokycany, Neratovice), po místa subetnicky (Dobruška, Prachatice) či migračně a sociálně složitější (Česká Lípa, Praha).

Pro další výzkum počítá koordinační tým také s výjezdy do izolovaných komunit – venkovských lokalit a ideálně i takových, kde žije např. pouze jediná romská rodina.

o První výjezd – metody

Všem tazatelům se podařilo bez větších potíží navázat kontakt s Romy v dané lokalitě (včetně těch, kteří do terénu vstupovali bez pomoci romského prostředníka) a v dalších dnech okruh respondentů postupně rozšiřovat s ohledem na zastoupení všech romských komunit v dané obci. Poměrně důležité bylo mít předem jasno v tom, jak popsat respondentům smysl návštěvy.

Všechny výzkumné dvojice zmapovaly základní strukturu romského osídlení v daném místě včetně údajů o stáří osídlení, vztazích mezi jednotlivými komunitami (i obecném rázu vztahů

s majoritou) a přibližnou situaci romštiny v jednotlivých komunitách, tak jak se jevila během první fáze výzkumu. Skupina informantů se v této fázi výzkumu neomezila pouze na členy místních romských komunit (přestože ti tvořili z pochopitelných důvodů její převážnou část), výzkumníci spolupracovali i se zástupci místních institucí a administrativy, u kterých se určitá znalost romských komunit v místě dala předpokládat (romští poradci/poradci pro menšiny, romští pedagogičtí asistenti, vedoucí a pracovníci škol a nízko-prahových klubů pro mládež, zástupci policie, atp.).

Z výsledků následně provedeného výzkumu kompetencí v romštině v menší skupině náhodně vybraných žáků druhého stupně této relativně malé školy pak vyplývá, že 3 z 11 zúčastněných mají v romštině relativně vysokou aktivní kompetenci, zbytek třídy pak různě dobrou pasivní kompetenci.

Jako velmi dobrá se naopak ukázala být spolupráce s romskými pedagogickými asistenty v místech, kde tito působí. Domníváme se, že pro případné budoucí aktivity na podporu romštiny v ČR by se tato skupina osob mohla stát velmi důležitou oporou, a proto se na možnosti navázání dalších kontaktů a spolupráce plánujeme zaměřit i v následujícím výzkumu.

o Výběr respondentů

Výběr respondentů pro dotazníkové šetření proběhl v mezičase mezi prvním a druhým terénním výjezdem na základě odevzdaných výzkumných zpráv z první fáze výzkumu. Výběr konzultovali pracovníci realizačního týmu se samotnými výzkumníky. Takto centralizovaný výběr měl zajistit rovnoměrný vzorek z celé pilotáže. Výsledný vzorek byl ovšem v několika ohledech nedostatečný – nebyly v něm patřičně zahrnuty děti a mládež, dále pak se nepodařilo kontaktovat větší množství lidí, kteří mají v romštině nízkou aktivní kompetenci, ze sumarizace vyplynulo také nízké zastoupení mužů. Malé zastoupení mladších populačních ročníků bylo způsobeno do značné míry tím, že rozhovory se pořizovaly v domácnostech. Hlavní slovo zde tedy měli rodiče, případně prarodiče lidí do 20 let věku.

Nízký poměr mužů ve výsledném vzorku vznikl opomenutím realizačního týmu – výběr respondentů pro sociologický dotazník se řídil především faktory subetnické a rodinné diverzity a jazykové situace, ze základních demografických faktorů pak reflektoval především věk respondentů a stáří romského osídlení v dané lokalitě (vzhledem k těmto faktorům je vzorek relativně dobře strukturován). Jisté vychýlení vzorku také mohl způsobit fakt, že tři z osmi výzkumných týmů tvořily pouze ženy.

o Druhý výjezd - metody

Byl zaměřen na získání srovnatelných sociolingvistických dat od vybraných respondentů. Základním materiálem pro druhý výzkumný týden byl obsáhlý sociolingvistický dotazník a manuál k jazykovým hrám, které ve spolupráci s pedagogickými asistenty uspořádaly některé výzkumné dvojice na místních základních či speciálních školách.

Zatímco jazykové hry se osvědčily jako vhodný prostředek pro získání informací o jazykové kompetenci v romštině u žáků druhého stupně škol, seznam otázek byl na základě evaluace pilotáže podstatně přepracován. Vznikl tak finalizovaný seznam okruhů otázek pro položený rozhovor a zároveň finalizovaný sociolingvistický dotazník. V souvislosti se vzniklým problémem objektivního, srovnatelného stanovení jazykové kompetence respondentů bude soubor základních výzkumných materiálů pro výzkum v roce 2008 rozšířen o kompetenční test.

o Vyhodnocení dat, výstupy

Podkladem pro vyhodnocování dat byly výstupy z obou výjezdů v rámci pilotáže a postřehy shrnuté během diskusí realizačního týmu s výzkumníky. Výzkumníci odevzdávali po každém výjezdu strukturovanou zprávu z výzkumu a terénní deník, z nahrávek rozhovorů vedených na podkladě seznamu otázek pro položený rozhovor a sociolingvistického dotazníku vyplnili pro určené respondenty záznamový arch. V další fázi zpracování výstupů se výzkumníci zaměřili na přepisy nahraných rozhovorů.

Co se týče podkladů pro výstupy, formulář výzkumné zprávy byl vyhodnocen jako příliš strukturovaný, finalizovaná verze bude obsahovat shrnující tabulkovou a volnější narativní část. Záznamové archy byly poté přepracovány s ohledem na finalizaci dotazníku a položeného rozhovoru.

Samotné vyhodnocení dat probíhalo v kvantitativní části ve spolupráci s odbornými spolupracovníky projektu z oboru sociologie. Po vyhotovení matice dat a jejím zpracování ve speciálním programu bylo možné posoudit na daném vzorku základní předpokládané korelace jednotlivých faktorů ve vztahu k užití romštiny.

Pilotní výzkum jasně poukázal na různost situace v jednotlivých lokalitách a sublokalitách, různost faktorů na používání romštiny a jejich vzájemných kombinací a dokonce svým způsobem poukázal i na náhodnost některých zjištění. Z toho jasně vyplynula nutnost dalšího rozšiřování výzkumu do dalších lokalit a především zahušťování výzkumu v daných lokalitách.

Kvalitativní analýza dat proběhla na základě vyhodnocení výzkumných zpráv, terénních deníků a nahrávek v součinnosti realizačního týmu. Díky pilotáži byly podrobněji strukturovány okruhy pro kvalitativní analýzu.

o Zpracování dat

Zpracování získaných dat bude probíhat průběžně standardními metodami analýzy kvantitativních a kvalitativních dat. Závěrečná analýza bude strukturovat poznání jevy záměrně dvěma směry: jednak bude provedena standardní kvantitativní analýza, mapující ukazatele, které jsou kvantifikovatelné, to jest například samotný fakt kompetence v romštině i hrubě odstupňovaná míra této kompetence, užívaný dialekt romštiny, užívání v různých doménách atd., včetně korelace těchto dat s věkem, migrační generací respondentů, život ve vyloučené lokalitě či integrované bydlení a podobně. Nutným doplňkem, nebo spíše nedělitelnou součástí, která někdy sociologická data i problematizuje, bude také kvalitativní analýza, mapující to, „co se do dotazníku nevejde“, tudíž mechanismy komunikace v romštině, jejich vliv na strukturní rozvoj tohoto jazyka, širší rozvedení jazykových postojů Romů (které jsou nutné pro jakoukoli pozdější práci s romštinou) a podrobnější „jazykové obrazy“ vybraných mluvnických komunit.

DÍLČÍ VÝSTUPY PILOTNÍHO VÝZKUMU SITUACE ROMŠTINY

Hlavním cílem projektu bylo vypracovat metodiku vlastního výzkumu pro rok 2008 a tuto metodiku prověřit v pilotáži. Zde uvedené informace zčásti potvrzují hypotézy realizátorů projektu, zčásti ovšem tyto hypotézy korigují a stávají se tak důležitými pro samotný výzkum.

o Jazyková kompetence - Jazyková směna

Data shromážděná v pilotáži relativně potvrzují předpoklad větší jazykové vitality olašského dialektu romštiny oproti dialektům neolašským. Tuto skutečnost doplňuje i zjištění, že obavy z možnosti budoucího zániku romštiny jsou silnější u respondentů z neolašských skupin.

Na druhou stranu lze poukázat na v tomto kontextu poněkud překvapivé zjištění z jedné zkoumané lokality, kde byl zjištěn ústup romštiny z každodenní komunikace také u olašských Romů, respektive u nejmladší generace: 1., 2., a 3. generace imigrantů (1. generace v Č(SS)R usazena v roce 1959) zde běžně mluví olašsky, u 4. generace je romština na ústupu, pasivní znalost ovšem její příslušníci většinou mají.

Jazyková směna je v tomto případě patrně dána malou početností skupiny v místě. Příslušníci mladé generace zde nemají mezi svými vrstevníky dostatečné množství komunikačních partnerů, dalším možným důvodem vycházejícím z téhož faktoru je vysoká míra smíšených párů v místě, ve kterých romština (případně jeden z dialektů u subetnických smíšených párů) upadá.

Důležitým faktorem pro určení vitality romštiny je především frekvence použití romštiny. Výsledky pilotního výzkumu ukazují, že velká část respondentů s vysokou aktivní kompetencí v romštině (pro potřeby zpracování dat z výzkumu označeni jako „mluvčí“, respondenti s relativně nízkou či žádnou pasivní kompetencí nazváni jako „nemluvčí“), romštinu nepoužívají příliš často, mnohdy ani ne tak často, jak by případně mohli.

o Multilingvismus

Velmi výrazným rysem vzorku respondentů je multilingvnost. Všichni respondenti, kteří byli zahrnuti do pilotního vzorku pro dotazníkové šetření (celkem 50 osob), byli bilingvní (romština, čeština/slovenština), poměrně častá byla ovšem i tri- a více lingvnost, výrazná především u starších věkových ročníků. Tato má několik zdrojů. Jedním je původní jazykové prostředí slovenského venkova (znalost slovenštiny, rusínštiny, maďarštiny), druhým jazykové prostředí současné (znalost polštiny, případně místního nářečí „po naszymu“ u některých respondentů z Třince), dalším pak vliv smíšených manželství (převážně polština nebo respondentovi nevlastní romský dialekt). U střední a mladší generace dochází k akvizici dalších jazyků vlivem školy (ruština, respektive angličtina, němčina).

o Znalost jiných romských dialektů

Naprostá většina respondentů si je vědoma dialektní rozrůzněnosti romštiny, v hrubých rysech byla část respondentů schopna i laicky popsat, v čem odlišnost dialektů spočívá. Velká část pilotního vzorku má s komunikací s Romy z jiných subetnických skupin osobní zkušenost. Nadpoloviční většina respondentů také prohlásila, že (alespoň částečně) rozumí dalšímu romskému dialektu.

Olašští Romové zahrnutí do pilotního vzorku zpravidla rozumějí východoslovenskému dialektu romštiny (nicméně v komunikaci s mluvčími tohoto dialektu používají češtinu, alespoň podle dílčích údajů získaných v pilotáži), v českém prostředí většinově mluvčí východoslovenského dialektu rozumí olašskému nářečí v menší míře (co se počtu respondentů i kvality porozumění týče). U východoslovenských Romů je z pilotního vzorku indikovatelný

zájem (zhruba polovina respondentů) o znalost olašského dialektu (stejně tak se ovšem objevuje i přehlíživý postoj ze strany východoslovenských Romů vůči olaštině, což platí i v opačném směru, ze strany olašských Romů).

o Zkušenosti se psanou a čtenou romštinou

Jako poměrně vysoká se v pilotním vzorku ukázala být praktická i čtenářská zkušenost s psaným projevem v romštině. Tento výsledek pilotního výzkumu je příkladem jednoho z výstupů, který relativně radikálně mění vstupní hypotézy a předpoklady výzkumného týmu. Respondenti často využívali romštinu při psaní dopisů a SMS, přičemž zápis romštiny (s jehož standardem patrně nebyli hlouběji obeznámeni) jim většinou nečinil potíže. Co se týče tištěného romského slova, respondenti uváděli různé tituly romských periodik z České i Slovenské republiky, ať už dosud vycházejících (*Romano vod'i*, *Romano nevo l'il*), nebo již zaniklých (*Romano kurko*, *Amaro gendalos*), někteří byli obeznámeni i s knihami, které v romštině vyšly.

Tento výsledek naznačuje možné další využití „vedlejších“ výstupů výzkumu – například otázka velikosti čtenářské obce v rámci romské menšiny, bývá často vznášena v pracích zaměřených na historii a rozvoj romské literatury, může být zajímavá i z hlediska analýzy romských médií.

o Model akvizice jazyka

Převažující akviziční model pro romštinu je nabytí jazyka v rodinném prostředí. Romština se ve vzorku objevuje jako první i druhý jazyk. Druhá skupina je ve vzorku indikována jako početnější a je oproti skupině první výrazně mladší. Tento poznatek ukazuje na ústup romštiny z pozice mateřského jazyka u mladších populačních ročníků.

Častý přechod na češtinu při komunikaci s dětmi respondenti dávají do souvislosti se snazším vstupem dětí do školy. Naprostá většina respondentů (mluvčí i nemluvčí romštiny od 17 do 81 let) ovšem uvedla, že se v jejich případě problém s porozuměním češtině/slovenštině při nástupu školní docházky neprojevil. Také mezi úrovní vzdělání a dobou akvizice romštiny se neprojevila výraznější pozitivní nebo negativní korelace. Tento fakt spontánně reflektoval i jeden z respondentů: jeho děti dosáhly stejného stupně vzdělání (SOU, SŠ), přestože na některé romsky mluvil od dětství a na jiné ne).

Co se týče přechodu na češtinu při komunikaci s dětmi, s ohledem na výsledky kvalitativní analýzy (velká část respondentů zmiňuje zkušenost s výtkou, že používají romštinu, právě ve školním prostředí) je možné konstatovat, že pilotní výzkum naznačuje potvrzení předpokládané internalizace a stereotypizace postoje raženého ze strany vedení komunistického Československa s větší intenzitou především od poloviny 50. let (v rámci politiky tvrdé asimilace cikánského obyvatelstva), že romština dětem brání ve vzdělání (důsledky tohoto postoje jsou popsány v odborné literatuře – vznik a rozšíření romského etnolektu češtiny, atd.). Z výsledků pilotního výzkumu však navíc vyplývá, že používání romštiny je na některých školách v ČR zakazováno i v poslední době.

o Užívání romštiny - jazykové prostředí v rodině

Užití romštiny z pohledu subjektu (průměrný věk 43 let) převažuje v komunikaci s prarodiči, rodiči a sourozenci, v komunikaci s dětmi již jasně převažuje čeština (2/3 respondentů na své děti mluví romsky málo nebo vůbec). Převážně česky mluví na svá vnoučata i prarodiče. (Souběžné) užívání češtiny rovněž narůstá v komunikaci s rodiči a sourozenci, přičemž v komunikaci s prarodiči je míra užití češtiny nejnižší. I tak si ale téměř polovina dotázaných myslí, že jejich děti v dospělosti budou mluvit romsky.

o Frekvence použití

Třetina mluvčích romštiny z pilotního vzorku (tedy 1/3 osob s bezproblémovou aktivní kompetencí v romštině) neužívá romštinu každý den. Přibližně dvě třetiny lidí, kteří romsky již nemluví, má přesto k použití nebo naučení romštiny příležitost (občas nebo každý den). Výsledky pilotního výzkumu naznačují možnost formulovat hypotézu, že v praktické každodenní komunikaci není neznalost romštiny vnímána jako deficit. Kvalitativní analýza pilotního výzkumu však na druhou stranu naznačuje, že romština zároveň začíná mít pro část romské populace jiný důležitý význam než prakticky komunikační (kultura, identita).

Výsledky výzkumu poukazují na výrazné rozdíly ve frekvenci užívání romštiny v závislosti na tom, zda je romština pro respondenta mateřským jazykem. Stejně tak potvrzuje významné rozdíly mezi věkovými skupinami - čím starší respondent, tím větší četnost romštiny jako mateřského jazyka.

o Domény použití romštiny

Pro potřeby rozlišení různých domén použití romštiny byly stanoveny tři základní kategorie: sféra soukromá (použití jazyka v případě, že respondent mluví sám k sobě, přemýšlí, atp.), sféra rodinná, resp. domácí (použití jazyka při komunikaci v rodině) a sféra veřejná (komunikace dvou mluvčích romštiny na veřejnosti – na ulici, ve škole, v práci atp.).

Výsledky pilotního výzkumu naznačují potvrzení hypotézy, že u mladších věkových skupin dochází k nahrazování romštiny češtinou v komunikaci ve všech sférách, přičemž nejsilnější rozdíl mezi volbou jazyka u mladších a starších respondentů se projevuje v domácí a soukromé sféře.

Výsledky pilotáže naznačují, že pokud užívá respondent romštinu každodenně, používá ji více ve všech třech sledovaných sférách (výrazný rozdíl zejména ve veřejné sféře) a naopak zřetelně méně používá češtinu.

Co se týče rozdílů v používání romštiny v různých doménách mezi olašskými a neolašskými subetnickými skupinami, z důvodu velmi malého vzorku olašských mluvčích nelze na základě výsledků výzkumu potvrdit žádný statisticky významný rozdíl. Můžeme ale říci, že mezi olašskými Romy existuje větší tendence než u ostatních užívat romštinu ve všech sférách (včetně sféry veřejné). Olašští respondenti zároveň mluví v soukromé sféře a domácí (rodinné) sféře daleko méně česky.

o Jazykové postoje

Odpovědi respondentů pilotního vzorku na otázky směřující k zjištění postojů Romů k vlastnímu jazyku naznačují, že na vnímání jazyka a postoje k němu jsou spojené s vnímáním vlastního původu a romské identity a do určité míry jsou proto ovlivňovány i postoji majoritní společnosti vůči Romům jako skupině.

V této souvislosti zaznívá ve výrocích respondentů názor, že Romové, kteří romsky nemluví, se za svůj původ a identitu stydí („Stydí se za to, že jsou Romové, proto nemluví“), přičemž někteří respondenti toto negativní sebehodnocení dávají do souvislosti s negativním postojem většinové společnosti („může to být dobrou, může to být společností, každý se za to stydí, být Rom znamená, že je špína, flákač, nedivím se těm, co jsou bílí a snaží se zakrýt to, že jsou Romové“) včetně nevstřícné atmosféry ve školních zařízeních („mladí se hodně stydí, je to těžké, ve škole dostanou velkou masáž“).

S ohledem na vliv celkové společenské atmosféry na postoje a používání romštiny bude také zajímavé zaměřit se na autentické zkušenosti respondentů s negativními či pozitivními postoji okolí stran používání romštiny. Přibližně polovina z respondentů se setkala s negativní reakcí okolí. Z analýzy pilotního vzorku vyplývá, že nejčastěji se respondenti s výtkou, aby nemluvíli romsky, setkali ve veřejném prostoru (přičemž výrazně nejsilněji je zastoupeno

prostředí školy – téměř polovina získaných odpovědí), poměrně méně často se pak taková napomenutí objevila v soukromé sféře (rodina, přátelé, kolegové v práci).

Jiní respondenti k nemluvě romštiny zauímají výrazněji chápající stanovisko – reflektují, že ztráta romštiny může být způsobena rozhodnutím rodičů („nemůžou za to, že je nikdo nenaučil“) nebo je dána celkovým sblížením s neromskou společností, popřípadě kulturní asimilací („Dříve se říkalo, že jsou pyšní, teď ani my romsky nemluvíme a pyšní nejsme. Někteří Romové žijí s gádžema, tak se přizpůsobí, někteří se distancují od romství“).

Konfrontace výsledků odpovědí na různé otázky, směřované k postojovým stanoviskům s otázkami mapujícím konkrétní používání romštiny může opět naznačovat určitý rozpor mezi deklaratorními stanovisky a reálnou praxí. Ve skupině respondentů, která na dané otázky odpovídala, panuje relativní shoda v tom, že Romové by měli umět romsky (tento postoj přitom sdílí i většina respondentů s velmi slabou pasivní znalostí romštiny), přičemž znalost jazyka většinou spojují právě s identitou a původem („má umět romsky, protože je Rom“), dále také s možností domluvit se s ostatními Romy – jak u nás, tak i v zahraničí.

V otázce vlastní pozitivní volby jazyka (jakým jazykem mluvíte raději?) však žádná z možností (romsky, neromsky, je mi to jedno) výrazněji nedominuje.

o Představa o budoucnosti romštiny - náhled na vývoj

Výsledky pilotního výzkumu (přičemž je zde opět nutné brát v potaz omezenost výzkumného vzorku) týkající se náhledu respondentů na budoucnost romštiny jsou vzhledem ke vstupním hypotézám překvapivě nejednoznačné. Například v odpovědi na otázku, zda se respondenti obávají, že by romština v budoucnosti mohla zaniknout, tuto obavu sdílí jenom lehce nadpoloviční většina respondentů.

Jak naznačují další odpovědi respondentů, relativně optimistický je také postoj k používání romštiny v budoucí generaci. Porovnání tohoto postoje s výsledkem výzkumu v otázce jazykového prostředí v rámci rodin samotných respondentů (ze kterého vyplývá, že romsky se svými dětmi, příp. vnoučaty, mluví z daného vzorku jen přibližně 1/3 – viz výše) vede k nutnosti hledání interpretací tohoto relativního rozporu, přičemž se nabízí celá škála vysvětlení – od zpochybnění vzorku, přes obecný rozpor mezi proklamací a skutečností, až po otázky dalších možností nabytí aktivní kompetence než je úzce rodinné prostředí.

o Podpora romštiny

Relativně často se ve shromážděných odpovědích objevuje názor, že další rozvoj romštiny brzdí negativní (sebe)hodnocení samotných Romů a negativní vnímání vlastního původu („Neměli by se stydět za to, že jsou Romové“, „Neprezentovat Romy jen špatně, aby se museli stydět za to, že jsou Romové“, „aby děti ve škole viděly, že se nemusí stydět“). Do souvislosti s tímto tvrzením je pak možno zařadit i názor, že je nutné obnovit tradice („Je třeba učit děti zvyky“) a že by bylo vhodné zabývat se (ve škole) i kulturou a tradicemi („učení o romské kultuře“).

Velká část respondentů také reflektuje, že zásadní vliv na další vývoj romštiny má její používání v domácí sféře, především pak v komunikaci s dětmi.

Z analýzy výsledků pilotního šetření lze usuzovat i na další oblasti, ve kterých by se romština potencionálně mohla rozvíjet – relativně časté je například obeznámení (a obliba) respondentů s filmy dabovanými do romštiny, případně s takovými filmy, kde romština zaznívá.

o Romština ve škole

Součástí otázek vážících se k představám o budoucnosti romštiny byly i otázky týkající se možností institucionální výuky romštiny jako předmětu a využití romštiny ve škole jako vyrovnávacího jazyka a jazyka výuky.

Na všechny otázky, které se institucionálního využití romštiny týkaly, odpověděly přibližně 2/3 respondentů, na otázku zavedení romštiny jako školního předmětu odpověděly dokonce 3/4.

Relativně přesvědčivá je podpora výuky romštiny jako volitelného předmětu, přičemž ve výčtu pozitivního přínosu takové výuky respondenti reflektují kromě jazykového přínosu pro romské děti („aby uměly romsky“, „aby děti odmalička romsky hovořily“) také pozitivní přínos pro soužití s majoritou – několik respondentů vítá, že v rámci volitelného předmětu by se s romskou jazykem a kulturou (viz výše podpora jazyka ve vztahu k negativnímu sebehodnocení) mohli seznámit i Neromové, což by podpořilo větší informovanost a vzájemné porozumění („Tak ta romština ve škole není špatný nápad. Gádžové by viděli, že romština je taky uznávaná“, „aby se naučili i učitelé a porozuměli dětem, co cítí, a etice, protože trošku se lišíme od nich.“ „Třeba by tam chodily i gádžovské děti. Měly by příležitost pochopit naši mentalitu.“)

Relativně nižší je podpora romštiny jako vyrovnávacího předmětu a nejnižší pak jako jazyka výuky.

Někteří respondenti naráží na nutnost zvážit způsob, jak romštinu do škol zavést, aby se nestala prostředkem (další) segregace romských dětí („[Romské děti] nechtěj bejt jiný. Když maj něco zvlášť, ostatní děti to odsuzují, museli by to mít všichni nebo jako nepovinný.“)

V souvislosti s možnou veřejnou výukou romštiny je také nutné poznamenat, že výzkum v předběžných výsledcích zaznamenal relativně mizivý podíl těch respondentů, kterým by vadilo rozšíření znalosti romštiny i mezi Neromy.

o Romština v médiích

Z odpovědí na otázky směřující k médiím a možnosti využití romštiny v médiích vyplývá podpora většiny dotázaných respondentů existence pořadů zaměřených na romskou tematiku především v audiovizuálních médiích, přičemž z komentářů vyplývá, že určitá část respondentů vnímá potřebu vyvážit aktuální negativní mediální obraz („ale oni tam stále ukazují ty co žijí v bídě a ty co žijí spořádaně tam neukážou“, „aby byla protiváha negativním zprávám o Romech z médií“). Relativně jasně také vyplývá podpora používání romštiny v médiích.

Média někteří z respondentů vnímají jako efektivní nástroj osvojování romštiny („aspoň bych se naučila ještě víc romsky“, „lidi by se z toho romsky naučili“).

Muzeum Romské kultury v Brně - činnost v roce 2007

VÝSTAVY

Přechodné výstavy v Muzeu

Putování	23. 2. – 6. 9. 2007	vernisaž 22. 2. 2007
Poetické obrazy romské insitní výtvarnice Jolán Oláh. Doprovodné filmy k vernisáži: „Kdybych měla křídla, létala bych“, „Modrý pták“; kurátor: Simona Šreková, produkční kurátor: Lucie Kořínková		
Jednou večer – sny? autorská výstava Věry Kotlárové	28. 9. 2007– 4. 2. 2008	vernisaž 27. 9. 2007
Obrazy, které by mohly mluvit, když vy budete tiše... Mladá absolventka FaVU MU, oboru <i>kresba a intermedia</i> ve své tvorbě čerpá ze zážitků všedních dní; kurátor: Tomáš Šenkyřík; produkční kurátor: Anna Juránková. Doprovodný program: Yasmina Reza: OBRAZ 15. 11. 2007, divadelní představení souboru Buran Teatr		
Holocaust Romů na Slovensku (1939-1945)	6. 3.– 5. 4. 2007	vernisaž 7. 3. 2007
Host: Zuzana Kumanová (občanské sdružení IN MINORITA, Slovensko). Výstava se skládala z osmi panelů, s texty ve slovenštině, romštině a angličtině. Zapůjčilo Slovenské národné múzeum, Bratislava.		
S'oda pre tute?!/Co to máš na sobě?!	27.10. 2006–29. 4. 2007	vernisaž 26. 10. 2006
Romské oděvy šperky a interiérové doplňky od tradičních po současné. Kurátorka: Helena Danielová; doprovodný program: tvůrčí dílny, 25. 11. 2007 - Hedvábná cesta, malování na hedvábí, 27. 1. 2007 - Létající rohožka, výroba rohoží na jednoduchých dřevěných rámech, 10. 2. 2007 - Kouzelná tkanička, výroba tzv. cikánských tkanic		
Řemesla našich předků / Sikkh'ard'i but'i – somnaku'ni but'i	20. 5.–18. 11. 2007	vernisaž 19. 5. 2007
V rámci Brněnské muzejní noci v Muzeu předvádění práce uměleckého kováře Viliama Šarközyho z Dunajské Lužné; kurátorka: Jana Poláková, produkční kurátorka: Veronika Maxerová. Doprovodný program: tvůrčí dílny, 5. 6. 2007 - Vandrující dráteníci - drátenická dílna, 9. 10. 2007 - Dokud se šustí... - výroba předmětů z kukuřičného šustí.		
Kolik je v nás člověka / Manuš andre amende	7.12. 2007–31. 1. 2008	vernisaž 6. 12. 2007
Spojeno s Mikulášskou besídkou (dětský klub) od 17.30 hod. Vánoce v romské rodině / Karačoňa andre romaňi famel'ija; kurátorka: Jana Kramářová, produkční kurátorka: Helena Danielová. Výstava pojednává o Vánocích v romské rodině dříve a dnes, představeny jsou také Betlémy z dílny romských autorů i ohlasová tvorba.		

Přechodné výstavy (nebo sbírkové předměty) – zápůjčky na jiná místa

Městská knihovna Ostrava	26. 2.– 4. 5. 2007
Propagační roll-upy, výstava v rámci celoročního projektu „Všichni jsme tady doma“.	
Muzeum města Lucemburk	23. 3.– 20. 11. 2007
Dodání fotografií pro katalog výstavy „Attention, Tsiganes! Histoire d'un malentendu“.	
Všichni čumí, co Romové umí!	15. 1.– 30. 9. 2007 (prodlouženo do 30. 4. 2008)
Pořádá Saleziánské středisko Štěpána Trochty z Teplic-Prosetic, zastoupené Amálií Berkyovou. Muzeum romské kultury zapůjčovalo některé materiály, konzultovalo obsah výstavy (zapůjčené předměty: CD Cigánský pláč - Phurikane gířa, nesbírková kolekce oděvů: sukně 2x, vesta, košile, foto (kopie) CD (24 digitální foto černobílé i barevné + popisky), DVD kopie (smyčka ze stálé expozice).	
České kulturní středisko ve Varšavě	14. 5.–15. 7. 2007
Propagační roll-upy.	

Návraty ke kořenům	26. 5. 2007	
Dva propagační závěsné panely o MRK.		
Zapomenutá a současná romská řemesla	1.6.– 31. 8. 2007	
Musaion, Národopisná expozice Národního muzea, Letohrádek Kinských, Kinského zahrada, Praha 5. Z fondu řemesel zapůjčeny výrobky romského kováře Alojze Šarközyho z Dunajské Lužné.		
Hala Vodová-Brno, Královo Pole, muzikálový koncert	3. 6. 2007	
Tamara Vagaiová zpívala romské písně v romském kroji - replice oděvu princezny Luminity.		
Festival Romano ilo, Divadlo Ponec, Praha	29. 6.–30. 7. 2007	
Pořádalo nově založené Sdružení na podporu romské kultury, které zastupuje Martin Zoubek, jako svou prezentační akci. Muzeum romské kultury se na přípravě akce významně podílelo. Výstava Krásné časy....? a tři kusy prezentačních roll-upů (úvod, sbírky, akce) byly nainstalovány ve foyer na schodech do 1. patra do kavárny divadla. 52 fotografie byly promítány v průběhu večera. Ve foyeru divadla byly promítány prezentační filmy a materiály o muzeu. Akci moderovala Jana Horváthová a Richard Samko.		
Gipsy Wings, Plzeň	18. 9.–22. 9. 2007	
Romský festival v Plzni, v budově Českého rozhlasu. Zahájení dne 18. 9. 2007 se účastnili tři zástupci MRK. Muzeum bylo partnerem festivalu. výstava: E luma romane jakhenca – Svět očima Romů; výběr z děl romských výtvarníků, výšivky Markéty Šestákové, dřevorezby, ukázky tradičních oděvů, 8 prezentačních roll-upů.		

PŘEDNÁŠKY

Pro veřejnost v Muzeu

Přednáškový cyklus Kdo jsou Romové?

Na počátku byla Indie. Indické stopy v romské hudbě...?	20. 2. 2007
Přednášela PhDr. Zuzana Jurková; „Je až nápadné, jak často se v souvislosti s Romy - ať je to kdykoli a kdekoli – setkáváme se zmínkami o jejich hudbě. Po celé své cestě zanechali hluboké hudební stopy. Ty můžeme sledovat až k indickým příbuzným Romů – Domům. Jak ale vlastně vypadají hudební stopy? Jak znějí?“	
Ma bisteren! Romský holocaust na Slovensku	20. 3. 2007
Rozprava o osudech slovenských Romů, jež ve filmu „Ma bisteren!“ vzpomínají na období II. světové války. Jak jejich životy poznamenala rasová nesnášenlivost fašistického režimu? Co se dá dělat pro to, abychom na tyto smutné příběhy nezapomněli? Uvedla etnografka Mgr. Zuzana Kumanová, Ph.D., občanské sdružení <i>In minorita</i> , Slovensko.	
Romové v Moldavské republice	17. 4. 2007
Zážitky z cest za besarabskými Romy vyprávěla Mgr. Kateřina Andršová: „Jak se žije Romům v nejchudší evropské zemi?“ Na návštěvě v chatrčích i palácích u Gajeske Roma, Čurárů, Kišiněvců a Čokanárjů. Audiovizuální ukázky.	
Komentovaná prohlídka výstavou Řemesla našich předků	22. 5. 2007
Provázela Mgr. Jana Poláková.	
Perličky na dně	16. 10. 2007
Československo, 1965, 105 min, režie: Jiří Menzel, Jan Němec, Evald Schorm, Věra Chytilová, Jaromil Jireš Svérázné povídky Bohumila Hrabala přitáhly v 60. letech pozornost mladých filmařů, kteří v nich našli netušenou poezii všedního života. Promítání filmu uvedla Františka Dvorská, studentka filmové vědy na MU v Brně a romistiky na UK.	
Problematika vývoje romského obyvatelstva českých zemí v 60. letech 20. století	20. 11. 2007
Zlatá šedesátá? Na jedné straně byli Romové zrovnoprávněni a došlo ke zlepšení jejich materiální situace, na straně druhé došlo k přetrhání tradičních vazeb a norem. Až v roce 1968 přinesla demokratizace poměrů	

založení první romské organizace, Svazu Cikánů-Romů a s ní poprvé v historii pro Romy přišla i možnost vyjádřit se k politice státu vůči nim a také možnost většího národního a kulturního rozvoje, který se projevil v mnoha oblastech. Přednášela Prof. PhDr. Nina Pavelčíková, CSc., vedoucí katedry historie Filozofické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě.

Přednášky pro vzdělávací instituce

Přednáškový cyklus Úvod do romistiky – VIK FFMU Brno

Ústní lidová slovesnost Romů	22. 2. 2007	J. Kramářová
Romská literární tvorba I.	1. 3. 2007	H. Sadílková
Romská literární tvorba II.-seminář	8. 3. 2007	H. Sadílková
Romská periodika a média, knihovna	15. 3. 2007	H. Sadílková
Romská hudba – neve gífa	22. 3. 2007	T. Šenkyřík
Výtvarné umění Romů	29. 3. 2007	J. Horváthová
Romské osobnosti I. (beseda s K. Holomkem)	5. 4. 2007	J. Kramářová, H. Sadílková
Romské osobnosti II.	12. 4. 2007	J. Kramářová, M. Schuster
Romské osobnosti III.	19. 4. 2007	H. Sadílková
Terénní sociální práce	26. 4. 2007	M. Kročil
Romové ve Francii	3. 5. 2007	B. Šebová
Videoprojekce Soňa a její rodina + Úžera	10. 5. 2007	M. Schuster

Přednáškový cyklus Romistika – RSŠS Brno

Pronásledování Romů	26. 1. a 9. 2. 2007	M. Schuster
Romové v době osvícenství	23. 3. 2007	M. Schuster
Romové v 19. století	20. 4. 2007	M. Schuster

Cyklus přednášek pro vzdělávací instituce Zmizelí Romové a Romové dnes: (koordinátor Viola Jakschová - Živá paměť, o.p.s., ve spolupráci s MRK): Klvaňovo gymnázium, Kyjov, Gymnázium Olgy Havlové, Ostrava-Poruba, Gymnázium Jana Palacha, Mělník, ZŠ J. A. Komenského, Most, ZŠ Obrnice (u Mostu), ZŠ Smetanova ul. v Chotěboři, Jirsíkovo gymnázium, České Budějovice, ZŠ, Knínice u Boskovic, ZŠ Bílina (u Mostu).

Jiné přednášky pro vzdělávací instituce:

Den památky obětí holocaustu	26. 1. 2007	
Ve spolupráci se Vzdělávacím a kulturním centrem Židovského Muzea v Praze, pobočka Brno. V předvečer Dne památky obětí holocaustu byl připraven společný interaktivní program, dílna "holocaust v dokumentech".		
Sbírkotvorná činnost Muzea romské kultury	15. 3. 2007	
Pro studenty oboru muzeologie FF MU/ J. Poláková.		
Přednáška „Romové – historie, kultura, zvyky, současnost“	20. 4. 2007	H. Danielová
Vyšší odborná škola pedagogická a sociální v Kroměříži		
Přednáška – beseda: „Romové včera a dnes aneb otevíráme romskou duši“	26. 4. 2007	H. Danielová, B. Žoltáková
Masarykova veřejná knihovna ve Vsetíně, po obědě pro školy, v 18hod. pro veřejnost.		
Přednáška „Kdo jsou Romové (historie a současnost)“	1. 6. 2007	J. Horváthová
Univerzita III. věku, FSS MU, Brno.		
Přednášky v rámci Romského festivalu	1. 6. 2007	Lektoři Muzea
Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora (tradiční romská řemesla, romská literatura, historie...).		
Dějiny Romů na českém území	6. a 7. 11. 2007	M. Schuster
Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, studenti Ústavu pedagogických věd, Multikulturní výchova		
Prameny k dějinám Romů a metodologie výzkumu u Romů	14. 11. 2007	M. Schuster, J. Poláková
Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, studenti historického ústavu.		
Romové-problém exkluze a inkluze	20. a 21. 11. 2007	M. Závodská, M. Vyziblová, J. Horváthová
Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, studenti Ústavu pedagogických věd, Multikulturní výchova.		

Přednášky pro jiné instituce, jiné přednášky

Beseda cyklu „Lidé, povolání, osudy“ K tématu Žijeme spolu, nebo vedle sebe? Knihovna Jiřího Mahena v Brně, pobočka Bohunice.	28. 2. 2007	Muzeum jako spolupořadatel
Beseda s žáky a studenty V rámci filmového festivalu Jeden svět na školách a CVČ Lužánky, promítání filmů Soňa a její rodina a Šahin.	8. 3. 2007	
Přednáška Romský holocaust pro romské poradce, asistenty pedagoga Středočeský kraj, Zborovská 11, Praha.	16. 11. 2007	J. Horváthová

JINÉ AKCE

Pietní akt K 1. hromadnému odsunu Romů do koncentračních táborů z Brna.	7. 3. 2007	
Prezentace muzejní ročenky Bulletin 14/2005 Spojeno se slavnostním otevřením Café Beng.	15. 3. 2007	
Aktivně proti předsudkům a rasismu V rámci European-Wide Action Week Against Racism proběhl v Muzeu romské kultury týden plný aktivit pro žáky a studenty s tématy rasismu, lidských práv, diskriminace, uprchlictví, předsudků, Romů a dalších etnických menšin.	19. – 25. 3. 2007	
Oslavy Mezinárodního dne Romů Na programu k Mezinárodnímu dni Romů spolupracovali tyto organizace: Společenství Romů na Moravě, DROM, IQ Roma Servis, Ratolest, fara Zábrdovice, Armáda Spásy.	10. 4. 2007	
Seminar for Educators on the Roma Genocide Mezinárodní setkání odborníků, kteří se zaměřují na vzdělávání o romském holocaustu. Jeho konání podpořila finančně organizace Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research (ITF). Mezi asi 30 účastníky z Evropy (Česká republika, Slovenská republika, Rakousko, Polsko, Maďarsko, Rumunsko, Francie, Nizozemí) byli i zástupci Rady Evropy a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OSCE). Cílem bylo vytvořit mezinárodní síť odborníků, kteří se zaměřují na vzdělávání o romském holocaustu a kteří spolu v budoucnu mohou úzce spolupracovat na nejrůznějších projektech v této oblasti. Během tří denního setkání si účastníci vyměnili zkušenosti týkající se vzdělávání o romském holocaustu, vhodných vzdělávacích metodách a byla také otevřena diskuse o budoucí spolupráci na nejrůznějších úrovních.	22. - 24. 4. 2007	
BRNĚNSKÁ MUZEJNÍ NOC Prostory Muzea se otevřely nejširší veřejnosti, program a atmosféra podpořená krásným počasím učinily z muzea živé centrum čtvrti. Brněnskou muzejní noc navštívilo 1830 lidí. Až do téměř jedné hodiny po půlnoci si návštěvníci prohlíželi nově otevřenou výstavu Řemesla našich předků, stálou expozici a výstavu Putování. V průběhu večera zaznamenaly úspěch také všechny doprovodné programy a výtečné občerstvení tvořené tradičními romskými pokrmy. Předvádění kovářského umění Viliama Šarközyho sledovaly pozorně děti i dospělí a nejednoho diváka odměnil tento umělecký kovář z Dunajské Lužné čerstvě ukovaným výrobkem. Pouliční putovní představení Divadla Líšeň nalákalo diváky z blízkého okolí. Vrcholem večera byl koncert kapely Cindži rent, ale i potom zbylo ještě návštěvníkům dost sil na noční čtení romských hororů u ohně...	19. 5. 2007	
Kulturní akce k uctění památky Olgy Havlové – Slavnost písní a tanců ZŠ Křenová; vystoupení dětí z klubu, Muzeum navštívila ředitelka Výboru dobré vůle.	15. 6. 2007	
Vyhlášení výsledků romské literární a výtvarné soutěže Romano suno 2007 Nová škola, František Bikár.	22. 6. 2007	
Pietní akt Hodonín u Kunštátu Byl zahájen v 11 hodin mši slouženou blanenským farářem Církve československé husitské na návsi v Hodoníně u Kunštátu. Poté se účastníci přemístili k místu hromadných hrobů a památníku, nedaleko areálu bývalého tábora. Z památníků se ovšem nezúčastnil nikdo.	19. 8. 2007	

Karneval rozmanitosti	17. 10. – 17. 11. 2007
Festival poukazuje na nepřijatelnost diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického vyznání, víry, zdravotního postižení, věku a sexuální orientace. Je realizován ze státního rozpočtu ČR a spolufinancován EU v rámci realizace Evropského roku rovných příležitostí pro všechny (2007) - směrem ke spravedlivé společnosti v ČR.	
Mezinárodní den proti fašismu a antisemitismu	8. 11. a 9. 11. 2007
Interaktivní program pro studenty SŠ (základní pojmy, historický úvod do problematiky, seznámení s holocaustem Romů, promítání krátkého dokumentárního filmu, jiné aktivity (malá výtvarná dílna apod....).	
Debata na téma: Cejl a vystěhovávání Romů - situace sociálně vyloučených na trhu s byty	12. 11. 2007
Pořádala organizace Člověk v tísni, o.p.s.	

TERÉNNÍ SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST A DOKUMENTACE

Socha Cikán a Cikánka (Fond ohlasů kultury Romů v kultuře majoritní; získáno v aukci).
Výtvarné umění - romští autoři - Markéta Šestáková; České Budějovice.
Slovensko: řemesla, pamětníci II. Světové války, výtvarné umění; pamětníci: Katarína Barkóciová, Brodské, Helena Sendreiová, Kokava nad Rimavicou, Aladár Bohó, Rimavské Jánovce, Viktor a Izabela Samkovi, Jelšava; Výtvarník: Tibor Gulykáš, Rožňava; Řemesla: Viliam Šarkózy, Dunajská Lužná; Alojz Šarkózy, Dunajská Lužná; Dušan Barkóci, Brodské; Stanislav Barkóci, Brodské; Hudba: Vladko a Janka Sendreiovi - Kokava nad Rimavicou.
2 ks teralitové ručně malované sošky - pár s názvem Dva cikáni - muzikanti (autor Johann Maresch, Ústí nad Labem, signatura z let 1841-1869 - Fond ohlasů kultury Romů v kultuře majoritní; získáno v aukci).
Při návštěvě P. Františka Lízny ve Vyšehorkách u Mohelnice získány darem pro knihovnu Muzea tři knižní tituly.
Pécs, Maďarsko, dokumentace výtvarnice Teréz Orsós, návštěva místního Romano centra, zakoupení 5 obrazů, katalog autorky, dále do fondu audiodokumentace zakoupeno několik CD s hudbou maďarských Romů.
Získáno pět originálů - olejů autora Ferencné Csonka/Orsós Teréze (pseudonym).
Výzkum v Šumperku u Jany Bílé a Rajmunda Nového - Romů ze smíšené rodiny českých kočovných a usedlých moravských Romů, s rodinnými příslušníky z lidí světských. V provozu dílna na opravu deštníků a broušení nůžek a nožů. Rodiče a příbuzní věznění v KT Hodonín u Kunštátu, v KT Osvětim. Získán originál plakátu (výzva k opravám deštníků a broušení). Kopie dokumentů, rodných listů apod. Audio a fotodokumentace.
Brno - Jundrov, český Rom Alois Stodůlka, svěští, handlíři, broušení, zábavní podniky na poutích, holocaust v protektorátu i na Slovensku, video a fotodokumentace.
Milan Daňhel z Rýmařova přivezl xerokopie dokumentů členů své rodiny. Dále přivezl hadrovou figuru romského chlapce, výrobek romských dětí z jejich klubu, předáno na výzdobu dětského klubu Muzea.
Dunajská Lužná - 4. Európske Rómske kováčske sympóziu; získán kontakt na romské kováře Rácovy z Bolešova u Trenčína (otec, syn a vnuk); natočen tanec rumunských Kalderarů (Traian Calderar) a výroba měděné karafy.
Markéta Šestáková - České Budějovice (VU), Zábřdské Betlémy - Zábřd u Husince, okr. Prachovice.
Výzkum - Karlovarsko (Karlovy Vary, Chodov, Sokolov) - hudba, pamětníci poválečného osídlování, sport.
Výzkum - Ostravsko (Český Těšín, Rychaltice-Hukvaldy, Vlašovičky u Opavy, Ostrava) - hudba, výtvarné umění, sterilizace romských žen.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Schuster, M.: Původ Romů a jejich příchod do Evropy, 27.2.2007, Caritas, s. 4.
Vyziblová, M.: Prázdninové výlety Muzea romské kultury aneb Cesty do nedalekého neznáma, Romano hangos 17.
Horváthová, J.: My a Romové na rozcestí, 19. 5. 2007, Právo.
Kramářová, J.: Ústní slovesnost tzv. slovenských Romů. Bulletin MRK 15/2006, s. 92.
Kramářová, J.: Rómovia a druhá svetová vojna (recenze). Bulletin MRK 15/2006, s.150.
Horváthová, J.: Pietní akty Muzea romské kultury v Hodoníně u Kunštátu. Romano vodi 9/2007, s. 22.
Poláková, J.: Když je Rom černý od sazí, Romano hangos, roč. 9, č. 18, str. 5.
Francová M., Poláková J.: V romském muzeu se šustilo, Romano hangos, roč. 9, č. 19, str. 7.
Kramářová, J.: Vychází výroční číslo Bulletinu MRK. Romano hangos 20, s. 5.
Schuster, M.: Mapování historie a současnosti, Romano hangos 20, s. 7.
Kramářová, J.: Kolik je v nás člověka. Romano hangos 22.
Danielová, H.: Katalog sbírky fondů textilu a šperku, Romano hangos, 23.

**Ministerstvo spravedlnosti – přehled příslušných právních úprav v působnosti resortu;
příklady projektů Vězeňské služby a Probační a mediční služby**

A. Oblast civilního práva

- o Použití úředního jazyka je uvedeno v zákoně č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, konkretizuje právo užívání jazyka v úředním styku (sepisování notářských listin) v ustanoveních § 58 a 69 uvádí:

„§ 58

Notářské listiny se sepisují v českém nebo slovenském jazyku. Jestliže se notářská listina, kromě listin o ověření, sepisuje s tím, kdo jazyk, jímž se listina sepisuje, nezná, postupuje se podle § 69.

§ 69

(1) Nezná-li účastník nebo svědek úkonu jazyk, v němž se notářský zápis sepisuje, je třeba přítomnosti tlumočníka. Nelze však jako tlumočníka přibrat osobu blízkou účastníkům nebo toho, kdo je ve věci zúčastněn.

(2) Zná-li notář nebo jeho pracovník jazyk, v němž jedná účastník nebo svědek, lze upustit od přítomnosti tlumočníka.

(3) V závěru notářského zápisu je třeba uvést doložku o tom, že účastníku byl obsah notářského zápisu přetlumočen a že s ním účastník projevil souhlas. Byl-li přítomen tlumočník, připojí na notářský zápis svůj podpis a otisk svého úředního razítka.“.

- o Použití jazyka v úředním styku konkretizuje také zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů v ustanovení § 85:

„§ 85

(1) Nezná-li účastník nebo svědek úkonu jazyk, v němž se exekutorský zápis sepisuje, je třeba přítomnosti tlumočníka. Nelze však jako tlumočníka přibrat osobu blízkou účastníkům nebo toho, kdo je ve věci zúčastněn.

(2) Zná-li exekutor nebo jeho pracovník jazyk, v němž jedná účastník nebo svědek, lze upustit od přítomnosti tlumočníka.

(3) V závěru exekutorského zápisu je třeba uvést doložku o tom, že účastníku byl obsah exekutorského zápisu přetlumočen a že s ním účastník projevil souhlas. Byl-li přítomen tlumočník, připojí na exekutorský zápis svůj podpis a otisk svého úředního razítka.“.

- o Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, stanoví jako povinnost soudce vystupovat nezaujatě a ke stranám nebo účastníkům řízení přistupovat bez rasových, etnických, nebo jiných předsudků v ustanovení § 80:

„§ 80

...

e) musí vystupovat nezaujatě a ke stranám nebo účastníkům řízení přistupovat bez ekonomických, sociálních, rasových, etnických, sexuálních, náboženských nebo jiných předsudků,

...

- o Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, upravuje použití cizího jazyka v rámci soudního řízení v § 18:

„§ 18

...

(2) Účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočníka účastníku, s nímž se nelze dorozumět jinak než znakovou řečí. 54“.

- o Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, upravuje ochranu menšin v rámci soudního řízení v ustanovení § 35:

„§ 35

Zastoupení

...

(4) Domáhá-li se soudní ochrany účastník, který tvrdí, že došlo správním orgánem k jeho diskriminaci z důvodu pohlaví, národního, sociálního nebo rasového původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, barvy pleti, jazyka, náboženství, víry, světového názoru, politického nebo jiného smýšlení, zdravotního postižení, věku, majetku, rodu nebo jiného postavení, anebo sexuální orientace, může být zastoupen též právnickou osobou, vzniklou na základě zvláštního zákona, 6) k jejímž činnostem, uvedeným ve stanovách, patří ochrana před takovou diskriminací. Za právnickou osobu jedná k tomu pověřený její zaměstnanec nebo člen.

...

B. Oblast trestního práva

o Oblast trestního práva hmotného:

K zajištění odpovídajícího postihu za trestné činy s rasovou a národnostní motivací byla přijata v roce 1995 novela trestního zákona publikovaná pod č. 152/1995 Sb. Tato novela přinesla poměrně výrazné zpřísnění trestního postihu pachatelů trestných činů:

↔ násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci dle § 196 odst. 2 tr. zákona,

↔ hanobení národa, rasy a přesvědčení podle § 198 odst. 1 tr. zákona a

↔ trestného činu podněcování k národnostní a rasové nenávisti podle § 198a odst. 1 tr. zákona.

Od účinnosti tohoto zákona bude přísněji potrestán rovněž ten, kdo spáchá trestný čin vraždy (§ 219 odst. 2 písm. g) tr. zákona), ublížení na zdraví (221 odst. 2 písm. b) tr. zákona), vydírání (§ 235 odst. 2 písm. f) tr. zákona) na jiném pro jeho rasu, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání a dále ten, kdo ze stejné pohnutky se dopustí trestného činu poškozování cizí věci (§ 257 odst. 2 tr. zákona).

Parlament v tomto zákoně reagoval na zvýšený výskyt projevů specificky motivovaného násilí v naší společnosti.

V současné době, v případě rasově, národnostně apod. motivovaného trestného činu ublížení na zdraví, hrozí pachateli trest odnětí svobody až na pět roků, v případě úmyslné těžké újmy na zdraví (§ 222 odst. 2 písm. b) tr. zákona) až na deset roků a pachateli vraždy s takovýmto motivem hrozí trest odnětí svobody od dvanácti do patnácti let nebo výjimečný trest.

Novela trestního zákona provedená zákonem č. 405/2000 Sb. zakotvila, kromě postihu projevů třídní nenávisti a zášti (§ 198a odst. 1, § 260 odst. 1 a § 261 tr. zákona), též postih jednání spočívajícího ve zpochybňování nebo schvalování holocaustu apod.:

„§ 261a

Kdo veřejně popírá, zpochybňuje, schvaluje nebo se snaží ospravedlnit nacistické nebo komunistické genocidium nebo jiné zločiny nacistů nebo komunistů proti lidskosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“

K provedení požadavků uvedených ve směrnici Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se provádí zásada rovného zacházení mezi osobami bez ohledu na jejich rasový nebo etnický původ byla provedena novelizace trestního zákoníku v roce 2002. Zákonem č. 134/2002 Sb. byla do trestního zákona promítnuta zvýšená ochrana etnických skupin.

Skutková podstata trestného činu násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci, hanobení národa rasy a přesvědčení, podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod, vraždy, ublížení na zdraví a vydírání byla doplněna tak, aby poskytovala trestněprávní ochranu též před závažnými útoky motivovanými nenávistí k určité etnické skupině. Jako okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby bylo u skutkových podstat úmyslných trestných činů proti životu a zdraví doplněno rozšíření skutkové podstaty o znak „spáchal-li trestný čin na jiném pro jeho rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání“.

Konkrétní ustanovení byla doplněna takto:

„Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci
§ 196

(1) Kdo skupině obyvatelů vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo užije násilí proti skupině obyvatelů nebo jednotlivci nebo jim vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu pro jejich politické přesvědčení, národnost, příslušnost k etnické skupině, rasu, vyznání nebo proto, že jsou bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(3) Stejně jako v odstavci 2 bude potrestán, kdo se spolčí nebo srotí k spáchání takového činu.

§ 198
Hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení

(1) Kdo veřejně hanobí

- a) některý národ, jeho jazyk, některou etnickou skupinu nebo rasu, nebo
- b) skupinu obyvatelů republiky pro jejich politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nejméně se dvěma osobami.

§ 198a
Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod

(1) Kdo veřejně podněcuje k nenávisti k některému národu, etnické skupině, rase, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob nebo k omezování práv a svobod jejich příslušníků, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Stejně bude potrestán, kdo se spolčí nebo srotí k spáchání činu uvedeného v odstavci 1.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo
- b) účastní-li se aktivně činnosti skupin, organizací nebo sdružení, které hlásají diskriminaci, násilí nebo rasovou, etnickou nebo náboženskou nenávist.

§ 219
Vražda

(1) Kdo jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na deset až patnáct let.

(2) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) na dvou nebo více osobách,
- b) zvláště surovým nebo trýznivým způsobem,
- c) opětovně,
- d) na těhotné ženě,
- e) na osobě mladší než patnáct let,

- f) na veřejném činiteli při výkonu nebo pro výkon jeho pravomoci,
- g) na jiném pro jeho rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání, nebo
- h) v úmyslu získat majetkový prospěch nebo v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin, anebo z jiné zvlášť zavrženíhodné pohnutky.

Ublížení na zdraví

§ 221

- (1) Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.
- (2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,
 - a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi pro výkon jejich povinnosti,
 - b) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání, nebo
 - c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.
- (3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 222

- (1) Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.
- (2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,
 - a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi pro výkon jejich povinnosti, nebo
 - b) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho politické přesvědčení, národnost, příslušnost k etnické skupině, rasu, vyznání nebo proto, že je bez vyznání.
- (3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 smrt.

§ 235

Vydírání

- (1) Kdo jiného násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.
- (2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,
 - a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
 - b) spáchá-li takový čin nejméně se dvěma osobami,
 - c) spáchá-li takový čin se zbraní,
 - d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo značnou škodu,
 - e) spáchá-li takový čin na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti, nebo
 - f) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání.
- (3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nebo škodu velkého rozsahu.“

Tento zákon nabyl účinnosti 1. července 2002.

o Oblast trestního práva procesního:

V dané oblasti došlo ke změnám právní úpravy novelou trestního řádu (zákon č. 265/2001 Sb.). Ustanovení o používání mateřského jazyka v trestním řízení doplnila tato novela tak, aby každý mohl používat nejenom mateřského jazyka, který nemusí náležitě ovládat, ale i jiného jazyka, o kterém uvede, že ho ovládá. Tím je toto ustanovení uvedeno zcela do souladu s čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Podle nové úpravy, neuvede-li obviněný jazyk, který ovládá, nebo uvede-li jazyk či dialekt, který není jazykem jeho národnosti nebo úředním jazykem státu, jehož je občanem, a pro takový jazyk nebo dialekt není zapsána žádná osoba v seznamu tlumočnicků, ustanoví orgán činný v trestním řízení tlumočnicka pro jazyk

jeho národnosti nebo úřední jazyk státu, jehož je občanem. Jde-li o osobu bez státního občanství, rozumí se jím stát, kde má trvalý pobyt, nebo stát jeho původu.

Se zvyšující se kriminalitou cizích státních příslušníků totiž v praxi činily potíže případy, kdy obviněný neuvedl žádný jazyk, kterým hovoří, nebo uvedl jazyky či dialekty, které nejsou oficiálními jazyky státu jeho státní příslušnosti.

Dále novela posílila záruku principu rovnosti před zákonem a zajištění práva obviněného na obhajobu v trestním řízení rozšířením práva obviněného, pokud je cizinec dostatečným způsobem neovládající český jazyk, na překlad některých písemností (zejména základní rozhodnutí - usnesení o zahájení trestního stíhání, usnesení o vazbě, obžalobu, návrh na potrestání, rozsudek, trestní příkaz, rozhodnutí o odvolání a o podmíněném zastavení trestního stíhání). S možností obhájce žádat překlad dalších dokumentů se zde nepočítá. Zakotvení možnosti obhájce žádat překlad i jiných dokumentů nepovažuje Česká republika za vhodné již z hlediska možných průtahů v řízení ze strany obviněného.

V případech, kdy je ve věci stíháno více obviněných, úprava předpokládá s přihlédnutím k požadavku procesní ekonomie a rychlosti řízení, aby byl pořizován překlad jen těch částí rozhodnutí, které se obviněného cizince týkají. To platí za podmínky, že lze takovou část oddělit od ostatních výroků a jejich odůvodnění.

Tato změna má pozitivní dopad na obviněného, jehož práva byla novelou rozšířena, a poskytuje mu větší záruky práva na účinnou obhajobu.

Obecně postavení tlumočníka v trestním řízení upravuje § 2 odst. 14 ve spojení s § 28 odst. 1 a 2 tr. ř.

Je-li třeba přetlumočit obsah písemnosti, výpovědi nebo jiného procesního úkonu nebo využije-li obviněný právo uvedené v § 2 odst. 14 tr. ř., přibere se tlumočník; totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočníka osobě, s níž se nelze dorozumět jinak než znakovou řečí.

O ustanovení tlumočníka, o způsobilosti k této funkci a o vyloučení z ní, o právu odepřít provedení tlumočnického úkonu, o slibu a o připomenutí povinností před provedením tlumočnického úkonu, jakož i o náhradě hotových výloh a odměně za tlumočnický úkon platí zvláštní předpisy - zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů a vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících. Ústřední seznam znalců a tlumočníků vede Ministerstvo spravedlnosti ČR.

§ 151 tr. ř. stanoví, že mezi náklady řízení, jež nese stát, patří náklady nutné k provedení trestního řízení včetně řízení vykonávacího.

Úplnost a dostatečnost současné právní úpravy byla zhodnocena v rámci přípravy návrhu nového trestního zákoníku a jeho tzv. doprovodného zákona (sněmovní tisky 410 a 411) a v návrhu věcného záměru nového trestního řádu (t. č. ve stadiu vypořádání připomínkového řízení).

Závěr

Z výše uvedených citací zákonů plyne, že práva příslušníků národnostních menšin jsou v právních předpisech v působnosti Ministerstva spravedlnosti dostatečně ošetřena a zohledňována a jsou zajištěna v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Vězeňská služba ČR a národnostně menšinová problematika

Vězeňská služba (dále jen „VS ČR“) v rámci svých zákonných kompetencí v minulých letech vždy soustavně dbala na řádné naplňování veškerých právních a společenských norem v oblasti práv národnostních menšin osob umístěných ve výkonu vazby a výkonu trestu ve všech vazebních věznicích a věznicích České republiky.

V souvislosti s podáním informace o charakteru spolupráce se zástupci a organizacemi příslušníků jednotlivých národnostních menšin lze konstatovat, že VS ČR nesleduje odsouzené a obviněné osoby z hlediska příslušnosti k národnostním menšinám. V rámci monitoringu ve Vězeňské službě České republiky nebyly v minulých letech oznámeny nebo jinak signalizovány poznatky o odmítavém zacházení s národnostními menšinami, případně diskriminaci z důvodů národnosti, rasy, etnického původu, náboženství či víry, nebo nepřímé diskriminaci ze strany příslušníků nebo občanských zaměstnanců Vězeňské služby, odpovědných za realizaci právní úpravy v oblasti výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody.

Lze konstatovat, že rovněž nebyly zaznamenány jakékoliv negativní poznatky ze strany příslušníků a občanských zaměstnanců VS ČR v rámci jednotlivých organizačních jednotek. Totéž je třeba uvést v souvislosti s personální politikou VS ČR.

Touto oblastí se zabývá průběžně i periodická kontrolní činnost. Mimo jiné skutečnosti zjišťuje, zda personál jednotlivých organizačních jednotek postupuje při své činnosti plně v souladu s obecně platnými právními i interními předpisy, zda v rámci své působnosti jedná objektivně a nestranně, bez ohledu na národnost či etnickou příslušnost jednotlivých osob. Z tohoto důvodu nebylo zapotřebí přijímat ve sledovaném období žádná specifická opatření na ochranu proti diskriminaci národnostních menšin ve směru k zaměstnancům VS ČR ani z jejich strany vůči obviněným či odsouzeným.

Širokospektrální nabídkou vzdělávacích a preventivně výchovných aktivit programu zacházení a spolupráce s vnějšími subjekty, jako jsou státní i nestátní organizace působí VS ČR ve značném rozsahu na veškeré stránky osobnosti jedince. Aplikováním vhodných odborných aktivit i komplexního působení implikuje klientům potlačování teorií podněcujících národnostní diskriminaci v nejširších formách této oblasti, které jsou odstupňovány od ignorování jedince, přes slovní a fyzické napadání až po snahu o eliminaci odlišné národnosti. Rovněž ve všech organizačních jednotkách zohledněny jazykové odlišnosti, proto jsou základní právní přepisy jako např. poučení při přijetí do výkonu trestu odnětí svobody dle § 6, odst. 2, zák. č. 169/1999 Sb., poskytovány vždy v jazyce, kterému odsouzený porozumí.

Je třeba připomenout, že dle sociologických zjištění je rasová a národnostní diskriminace je příznačná zvláště pro ty skupiny, které stojí na „nižších příčkách“ společenského žebříčku. Právě ty tvoří značnou část osob umístěných ve věznicích a vazebních věznicích VS ČR. Požadavky na vyšší vzdělání, odbornou přípravou a průběžným vzděláváním v odborných oblastech jsou proto kladeny vysoké nároky jak na příslušníky, tak občanské zaměstnance VS ČR i v tom, aby dostáli naplňování veškerých norem dbajících na potlačování jakékoli diskriminace a porušování principu rovnosti mezi lidmi.

Právě s ohledem na dodržování tohoto principu jsou jednotlivé aktivity otevřeny všem klientům bez rozdílu. Rovněž v rozsáhlé oblasti spolupráce VS ČR s nevládními neziskovými organizacemi se zaměřujeme na pomoc osobám, kterým hrozí sociální vyloučení či osobám sociálně vyloučeným obecně, bez ohledu na národnostní příslušnost. Specifika a podpora sebeuvědomění si své kulturní podstaty, obohacující společnost, je zohledněna hlavně

v zájmových činnostech, jakými jsou různé hudební pěvecké, výtvarné a pohybové aktivity apod.. V případě zájmu externích organizací, zaměřit se cíleně na komunitu národnostní menšiny, je taková činnost ze strany VS ČR podporována.

Příkladem je sdružení *Romodrom*, jež je orientováno především na romskou komunitu. Projekt tohoto sdružení je aplikován ve Věznici Vinařice a Věznici Oráčov, formou pravidelných návštěv klientů ve výkonu trestu a zároveň terénní sociální prací v rodinách vězňů. Tento program probíhá již od roku 2003. Ve Věznici Vinařice je od loňského roku praktikován projekt zaměstnávání odsouzených, který sdružení realizuje přímo v prostorách věznice. Souběžně s tím jsou praktikovány sociální pohovory. Upřednostňováni jsou romští klienti.

V roce 2006 byla provedena analýza aplikace zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění pozdějších předpisů, jejímž výsledkem je souhrn námětů k případné novelizaci těchto zákonů směřujících ke zpřesnění právní úpravy na základě zkušeností vlastních a poznatků dozorových státních zástupců. K jejich obsahu je třeba zdůraznit, že nemění práva osob ve výkonu trestu odnětí svobody a ve výkonu vazby zaručená Ústavou a Listinou základních práv a svobod. Přesto některé náměty v oblasti rozšíření zaměstnávání odsouzených, nejenom že zakládají obecný rámec rovného zacházení, jak vyplývá ze směrnice č. 2000/78/ES, ale upravují i jiné instituty jako odměňování odsouzených zařazených do zaměstnání ve výkonu trestu odnětí svobody (např. návrh na rozšíření zaměstnávání osob ve výkonu trestu odnětí svobody byl již Ministerstvu spravedlnosti podán a ve věci proběhlo připomínkové řízení).

Probační a mediační služba a národnostní menšiny

o Základní popis situace v praxi

Probační a mediační služba ČR od počátku svého působení (1. ledna 2001) provádí pravidelná statistická vyhodnocování činnosti středisek PMS a v jejich rámci vyhodnocuje také situaci z hlediska zapojení PMS do řešení trestních případů spojených s extremismem a rasisticky motivovanými trestnými činy. Díky své široké spolupráci s nevládními a neziskovými organizacemi rovněž podporuje a spolurealizuje i projekty, které se věnují i národnostním menšinám, např. „*Mentoring v trestní justici*“ tzv. romský mentor je velmi úspěšnou aktivitou ve sledované oblasti. Z dosud zjištěných údajů vyplývá, že střediska PMS v oblasti trestné činnosti spojené s extremismem evidují jen minimální počet případů: v letech 2001 – 2007 to představuje cca 0,2, - 0,3% z celkového počtu nového nápadu případů.

Z průběžných informací z praxe středisek PMS vyplývá, že pracovníci PMS s pachateli a oběťmi, (včetně příslušníků národnostních menšin) rasisticky motivovaných trestných činů pracují jednak v průběhu přípravného řízení (nejčastěji v rámci zpracování zprávy před rozhodnutím nebo v rámci institutu náhrady vazby dohledem) a dále v průběhu vykonávacího řízení v rámci výkonu obecně prospěšných prací a rovněž i dohledu. V rámci výkonu dohledu úředníci (*asistenti*) s pachateli tohoto typu trestné činnosti pracují individuálním způsobem, případně je zařazují do probačního nebo sociálního programu.

o Koordinace a akreditace „neintegračních“ programů

V roce 2007 resort spravedlnosti ve spolupráci s ředitelstvím PMS ČR mj. uskutečnil plánované řádné akreditační řízení pro zájemce o poskytování probačních programů ve smyslu § 17 zákona č. 218/2003 Sb. V jeho průběhu byla v roce 2007 udělena 26 subjektům řádná akreditace a tyto probační programy byly zapsány do aktualizovaného seznamu probačních

programů vedených resortem. Jejich seznam je k dispozici na jeho webových stránkách. V roce 2007 bylo také ministerstvem za spolupráce PMS připraveno a vyhlášeno už druhé kolo dotačního řízení pro účely financování těchto řádně akreditovaných probačních programů. Ze státního rozpočtu byla pro tento účel vyčleněna finanční částka ve výši 2 mil. korun. Tato částka byla rozdělena mezi celkem 20 poskytovatelů akreditovaných probačních programů. Mezi nimi jsou i takové programy, které se skupinově či individuálně zaměřují na rizikové jevy v chování a jednání pachatelů, případně určitých věkových skupin (*zejména mladistvých a mladých dospělých*) a v rámci těchto programů jsou pak jejich účastníci vedeni k uvědomění a odpovědnosti, stejně jako k vytvoření alternativních forem chování vůči extremistickým projevům a postojům včetně respektu vůči lidem jiné barvy pleti a etnické příslušnosti.

Jedná se zejména o motivační a učební programy zaměřené na dospělé osoby po výkonu trestu odnětí svobody nebo s podmíněným trestem odnětí svobody (*v případě motivačních programů*), a mladistvé pachatele trestných činů v případě *učebních programů*. Podskupinou v uvedených programech jsou příslušníci etnických menšin a osoby z jiného sociokulturního prostředí (*Romové, cizinci žijící v ČR*). Cílem projektů *Motivační a učební programy*, které realizuje *Sdružení pro probaci a mediaci v justici (SPJ)* a kde je PMS partnerem, je přispět k ekonomické a sociální (re)integraci osob s kriminální minulostí. Jde především o osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, které mohou po uplynutí poloviny trestu žádat o podmíněné propuštění, propuštěných z VTOS, podmíněně odsouzených a mladistvých pachatelů „trestných činů“. Cílem a smyslem je zvýšit šance uvedených osob nalézt a udržet si zaměstnání a vyhnout se riziku opakování trestné činnosti a zvládat život v komunitě bez konfliktu se zákonem. V rámci projektu probíhá také výběr a školení lektorů motivačních a učebních programů včetně výběru vhodných klientů do zmíněných programů v součinnosti se středisky PMS, státními zástupci a soudci.

O Motivační programy ZZ (Získej zaměstnání)

Cílem motivačních programů ZZ je zvýšit šanci dospělých osob s kriminální minulostí nalézt a udržet si zaměstnání, minimalizovat rizika opakování trestné činnosti pachatelů, vést je k odpovědnosti a chránit společnost. Klient je v rámci programu veden k vytvoření a osvojení si alternativních strategií chování, které mu umožní nalézt a udržet si zaměstnání a vyhnout se dalšímu kriminálnímu jednání. Dále je klient konfrontován se svým kriminálním chováním, je veden k přemýšlení nad vlastní trestnou činností. Program obsahuje 24 hodin, přičemž frekvence i délka jednotlivých setkání je přizpůsobena možností klientů obvykle se jedná o dvě hodiny týdně. Každý běh tvoří uzavřený celek, který je klient povinen absolvovat od jeho počátku do konce. V roce 2007 proběhl výcvik lektorů, proběhlo celkem 5 běhů programu. Motivační programy probíhají jak v rámci „výkonu trestu vězení“, tak i v rámci dohledových institutů, které realizuje PMS.

O „Služba Mentor“ – systém mentoringu v trestní justici

Další činností v oblasti aktivit, které se týkají práce s menšinami, zejména romskými komunitami, je projekt *„Mentoringu v trestní justici“* resp. služba *Romského mentora*. Projekt je realizován ve spolupráci se *Sdružením pro probaci a mediaci v justici (SPJ)*, které je *autorem a realizátorem*. Od roku 2005 se Probační a mediační služba podílí na realizaci projektu formou intenzivního partnerství a spolupráce.

Projekt je zaměřen na cílovou skupinu klientů (*dospělé i mladistvé*) romské komunity, kteří byli odsouzeni k alternativním trestům (*např. trest OPP, podmíněné odsouzení nebo propuštění s dohledem*) - vytváří podmínky a rovné příležitosti pro úspěšné vykonání alternativního trestu. Mentoři jsou proškolené osoby z romské komunity, které jsou velmi důležitým mezičlánkem mezi PMS ČR a klienty díky příslušnosti ke stejnému etniku, znalosti

prostředí, jazyka apod. Služba je úspěšně využívána také při uložení dohledu probačního úředníka nad dětmi mladšími 15-ti let. Další možností je uložení probačního programu jako výchovného opatření mladistvému – a to s jeho souhlasem už v rámci přípravného řízení. SPJ již službu Mentor ověřuje i pro jiné cílové skupiny v rámci trestní justice, např. pro dospělé klienty propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody.

Dosavadní praxe prokázala, že zapojení mentora vede ke zvýšení vykonatelnosti alternativních trestů a zabraňuje zbytečnému sociálnímu vyloučení z důvodu neplnění nařízeného trestu. Mentoři významně napomáhají pochopení účelu a povinností v rámci výkonu alternativních trestů a opatření, napomáhají s vyhledáváním klientů, jsou jim k dispozici i odbornými znalostmi ze sociální i právní oblasti, *(které získali ve vzdělávacím kursu akreditovaném Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy ČR jako rekvalifikační kurs)*, mimo jiné jsou klientům příkladem ve vedení života bez konfliktu se zákonem, navštěvují klienty v domácnostech, spolupracují s poskytovateli obecně prospěšných prací.

Díky mentorům se daří navázat kontakty s příslušníky romské minority, kde nelze předpokládat jejich dobrovolný kontakt s Probační a mediační službou a bezproblémový výkon alternativního trestu, *(např. z důvodu obav z kontaktu se státní institucí, uvádění pouze fiktivních adres apod.)*. Služba zohledňuje individuální potřeby klientů PMS ČR z řad romského etnika, a to zejména klientů ohrožených sociální exkluzí. Mentoři velkou měrou pomáhají pracovníkům PMS ČR orientovat se v lokalitách kde žijí Romové.

Služba Romský mentor vedle pozitivních efektů jako jsou podpora, motivace a vedení romských klientů v rámci výkonu alternativních trestů nebo opatření, prevence opakování trestné činnosti a současně i sociálního vyloučení např. pomocí při hledání zaměstnání. Současně projekt přináší i výrazný efekt pro posílení postavení Romů v rámci většinové neromské společnosti a v neposlední řadě i úsporný finanční efekt související s eliminací nařízených výkonů trestů odnětí svobody v případě neplnění podmínek stanovených alternativních trestů.

Služba Mentor se osvědčila v řadě lokalit (např. České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Tábor, Jablonec nad Nisou, Ústí nad Orlicí, Beroun, Mělník, Liberec) v rámci soudních krajů ČR – ve středočeském, jihočeském, severočeském a východočeském. Ke konci roku 2007 byla služba poskytnuta pro téměř 400 klientů a v případech, které již byly ukončeny vykazuje služba Romský mentor 65% úspěšnost. (viz. www.spj.cz).

Závěr

Na základě již uskutečněných projektových aktivit a na základě vyhodnocení dosavadní spolupráce se SPJ v rámci projektu „Mentoring v trestní“ justici považujeme dosavadní průběh projektu za více než úspěšný a vysoce využitelný při práci středisek PMS ČR s klienty z romské menšiny. Potvrdil se i předpoklad, že romští mentoři mají výrazný „výchovný vliv“ na pachatele trestné činnosti z romské komunity s nimiž střediska PMS pracují. Zájmem PMS je tedy nejen udržet program Mentor ve stávajících lokalitách, ale spolupracovat s SPJ i v oblasti jeho rozšíření do dalších lokalit ČR. Projekt vyjádřil v loňském roce podporu i ministr spravedlnosti a na projekt velmi pozitivně reagují soudci a státní zástupci z lokalit, kde mentoři působí.

V rámci dlouhodobé spolupráce s Národní Probační službou Anglie a Walesu se PMS zúčastnila jako tzv. junior partner twinningového projektu s Chorvatskem, který byl zaměřen na získávání zkušeností a přípravu nové probační služby v Chorvatsku. Česká strana realizovala pro zástupce chorvatské trestní justice studijní návštěvu v ČR a dva zástupci PMS se zúčastnili 5denní poradenské návštěvy v Chorvatsku. V rámci předávání zkušeností byl prezentován i projekt Romský mentor, který měl u chorvatských kolegů velmi pozitivní odezvu včetně jejich nevládních romských organizací. V současné době chorvatská strana zvažuje oficiální žádost, aby čeští experti pomáhali se zaváděním projektu Romský mentor přímo v Chorvatsku.

Příloha 4

Ministerstvo kultury – dotační program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin v roce 2007 (přehled projektů)

(včetně navýšení a vrácených nevyužitých prostředků)

schválená dotace na projekt celkem (Kč)

bulharská

Bulharská kulturně osvětová organizace, občanské sdružení, Praha		
Květnové dny bulharské kultury	95 000	95 000
Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně, občanské sdružení, Brno		
Bulharský folklor jako součást evropské integrace	25 000	25 000
Pirin, občanské sdružení, Brno		
Uchování bulharských lidových tradic a tanců	70 000	70 000
Sdružení pro Bulharsko, občanské sdružení, Brno		
Bulharská kultura v ČR	30 000	30 000
Vazražďane, občanské sdružení, Praha		
Dny bulharské kultury	70 000	140 000
Klub Vazražďane	70 000	

chorvatská

Obec Jevišovka		
XVI.den chorvatské kultury	60 000	60 000

maďarská

Svaz Maďarů žijících v českých zemích, občanské sdružení, Praha		
Celostátní kulturní a vzdělávací setkání příslušníků maďarské menšiny	70 000	680 000
Dny maďarské kultury	160 000	
Kulturní, informační a dokumentační činnost maďarské menšiny v ČR	450 000	

německá

Mládežnická kontaktní organizace v ČR - JUKON, občanské sdružení, Praha		
Šíření literárních motivů z Německa do Čech	15 000	15 000
Kulturní sdružení občanů německé národnosti, občanské sdružení, Praha		
Pěvecký soubor „Heimatchor“ Kraslice	15 000	82 000
Péče o kulturní dědictví a zachování lidových tradic německé menšiny na území ČR	67 000	
Sdružení Němců - regionální skupina Hřebečsko, občanské sdružení, Moravská Třebová		
Dny česko - německé kultury „750 let města Moravská Třebová“	60 000	130 000
Lidové tance německé menšiny	70 000	
Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, občanské sdružení, Praha		
Velké jubilejní setkání lidového umění a kultury německé menšiny v ČR	210 000	210 000
Spolek přátel Šumavy, občanské sdružení, Větrní		
Kulturní den německé národnostní menšiny 2007	8 000	8 000
Svaz Němců - region Chebsko, občanské sdružení, Cheb		
Koncert „Hudba nezná hranic“	15 000	25 000
Seminář, zkoušky a celoroční prezentace Chebských lidových tanců lidové taneční skupiny	10 000	
Svaz Němců v regionech Liberec, Lužice - severní Čechy, občanské sdružení, Liberec		
Kulturní odpoledne česko-německé 2007	12 000	24 000
Vánoční oslava 2007	12 000	

polská

ARS MUSICA, občanské sdružení, Český Těšín		
Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem ...	90 000	105 000
Pořízení stejnokrojů pro Smíšený sbor CANTICUM NOVUM	15 000	

Dům kultury - Sdružení uměleckých a zájmových aktivit, občanské sdružení, Třinec		
Podpora činnosti Polského pěveckého souboru HUTNIK	40 000	40 000
GÓROLE, folklorní soubor, občanské sdružení, Mosty u Jablunkova		
Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů 2007	40 000	40 000
Polské pěvecké sdružení COLLEGIUM CANTICORUM, občanské sdružení, Český Těšín		
Rozvoj umění sborového zpěvu	60 000	60 000
Kongres Poláků v České republice, občanské sdružení, Český Těšín		
Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR	250 000	670 000
Perspektiva 21	200 000	
Takoví jsme 2007	220 000	
Matice školská v České republice, občanské sdružení, Český Těšín		
X. Festival dětské písně	60 000	60 000
Polské sdružení výtvarných umělců v ČR, občanské sdružení, Český Těšín		
Mezinárodní výtvarné sympozium 2007	30 000	30 000
Polský kulturně-osvětový svaz v ČR, občanské sdružení, Český Těšín		
Jubilejní Festival PZKO 2007	120 000	870 000
Kulturně-osvětová činnost	450 000	
Loutkové divadlo „Bajka“	300 000	
Sdružení přátel polské knihy, občanské sdružení, Český Těšín		
Výstava polské knihy a doprovodné literární akce	40 000	30 000
Pěvecko-hudební sdružení, občanské sdružení, Český Těšín		
Organizační zabezpečení součinnosti pěveckých sborů polské menšiny na Těšínsku ...	13 000	13 000

romská

Demokratická aliance Romů ČR, občanské sdružení, Valašské Meziříčí		
Romská píseň 2007	210 000	210 000
Občanské sdružení Slovo 21		
Světový romský festival KHAMORO 2007	1 600 000	1 160 000
Cikne Čhave, občanské sdružení, Praha		
Romský talent	40 000	40 000
Romské občanské sdružení, občanské sdružení, Karlovy Vary		
„Baro Drom“ - 2007 (Dlouhá cesta)	70 000	70 000
Výbor pro odškodnění romského holocaustu v ČR, občanské sdružení, Hořice v Podkrkonoší		
Tvorba a prezentace putovní výstavy „Nacistický tábor Lety u Písku a současnost“ - Zaniklý svět původních českých Romů a Sintů	100 000	100 000

rusínská

Folklorní soubor Skejušan, občanské sdružení, Chomutov		
Naše kořeny - Folklorní soubor Skejušan	50 000	50 000

ruská

Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR, občanské sdružení, Praha		
Kulturně-společenská činnost Ruské tradice v roce 2007	200 000	200 000

řecká

Asociace řeckých obcí v ČR, občanské sdružení, Brno		
Kulturní činnost řecké menšiny v ČR	500 000	500 000
Lyceum Řekyň, občanské sdružení, Brno		
Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v ČR	140 000	140 000

slovenská

ČeskoSlovenská scéna, občanské sdružení, Praha		
Provoz ČeskoSlovenské scény - slovenská menšina na jevišti i v hledišti	100 000	100 000
Folklorní sdružení PÚČIK, občanské sdružení, Brno		
Děti a tradice	30 000	110 000

Návraty ke kořenům	40 000	
Tradice a zvyky slovenského lidu uchované v lidových písních a tancích	40 000	
Folklorní soubor Šarvanci, občanské sdružení, Praha		
Jak se tančí slovenský folklor	8 000	78 000
Nákup krojů	70 000	
Klub slovenské kultury, občanské sdružení, Praha		
DOMUS - dokumentace slovenské menšiny v ČR při KSK, Československá společnost - výstavy, přednášky, besedy	150 000	550 000
30. výročí Klubu slovenské kultury - kulturně společenský program k 30. výročí	100 000	
Rozvoj kultury slovenské národnostní menšiny v ČR a zachování česko-slovenské kulturní kontinuity v roce 2007	300 000	
Obec Slováků v ČR, občanské sdružení, Praha		
Dny česko-slovenské kulturní vzájemnosti	50 000	195 000
Jánošíkův dukát - 2007 - Mezinárodní festival slovenského folkloru	90 000	
Kluby KOREŇOV - 2007 - cyklus besed	55 000	
Slovenské sdružení Limbora, občanské sdružení, Praha		
Limbora v roce 2007	100 000	180 000
15. výročí dětského souboru Limborka	50 000	
Tradiční programy s Limborou	30 000	
Slovensko- český klub, občanské sdružení, Praha		
Dny slovenské kultury v České republice	200 000	575 000
Elena Kytková-Kovalová: Mítvi sa dívajú	55 000	
Komplexní program kulturních aktivit slovenské národnostní menšiny v ČR	320 000	
Slovenský literární klub v ČR, občanské sdružení, Praha		
5 let Slovenského literárního klubu v ČR	30 000	115 000
Praha - dílna slovenských spisovatelů	30 000	
Vydání knihy Krivolaká prť ku šťastiu ...	55 000	

ukrajinská

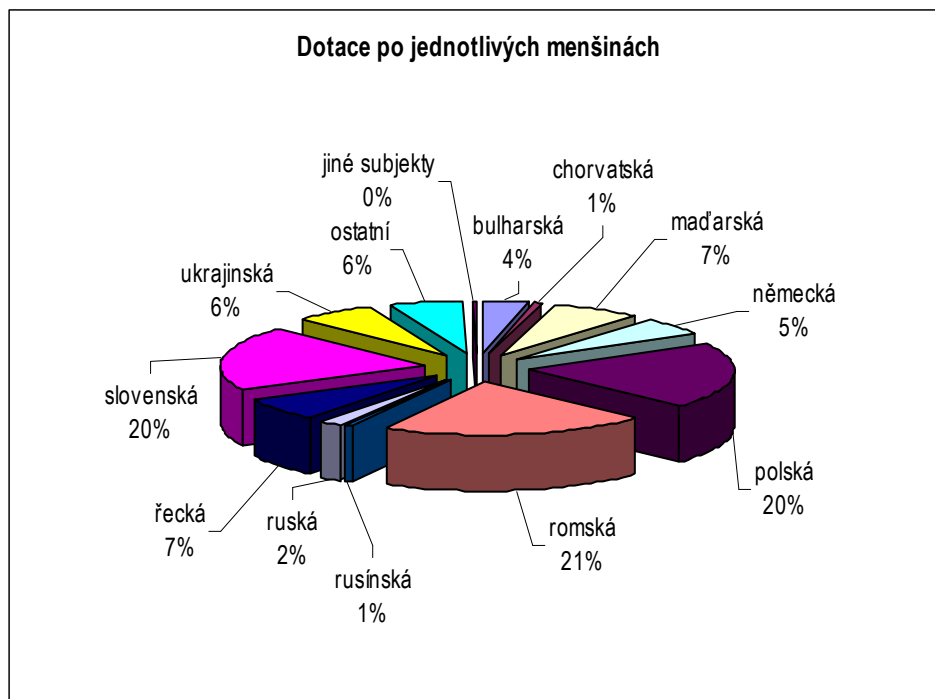
RUTA, občanské sdružení, Praha		
Studium přítomnosti ukrajinské národnostní menšiny na území ČR ...	58 000	58 000
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny, občanské sdružení, Praha		
Pěvecký sbor sv. Vladimíra	60 000	125 000
Spolkové aktivity SUPU	25 000	
SUPU a regiony	40 000	
Ukrajinská iniciativa v ČR, občanské sdružení, Praha		
Dny ukrajinské kultury v ČR 2007	160 000	410 000
Ukrajinský klub	250 000	

ostatní občanská sdružení + multietnické

Etnická asociace ETNIKA, občanské sdružení, Praha		
Praha srdce národů 2007	50 000	70 000
V jednom kole	20 000	
Matice slezská, občanské sdružení, Opava		
XXXVIII. Slezské dny	65 000	65 000
OLAM - Společnost Judaica, občanské sdružení, Holešov		
Týden židovské kultury - 7. ročník	50 000	50 000
Sdružení členů a přátel folklorního souboru Jackové, občanské sdružení, Jablunkov		
IX. ročník Mezinárodního dětského folklorního festivalu "Jackové dětem"	20 000	20 000
Slovácký krúžek v Brně, občanské sdružení, Brno		
Život a kultura národnostních menšin žijících na území České republiky. Jejich prezentace na pódii Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici.	322 000	322 000
Společnost přátel jižních Slovanů v ČR, občanské sdružení, Brno		
Kulturní aktivity multietnického charakteru	30 000	30 000

Jiné subjekty (předkladatelem není OS)

Společenství Romů na Moravě, o. p. s., Brno		
Django fest VI. ročník	23 000	23 000
Židovská obec v Praze, Praha (církevní organizace)		
Judaismus a holocaust v kinematografii	7 000	7 000
celkem		9 534 670

Ministerstvo kultury (odbor umění a knihoven) - Přehled poskytnutých dotací v roce 2007

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Agentura R.E.C.	Festival Regge Ethnic Session	50 000
Asociace českých filmových klubů	Brazilská a kavkazská hudba na Letní filmové škole 2007	400 000
Colour Production, s.r.o. Ostrava	Colours of Ostrava	500 000
Colour Production, s.r.o. Ostrava	Caravana of Voices	280 000
Dušan Svíba	Mezinárodní multikulturní festival COLOUR MEETING	60 000
Půlnebí	Hlasohled	200 000
Jaromír Hanzlík Praha	Eurotrialog Mikulov 2007	350 000
Kulturní zařízení Val. Meziříčí	Valašský špalíček	300 000
Městské kulturní středisko Náměšť n. Oslavou	Folkworld Music Festival Folkové prázdniny	300 000
Michal Hanzl-Modrý z nebe	Litoměřický kořen	150 000
Milan Páles	Festival ColourScope 2007	80 000
Ostrov, s.r.o.	Ethno folk ostrov	90 000
P J Music, s.r.o.	Jazz Meets World 2007	330 000
RACHOT Production, s.r.o.	RESPECT World Music Festival 2007	380 000
	RESPECT Plus 2007 - festival world music Prahy 3	120 000
Ing. Jiří Švéda	Hudební festival ETNO Brno 2007	100 000
Celkem		3 690 000

Městská knihovna Ústí nad Orlicí	Podpora práce s národnostními menšinami a integrace cizinců	5 000
Obec Mosty u Jablunkova	Nákup knihovního fondu pro polskou národnostní menšinu	5 000
Knihovna Hnojník	Doplnění knihovního fondu literaturou v polském jazyce	5 000
Městská knihovna Prachatice	Rozšíření, obnovení a doplnění fondu pro národnostní menšiny a podpora práce s národnostními menšinami	5 000
Městská knihovna Česká Lípa	Nákup knihovního fondu pro národnostní menšiny s důrazem na literaturu v němčině	5 000
Knihovna M. J. Sychry	Multikulturní knihovna M. J. Sychry	5 000
Obec Komorní Lhota	Knihy pro polskou menšinu	5 000
Multikulturní centrum Praha	Knihovna Multikulturního centra Praha - Interkulturní dialog v knihovně	5 000
Klub slovenské kultury	Kulturní aktivity KSL v ČR v roce 2007 k měsíci česko-slovenské vzájemnosti	10 000
Regionální knihovna Karviná	Původní současná polská literatura - průběžné doplňování polskou literaturou	10 000
Městská knihovna Český Těšín	Český Těšín - multikulturní město	10 000
Obec Smilovice	Čteme v rodném jazyce	5 000
celkem		75 000

**Ministerstvo kultury (odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií) -
Přehled poskytnutých dotací v roce 2007**

Činnost *Muzea romské kultury v Brně*, státní příspěvkové organizace zřizované resortem kultury od 1. ledna 2005, byla zajištěna schváleným příspěvkem na provoz muzea v roce 2007 ve výši 8 087 tis. Kč.

- V oblasti uchovávání, výzkumu a prezentace romské kultury byl dotací určenou na podporu kulturních aktivit podpořeny výstavní projekty: „Antologie literárních textů romských autorů – Sytá duše“, a to částkou 200 tis. Kč,
- Komponovaný program Muzejní noc v Muzeu romské kultury 2007, a to částkou 60 tis. Kč.

Shrnutí :

- Odbor podpořil projekty na podporu kulturních aktivit v roce 2007 částkou 280 tis. Kč;
- Odbor zajistil provoz *Muzea Romské kultury v Brně* schváleným rozpočtem na provoz v roce 2007 v částce 8 078 tis. Kč;
- Odbor zajistil provoz *Památníku Terezín* schváleným rozpočtem na provoz v roce 2007 v částce 24 626 tis. Kč.

Celkem: 32 984 tis. Kč.

Ministerstvo kultury - Dotace v oblasti audiovizí a masmédií, kdy jsou dotace poskytnuty na projekty s prvkem podpory kulturních aktivit národnostních menšin.

Žádný z festivalů podpořených v roce 2007 není výhradně věnován problematice národnostních menšin. Podporovány jsou projekty, které seznamují s kulturními aktivitami národnostních menšin s vědomím, že poznání kultury a životního stylu národnostních menšin přispívá k lepšímu vzájemnému soužití.

Jedním z dominantních projektů je **Kino na hranici**. Filmová přehlídka (60 filmových projekcí) je zaměřena na prezentaci české, polské a slovenské kinematografie, hudby a umění. Koná se každoročně v Českém Těšíně (v kině Centra) a v polském Cieszyńie (v kině Piast a v divadle A. Mickiewicze). Kromě běžných návštěvníků, odborné veřejnosti, tj. kritiků, novinářů a znalců filmového umění, navštěvují festival zejména studenti filmových škol a bohemistiky z celého Polska.

Druhým dominantním projektem je **8. mezinárodní festival česko-německo-židovské kultury Devět bran 2007**. Jeho předmětem je židovské umění. Akteři festivalu jsou čeští a zahraniční umělci. Jarní část festivalu se konala v Praze: koncerty, divadelní představení, literární večery, literární soutěž na téma Romové – Cikáni, výstava fotografií, fotografická soutěž. Letní část se konala v Mariánských Lázních, včetně výjezdu festivalových akcí do 8 českých měst. Byla zaměřená na filmové umění a odborné semináře o filmu. Šlo o filmy ČSR, ČSSR, ČSFR, ČR i filmy zahraniční provenience. Zahraniční akce, tzv. ozvěny festivalu, se konaly v Bratislavě a Istanbulu. Jde o nekomerční festival, vstupné se nevybírá.

Dalšími projekty, kde se objevuje tematika národnostních menšin, jsou např. mezinárodní festivaly dokumentárních filmů (festival Jeden svět, zaměřený na lidská práva, a festival Jihlava), festival Febiofest nebo rozhlasové dokumentární a publicistické pořady (např. jejich přehlídka Report).

Přehled projektů obsahujících prvek podpory kulturních aktivit národnostních menšin, dotovaných v rámci programu Kulturní aktivity v oblasti médií a audiovizí

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Kulturní a společenské středisko Střelnice (příspěvková organizace v Českém Těšíně)	Kino na hranici 2007	120 000
Mgr. Pavel Chalupa – Umělecká agentura Monte Christo (FO)	Devět bran 2007 – 8. mezinárodní festival česko-německo-židovské kultury	2 200 000
Union Film (s. r. o.)	Dokumentární pondělí – cyklus	40 000
Sdružení pro rozhlasovou tvorbu (občanské sdružení)	Report – přehlídka dokumentárních a publicistických rozhlasových pořadů	60 000
Člověk v tísni (o. p. s.)	Jeden svět 2007 – 9. mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech	3 000 000
Jihlavský spolek amatérských filmařů (občanské sdružení)	Jihlava 2007 – mezinárodní festival dokumentárních filmů	4 000 000
Febiofest (s. r. o.)	Febiofest 2007	4 000 000
celkem		13 420 000

Příloha 8

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Program na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2007

I. KOLO (celkem 33 projektů; celková dotace 8 809 500,- Kč)

BULHARSKÁ MENŠINA

organizace	projekt	dotace (Kč)
Bulharská kulturně osvětová organizace	Škola bulharského tance a zpěvu	100 000
OS PIRIN	Výuka bulharských lidových tanců a písní	60 000
celkem		160 000

MAĎARSKÁ MENŠINA

organizace	projekt	dotace (Kč)
Spolek Iglice	Jazykově - vzdělávací programy pro děti v maďarském jazyce	250 000

POLSKÁ MENŠINA

organizace	projekt	dotace (Kč)
Polský kulturně osvětový svaz	Bajka - hrajeme, vyprávíme, učíme se	350 000
Sdružení přátel polské knihy	S knihou na cestách	75 000
Kongres Poláků v ČR	Poznáváme historii s IPN	142 500
ZŠ s polským jazykem	Realizace osnov ZŠ – regionální výpravy za poznáním Slezska	45 000
vyučovacím Karviná	Atletické mistrovství	73 000
celkem		685 000

ROMSKÁ MENŠINA

organizace	projekt	dotace (Kč)
ROMEA	Podpora vzdělanosti dětí a mládeže v oblasti romské literatury	300 000
Živá paměť	Zmizelí Romové a Romové dnes v České republice	210 000
celkem		510 000

RUSKÁ MENŠINA

organizace	projekt	dotace (Kč)
Ruská tradice	Slovo děťtam - příloha časopisu Russkoje slovo	255 000

ŘECKÁ MENŠINA

organizace	projekt	dotace (Kč)
Asociace řeckých obcí	Výuka řeckého jazyka	550 000
Lyceum Řekyň v ČR	Výuka řeckých tanců	300 000
celkem		850 000

SLOVENSKÁ MENŠINA

organizace	projekt	dotace (Kč)
Občanské sdružení ETNIKA	Škola oživených tradic	250 000
Občanské sdružení Limbora	Škola ozvěn domova	300 000
Slovenský literární klub	Literární soutěž Jana Kolára	120 000
Slovensko – český klub	Dílna mladých slovenských publicistů	100 000
Klub slovenské kultury	Rozumíme si	300 000
Folklorní sdružení PUČIK	Tancuj, tancuj, vykrúcaj	70 000
celkem		1 140 000

UKRAJINSKÁ MENŠINA

organizace	projekt	dotace (Kč)
Ukrajinská Iniciativa	Ukrajinský dětský klub - Smoloskyp	250 000

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

organizace	projekt	dotace (Kč)
Židovské muzeum	Židé, dějiny a kultura	120 000

MULTIKULTURNÍ PROJEKTY

organizace	projekt	dotace (Kč)
Pedagogická fakulta UP Olomouc	Multikulturní dimenze v RVP	250 000
ZŠ a MŠ Zastávka u Brna	Žijeme spolu 2007	250 000
Člověk v tísni	Jeden svět na školách - moderní metody multikulturní výchovy	250 000
	Dovedu to pochopit?- sada multimediálních didaktických materiálů	350 000
Památník Lidice	Odborné semináře pro pedagogy	293 000
	Mezinárodní vědomost. soutěž pro mládež Lidice pro 21. století	300 000
Terezínská iniciativa	Vzdělávací zájezdy českých škol do Památníku Terezín	560 000
Památník Terezín	Semináře pro pedagogy k výuce o holocaustu	1 705 000
ZŠ Bělá pod Bezdězem	Žijeme spolu 2007	250 000
celkem		4 008 000

OSTATNÍ

organizace	projekt	dotace (Kč)
ZŠ Meteorologická Praha	Podpora začleňování a vzdělávání žáků vietnamské národnosti	80 000

II. KOLO (celkem 12 projektů, celková dotace 1 553 508,- Kč)

NĚMECKÁ MENŠINA

organizace	projekt	dotace (Kč)
Slezský německý svaz	Kursy německého jazyka	48 488

POLSKÁ MENŠINA

organizace	projekt	dotace (Kč)
Sdružení polské mládeže	Setkání s polským filmem	33 500

ROMSKÁ MENŠINA

organizace	projekt	dotace (Kč)
Filosofická fakulta UK Praha	Výzkum mapující výskyt romštiny	500 590

RUSKÁ MENŠINA

organizace	projekt	dotace (Kč)
Ruská tradice	SRAFAN-dětské divadlo	42 000

ŘECKÁ MENŠINA

organizace	projekt	dotace (Kč)
Asociace řeckých obcí	Výuka řeckého jazyka	345 930

SLOVENSKÁ MENŠINA

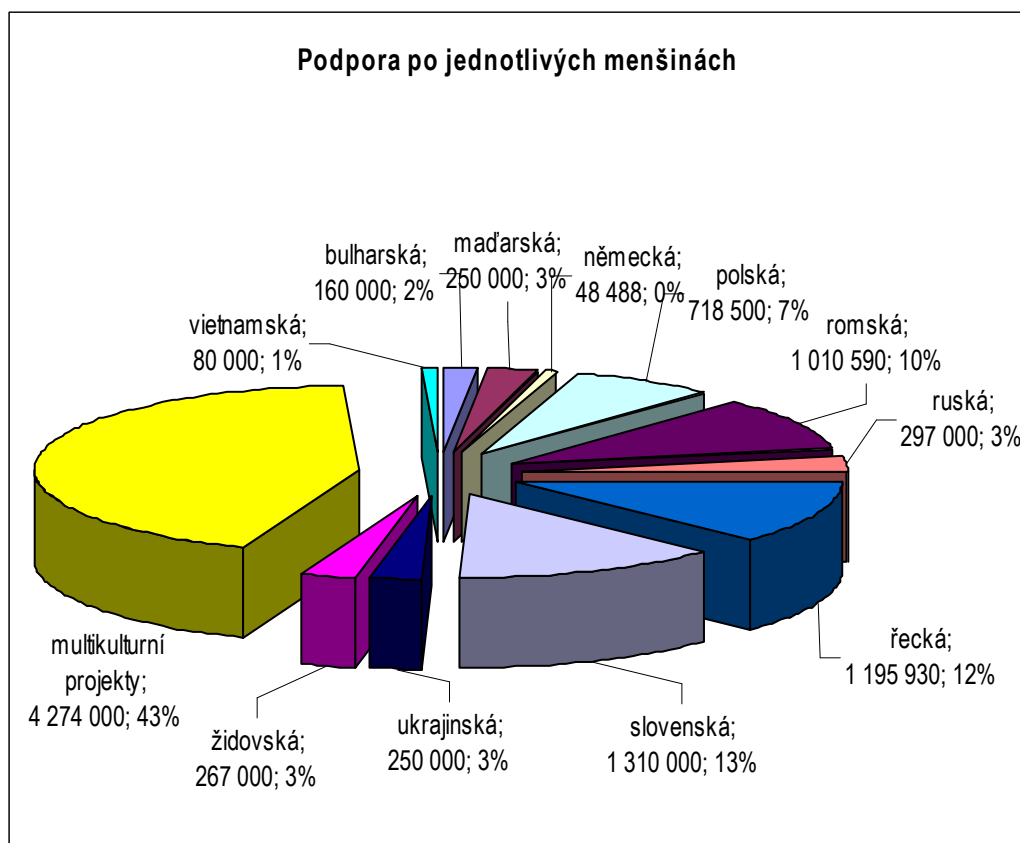
organizace	projekt	dotace (Kč)
Klub slovenské kultury	Slovenština a čeština	100 000
Občanské sdružení Limbora	Slovenčina moja	70 000

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

organizace	projekt	dotace (Kč)
Židovské muzeum	Židé, dějiny a kultura	147 000

MULTIKULTURNÍ A OSTATNÍ PROJEKTY

organizace	projekt	dotace (Kč)
Střední odborná škola Liberec	Podpora dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí	40 000
Střední zdravotní škola Vyškov	Tvorba výukových materiálů	56 000
OS Zapomenutí	Zmizelí sousedé	170 000

Ministerstvo práce a sociálních věcí – Přehled projektů Operačního programu EU (Rozvoj lidských zdrojů)

Projekty zaměřené explicitně na romskou komunitu

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Technické služby města Vsetína	Pracovní šance	3 507 964

Projekt je zaměřen na osoby, které jsou vyloučené či ohrožené sociálním vyloučením, zejména na příslušníky romské komunity. Důvody tohoto vyloučení jsou úzce spjaty s příslušností k odlišnému sociokulturnímu prostředí, která s sebou často nese nízkou úroveň vzdělání, kvalifikace či absenci vzdělání. U osob sociálně vyloučených, či tímto vyloučením ohrožených, se navíc faktor nízké kvalifikace často setkává s faktorem dlouhodobé nezaměstnanosti.

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
IQ Roma Servis, Brno	Můj život = moje volba. Program pro novou perspektivu mladé romské generace.	3 915 372

Projekt aktivizuje a rozvíjí prozatím spíše pasivní potenciál strategicky významné generace mladých Romů. Projekt je zaměřen na podporu a asistenci příslušníkům romské komunity při přístupu ke vzdělání a na trh práce. Projekt pozitivně přispívá k rozvoji potenciálu, společenských možností, získání respektu a důstojné společenské role mladých Romů.

Projekty částečně zaměřené na romskou komunitu

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Spolkový dům, Jablonec nad Nisou	Otevřené dveře	1 929 220

Projekt se snaží napomoci řešení negativních jevů sociální povahy, které vedou k situaci, kdy je mnoho občanů v tíživé sociální situaci ohroženo vyloučením na pokraj společnosti. Důsledkem je rostoucí polarizace společnosti a velká míra sociální výbušnosti. V okrese Jablonec nad Nisou nefunguje žádné poradenské centrum, které by poskytovalo lidem ohroženým sociální exkluzí poradenské služby především v sociálně-profesní problematice. Tuto situaci se snaží řešit *Spolkový dům v Jablonci nad Nisou*, který se i díky projektu stává místem pomoci sociálně znevýhodněným skupinám obyvatel. Záměrem projektu je předcházet negativním společenským jevům, a to především za pomoci odborného poradenství a přípravou vzdělávacího programu. Ten se bude skládat ze čtyř vzdělávacích kursů, které si frekventanti budou moci zvolit na základě vlastních zájmů a preferencí. Vedle toho budou také pro cílové skupiny připraveny odborné semináře. Mezi cílové skupiny, na které se projekt zaměřuje, patří dlouhodobě nezaměstnaní lidé s věkem nad 50 let, romská mládež nad 15 let ohrožená dlouhodobou nezaměstnaností, lidé s nízkým nebo žádným vzděláním, kteří jsou ohroženi dlouhodobou nezaměstnaností.

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Společenství „Začít spolu“	Příležitost	1 507 356

Projekt je zaměřen na zvýšení a posílení kompetencí nezaměstnané mládeže ohrožené sociální exkluzí při hledání pracovních příležitostí na trhu práce a na poskytnutí podpory při jejich vstupu na pracovní trh. Využívá zkušeností a kontaktů z předchozích pilotních projektů. Inovativně přináší integrovaný přístup při vyhledávání a motivování cílové skupiny projektu. Cílová skupina bude oslokována ze 3 zdrojů, kterými jsou úřad práce, Probační a mediační služba a vlastní sociální práce organizace s cílovou skupinou. Cíle projektu budou dosaženy pomocí vzdělávání příslušníků specifických cílových skupin a podpůrnými činnostmi k odstranění bariér k přístupu ke vzdělávání a zaměstnání.

Ministerstvo kultury - Program na podporu integrace příslušníků romské komunity**Přehled projektů**

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Athinganoi, Praha 5	Oslavy mezinárodního dne Romů v roce 2007	80 000
Demokratická aliance Romů v ČR, Valašské Meziříčí	Jekhetane - Společně	40 000
	Romská píseň 2007	100 000
Diakonie ČCE - středisko ve Vsetíně	Společně při hudbě	39 000
Drom, obecně prospěšná společnost, Brno	Festival hudby a tance	25 000
	Romský folklorní tanec	50 000
	Řemeslné dílny	120 000
Dům dětí a mládeže v Zábřehu	Kaj džas, more?	15 000
Leccos, Český Brod	Taneční skupina Black Dance - podpora činnosti	20 000
Liberecké romské sdružení, Liberec	Romská kultura na médiích	105 000
Líšeň, Brno	Paramisa	40 000
Miret, Bystré u Poličky	Mezinárodní romský festival Gypsy Celebration 2007	200 000
Muzeum romské kultury, o.p.s., Brno	Desatero řemesel	80 000
	Dokumentace a popularizace hmotné a duchovní kultury Romů v ČR	140 000
	Katalog sbírky fondu textilu a šperku Muzea romské kultury	90 000
Nakladatelství Triáda, s.r.o., Praha 1	Erika Oláhová: Hrůzný zážitek	70 000
Občanské sdružení pro podporu a rozvoj romské mládeže, Jablonec nad Nisou	Festival romské kultury	110 000
Občanské sdružení R-Mosty, Praha 5	Kultura a vzdělávací aktivity v nízkoprahovém klubu občanského sdružení R-Mosty	50 000
Sdružení Romů Severní Moravy, Karviná	8. Karvinský romský festival 2007	170 000
Sdružení Romano jasnica, Trmice	4. Různobarevný hudební festival v Trmicích	70 000
Sdružení romských občanů v Lysé nad Labem	VII. Romský hudební festival	35 000
Společenství Romů na Moravě, o. p. s., Brno	Django Fest VI. ročník	20 000
Výbor pro odškodnění romského holocaustu v ČR, Hořice	Tvorba a prezentace putovní výstavy „Nacistický tábor Lety u Písku a současnost - zaniklý svět původních českých Romů“	100 000

Projekty přeřazené na doporučení hodnotící komise z programu kulturní aktivity národnostních menšin

Slovo 21, Praha	Dekáda z pohledu romských žen	50 000
Romano džaniben, Praha	Matéo Maximoff - Ursitory	91 000

Celkem 1 910 000

**Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – Dotační program na podporu integrace
romské komunity v roce 2007: přehled projektů**

I. KOLO

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
občanské sdružení Salinger	Komunitní centrum Amaro Phurd - předškolní příprava romských dětí	270 000
ZŠ Praha 3, Havlíčkovo náměstí 10/300	Škola s celodenním programem Havlíčkovo náměstí - rok 2007	300 000
Diecézní charita Brno - Oblastní charita Jihlava	Klubíčko pro romské předškoláky a jejich maminky	150 000
Člověk v tísni - společnost při ČT, o.p.s.	Vzdělávání a příprava na vyučování Romů ze sociálně vyloučeného prostředí	415 000
ZŠ a MŠ, Česká Lípa, Moskevská 679, příspěvková organizace	Využití volného času dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí	50 000
ZŠ Lipník nad Bečvou, Osecká 301	Hra jako základní aktivita dětské seberealizace - aneb jak si hrát, učit se a tvořit v herním centru Pampeliška	100 000
Interaktivní ZŠ Varnsdorf, Karlova 1700, okres Děčín, příspěvková organizace	CO UŽ UMÍM - SO IMAR DŽANAV	100 000
občanské sdružení IQ Roma servis	Chceme jít dál	100 000
ZŠ Vítkov, Komenského 754, okres Opava, příspěvková organizace	Řešíme odlišné sociokulturní cítění žáků	150 000
MŠ Hrubčice, příspěvková organizace	Škola hrou, aneb co je dnes hra, to bude zítra život.....	50 000
Salesiánské středisko Štěpána Trochty - dům dětí a mládeže	Doučování romských dětí	235 000
ZŠ a MŠ Vsetín, Turkmenská	Odpoledne ve škole	92 000
	Integrace romské komunity - podpora mimoškolních aktivit a příprava na úspěšné začlenění do ZŠ	150 000
ZŠ a MŠ Staré Město, okres Šumperk	Otevřená společnost	45 000
SKP-CENTRUM	Centrum předškolní přípravy dětí	220 000
Salesiánské středisko mládeže - Dům dětí a mládeže České Budějovice	Ruku v ruce	300 000
Město Česká Lípa	Klubovna Paramisa 2007	150 000
DOKOŘAN, občanské sdružení	Romské komunitní centrum	300 000
ZŠ a MŠ Kobylá nad Vidnavkou, příspěvková organizace	Předškolní příprava trochu jinak - počítač je náš kamarád	36 000
NADĚJE	NADĚJE - Slunečnice	100 000
Spolkový dům Jablonec n. N., příspěvková organizace	Rovné šance	200 000
Základní škola Hranice, Nová 1820	S Beruškou do světa	50 000
ZŠ Ivanovice na Hané, okres Vyškov	Volnočasové a zájmové aktivity pro romské děti a mládež v návaznosti na jejich vzdělávací potřeby	50 000
ZŠ, Karviná - Nové Město, Komenského 614	Školička po škole	139 000
Slezská univerzita v Opavě, Vzdělávací centrum v Krnově	Systémové vzdělávání pedagogů pracujících s romskými dětmi	76 000
Romano jasnica	Vzdělávací centrum Trmice	220 000
ZŠ, Bílina, Lidická 31/18, okres Teplice, příspěvková organizace	Připravujeme se pro život	100 000
občanské sdružení MANIA	Komunitní centrum Sluníčko	100 000
Diakonie ČCE - středisko Vsetín	Předškolní příprava romských dětí ve Vsetíně	200 000

Speciální ZŠ a Praktická škola Trmice	Neznáme nudu	60 000
Speciální ZŠ, Skuteč, okres Chrudim	Žijeme spolu: „Víme, kdo jsme a co chceme.“	200 000
ZŠ Orlová - Poruba Jarní 400, okres Karviná, příspěvková organizace	Klub dětí a maminek	100 000
Masarykova univerzita Brno	Analýza a komparace vzdělávání dětí a žáků se sociálním znevýhodněním v České republice	204 000
	Vzdělávací programy určené romskému obyvatelstvu	459 000
Diecézní charita Brno - Oblastní charita Třebíč	Ambrela - Komunitní centrum pro děti a mládež Třebíč	160 000
ZŠ, Brno, Lidická 6a	MOSTY	90 000
občanské sdružení Horizont Jihlava	Komunitní centrum Lentilky 2007	83 000
SPOLEČNĚ-JEKHETANE	Chceme mezi Vás! Kamas ke tumende!	200 000
	Zajímavé prázdniny romským dětem	57 000
ZŠ, nám. J. Zajíce č.1, Vítkov, příspěvková organizace	„ŠKOLIČKA“	80 000
ZŠ Ostrava, Gebauerova 8, příspěvková organizace	Předškolní příprava romských dětí v přípravných ročnících na základní škole v Ostravě - Přívoze	130 000
ZŠ Žďár nad Sázavou, Komenského 6	Šance	100 000
ZŠ Němčice nad Hanou	Romské komunity a spolupráce se ZŠ v Němčicích nad Hanou	50 000
ZŠ a MŠ Ktiš	Předškolní příprava romských dětí.	35 000
	Adaptace romských žáků ve vzdělávacím procesu.	35 000
ZŠ Jihlava, Jarní 22	Škola v přírodě - Radost 2007	70 000
občanské sdružení dětí a mládeže „Začít spolu“	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	350 000
ZŠ Ústí nad Labem, školní náměstí 100/5, příspěvková organizace	Předlice sobě 5 - celodenní výchovný systém	130 000
	Pomoz mi 5 -celodenní výchovný systém	80 000
Romipen	Děti, pojďte do školy!	300 000
SŠ, ZŠ a MŠ Šumperk, Hanácká 3	BAREVNÁ ŠKOLIČKA	150 000
Romské sdružení Šluknov	PC kroužek pro děti a mládež.	50 000
MŠ Vlčice, příspěvková organizace	Chci být na školu lépe připraven	70 000
ZŠ praktická, Bílina, Kmochova 205/10, příspěvková organizace	Příměstský prázdninový tábor v Bílině	125 000
občanské sdružení Fides	Podpora zdravého životního stylu romských dětí a mládeže z Vítkovic	300 000
ZŠ, Ostrava - Mariánské Hory, Karasova 6, příspěvková organizace	Řeč - cesta k porozumění a sblížení	61 000
Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR	Asistent pedagoga a jeho vzdělávání	293 000
Liberecké romské sdružení	Letní tábor pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí	137 000
ZŠ Dobromilice, okres Prostějov, příspěvková organizace	Klub dětí	36 000
Ponton, občanské sdružení	Klubíčko	390 000
občanské sdružení Vzájemné soužití	Barevný svět, aneb táhneme za jeden provaz	600 000
EUROTOPIA Opava o.p.s.	Kulturní aktivity pro romské děti	110 000
ZŠ, Brno, Lidická 6a	Soužití s radostí	68 000

63 projektů, celkem 9 811 000

II. KOLO

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Liberecké romské sdružení	Volnočasové aktivity Libereckého romského sdružení	350 000
ROMEA, občanské sdružení	Informační aktivity jako nástroj ke zlepšení vzdělávacího prostředí ve škole	250 000
KAPPA-HELP	Volnočasové aktivity pro děti Romského komunitního centra	140 000
Verdan – Vůz	Provoz komunitního centra Verdan	75 000
Město Prachatice	Romská školička	40 000
občanské sdružení dětí a mládeže „Začít spolu“	Nízkoprahové zařízení	330 000
TJ FC Roma Karlovy Vary	Sportem ke vzdělání dětí a mládeže	100 000
Charita Šternberk	Jiloro - raná péče	60 000
Středisko pomoci ohroženým dětem ROSA	„Školka“ v holobytech	54 000
Romské sdružení občanského porozumění	Romské děti v předškolním vzdělávání	70 000
Muzeum romské kultury	Doučování romských žáků základních škol	35 000
MŠ Komenského 25; Přerov	Kuk do světa 2007	27 000
Statutární město Most	Romský klub pro děti ZŠ	60 000
občanské sdružení Vzájemné soužití	„Schůdky“	300 000
občanské sdružení S.T.O.P.	Individuální a skupinové doučování dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí	85 000
Církevní středisko volného času sv. Jana Boska v Havířově	Počítač jako cesta k integraci	22 000
Dům dětí a mládeže Hranice	Umíme se domluvit	60 000
Oblastní charita Kutná Hora	Komunitní edukační centrum Maják	175 000
ZŠ, Brno, Sekaninova 1	Chci pracovat, pomůžete mi?	102 000
SOUŽITÍ - JAROMĚŘ	Klub Smajlík	100 000
Asociace debatních klubů	Romská debatní liga	64 000
ZŠ, Most, Zlatnická 186, příspěvková organizace	Škola hrou	113 000
NADĚJE, občanské sdružení	Naděje - Bludiště	286 000
23 projektů,		celkem 2 898 000

III. kolo

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Obec spisovatelů	Sborník Devla, Devla	200 000
ZŠ a MŠ Hoštka	Rozvíjení jemné motoriky předškolních dětí	45 000
Romipen	Počítačový klub pro děti	173 000
Oblastní charita Ústí nad Labem	Komunitní centrum Světluška	256 000
ZŠ Vítkov, Opavská 22, okres Opava,	Společně jsme tým	34 000
Občanské sdružení Savore	Kulturně, sociálně-vzdělávací základna VIII.	40 000
Taneční život	Ve volném čase se učíme, jak se chovat ve škole.	60 000
PIONÝR	Savoren čhaven hin savore čačipena	87 000
Občanské sdružení Salinger	Komunitní centrum Amaro Phurd - předškolní příprava romských dětí	118 000
9 projektů		celkem 1 013 000

I. kolo 63 projektů,	celkem	9 811 000
II. kolo 23 projektů,	celkem	2 898 000
III. kolo 9 projektů,	celkem	1 013 000
celkem 95 projektů,	celkem	13 722 000

Přehled poskytnutých prostředků na program podpory romských studentů SŠ

<i>kolo-rok</i>	<i>počet žádostí - žáků</i>	<i>částky v Kč</i>
I/2000	333	2 344 000
II/2000	561	510 000
I/2001	511	3 437 000
II/2001	1 021	3 400 000
I/2002	941	3 488 000
II/2002	1 409	4 992 948
I/2003	1 136	5 230 599
II/2003	1 441	4 742 833
I/2004	1 069	5 015 063
II/2004 řádný termín	894	4 054 700
III/2004 dodatečný termín	350	922 200
I/2005	1292	5 986 000
II/2005	1391	5 503 600
I/2006	1 315	6 713 500
II/2006	1 922	7 157 000
I./2007	1190	5 929 200
II/ 2007	1525	5 487 800
celkem	15 586	74 914 443

Kauza žaloby D.H. versus Česká republika u Evropského soudního dvora pro lidská práva - vzdělávání romských žáků

Dne 17. ledna 2007 se konalo v Paláci lidských práv ve Štrasburku veřejné jednání před velkým senátem ve věci *D. H. a ostatní* (stížnost romských dětí na diskriminační zařazení do zvláštních škol, projednáváná na poli antidiskriminačního článku 14 Úmluvy ve spojení s článkem 2 Protokolu č. 1, který zaručuje právo na vzdělání). Rozsudek velkého senátu ve věci byl vydán dne 13. listopadu 2007. Stěžovatelé zejména tvrdili, že byli vystaveni diskriminaci při výkonu svého práva na vzdělání z důvodu rasy a etnického původu.

Narozdíl od rozsudku vydaného *Malým senátem* složeném ze sedmi soudců, ve kterém bylo rozhodnuto poměrem šesti hlasů proti jednomu, že nedošlo k porušení článku 14 Úmluvy ve spojení s článkem 2 Protokolu č. 1, *Velký senát* ve složení 17 soudců rozhodl v poměru třinácti hlasů ku čtyřem, že v projednávaném případě u každého ze stěžovatelů k porušení článku 14 Úmluvy ve spojení s článkem 2 Protokolu č. 1 došlo, a dále,

- a) že žalovaný stát má stěžovatelům uhradit ve lhůtě tří měsíců následující částky a případnou částku daně z výše uvedených částek:
 - i. každému z osmnácti stěžovatelů částku 4 000 € jako náhradu morální újmy, která se převede na národní měnu žalovaného státu podle kursu platného ke dni úhrady;
 - ii. všem stěžovatelům společně částku 10 000 € jako náhradu nákladů řízení, která se převede na národní měnu žalovaného státu podle kursu platného ke dni úhrady;
- b) že od uplynutí výše uvedené lhůty až do okamžiku zaplacení budou stanovené částky navyšovány o prostý úrok se sazbou rovnající se sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky platné v tomto období, zvýšené o tři procentní body.

V ostatním byl návrh na přiznání spravedlivého zadostiučinění jednomyslně zamítnut.

V rozsudku Soud uvedl mj. toto (volně citováno ze Závěru rozsudku):

Česká republika není jedinou evropskou zemí, která se potýká s potížemi při poskytování vzdělání romským dětem. Soud s uspokojením konstatuje, že na rozdíl od některých zemí se Česká republika rozhodla tento problém řešit. Soud uznává, že ve snaze o sociální a pedagogickou integraci znevýhodněné skupiny, jakou představují Romové, se žalovaný stát musel potýkat s řadou obtíží souvisejících mimo jiné s kulturními specifiky této menšiny a s jistou nevraživostí ze strany rodičů neromských dětí. Jak to uvedl senát ve svém rozhodnutí o přijatelnosti v této věci, volba mezi jednotnými školami pro všechny, specializovanými zařízeními a integrovanými zařízeními se specializovanými odděleními vyžaduje nesnadné hledání rovnováhy mezi navzájem protichůdnými zájmy. Pokud jde o tvorbu a úpravu učebních plánů, jedná se v převážné míře o otázku účelnosti, o níž Soudu nepřísluší rozhodovat.

Ze skutkových okolností projednávaného případu však vyplývá, že proces přijímání romských dětí do škol nebyl doplněn o záruky, které by zajistily, že stát při uplatnění své diskreční pravomoci v oblasti vzdělávání přihlédne ke zvláštním potřebám těchto dětí plynoucím z jejich znevýhodněného postavení. Výsledkem tohoto procesu navíc bylo, že stěžovatelé byli zařazeni do škol pro děti s mentálním postižením, jejichž učební osnovy byly nižší úrovně než na běžných školách, a kde byli stěžovatelé izolováni od žáků z většinové populace. V důsledku toho se jim dostalo vzdělání, které ještě zhoršilo jejich obtíže a ohrozilo jejich následný osobní rozvoj, místo aby jim pomohlo řešit jejich skutečné problémy, začlenit se do běžných škol a rozvinout dovednosti, jež by usnadnily jejich život mezi většinovým obyvatelstvem. Vláda sama nepřímou přiznala, že pracovní příležitosti žáků, kteří navštěvovali zvláštní školy,

jsou omezenější. Za těchto okolností Soud sice uznává úsilí, které české orgány vynaložily na zajištění vzdělání romským dětem, zároveň však není přesvědčen o tom, že by rozdíl v zacházení mezi romskými a ostatními dětmi byl objektivně a rozumně zdůvodněn a že by mezi použitými prostředky a sledovaným cílem existoval vztah přiměřenosti. V této souvislosti se zájmem poznamenává, že nová právní úprava zvláštní školy zrušila a obsahuje ustanovení o vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami včetně sociálně znevýhodněných dětí v rámci základních škol.

Jelikož bylo prokázáno, že uplatňování příslušných právních předpisů mělo v rozhodné době nepřiměřeně škodlivý dopad na romskou komunitu, Soud je konečně toho názoru, že tomuto diskriminačnímu zacházení museli být nutně vystaveni i stěžovatelé coby příslušníci této komunity. Vzhledem k tomuto závěru se již Soud nemusí zabývat jejich individuálními případy.

Obce, statutární města a kraje – přehled poskytnutých dotací na podporu organizací příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace romské komunity v roce 2007 ⁴⁹⁾

OBCE

ALBRECHTICE

obec Albrechtice (příjem ze státního rozpočtu)		Výdaje vyplývající z Charty	80 845,80 Kč
organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)	
MS PZKO	Publikace k 60 letům existence organizace, program oslav	10 000	
MŠ a ZŠ s polským jazykem vyučovacím	Spolupráce se školou Dębowiec v Polsku a na sport a hrou proti drogám	11 000	

AŠ

Město organizace národnostních menšin v roce 2007 nepodporovalo, neboť žádná taková na jeho území nepůsobí. I když možnosti finanční podpory zde jsou, má poměrně štedrý grantový systém na podporu celoroční činnosti i jednotlivých projektů organizací a spolků.

BOCANOVICE

obec Bocanovice (příjem ze státního rozpočtu)	Výdaje vyplývající z Charty	14 113,00 Kč
---	-----------------------------	--------------

Zastupitelstvo vychází vstřícně k požadavkům polské menšiny organizované v MS PZKO. V roce 2007 PZKO obdrželo finanční dar na drobné opravy a provoz svého zařízení.

BRNO – ŘEČKOVICE A MOKRÁ HORA

V roce 2007 podporovala MČ akce pořádané Výborem *ad hoc*, formou podpory jednotlivých akcí. Byla vyčleněna částka 5 000,- Kč na technické zabezpečení akcí a honoráře.

BUKOVEC

obec Bukovec (příjem ze státního rozpočtu)	Výdaje vyplývající z Charty	59 331,00 Kč
--	-----------------------------	--------------

BYSTRICE

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Obec Bystřice	Turistický navigační systém (92 ks dvojazyčného označení, 3 velkoplošné tabule, 3 000 turistických map) - spolufinancování EU, KS kraj a obec	400 000
PZKO	Rockový festival Bystřický Zlot a Memoriál F. Menšíka ve volejbale	30 000
ZŠ s polským jazykem vyučovacím	Zjazd gwiaździsty	10 000
	koncert Majowy	10 000
	výměnný pobyt žáků	4 000
	Memoriál Jasia Konderli (lyžařské běžecké závody)	5 000
	přebor žáků v plavání	12 000
Taneční soubor Bystrzyca	činnost	25 000
Sdružení polské mládeže	Dny studentské kultury	5 000

ČESKÝ TĚŠÍN

Město Český Těšín (příjem ze státního rozpočtu)	Výdaje vyplývající z Charty	212 227,50 Kč
---	-----------------------------	---------------

⁴⁹⁾ K údajům za ty obce Moravskoslezského kraje, které uplatnily příspěvek na plnění závazků z Charty, jsou připojeny údaje o finanční částce, kterou v roce 2007 za tímto účelem čerpaly. Jde o příjmovou položku, nikoliv o výdaj obce (bliže – viz oddíl 2.1.).

Město v roce 2007 podporovalo organizace a aktivity národnostních menšin v rámci *Zásad pro poskytování dotací z rozpočtu města Český Těšín na podporu kulturních, uměleckých, sportovních a jiných aktivit*:

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Sdružení přátel polské knihy	dotace na činnost	10 000
PZKO	dotace na činnost MO	23 000
Školní sportovní klub Olza	dotace na činnost	37 000
Polské umělecké sdružení Ars Musica	dotace na činnost	20 000
Kongres Poláků v ČR	dotace na činnost	20 000
Harcerstwo Polskie w RC	dotace na činnost	10 000

DOLNÍ LOMNÁ

obec Dolní Lomná (příjem ze státního rozpočtu)	Výdaje vyplývající z Charty	35 000,00 Kč
--	-----------------------------	--------------

DOLNÍ POUSTEVNA

Aktivity národnostních menšin nebyly v roce 2007 finančně podporovány, neboť nebyly žádné uskutečňovány.

HORNÍ SUCHÁ

obec Horní Suchá (příjem ze státního rozpočtu)	Výdaje vyplývající z Charty	127 098,20 Kč
organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MO PZKO	podpora kulturní a sportovní činnosti	93 500
	rekonstrukce Domu PZKO (dokončení fasády a rekonstrukce sanitárního zařízení)	148 690
Macierz Szkolna	podpora činnosti	12 500
Macierz Przedszkola	podpora činnosti	10 500
Harcestwo Polskie v RC	podpora činnosti	8 500

HRÁDEK

obec Hrádek (příjem ze státního rozpočtu)	Výdaje vyplývající z Charty	21 455,70 Kč
---	-----------------------------	--------------

Obec podpořila PZKO v rámci dotačních programů neinvestiční dotací na údržbu budovy.

CHEB

Město na základě grantového systému města finančně podporovalo taneční klub *Laco jilo*, *Romské občanské sdružení*, *Romskou pracující společnost* a *Radu romských organizací*.

Dále byl těmto organizacím z rozpočtu odboru sociálních věcí a zdravotnictví v roce 2007 hrazen nájem a služby spojené s užíváním místností v objektu v majetku města v Karlově ulici. Občanské sdružení *Laco jilo* bylo navíc pravidelným příjemcem grantu na jednorázové akce – prázdninová soustředění členů klubu na Lipně.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Občanské sdružení Laco jilo	jednorázové akce i celoroční činnost zaměřená na mládež (ples, Den dětí, Mikulášská besídka, sportovní potřeby a pomůcky v nízkoprahovém centru, aktivity přípravných ročníků při školách)	60 000

CHODOV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Občanské sdružení Khamoro	Úhrada částí nákladů na elektrickou energii v Azylové ubytovně	19 500
	Volnočasové aktivity mládeže	19 900
	Mezinárodní den Romů	4 787

JABLUNKOV

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
PZKO	regionální síň im. A. Sikory	10 000
	folklorní festival <i>Gorolski Święto</i>	150 000
	oslavy 60. výročí vzniku PZKO v Jablunkově	10 000
	pěvecký sbor <i>Gorol</i>	15 000
	folklorní soubor <i>Zaolzi</i>	7 000
	dětský folklorní soubor <i>Zaolzioczek</i>	10 000
	gorolská muzika Nowina	10 000
	Ognisko Górali Śląskich przy MK PZKO - Mezinárodní seminář „Idzie łowczorz łod polany, syrym, bryndzóm wychowany“ – valašské stopy v Karpatech	5 000
Kristina Mruzek	dětský folklorní soubor <i>Torka</i> - činnost	10 000
	dětský folklorní soubor <i>Lipka</i> - činnost	10 000
MŠ s polským jazykem vyučovacím	kulturně-sportovní akce na Den dětí	2 500
ZŠ H. Sienkiewiczze s polským jazykem vyučovacím	Besídka a koncert u příležitosti Dne matek a předvánoční setkání s koledou	6 000
	Keramický kurs pro širokou veřejnost	1 500
Římskokatolická farnost v Jablunkově	pěvecký kostelní sbor (Polski Chór Mieszany przy Kościele pw. Bożego Ciała v Jablunkově)	5 000
DDM Jablunkov	taneční klub Rytmik (zhotovení nových kostýmů)	10 000
celkem		262 000

JEVIŠOVKA

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Obec (vlastní prostředky)	XVI. Den moravských Chorvatů	30 276

JÍVKA

Obec nepodporovala žádné organizace národnostních menšin.

JOSEFOV

Obec nepodporovala žádné organizace národnostních menšin.

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU

Obec finančně nepodporovala žádnou akci z rozpočtu ani z jiného dotačního titulu.

KOMORNÍ LHOTKA

Podpora obce je spíše organizačního charakteru. Zapůjčí sál či jiné prostory, popř. podpoří činnost PZKO jinak.

KOŠAŘSKA

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Místní organizace PZKO	Miyszanie lowiec	10 000

MALÁ ŠTÁHLE

Samostatně nebyly realizovány.

MERKLÍN

Obec finančně aktivity národnostních menšin nepodporovala, protože nebyl vznesen požadavek.

MĚROVICE NAD HANOU

Z nedostatku místa pro pořádání různých společenských aktivit a nečinnosti Výboru nebyly v roce 2007 vyčleněny finanční prostředky na podporu aktivit národnostních menšin v obci.

MIKULÁŠOVICE

V rozpočtu města je vyčleněna zpravidla částka ve výši 10 - 20 tis. Kč. Není ale uvedeno, na jaký účel.

MOSTY U JABLUNKOVA

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
pěvecký soubor Przełęcz	Činnost organizace	4 000
soubor Górole	Činnost organizace	13 000
MO PZKO	Činnost organizace	23 500
Macierz Szkolna	Činnost organizace	8 800

NÁVSÍ

Obec zajišťuje pro děti polské menšiny výuku ve škole a předškolním zařízení. Dále spolufinancuje náklady místní knihovny na knižní fond polskojazyčné literatury. Místní organizaci PZKO byl poskytnut grant (zvláštní dotační titul v rozpočtu) na kulturní činnost.

NOVÉ SEDLO

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Občanské sdružení Meta – romské integrační centrum	činnost	5 000
	Letní tábor pro romské děti	21 000

NÝDEK

obec Nýdek (příjem ze státního rozpočtu)	Výdaje vyplývající z Charty	16 779,00 Kč
--	-----------------------------	--------------

ORLOVÁ

Festival byl finančně podpořen z prostředků města (z variabilního fondu kultury), dále byla poskytnuta dotace z Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a senátor Matykiewiczz přispěl finančním darem.

PÍSEČNÁ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO	divadelní představení	4 000

Obec poskytuje bezplatný pronájem veřejných budov a veřejných prostranství ke schůzím, kulturním a společenským akcím pořádaným místním PZKO.

PRAHA 5

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Romano Dives	nákup a montáž žaluzií	5 700
Smíchovské Roma	III. Ročník fotbalového turnaje pro romská fotbalová mužstva	50 000
MČ Praha 5	Společenský večer etnických menšin v Národním domě na Smíchově	172 782,50
	Dětský karneval v Národním domě na Smíchově	74 290,50

SMILOVICE

obec Smilovice (příjem ze státního rozpočtu)	Výdaje vyplývající z Charty	4 545,80 Kč
--	-----------------------------	-------------

Bezplatný pronájem kulturních prostor (sálu, salonku) k zajištění činnosti PZKO.

SKALNÁ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Kulturní sdružení občanů německé národnosti Místní sdružení Skalná	Den matek, Skalenské posvícení, vánoční besídka, adventní koncert v kostele sv. Jana Křtitele	6 000

STONAVA

obec Stonava (příjem ze státního rozpočtu)	Výdaje vyplývající z Charty	10 805,90 Kč
--	-----------------------------	--------------

Obec finančně podporuje aktivity národnostní menšiny, hradí nájem sálu a místností, kde se konají zkoušky pěveckého sboru a rovněž zajišťuje nákup knih a časopisů v polském jazyce do knihovny.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
M0 PZKO	60. výročí vzniku místní organizace PZKO	5 000

TŘANOVICE

obec Třanovice (příjem ze státního rozpočtu)	Výdaje vyplývající z Charty	11 662,00 Kč
organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO	U příležitosti 60. výročí vzniku organizace	10 000

TŘINEC

Město každoročně vyčleňuje ze svého rozpočtu finanční příspěvky v oblasti zájmových aktivit v kultuře a sportu. V roce 2007 byla rozdělena částka 4 500 000,- Kč na podporu konkrétních projektů. Byly podpořeny tyto organizace:

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO, MO Oldřichovice	Činnost tanečního souboru Oldrzychowice	30 000
PZKO, MO Nebory	Dzień Oszeldy	5 000
PZKO, MO Kanada	Pěvecký soubor Zgoda	5 000
PZKO, Guty	40. Dożynki Śląskie – Slezské dożynky	3 000
PZKO, MO Dolní Lištná	XXXI. ročník Puchar lata – mezinárodní přebory	5 000
	Přehlídka folklorních lidových kapel	3 000
Polský Związek Kulturalno-Oświatowy ČR ZG	Koncert Świąteczny	5 000
Skupina Matice školské při ZŠ s polským jazykem vyučovacím (Nádražní 10)	Květnová laťka – Poprzecka majowa	3 000
Matice školská v ČR, Kolo Macierzy Szkolnej w Oldrzychowicach	80 let polské mateřinky Pogoda	3 000
Asociace Řeckých obcí v ČR, ŘO Třinec	Kulturní akce, taneční kroužek	10 000
	Sportovní aktivity Řecké obce	5 000
Regionální obec Slováků v Třinci	Den národnostních menšin	5 000
	Sportovní hry v rámci Euroregionu	5 000
Dětský folklorní soubor Čučoriedky při Regionální Obci Slováků v Třinci	Celoroční činnost souboru	5 000
Občanské sdružení Láčo Láv	Činnost romské mládežnické hudební skupiny	2 000
	Sportovní činnost romské komunity	5 000
	Den národnostních menšin	3 000
celkem		102 500

Podpora jednotlivých akcí s česko-polsko-slovenskou tematikou z rozpočtu města

projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Koncert Srdce Evropy (koncert na podporu zdravotně postižených dětí)	70 000
Mezinárodní barevný svět (výtvarná soutěž pro děti)	40 000
Třinecké filmové léto (filmový festival českých, slovenských a polských tvůrců)	20 000
Přehlídka národnostních menšin	25 000

VEJPRTY

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Kulturverband (Kulturní sdružení občanů ČR německé národnosti)	Činnost	5 000
Finanční spoluúčast města (30 %)	Program pro terénní práci pro rok 2007	???

VENDRYNĚ

obec Vendryně (příjem ze státního rozpočtu)		Výdaje vyplývající z Charty	57 528,10 Kč
<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>	
MS PZKO - Czytelnia	obnova Kulturního domu (fasáda, interiér)	200 000	
MS PZKO - Zaolzie	Dům PZKO – opravy (fasáda, elektroinstalace)	70 000	
Beskid Śląski	činnost spolku	5 000	

Obec rovněž jednorázově finančně přispívá u příležitosti významné akce té či jiné organizace (jubilea školy, MŠ, organizace *Zjazdu gwiazdzistego*, jubilea ochotnického divadla, Gimnastów, sportovní soutěže).

VĚLOPOLÍ

V roce 2007 obec financovala z vlastních prostředků dvojjazyčný nápis (v polštině) na budově obecního úřadu.

VINTÍŘOV

Obec menšiny podporovala rozumným pronájmem obecního kulturního zařízení.

ZLATÉ HORY

Město podporuje spolky, sdružení a konkrétní akce bez rozlišení národnosti členů. Není zde žádná organizace, která by byla složena jen z příslušníků příslušné menšiny a v roce 2007 žádný konkrétní požadavek na jejich aktivity se neobjevil. Na výstavu o životě řecké menšiny byly bezúplatně poskytnuty prostory městského muzea.

STATUTÁRNÍ MĚSTA

BRNO

Odbor sociální péče	<i>celkem</i>
národnostní menšiny	800 000
prevence kriminality	417 000
Odbor kultury	320 000
Odbor mládeže, školství a kultury	125 000
celkem	1 666 000

Dotace byly poskytnuty organizacím včetně romským z rozpočtu města jak pro zájmové aktivity, kulturní akce, festival menšinových kultur, vydavatelskou činnost tisk bulletinů – např. *Maďarský kurýr*, *Slovanský jih*, tak i na platbu provozu organizací (pronájmy místností a sálů). Dále byly dotace využity na volnočasové aktivity pro neorganizované děti včetně romské mládeže (např. vybavení dětského hřiště nerozbitnými prvky v ulici Hvězdová, a provoz nízkoprahových klubů), obnovu a uskladnění krojů, setkání menšin při oslavách státních svátků, pořádání besed a přednášek, aktualizace webových stránek apod.

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně	Bulharská kultura, jazyk a lidové tradice	75 000
PIRIN	Rozvoj bulharské kultury a folklóru v Brně	25 000
Sdružení pro Bulharsko	Provoz Sdružení pro Bulharsko a bulharského klubu	20 000
Svaz Maďarů Brno	Provoz Maďarského kulturního a informačního střediska a vydávání zpravodaje Brünni Magyar Futár (Brněnský maďarský kurýr)	80 000
Německé kulturní sdružení - Region Brno	Péče o německou kulturu	25 000
Německý jazykový a kulturní spolek Brno	Jazykové, kulturní a osvětové vzdělávání členů spolku a zájemců z řad německé jazykové komunity	35 000
Brněnské sdružení občanů německé národnosti ČR	Rozvíjení a zachování identity se zaměřením na kulturní a vzdělávací aktivity pro další generaci	25 000
POLONUS - Polský klub v Brně	Kulturní a společenská činnost Polského klubu v Brně v roce 2007	75 000
IQ Roma Servis	Team Building sociálních pedagogických pracovníků s odbornou diagnostikou a supervizí 2007	20 000
ROMASAM	Divadlo ROMASAM	15 000
Společnost přátel Podkarpatské Rusi	Činnost brněnské pobočky SPPR v roce 2007	20 000
Asociace ruských spolků v ČR	Dotace na provozní náklady ARS ČR v Brně	50 000
Človíček (One Little)	Ejhle, Člověk	10 000
Ruské kulturně osvětové sdružení na Moravě	Podpora činnosti Ruského kulturního osvětového sdružení na Moravě (RKOS) v roce 2007	40 000
Řecká obec Brno	Řekové v Brně v roce 2007	85 000
Obec Slováků v Brně	Slováci v Brně	85 000
Folklorní sdružení Púčík	Žijeme v jednom městě	25 000
	Krojovna - záchrana pro lidové kroje a krojové součástky	15 000
Společnost přátel jižních Slovanů	Rozvoj kultury jižních Slovanů u nás	75 000

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Město v roce 2007 přispívalo na provozní náklady nestátních neziskových organizací, které se ve svém projektu zabývaly problematikou národnostních menšin (volnočasové aktivity, poradenství, terénní sociální práce, doučování). Oblast národnostních menšin neměla v příspěvcích a grantech města žádný zvláštní dotační titul.

DĚČÍN

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Občanské sdružení Indigo	celoroční činnost	37 500
Občanské sdružení Život na hraně	celoroční činnost	150 000

FRÝDEK-MÍSTEK

Fond prevence kriminality

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Společenství Romů na Moravě o.p.s., pobočka Frýdek-Místek	Činnost centra na ul. Míru ve Frýdku-Místku (vodné, stočné, odvoz odpadu, nájemné, energie, výtvarný materiál, knihy, sportovní potřeby, kazety, CD)	20 000
	Komunitní centrum a centrum volnočasových aktivit (materiálové náklady, energie, vodné, nájemné, pojištění, odpady opravy, údržba)	50 000

HAVÍŘOV

Město se každoročně finančně podílí na projektech občanských i neziskových organizací, které se zabývají romskou problematikou (např. Armáda spásy, o.s. SP+D Kontakt, Slezská diakonie, atd.). Tyto organizace však pracují i v jiných oblastech. Současně město podporuje na svých akcích prezentaci organizací sdružujících národnostní menšiny. Pravidelně na Havířovských hornických slavnostech vystupují romské soubory, polské soubory, slovenské soubory. Také na dalších významných akcích města se tyto organizace prezentují jako je např. Bambiriáda, celoměstské oceňování osobností v různých oblastech, akcích města jako je Den Země, Evropský den bez aut. Zástupci národnostní menšiny jsou zváni i na pietní akce vztahující se k tragickým dnům obce Životice v závěru 2. světové války, základní školy jsou podporovány v udržování kontaktů s polskými školami, město samo udržuje partnerské vztahy s městem Jastrzembie na druhé straně hranic.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Polský kulturně-osvětový svaz v ČR, MS Havířov - Bludovice	Setkání s kulturou	12 000
	Slezské dožínky	5 000
	Taneční soubor „Blendowianie“	120 000
Střední škola technických oborů, Lidická 1a/600, Havířov-Šumbark	Program vzájemných kontaktů a spolupráce mezi SŠTO, Lidická 1a/600, Havířov-Šumbark a Zespólem Szkół Nr 6 v Jastrzębie Zdrój	20 000
Punko Natalia	Mezinárodní klavírní kursy, kursové ZUŠ B. Martinů pro dceru Olgu Punko	10 000
SLEZSKÁ DIAKONIE, Na Nivách 7, Český Těšín, 737 01	Prevence násilných forem chování u dětí a mládeže	10 000
	Program pomoci obětem trestných činů	30 000
Církevní středisko mládeže sv. Jana Bosca v Havířově	Příroda je jako most	20 000
celkem		227 000

HRADEC KRÁLOVÉ

Město v roce 2007 vyhlásilo dotační program na podporu veřejně prospěšných projektů v oblasti prevence kriminality. Na projekty napomáhající mj. též integraci národnostních menšin bylo rozděleno celkem 2 785 600,- Kč. Je třeba vyzdvihnout podporu provozu dvou komunitních center, které provozuje občanské sdružení *Salinger*.

Podpora v oblasti prevence kriminality a kultury:

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Občanské sdružení Salinger	Komunitní centrum na Pražské a Okružní ulici v Hradci Králové	600 000
	Nízkoprahové centrum pro děti a mládež	500 000
	Program preventivních aktivit Triangl	210 000
Občanské sdružení PROSTOR PRO	Klídek - Nízkoprahové centrum pro děti a mládež	400 000
Občanské sdružení Adra	Poradna pro oběti násilí a trestných činů	240 000
Občanské sdružení Laxus	Terénní programy	175 000
	Kontaktní centrum Laxus 2007	347 500
	Ambulantní centrum Laxus 2007	244 500
	„Drogové služby ve vězení Laxus 2007“	86 000
Občanské sdružení Romů Dživipen	Přehlídka mladých romských talentů	30 000
Regionální obec Slováků v Hradci Králové	Den česko-slovenské kulturní vzájemnosti	50 000
celkem		2 883 000

CHOMUTOV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Kulturní sdružení občanů německé národnosti	činnost	10 000
Folklorní soubor Skejušan		40 000
	Naše kořeny (pronájem sálu)	8 000
OS Zvony naděje	činnost	40 000

Kromě výše uvedeného město poskytuje bezplatný pronájem areálu minigolfu pro turnaj národnostních menšin, a prostory v divadle, např. na dny ruské kultury.

JIHLAVA

Město vyhlašuje pravidelně grantové programy zaměřené do různých oblastí. Činilo tak i v roce 2007, kdy byly finančně podpořeny různé organizace, sdružení i jednotlivci, kteří se do příslušných programů přihlásili a splnili podmínky pro přidělení dotace.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Děti slunce – romský taneční soubor	činnost	56 582
Sdružení Romů a národnostních menšin v ČR	činnost	18 000

KARLOVY VARY

Odbor sociálních věcí má speciálně zaměřený dotační titul na podporu romské menšiny. Jiný samostatný dotační titul národnosti nemají, ale využívány byly též tituly odborů kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu i školství, mládeže a tělovýchovy i *ad hoc* podpora jednotlivých akcí.

KARVINÁ

Odbor sociálně-právní ochrany dětí obdržel dotaci z Úřadu vlády, kanceláře Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity ve výši 400 000,- Kč na program *Podpora terénní práce* pro rok 2007. Z ní byla vyčerpána částka 385 592,- Kč, což činí 96%. Nevyčerpané finanční prostředky ve výši 14 408,- Kč byly v rámci finančního vypořádání vráceny do státního rozpočtu.

Dotace z Fondů statutárního města Karviné ve správě OŠK na zájmovou činnost národnostních menšin (rok 2007)

Dotace z Fondu volného času dětí statutárního města Karviné - rok 2007

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Místní skupina PZKO Karviná - Ráj	Máj nad Olší	50 000
Občanské sdružení Sdružení Romů Severní Moravy	Romský festival 2007	50 000
Podpora národnostních menšin	Prolínání kultur aneb známe se navzájem	100 000
Občanské sdružení Sdružení Romů Severní Moravy	Práce na PC	2 000
	Turistický kroužek	2 000
	Výtvarný kroužek	1 500
	Gastronomický kroužek	2 000
celkem		7 500
Demokratická aliance Romů ČR	Mikulášská nadílka	1 000
	Den dětí	2 000
celkem		3 000
Royal Rangers v ČR Dětmorovice	Letní tábor 2007	10 000
Občanské sdružení Lacho lav	Poznávání krás Moravskoslezských Beskyd	5 000
ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Szkola Podstawowa i Przedszkole Karviná -Fryštát, Dr. Olszaka 156	Hrátky s češtinou	4 000
	Aerobic	4 000
	Výtvarný kroužek	4 000
	Sportovní kroužek pro žáky I. stupně ZŠ	4 000
celkem		31 000

Dotace z Fondu primátora města Karviné - rok 2007

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Místní skupina PZKO Karviná-Nové Město	Provozní náklady a údržba klubovny	10 000
Hlavní výbor PZKO, Český Těšín	Jubilejní festival PZKO – Karviná 2007	10 000
Harcerstwo polskie v ČR	Letní horolezecká výprava turistického oddílu-Pamír 2007	30 000
Občanské sdružení Lačo lav	Mezinárodní den Romů	3 000

Dotace z Fondu kultury statutárního města Karviné - rok 2007

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Místní skupina PZKO Karviná-Fryštát	Popularizace sborového zpěvu pěveckými soubory <i>Kalina a Hejnal-Echo</i>	10 000
	Divadelní představení a koncert pěveckého souboru k 60. výročí založení MS PZKO	5 000
celkem		15 000
Místní skupina PZKO Karviná-Ráj	Máj nad Olší 2007	50 000
	Smíšený soubor Dźwięk a Dźwięczek	10 000
Místní skupina PZKO Karviná-Darkov	„Darkovská jesle“	10 000
Místní skupina PZKO Karviná-Staré Město	Kulturně společenské akce	10 000
celkem		100 000
Sdružení Romů Severní Moravy	7. Karvinský Romský festival 2007	50 000
Obec Slováků v Karviné	Podpora činnosti - kulturní aktivity pro veřejnost	15 000
Polský kulturně-osvětový svaz v ČR-Staré Město	Kulturní akce pro občany a mládež	10 000
Pěvecko-hudební soubor <i>Przyjaźń</i>	Popularizace sborového zpěvu a hudby na dobré umělecké úrovni	20 000
Řecká obec Karviná	6. řecký oblastní festival – Karviná 2007	10 000
Sdružení přátel polské knihy	Výstava polské knihy a doprovodné akce	9 000
celkový počet podpořených projektů - 30	celkový objem finančních prostředků na dotace	493 500

Akce na podporu národnostních menšin pořádané pod záštitou města v rámci činnosti příspěvkových organizací města Regionální knihovny Karviná a Městského domu Kultury Karviná:

o Regionální knihovna Karviná

- vernisáže výstav polských výtvarníků žijících na území těšínského Slezska a hostů z Polska,
- *Literární odpoledne* (přednes poezie a prózy ve slovenském, českém, polském, romském a řeckém jazyce nebo hudební skladby podle proveniencí autorů),
- pořádání setkání s osobnostmi slovenské kultury žijícími v Česku i ve Slovenské republice,
- ve spolupráci s ROM centrem Karviná, Policií ČR a občanským sdružením NET (příprava cyklu besed pro žáky základních škol na území města Karviná).

o Městský dům kultury

- Těšínské divadlo-Polská scéna (představení pro školy s polským vyučovacím jazykem + pro dospělé publikum),
- Prolínání kultur, aneb známe se navzájem (vystoupení souborů národnostních menšin žijících na území města za účasti zástupců konzulátů jednotlivých zemí – Polsko, Slovensko),
- prezentace slovenské kultury (vystoupení souboru Lúčnica),
- prezentace souborů z družebních polských měst,
- podpora a prezentace činnosti PZKO (spolupráce při organizaci festivalu PZKO),
- pořádání výstav polských výtvarníků v Mánesově výstavní síni.

KLADNO

V roce 2007 žádná organizace příslušníků národnostních menšin nepožádala město o finanční podporu. To však spolupracuje s organizacemi, které se zabývají mimo jiné i romskou komunitou (např. *Středisko pomoci ohroženým dětem ROSA*, *Azylový dům pro matky s dětmi o.p.s.*, *Člověk v tísni – společnost při České televizi o.p.s.*, *České centrum pro sanaci rodiny – Střep*, *Středisko pro integraci menšin, Multikolor*) a některé z nich jsou jím i finančně podporovány.

LIBEREC

Z *Fondu prevence kriminality* na území města bylo Správní radou fondu v roce 2007 přiděleno žadatelům celkem 200 000,-Kč. Kromě toho byla nově zřízena příspěvková organizace.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Komunitní středisko KONTAKT	činnost příspěvkové organizace	1 100 000

MLADÁ BOLESLAV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Čalavel Kham	Dotyk slunce	10 000
Jekhetani Luma – Společný Svět	Činnost sdružení	49 000

MOST

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
statutární město Most (spoluúčast na projektu)	Romský klub pro děti ZŠ	27 000
	Terénní práce 2007	213 831
Dům Romské kultury o.p.s.	Cesta k zaměstnání (příspěvek na provoz, spoluúčast na projektu - 25% příspěvek na mzdové náklady)	674 983
Oblastní charita Most	Sovička – nízkoprahový klub pro romské děti	115 000
Dživas	Memoriál Emila Ciny	17 000
Komunitní centrum Chanov	Eliminace sociálního a společenského vyloučení Romů v Chánově	80 000
	Naše písně a tance	10 000
	Rozloučení s prázdninami a Den dětí nastupujících do školy (soutěže)	4 000
	návštěva lesoparku v Chomutově, návštěva Svinčic (doprava, vstupné)	3 000
	soutěžní taneční odpoledne	1 500
	Klub pro děti ZŠ	5 000
	Klub Klubičko pro předškolní děti	5 000
Sdružení Romů města Most	ROMFEST	14 000
	Doprava na festivaly v roce 2007	19 500
Židovská obec Teplice	„Utrpením ke svobodě“ cesta za poznáním historie (společná akce se členy z Mostu)	10 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, OJ Teplice	pořadatel první společné akce Setkání národnostních menšin v Mostě	35 000

celkem 1 234 814

OLMOUC

Město každoročně vypisuje výběrové řízení pro poskytování finančních podpor neziskovým organizacím a dalším subjektům, v jehož rámci mohou i organizace národnostních menšin získat finanční dotaci na činnost a podporu konkrétních aktivit (není konkretizováno). Není zvláštní dotační titul vyčleněn pouze pro národnostní menšiny.

OPAVA

V rámci grantového systému vyhlašuje město granty v oblasti sportu, kultury a sociální oblasti, nespecifikuje v nich však případně oceněné organizace národnostních menšin.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Statutární město (romský poradce)	Fotbalový turnaj Romů, Dětský den, Večer s romskou hudbou a tancem, Setkání romských poradců kraje	110 000

OSTRAVA

Celková podpora romským a pro-romským organizacím byla ve výši 5 840 tis. Kč. Kromě toho byla podpořena tato sdružení v oblasti kultury:

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Vydávání almanachu <i>Ostravska prosvita</i>	20 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Dny maďarské kultury v Ostravě 2007	80 000
Řecká obec Ostrava	Život řecké národnostní menšiny v Ostravě – oslava státního svátku řecké republiky 25. Martiu	60 000

PLZEŇ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
SRNM PK	Kajdžas Romale - Jekhetano Drom	250 000
ZŠ Podmostní ul.	Zájmové činnosti dětí ze sociálně problematického prostředí	20 200
SONŽ – pobočka Plzeň	Zajištění provozu poradny v Plzni a zkvalitnění jejích služeb	45 000
Městská charita Plzeň	Centrum pro rodinu Vinice – letní příměstský tábor a volnočasové aktivity pro děti a mládež	30 000
Diecézní charita Plzeň	Terénní sociální práce pro rodiny s dětmi a mládež ohrožené sociálním vyloučením	300 000
Salesiánské středisko Plzeň	Středisko volného času	100 000
	Centrum pomoci dětem, mládeži a rodině - Střecha	550 000
TADY a TEĎ	Podpora vzdělávacích a aktivizačních služeb pro děti a mládež v prostředí sociální exkluze	60 000
	Individuální doučování v sociálně vyloučených rodinách	200 000
ULICE	Jateční ulice	19 000
	Resslovka	71 500
Naděje – pobočka Plzeň	Naděje - Bludiště	50 000
občanské sdružení Ponton	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, předškolní výchova Klubíčko	400 000
TPMC s.r.o.	Mezinárodní festival romské kultury Wings of Gipsy	100 000
HUMR	Zajištění činnosti občanského sdružení Humr spojené se vzdělávacími aktivitami podporující integraci etnických menšin	6 000
Člověk v tísni	Karneval rozmanitosti v Plzni – Evropský rok rovných příležitostí	28 000
celkem		2 229 700

PŘEROV

Město podporuje kulturní, sportovní, společenské aktivity, které směřují k integraci. Forma poskytované podpory je buď v režimu přímých dotací (*Oblastní charita, KAPPA-HELP, Armáda spásy, Člověk v tísni*) nebo formou Grantového programu města. Finanční podpora města je směřována do organizací, které se zabývají integrací sociálně vyloučených komunit do společnosti. Z prostředků města a částečně z prostředků projektů prevence kriminality jsou realizovány Magistrátem pobytové tábory, poznávací výlety, besídky. Město se též významně spolupodílí na programu *Podpora terénní práce*. Poskytuje nebytové prostory za regulované nájemné pro organizace, které působí na poli integrace (komunitní centra *Armády spásy, Oblastní charity, společnost Člověk v tísni, KAPPA-HELP* – komunitní centrum).

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Oblastní charita Přerov	činnost	540 000
Armáda spásy Přerov	činnost	225 000
Český červený kříž, oblastní spolek Přerov	činnost	700 000
KAPPA-HELP, občanské sdružení, Přerov	činnost	375 000
celkem		1 840 000

ÚSTÍ NAD LABEM

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Kulturní sdružení občanů ČR německé národnosti	Celoroční činnost	9 400
Mgr. Genadij Avdějev	Mikulášské vystoupení	14 100
ARS PORTA BOHEMICA	Společný prostor O7 – výstava	28 200
	Mezinárodní sochařské symposium 2007	9 400
	Mezinárodní sochařská dílna dětí	20 000
občanské sdružení Rodinný kruh R-kruh	Poznáváme, malujeme a fotografujeme zvířátka v ZOO	5 000
	Jarní plavání s R-kruhem	2 000
KS města Ústí nad Labem	14. ročník Festivalu romské kultury	18 800
Poradna pro integraci	Multikulturní festival Barevná planeta VIII.	94 000
občanské sdružení Oberig	Pohádkové Vánoce	5 000
	Multikulturní hudební festival Slované	18 800
	Do třetího zakokrhání	3 500
Člověk v tísni – společnost při ČT o.p.s.	Mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět 2007 v Ústí nad Labem	28 200
občanské sdružení Kheroro	happening k Mezinárodnímu dni Romů	9 400
Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem	činnost	12 500
celkem		278 300

ZLÍN

Ze Sociálního fondu

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Charita Zlín	Romský horizont	5 000
Občanské sdružení Argo, společnost dobré vůle	Terénní sociální práce ve Zlínském kraji na rok 2007	45 000

Z Kulturního fondu

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení dětí a mládeže Romů ČR	Výstava Soňa a její rodina	17 000
	Výstava Jdeme dlouhou cestou	

KRAJE

JIHOČESKÝ KRAJ

Od roku 2005 je realizován krajský grantový program na podporu sociálního začleňování národnostních menšin, cizinců a azylantů na území Jihočeského kraje. Z vyčleněné dotace je největší podíl finančních prostředků alokován na projekty v romských komunitách. V roce 2007 byla přidělena dotace celkem 10 subjektům v celkové výši 409 300,- Kč.

Co se týče ostatních grantových programů kraje – např. na podporu volnočasových aktivit, jednotlivých druhů sociálních služeb, kulturních i sportovních aktivit, i tam mají zástupci národnostních menšin možnost podávat své projekty (ať již na podporu dlouhodobých aktivit nebo jednorázových akcí). Skutečností je, že této možnosti nevyužívají v dostatečné míře.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

V rámci Dotačního programu na činnost národnostních menšin na rok 2007 byly vyděleny další finanční částky, a to:

- 297 000,- Kč na multietnické setkání národnostních menšin *Návraty ke kořenům*,
- 99 960,- Kč na *Kalendář 2008 (aneb Co připravují národnostní menšiny v Jihomoravském kraji)*.

Přehled podpořených projektů občanských sdružení

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Pirin	Výuka bulharských lidových tanců a písní	33 000
	Uchování bulharských lidových tradic a tanců	27 000
Svaz Maďarů-Brno	Uchování, rozvoj a prezentace kultury maďarské menšiny	80 000
Obec Slováků v Brně	Slováci v Jihomoravském kraji	70 000
FOLKLORNÍ SDRUŽENÍ PÚČIK	Využití volného času a zájmové činnosti k prezentaci slovenské národní kultury a lidových tradic	88 000
	Taneční dílna pro malé i velké	55 000
Lyceum Řekyň v České republice	Činnost Lycea Řekyň v České republice v roce 2007	90 000
HELLENIKA	HELLENIKA, zachování řeckého kulturního povědomí	70 000
DROM	Volnočasové aktivity dětí a mládeže ze sociálně vyloučených lokalit	70 000
Společenství Romů na Moravě	Sportujeme společně	30 000
	Děti, pojďte s námi	60 000
Sdružení Romů a národnostních menšin v Hodoníně	Romské dny Hodonín 2007	194 600
Romské centrum Hodonín	Čajory a com. ČR 2007	50 000
	Činnost romského centra	100 000
IQ Roma servis	Máme na to	60 000
SOLIDAFRICA	Den dětí	30 000
	Den Afriky	50 000
Teen Challenge dětské centrum Brno	Dětské centrum Teen Challenge Brno	20 000
ZŠ a MŠ T.G. Masaryka Zastávka	Žijeme spolu	75 000

Projekty v rámci 2. výzvy

Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně	Bulharská kultura na Moravě	90 000
Společnost přátel jižních Slovanů	Rozvoj kultury jižních Slovanů u nás	81 720
Sdružení pro Bulharsko	Bulharská kultura v Jihomoravském kraji v roce 2007	50 000
ROMENSTUDIO	Romenstudio - společenské a volnočasové aktivity	90 000
Ratolest Brno	Volnočasové aktivity v klubu Pavlač	64 000
Muzeum romské kultury	Dětský muzejní klub	30 000
EPONA	Stimulační ježdění pro děti z romské komunity	92 000
Miret	Kulturní a volnočasové aktivity taneční skupiny M dance club	40 000
Ruské kulturně osvětové sdružení na Moravě	Provedení fotovystavy	24 000
Asociace Ruských spolků v ČR	Kniha jedné básně	63 750
Národopisný spolek Pálava	Zimní ošacení	120 000
Národy Podýjí	VIII. festival národů Podýjí	70 000

Seznam projektů podpořených mimořádnou dotací z rozpočtu JMK v rámci Dotačního programu na činnost národnostních menšin v Jihomoravském kraji

Ruské kulturně osvětové sdružení na Moravě	Provedení konference Rusové a Morava	40 725
FOLKLORNÍ SDRUŽENÍ PÚČIK	Žijeme v jednom městě	40 000
Občanské sdružení Porta Balkanica	Česko-slovenské setkání v Bílých Karpatech	20 000
celkem		2 565 755

KARLOVARSKÝ KRAJ

Odbor sociálních věcí má speciálně zaměřený dotační titul na podporu romské menšiny. Jiný samostatný dotační titul národnosti nemají, ale využívány byly tituly odborů kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu i školství, mládeže a tělovýchovy i *ad hoc* podporu jednotlivých akcí.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Kraj podpořil organizace menšin dvěma způsoby. Jedním ze způsobů je kladné doporučení k projektovým žádostem jiných donátorů, druhým způsobem je dotační řízení kraje. V roce 2007 podpořil organizace částkou 850 000,- korun (aniž by specifikoval, jaké).

LIBERECKÝ KRAJ

Krajský úřad podporuje aktivity národnostních menšin prostřednictvím dotačního titulu *Grantový fond Libereckého kraje, Program č. 9 Projekty podporující aktivity národnostních menšin a etnických skupin*. Tento grantový program má tyto priority:

- podpora primární prevence v romských komunitách (např. Romská komunitní centra, přípravné třídy)
- podpora aktivit národnostních menšin a etnických skupin
- podpora aktivit směřujících k multikulturní výchově, výchově k toleranci a proti xenofobii

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Liberecké romské sdružení	Terénní sociální práce v Libereckém kraji	200 000

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

V roce 2007 se do Programu podpory aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území kraje přihlásilo 38 organizací, které doručily krajskému úřadu celkem 46 žádostí o dotaci v celkové výši Kč 3 620 000,- Kč. Žádosti byly rozděleny do skupin podle jednotlivých národnostních menšin. Maďarská menšina předložila 1 žádost, německá a slovenská po 2 žádostech, řecké minority se týkalo 6 projektů, romské 11. Největší počet žádostí, celkem 15, se vztahovalo na aktivity polské menšiny, 9 žádostí bylo zaměřeno spíše multikulturně a převážně se týkalo společných činností různých menšin.

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Kongres Poláků v ČR, Český Těšín	Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR	74 500
Sdružení polské mládeže v ČR, Český Těšín	Dny studentské kultury 2007	51 500
Obec Slováků v Karvinej	Kulturně vzdělávací a výchovné aktivity - podpora činnosti	53 200
Místní skupina Polského kulturně osvětového svazu v ČR v Jablunkově	Přehlídka dětských lidových muzik v rámci 1. dne festivalu Gorolski swieto	100 000
PZKO, Český Těšín	Jubilejní festival PZKO 2007	100 000
Společenství Romů na Moravě, Brno	Podpora celoroční činnosti komunitního centra Rýmařov	100 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, Ostrava	Kulturně-vzdělávací a výchovné aktivity maďarské národnostní menšiny	90 000
Slezský německý svaz, Opava	VIII. Česko-německé dny 2007 v Opavě	75 800
Společně-Jekhetane, Ostrava	Romský festival pro Romy i neromy	56 000

Sdružení Romů severní Moravy, Karviná	Kroužky v Romském kulturně společenském centru v Karviné	99 000
Řecká obec Ostrava	Oslavy významných dnů Řecké republiky	72 200
Řecká obec Krnov	Řecké dny Krnov 2007	79 000
Řecká obec Karviná	6. řecký oblastní festival – Karviná 2007	50 000
Statutární město Karviná (Městský dům kultury Karviná)	Zdokumentování tradičního místního dialektu „Po našem“ – v mluvené podobě na CD	69 900
Město Třinec	Přehlídka národnostních menšin ve městě Třinci	75 000
celkem		1 146 100

Dále se mohou organizace zabývající se kulturní a uměleckou činností národnostních menšin hlásit do Programu podpory aktivit v oblasti kultury.

Kraj je rovněž realizátorem projektu *TERNE ČHAVE* s celkovým rozpočtem Kč 4 127 600,- Kč, na nějž byla z Evropského sociálního fondu poskytnuta dotace ve výši Kč 3 302 080,- Kč a ze státního rozpočtu dotace ve výši Kč 825 520,- Kč. Realizace projektu byla započata v květnu roku 2006, v dubnu tohoto roku bude ukončen. Jeho cílem je vyrovnávání příležitostí v přístupu ke vzdělání, zaměstnání a dalšímu společenskému a pracovnímu uplatnění příslušníků skupin ohrožených sociální exkluzí. Realizací projektu došlo k vyškolení několika realizačních týmů, jež působí přímo v problematických lokalitách kraje.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Kraj nevyhlašuje zvláštní dotační titul na aktivity směřující k národnostním menšinám. Občanská sdružení, humanitární organizace a fyzické osoby mohou žádat o přidělení příspěvků na činnost do 20 000,-Kč, a to na následující oblasti: vzdělání a věda, mládež, kultura, sport a tělovýchova, prevence kriminality, sociální patologie a primární prevence drogových závislostí, zdravotnictví, sociální služby a humanitární pomoc, turistický ruch a životní prostředí. O poskytnutí příspěvků rozhoduje Rada kraje. Zmíněné subjekty i obce se pak mohly v roce 2007 ucházet taktéž o dotaci v rámci významných projektů kraje, o jejichž přidělení rozhoduje krajské zastupitelstvo, a to na stejné oblasti.

Dále kraj vyhlásil na rok 2007 na základě usnesení svého zastupitelstva ze dne 13. prosince 2006 poprvé program *Podpora kulturních aktivit v Olomouckém kraji*, jehož cílem je podpořit a rozšířit hodnotné typy kulturních aktivit na jeho území. Vymezené cíle programu umožňují prezentovat kulturní aktivity národnostních menšin. Uvedené možnosti využily jen 2 nestátní neziskové organizace, a to:

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Kappa-Help Přerov*	Ukaž co znáš (festival romských umělců)	20 000
Společenství Romů na Moravě (Olomouc)*		20 000

* Uvedená akce se v roce 2007 nekonala pro nedostatek finančních prostředků.

V roce 2007 byl dále vyhlášen na základě usnesení zastupitelstva kraje ze dne 5. března 2007 dotační program *Podpora organizací poskytujících služby v oblasti prevence sociálního vyloučení pro rok 2007*, ve kterém na integraci romských komunit byla vyčleněna částka 1 000 000,- Kč. Podpořeno bylo 10 nestátních neziskových organizací a jedné obci byly poskytnuty finanční prostředky na spolufinancování terénní práce.

PARDUBICKÝ KRAJ

V roce 2007 kraj finančně podpořil ze svého rozpočtu v grantovém řízení na podporu programů v oblasti sociálních věcí celkem deset projektů, z toho sedm zabývajících se romskou problematikou v celkové výši 610 000,- Kč a projekty z oblasti integrace cizinců ve výši 305 000,- Kč. Projekty byly finančně podpořeny celkovou částkou 915 000,- Kč.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Kraj i v roce 2007 vyhlásil *Program podpory sociálních služeb v sociálně vyloučených romských komunitách*. Účelem tohoto programu je podpora sociálních služeb, které napomáhají sociálnímu začleňování příslušníků romských komunit. Rozděleno bylo 400 tis. Kč. Podpořeny byly 4 nestátní neziskové organizace, poskytující sociální služby na území Plzeňského kraje:

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Diakonie ČCE – středisko v Rokycanech	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, odborné sociální poradenství, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	125 000
SPOLEČNOST TADY A TĚD, o. p. s.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	50 000
Sdružení Romů a národnostních menšin Plzeňského kraje, občanské sdružení	Sociální poradenství, terénní programy	125 000
Ponton, občanské sdružení	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	100 000

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Součástí podpory národnostních menšin a integrace cizinců jsou grantová řízení *Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2007* a *Programy podpory aktivit integrujících se cizinců na území hl. m. Prahy pro rok 2007*.

V rámci „Celoměstských programů podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2007“ byly vyhlášeny následující programy:

1. program - prezentace národnostních kultur v hl. m. Praze, na kulturní, společenskou a osvětovou činnost národnostních menšin;
2. program - publikační činnost, související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze.

V roce 2007 bylo vyhlášeno také 2. kolo grantového řízení, a to pouze program č. 1. V rámci tohoto kola občanská sdružení národnostních menšin mohla žádat o finanční podporu pokrytí nákladů na provoz kanceláří v Domě národnostních menšin, čehož využily všechny národnostní menšiny sídlící v kancelářích objektu.

V rámci obou kol grantového řízení Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2007 bylo v roce 2007 přiděleno na podporu projektů národnostních menšin celkem 3 140 170,- Kč.

Současně byly podpořeny některé projekty občanských sdružení národnostních menšin prostřednictvím grantů hl. m. Prahy v oblasti kultury a umění (sdružení Slovo 21), v rámci grantových řízení v oblasti sociálních služeb a prevence kriminality byly podpořeny některé z projektů romských občanských sdružení.

Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin a integrujících se cizinců na území Prahy pro rok 2007

1 - prezentace národnostně menšinových kultur v hl. m. Praze, kulturní, společenská a osvětová činnost národnostních menšin

menšina	organizace	název projektu / anotace	dotace (Kč)
Bulhaři	Bulharská kulturně osvětová organizace	MFF Praha srdce národů 2007-zabezpečení účasti reprezentantů bulharské tradiční kultury. Náklady na ubytování, stravování, dopravu, režijní náklady (pronájmy, technické služby, jiné).	30 000
		Den netradiční bulharské kultury na lodi bratří Formanů - Jarní festival. Cílem je skloubení dvou nových, moderních forem českého a bulharského divadelního umění - loď "Tajemství" a moderní pojetí lidových tanců souboru Neshanal Art. Náklady na ubytování, stravování a honoráře účinkujícím, pronájem lodi a technického zařízení, propagace (pozdávky, plakáty, poštovné).	30 000
	Vazraždane	Klub Vazraždane - koncerty, výstavy, přednášky a klubová setkání - projekt je zaměřen na uchování a rozvoj bulharských tradic, prezentaci bulharské kultury. Zajištění akcí k jednotlivým bulharským svátkům. Náklady na pronájem prostor, provozní náklady, služby, technické služby (poštovné, propagaci, příspěvek na grafické zpracování a tisk pozvánek, telefonické služby, xerox, kancelářské potřeby, příspěvek na výrobu www, dokumentaci), dopravu, ubytování, honoráře a stravování pro účinkující.	40 000
		Projekt Dny bulharské kultury - koncerty, výstavy, přednášky, divadelní a literární večer. - kulturní a vzdělávací aktivity s cílem seznámit veřejnost s kulturou a životem bulharské menšiny v Praze. Náklady na pronájem sálů, provozní náklady, služby, technické služby (poštovné, propagace, tisk pozvánek a plakátů, telefonické služby, kancelářské potřeby, web-design, dopravu, ubytování, honoráře a stravování pro účinkující.	40 000
Maďaři	Spolek Iglice	Jazykově-vzdělávací programy pro děti v maďarském jazyce a představení pro většinovou společnost – hravá výuka jazyka, divadelní představení pro děti, letní tábor. Náklady na materiální náklady (knihy, CD a videokazety, rozšíření knihovny, výtvarný materiál), osobní náklady, služby (pronájem divadla a sálu, tisk pozvánek).	30 000
	Svaz Maďarů žijících v českých zemích, Organizační jednotka Praha	Dny maďarské kultury v Praze 2007- dvoudenní společenská akce, na které vystoupí umělci z Maďarska. Náklady na zajištění výstavy (katalog, přeprava obrazů, kurátor, materiál, strava), přednášek k 190. výročí narození básníka J. Aranya a 200. výročí narození L. Batthyányho (honorář, ubytování, stravování a cestovné účinkujícím), zajištění koncertu k 125. výročí narození I. Kalmána (honorář, cestovné, ubytování účinkujících), poštovné, telefonické služby, kancelářské potřeby, materiál, strava, kytice, pozvánky, pronájem prostor.	40 000
		Podpora celoroční činnosti folklórní taneční skupiny Nyitnikék. Náklady na celoroční pronájem tělocvičny, nákup krojů, zajištění výuky tanců z vesnice Szék s choreografií (cestovné, ubytování stravování a honorář lektorům). Náklady na kroje, klobouky, vesty, košile, čizmy, sukně.	40 000
Němci	Kulturní sdružení občanů německé národnosti ČR	Zajištění činnosti organizace, přednášky, diskuze, společenské akce. Náklady na příspěvky přednášejícím, poštovné, pozvánky, kancelářské potřeby, xerox, telefonické služby, fax, příspěvek na občerstvení, dopravu, průvodce a vstupné při návštěvě míst s německou tradicí, účast na Polévkové soutěži (Multikulturní centrum Praha), zajištění tradičního setkání na Zbraslavi.	20 000

Poláci	Klub Polski v Praze	120. výročí sdružení Klub Polski v Praze - zajištění oslav 120. výročí vzniku sdružení - komponované kulturní odpoledne. Náklady na ubytování, stravování, příspěvek na dopravu, příspěvek na režijní náklady, honoráře účinkujících.	20 000
		MFF Praha srdce národů 2007 - zabezpečení účasti reprezentantů polské tradiční kultury. Náklady na autobusovou dopravu (příspěvek), ubytování a stravování pro účinkující (25 osob x 3 dny), režijní náklady (pronájmy, technické služby).	30 000
Romové	Athinganoi	Multimediální romské informační centrum, celodenní seminář romských studentů. Náklady na cestovné účastníků semináře, občerstvení, propagační materiály semináře - desky, zajištění oběda pro romské studenty (45 osob), tvorba a distribuce romských studentských Novinek.	40 000
		Oslavy Mezinárodního dne Romů 2007 - formou divadelních vystoupení, seminářů, koncertů, informačního stanu a podobně. Náklady na infostan - propagační materiál, pamětní předměty, zajištění ochutnávky romského jídla, hudebního doprovodu, cestovného, workshop - pronájem prostor, občerstvení, koncert - hudební produkce, občerstvení, aparatura, zvuk, sportovní den - pronájem sálu, vybavení (míče), občerstvení, ocenění, lékárníčka, lékařský dohled, závěrečný koncert - hudební produkce, občerstvení, taneční představení, ochranka, zvukař, dokumentace.	40 000
	Cikne Čhave	Romský talent - 3.ročník soutěže romských dětských talentů. Náklady na pronájem prostor, odměna - zvukaři, pořadatelům, organizátorům, moderátorům, hudební produkci, propagaci, telefonické služby, zapůjčení rekvizit a jejich dopravu, poštovné dopravu, ceny soutěžícím, ubytování, občerstvení.	50 000
	Dženo	Čhave čhavage (Děti dětem) - příprava a výroba pořadů s dětmi o dětech a jejich následné vysílání. Náklady na přípravu scénářů, pronájem studia, služby zvukaře, výrobu master CD s pořady, autorské poplatky za užití hudby v pořadech, výrobu CD kopií s pořady, design a výroba CD obalu.	20 000
	Náš svět	Prezentace romské kultury, činnost OS Náš svět. Zajištění dětského uměleckého souboru, zajištění vystoupení souboru, doučování dětí v souboru. Náklady na kostýmy na vystoupení (opravy, doplnění kostýmů, doplňky), pronájem prostor, občerstvení, propagaci (zhotovení pozvánek a propagačního materiálu), výtvarné potřeby na kroužky, fotodokumentace, poplatky za vstupy, dopravu, vybavení kroužků (recitační, výtvarný, taneční), odměny lektorům, doučování, výdaje na školní pomůcky na doučování dětí.	40 000
	R-Mosty	Nízkoprahový klub Mosty občanského sdružení R- mosty - každodenní, kontinuální odborná sociální práce s romskými dětmi a realizace volnočasových vzdělávacích aktivit v nízkoprahovém klubu Mosty. Náklady na lektory zájmových kroužků, vybavení kroužků, vybavení zkušebny (aparatura, hudební nástroje), kancelářské potřeby, supervizi zaměstnanců, právní a ekonomické služby.	50 000

Romové	Romano Dives	Rozvoj romské kultury, osvětová a poradenská činnost - celoroční činnost sdružení v oblasti využívání volného času dětí a mládeže, rozvíjení kultury, romských tradic a reprezentace Romů žijících v Praze. Zajištění akcí pro děti, oslavy Mezinárodního dne Romů, přehlídky dovedností romských dětí, pobytové výlety, vánoční besídky či vzdělávací a doučovací kurzy pro romské děti v ZŠ Grafická. Náklady na propagační materiály (výroba a tisk letáků, pozvánek), odměny lektorům, pronájem prostor, poznávací akce - doprava a zajištění akce, fotodokumentace, občerstvení, kancelářské potřeby.	50 000
	Romodrom	Kmenoví zaměstnanci OS Romodrom a dobrovolníci - předkládaný projekt je součástí souboru volnočasových aktivit pro romské děti a mládež klubu Baruvás (Vstaňme), součástí projektu je i Akademie pro děti a rodiče. Náklady na pronájem sálu, honorář pro 3 kapely, ozvučení sálu, drobné dárky dětem, občerstvení, doplnění kostýmů a výzdobu sálu.	15 000
	Romské křesťanské vzdělávací sdružení- Matice romská	Volnočasové aktivity Matice romské - činnost Matice romské v průběhu celého roku 2007 - pravidelná práce s Romy zejména na území MČ Praha 5, zajištění kulturních a společenských akcí i poznávacích výletů. Náklady na kancelářské potřeby, telefonické služby, internet, kopírování, poštovné, účast na křesťanské konferenci CCIT, výjezdní zasedání na parníku, vánoční besídka, romskou mši za doprovodu cimbállovky, diskotéka pro děti s rodiči, návštěva Svaté hory (Příbram) a Svatého kopečku (Olomouc) - doprava, občerstvení, odměny účetní a pokladníkovi.	20 000
	Romské občanské sdružení Velká Ohrada	Podpora kulturních a společenských aktivit - zajištění celoroční činnosti volnočasových aktivit dětí a mládeže. Náklady na materiálové náklady (vybavení kroužků a klubovny), nemateriálové náklady (energie, doprava, spoje, údržba), odměny lektorům, asistentovi, přednášejícím.	50 000
	Slovo 21	Světový romský festival Khamoro - mezinárodní semináře, koncerty, výstavy, defilé, workshopy. V rámci festivalu se koná dvoudenní seminář Romové a média, proběhne za účasti zahraničních a tuzemských romských i neromských novinářů - účastníků mediálních kursů z více než 10 zemí Evropy. Seminář bude probíhat v česko-anglicko-romské jazykové verzi. Náklady na scénografii, rekvizity, pronájem prostor, dopravu po Praze, propagaci - grafické řešení materiálu, fotodokumentaci, TV a rozhlas, tiskového mluvčího, odměny - přednášejícím, překladateli, koordinátorovi projektu, odbornému týmu, asistentovi, pomocné práce, zajištění ozvučení, pronájem techniky, cestovné, ubytování a stravné přednášejícím, filmová dokumentace - kameraman, světlo, zvuk, střih, přepis přednášek, občerstvení, zajištění vernisáží výstav, víza a zdravotní pojištění účinkujících, pronájem hudebních nástrojů, telefonické služby, poštovné a internet, kancelářské potřeby, spotřební materiál, údržba a úklid kanceláře, ochranka.	400 000
Rusíni	Obščestvo Rusínů	Celoroční činnost Obščestva - pravidelná setkávání členů sdružení a zajištění výroční slavnosti. Náklady na odměnu účinkujícím a pohoštění na slavnosti, zajištění exkurse, poštovné a kancelářské potřeby, úhradu telefonních poplatků, poplatků za celoroční pronájem.	30 000
	Společnost přátel Podkarpatské Rusi	Dřevěné kostely karpatských Rusínů, Lidé pod Karpaty - 2 výstavy fotografií a maleb. Náklady na pronájem výstavního sálu, instalace výstavy a zajištění techniky, tisk a rozeslání pozvánek na vernisáž a besedy, odměny účinkujícím a ubytování, dokumentaci.	30 000

Rusové	Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR	MFF Praha srdce národů 2007 - zabezpečení účasti reprezentantů ruské tradiční kultury na festivalu. Náklady na dopravu, ubytování a stravování pro účinkující (25 osob x 3 dny), režijní náklady (pronájmy, technické služby).	30 000
		Výstava a fórum výtvarných umělců: Zlatá - červená, Česko - Rusko - výstava a diskusní setkání umělců. Náklady na pronájem sálu na výstavu, rámování, výroba programů, plakátů a pozvánek, poštovné, telefon, ostatní kancelářské potřeby.	40 000
Řekové	Řecká obec Praha	Pěvecký a taneční soubor Akropolis - vystoupení na oslavách státních svátků Řecka, účast na folklórních festivalech a jiných společenských akcích. Náklady na pořízení nových krojů, přepravu, údržbu a čištění krojů, pronájem zkušebny.	30 000
		Kulturní, společenská a osvětová činnost - společenské večery při příležitosti oslav státních svátků Řecké republiky. Náklady na pronájem a ozvučení sálu.	50 000
		Výstava fotografií - Příchod Řeků do Československé republiky v roce 1949. Výstava fotografií spolu s produkcí obrazových dokumentů - realizace v DNM. Náklady na přípravu fotodokumentace, úpravu archivních materiálů, realizaci výstavy - umělecké ztvárnění, instalaci.	20 000
		MFF Praha srdce národů 2007 - zabezpečení účasti reprezentantů řecké tradiční kultury na festivalu. Náklady na autobusovou dopravu (příspěvek), ubytování pro účinkující (25 osob x 3 dny), režijní náklady (pronájmy, technické služby).	30 000
Slováci	Asociace ETNICA	MFF Praha srdce národů 2007 - zabezpečení účasti reprezentantů romské tradiční kultury na festivalu. Součástí festivalu jsou přehlídky, semináře, výstavy, koncerty, workshopy. Náklady na ubytování, stravování a příspěvek na dopravu pro účinkující (25 osob x 3 noci), režijní náklady.	30 000
		MFF Praha srdce národů 2007 - zabezpečení účasti reprezentantů německé tradiční kultury na festivalu. Součástí festivalu jsou přehlídky, semináře, výstavy, koncerty, workshopy. Náklady na ubytování, stravování a příspěvek na dopravu pro účinkující (25 osob x 3 noci), režijní náklady.	30 000
		MFF Praha srdce národů 2007 - zabezpečení účasti reprezentantů židovské tradiční kultury na festivalu. Součástí festivalu jsou přehlídky, semináře, výstavy, koncerty, workshopy. Náklady na ubytování, stravování a příspěvek na dopravu pro účinkující (25 osob x 3 noci), režijní náklady.	30 000
		MFF Praha srdce národů 2007 - zabezpečení účasti reprezentantů chorvatské tradiční kultury na festivalu. Součástí festivalu jsou přehlídky, semináře, výstavy, koncerty, workshopy. Náklady na ubytování, stravování a příspěvek na dopravu pro účinkující (25 osob x 3 noci), režijní náklady.	30 000
	Folklorní soubor Šarvanci	Podpora celoroční činnosti - nácvik složek souboru. Náklady na pronájem zkušebních prostor, pronájem zkušebny pro hudební a pěveckou, uskladnění krojů, honorář pro choreografy, nákup krojů.	50 000
	Klub slovenské kultury	MFF Praha srdce národů 2007 - účast souboru slovenské národnostní menšiny na MFF Praha srdce národů 2007. Součástí přehlídky, semináře, výstavy, koncerty, workshopy. Náklady na ubytování, stravování, příspěvek na dopravu (pro 25 osob x 3 noci), příspěvek na režijní náklady.	30 000

	Klub slovenské kultury	30. výročí vzniku Klubu slovenské kultury - kulturní program k 30. výročí Klubu slovenské kultury - slavnostní program, výstava a katalog. Náklady na pronájem prostor, služby, ubytování, zajištění společenské části programu, příspěvek na dopravu, režijní náklady (technické služby - ozvučení, osvětlení), zajištění výstavy - instalace, adjustace panelů, katalog, foto a videodokumentaci, uspořádání tiskové konference.	30 000
		Program aktivit volného času Klubu slovenské kultury pro děti a mládež v Domě národnostních menšin a v prostorách KSK: O pluralitě a multikulturním životě národnostních a etnických menšin v Praze v minulosti a dnes - jedná se o pásmo programů, divadélko, besedy, dramatizované čtení, nácvik her, výstavy, soutěže a IV. konference středoškoláků. Náklady na nájemné, služby (elektrická energie, plyn, telefonické služby), kancelářské potřeby, cestovné a přepravné, OON.	50 000
	SFZ Limbora	MFF Praha srdce národů 2007 - účast slovenského dětského souboru na MFF Praha srdce národů 2007. Náklady na ubytování, stravování, příspěvek na dopravu (pro 25 osob x 3 noci), příspěvek na režijní náklady (pronájmy, technické služby).	30 000
Slováci	Slovensko- český klub	Charta 77 a Slováci - cyklus besed a výstava. Projekt chce při příležitosti 30. výročí vzniku Charty 77 upozornit pražskou veřejnost na nedostatečně zpopularizovaný fenomén spolupráce Čechů a Slováků v disentu. Náklady pronájem sálů, honoráře, ozvučení, technické služby, instalaci děl, dopravu, ubytování, výrobu pozvánek a plakátů, ostatní propagaci, telefonické služby, fax, poštovné.	20 000
		Večery Slovenských dotyků - cyklus besed a výstav (včetně 10 Slovenských salonů v Nosticově paláci a jinde. Náklady na pronájem sálů, honoráře, ozvučení, technické služby, instalaci děl, telefonické služby, fax, dopravu a ubytování, výrobu pozvánek a plakátů, propagaci, poštovné.	30 000
	Slovenský literární klub v ČR	5 roků SLK v ČR, kulturní program - koncipovaný jako literární a hudební program s účastí špičkových českých a slovenských umělců a zejména literátů z řad Slováků v Praze. Náklady pronájmy sálů, ozvučení, technické služby, telefonické služby, fax, honoráře, tisk pozvánek a plakátů, catering, dopravu a ubytování.	20 000
		Literárna súťaž Jána Kollára - literární soutěž pro žáky základních škol a studenty středních a vysokých škol v oblasti tvorby slovenštiny a slovenské tematiky a slavnostní program v Praze. Náklady na peněžité ceny - honoráře za uveřejnění vítězné práce, honoráře porotě, účinkujícím, produkci, cestovné a dopravu, ubytování, výrobu propagačních tiskovin, propagaci v médiích.	40 000
		5 roků Slovenského literárního klubu v ČR, kulturní program - koncipovaný jako literární a hudební program s účastí špičkových českých a slovenských umělců a zejména literátů z řad Slováků v Praze. Náklady pronájmy sálů, ozvučení, technické služby, telefonické služby, fax, honoráře, tisk pozvánek a plakátů, catering, dopravu a ubytování.	20 000
	Slovenský evangelický augsburského vyznání církevní sbor v Praze	60. Výročí SEAVCS v Praze, soubor aktivit k významnému výročí založení jediného slovenského církevního sboru v Praze, soubor aktivit: slavnostní shromáždění, uvedení publikace, kulturní program, výstava atd. Náklady na zajištění kulturního programu - techniky, umělců, dopravu, materiálové náklady na instalaci stálé výstavy, cestovné, ubytování, náklady na přednášky, propagaci, pozvánky, informační letáky a provozní náklady (telefonické služby, poštovné, kancelářské potřeby).	50 000

Srbové	Srbské sdružení sv. Sáva	Srbský klub (celoročně) - společenské akce - oslava státních a církevních svátků, klubová setkání, promítání 10 celovečerních filmů v srbském klubu význačných srbských filmařů včetně jejich nejnovější tvorby. Náklady na zajištění oslav státních a církevních svátků, klubových setkání, pronájem prostor na promítání filmů, materiálové náklady, poštovné a telefonické služby, pozvánky a plakáty (grafické řešení a tisk), zapůjčení filmů, koncepci, přípravu, techniku a technickou výpomoc, uvaděčku, kancelářské práce.	40 000
	Sdružení Ukrajinek v ČR	Provozní náklady organizace - činnost organizace - zajištění kulturních a společenských akcí. Náklady na poštovné, kancelářské potřeby, telefonické služby, internet, pronájem prostor pro konání členských schůzí.	30 000
Ukrajinci	Ukrajinská iniciativa v ČR	MFF Praha srdce národů 2007 - účast souboru ukrajinské národnosti na MFF Praha srdce národů 2007. Náklady na ubytování a stravování účinkujících (25 osob x 3 noci), příspěvek na dopravu, příspěvek na režijní náklady (pronájmy, technické služby, jiné)	30 000
		Podpora činnosti klubu dětí a mládeže UIČR - celoroční zajišťování provozu klubu na území Prahy. Náklady na nájemné, telefonické služby a fax, poštovné, kancelářské potřeby, honoráře, drobný hmotný majetek.	20 000
	Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Pěvecký Sbor sv. Vladimíra - koncerty a zpívané bohoslužby, přenosy do Českého rozhlasu - sbor je zván k přímým přenosům zpívaných bohoslužeb do Českého rozhlasu či při liturgiích v řeckokatolickém chrámu sv. Klimenta v Praze. Náklady na pronájem zkušebny, koncertních sálů, cestovné mimopražských sboristů, mimořádné cestovné druhého dirigenta a sólistů, poštovné, propagaci, drobné hudební nástroje, notovou dokumentaci, přídatná zařízení, opravu kostýmů, výzdobu sálu.	40 000
židovská komunita	Bejt Simcha	Neznámá hudba pražských synagog 3.ročník -koncerty, hudební divadlo, doprovodné přednášky s live hudebními ukázkami. Náklady na pronájem sálu, propagaci, tisk, distribuci, technické služby (poštovné, xerox, telefonické služby), fotodokumentaci, katalogy z akcí, dopravu mimopražských účinkujících, honoráře účinkujícím.	60 000
	Židovská obec v Praze	Dětské divadlo Feigele - realizace dětských programů v rámci oslav židovských svátků v roce 2007. Hry tématicky souvisejí se židovskými svátky Simchat Torah, Chanuka, Purim, Šavuot. Náklady na pronájem sálu, výrobu praporek a dárků pro děti, ozvučení a osvětlení sálu, propagaci, tisk plakátů a pozvánek, telefony, poštovné, výrobu kulís, loutek, kostýmů, návštěvu ostatních židovských obcí - doprava.	40 000
		Podvečery s Yvonne Přenosilovou, bývalou redaktorkou rádia Svobodná Evropa a známou zpěvačkou a jejími hosty - kulturní a společenská setkání, diskusní program zaměřený zejména na prezentaci menšinových kultur, vědy a filozofie, také z pohledu integrity pražské židovské komunity vzhledem k českému prostředí. Projekt určen zejména pro seniory Židovské obce v Praze, kteří byli internováni v koncentračním táboře a prožili holocaust. Náklady na pronájem sálu, ubrusy a úklid sálu, ozvučení sálu, propagaci a tisk, telefonické služby, poštu, honorář moderátora.	30 000

židovská komunita	Židovská obec v Praze	Káva o čtvrté - osvětová a vzdělávací přednáška a současně diskusní program s problematikou kultury, vědy a filosofie. Projekt určen zejména pro seniory Židovské obce v Praze, kteří byli internováni v koncentračním táboře a prožili holocaust. Náklady na pronájem prostor, zajištění úklidu sálu a ubrusů, ozvučení, zapůjčení dataprojektoru, DVD přehrávače a promítacího plátna, telefonické služby, poštovné, propagaci, tisk, vlastní realizaci, moderátora.	30 000
Lužičtí Srbové	Společnost přátel Lužice	Sto let Společnosti přátel Lužice v Praze - seminář představující výsledky vědeckého bádání pro širší veřejnost. Na seminář bude navazovat vydání sborníku příspěvků (viz samostatná žádost). Náklady na přípravu semináře - pozvánky (tisk), poštovné, propagaci, jízdné pro zahraniční účastníky a ubytování pro a mimopražské účastníky, honorář přednášejícím, doprava - příspěvek pro mimopražské, pronájem sálu.	30 000
celkem			2 235 000

2 - publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze

menšina	organizace	název projektu / anotace	dotace (Kč)
Bulhaři	Bulharská kulturně osvětová organizace	Kapitoly z minulosti česko - bulharských kulturních vztahů - vydání II. dílu knihy. Jde o druhou část antologie, která je přímým navázáním na publikaci s tímž názvem, vydanou v r. 2005 za podpory hl. m. Prahy. Náklady na přepsání rukopisu a zlom textu, grafickou úpravu, předtiskovou přípravu a korektury, obrazový materiál - kopírování, skenování a retuš, tisk a vazbu knihy, poštovné.	70 000
Romové	Romské křesťanské vzdělávací sdružení - Matice romská	Vlado Oláh: Moje cesta/dokument (dynamický obraz jako nástroj komunikace) - filmový dokument. Náklady na cestovné (Brno, Prešov, Stropkov, Babin potok, Příbram), pronájem techniky (videokamera, videorekordér, stativy, osvětlení, dataprojektor), pronájem sálu na komponovaný večer a vernisáž, pasparty, spotřební materiál (CD, DVD, VHS, kabely), zapůjčení archivního materiálu z fondu české kinematografie, poštovné, internet, přepravu a pojištění techniky, kancelářské potřeby, tisk, pozvánky, kopie fotografií.	49 500
		„Vůz tažený koňmi jede dál“, vydání knihy v průběhu roku 2007. Básnické dílo Jana Horvátha, které se vyznačuje procítěností a reflexí problémů romského etnika. Náklady na tisk 1 200 publikací, barvy, papír, knihařské zpracování, lesklé lamino.	60 000
Slováci	Slovenský evangelický augsburského vyznání církevní sbor v Praze	Dějiny Slovenského evangelického augsburského vyznání církevní sbor v Praze - vydání publikace k 60. výročí založení sboru. Náklady na tisk, grafickou úpravu, předtiskovou přípravu, korektury, výběr a zpracování materiálů a historických dokumentů, propagaci a uvedení publikace, náklady na distribuci.	50 000
	Slovenský literární klub v ČR	Krivoláká prť je ku šťastiu... - vydání knihy Dušana Maloty. Náklady na tisk, vazbu, papír, grafickou úpravu, cover, layout, scan, honoráře autora, editora a ilustrátora.	40 000
	Asociace Etnika	Dokumentace etnické kultury na MFF Praha srdce národů 2007. Náklady na výstavu fotografií, dokumentaci, foto a videodokumentaci, audio, sborník a bulletin.	30 000

	Slovensko- český klub	Vydání knihy Kamily Kytkovéj - Kovalovej "Mrtví sa dívají". Náklady na tisk včetně vazby a papíru, grafickou úpravu, cover, layout, scan, honoráře editorovi a ilustrátorovi, telefonické služby a fax, poštovné, kopírování.	50 000
židovská komunita	Židovská obec v Praze	Publikace k židovským svátkům, modlitby - vytištění několika brožur týkajících se židovských svátků, výtisk židovské modlitby po jídle a knihy Ester; vše v českém jazyce. Náklady na tisk Birkat hamazon, průvodce na Tu bišvat, Knihu Ester, průvodce na Pesach, informační list na Roš ha šana, průvodce svátkem Chanuka.	40 000
Lužičtí Srbové	Společnost přátel Lužice	SPL - stoletý most mezi národy - vydání informačních materiálů při příležitosti 100 let činnosti SPL v Praze. Publikace připravena ve 3 edicích: Edice "100 let činnosti SPL v Praze", edice "Česko - lužická historie". Edice "Propagační materiál ke 100 let SPL v Praze"- soubor pohlednic. Náklady na zhotovení letáků k jednotlivým částem, přípravu podkladů pro jednotlivé edice - fotografie, scanování, korektury, tisk, sazbu, pohlednice.	40 000
celkem			429 500

Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2007 - 2.kolo

<i>menšina</i>	<i>organizace</i>	<i>název projektu / anotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Bulhaři	Bulharská kulturně osvětová organizace	Zajištění provozu kanceláře v DNM	38 034
Maďaři	Svaz Maďarů ZO Praha	Provoz kanceláří Svaz Maďarů žijících v českých zemích	37 914
Němci	Kulturní sdružení občanů německé národnosti ČR	Provozní náklady a nájemné v DNM na rok 2007	35 334
Poláci	Klub Polski v Praze	Zajištění provozu kanceláří v DNM	36 930
Romové	RomPraha	Zajištění provozu a pronájmu kanceláře v DNM	69 564
Rusíni	Společnost přátel Podkarpatské Rusi	Rusínská národnostní menšina v DNM	36 684
Rusové	Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR	Provoz kanceláří ruské národnostní menšiny v DNM	35 670
Řekové	Řecká obec Praha	DNM - náklady na provoz kanceláří	32 610
Slováci	Klub slovenskej kultúry	Slovenština a čeština - jazyky stále blízké?	35 874
	Limhora	Limhora v roce 2007	50 000

Srbové	Srbské sdružení Sáva	Provoz kanceláře v DNM	30 198
Ukrajinci	Ukrajinská iniciativa v ČR	Zajištění provozu kancelář v DNM	36 858
celkem			475 670

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Kraj podporuje projekty ve prospěch integrace romské komunity, nejsou mu známy aktivity ze stran ostatních příslušníků národnostních menšin.

Rozdělení dotací v sociální oblasti z Humanitárního fondu kraje – Romové

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení romských občanů Lysá nad Labem	Lepší zítřky	155 000
Leccos	Pobytový program pro klub Zvonice	40 000
oblastní charita Kutná Hora	Domek - terénní práce v rodinách	100 000
Středisko pomoci ohroženým dětem ROSA	Péče o rodiny etnicky znevýhodněné a sociálně ohrožené	90 000
Jekhetani Luma - Společný Svět	STOP sociálnímu vyloučení Romů na Mladoboleslavsku	100 000
sdružení pedagogů Dítě - Čhavoro	Vzdělání pro romskou komunitu v Lysé nad Labem a Milovicích	45 000
občanská poradna Beroun	Integrace romské menšiny a terénní sociální práce ve vyloučených romských komunitách	120 000
občanské sdružení Prostor	Romský klub v Kolíně	70 000
	Romské terénní programy na okrese Kolín	90 000
Město Neratovice	Podpora terénní sociální práce v romských komunitách v Neratovicích	60 000
Romské sdružení občanského porozumění	Poradce v nezaměstnanosti	160 000
farní charita Kralupy nad Vltavou	Romský klub REP SUN	70 000
celkem		1 100 000

ÚSTECKÝ KRAJ

Samostatný dotační program na podporu menšin není vyhlašován. Organizace příslušníků menšin mají možnost se přihlásit do všech dotačních jiných programů vyhlašovaných krajem.

Program podpory regionální kulturní činnosti na rok 2007

<i>organizace</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Svaz Maďarů žijících v Čechách	Maďarské kulturně – společenské jaro – květen – 2007 Měsíc maďarské kultury – říjen – listopad - 2007	50 000
Ukrajinská iniciativa v ČR, ukrajinská regionální organizace Zvony naděje	Dny ukrajinské kultury v České republice	60 000
Židovská obec Teplice	POSEL – kulturně informační magazín	50 000

Podpora sociálních služeb poskytovaných nestátními neziskovými organizacemi na regionální úrovni seniorům a osobám se zdravotním postižením

organizace	projekt	dotace (Kč)
Farní charita Rumburk	Žijeme spolu	50 000
Poradna pro integraci	Sociální poradenství pro azylanty v Ústeckém kraji	150 000
Sdružení ROMANO JASNICA (občanské sdružení Tmických Romů)	Odborné sociální poradenství	85 000
Společné soužití Litvínov	Sociální poradna	40 000
	Komunitní centra pro děti „Paprasek“ a „Sluníčko“	60 000
Společný život	Terénní programy	100 000

VYSOČINA

V rámci grantového programu *Prevence kriminality* byly podpořeny projekty čtyř organizací, o nichž je známo, že pracují s romskou národnostní menšinou.

organizace	projekt	dotace (Kč)
občanské sdružení Střed, Třebíč	„Klub Su-Terén - zařízení sociálně výchovné činnosti“	150 000
Diecezní Charita Třebíč	„Můžeš si vybrat“ primární prevence	150 000
občanské sdružení Nové Město na Moravě	„Prevence kriminality v EZOPu“	150 000
Občanská poradna Třebíč	„Poradenství obětem trestných činů a domácího násilí“	100 000

ZLÍNSKÝ KRAJ

V rozpočtu kraje byla v roce 2007 vyčleněna zvlášť částka na podporu terénní sociální práce v romské komunitě ve výši 300 000 Kč, kterou obdrželo a výkon terénní sociální práce zajistilo sdružení ARGO, Společnost dobré vůle Zlín.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Společnost dobré vůle ARGO	Šance	195 000
ZŠ a MŠ Vsetín	Využití kulturních a uměleckých činností a jejich prezentace k utváření pozitivních vlastností osobností u romských dětí v souvislosti s jejich výchovnými a vzdělávacími potřebami	70 000
Školské rodičovské sdružení při Speciálních školách Vsetín	Zvýšení vzdělanosti asistentů pedagoga z řad příslušníků romského etnika	188 000
občanské sdružení Cyrillos Vsetín	United Colours of Vsetín 07 aneb Kampaň proti rasismu	35 000
Charita Vsetín	Vzdělávací a volnočasové aktivity pro romské děti	90 000
Středisko volného času Domeček Valašské Meziříčí	Krojové vybavení a hudební nástroje pro romský taneční kroužek Devleskre chávěč	28 000
Diakonie CČE Vsetín	Kontaktní místo	60 000
Středisko volného času Všetuly	Asistent volnočasových aktivit romských dětí	80 000
Charita Valašské Meziříčí	Přiblížení škoře	90 000

Přehled obcí s více než 10% obyvatel – příslušníků národnostních menšin, které nezřídily výbor pro národnostní menšiny⁵⁰⁾

<i>obec s minimálně 10 % příslušníky národnostních menšin (počet obyvatel)</i>	<i>národnostní menšina⁵¹⁾</i>	<i>celkem % příslušníků národnostních menšin;⁵²⁾ důvod nezřízení</i>
Abertamy (1197)	německá, slovenská, (vietnamská)	20,63; ---
Benešov nad Černou (1237)	slovenská, ukrajinská, německá	20,13; nebyl požadavek o ustanovení
Bělá pod Pradědem (1785)	slovenská, německá, romská, ukrajinská, polská	10,14; nezáměr
Bílá (344)	slovenská	16,28; nezáměr
Bohdalovice (264)	slovenská, německá	20,45; „nejsou národnostní menšiny“
Bochov (1950)	slovenská, německá	10,36; ---
Bublava (336)	německá, slovenská	15,18; ---
Cetechovice (226)	slovenská	15,49; „počet nedosahuje 10 %“
Dasnice (353)	slovenská, německá	11,33; ---
Dívčí Hrad (272)	řecká, slovenská	13,97; ---
Dolní Dvořiště (1281)	slovenská, ukrajinská, německá	11,09; není zájem
Dolní Nivy (271)	slovenská, německá	18,08; „nejsou národnostní menšiny“
Dubenec (293)	ukrajinská	13,99; v obci „méně než 10% občanů cizí národnosti“
Frymburk (1319)	slovenská	13,81 %; ---
Habartov (5390)	slovenská, německá	12,62 %; ---
Hazlov (1595)	slovenská, německá, ukrajinská	14,80 %; ---
Hora Svaté Kateřiny (330)	německá, slovenská	10,30; „podle evidence osob z roku 2007 nedosahuje počet menšin 10 %“ ⁵³⁾
Horní Maršov (1058)	slovenská, německá, polská	11,53 %; ---
Horní Tošanovice (490)	slovenská, polská	12,03; ---
Hranice u Aše (2266)	slovenská, německá, ukrajinská	17,12 %; „počet menšin nedosahuje 10%“
Hrčava (278)	slovenská, polská	10,43; nezáměr
Chbany (599)	slovenská, německá	14,02; ---
Chvaleč (583)	slovenská, německá, polská	10,98 %; „počet menšin nedosahuje 10%“
Jindřichovice (386)	slovenská, německá	18,39; ---
Jindřichovice pod Smrkem (605)	slovenská, německá	14,21 %; není zájem, slovenská menšina plně integrována
Katusice (796)	slovenská	10,18; ---
Krásný Dvůr (718)	slovenská, německá, romská, polská, ruská	10,17; není zájem
Kružberk (296)	slovenská, německá	11,49; ---
Kytlice (418)	německá, slovenská, ukrajinská	12,20; nezáměr
Lenora (803)	slovenská, německá	13,95; nezáměr
Lesná (492)	slovenská, ukrajinská, německá	12,20; nezáměr
Libavské Údolí (589)	slovenská, německá	15,11; ---
Libá (577)	slovenská, německá	14,56; ---
Lipno nad Vltavou (550)	slovenská, ukrajinská, německá	10,73; obec nezaznamenala vůli jej zřídit

⁵⁰⁾ Předkladatel vycházel ze sčítání lidu v roce 2001 (<http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/index>), aktuální počet obyvatel mohl tedy od té doby doznat změn, které nejsou zohledněny.

⁵¹⁾ Pozn. předkladatele: počet příslušníků vietnamské komunity je natolik významný, že je v pěti obcích zmíněn.

⁵²⁾ Celkovým procentuálním zastoupením národnostních menšin je myšlen podíl těch menšin, které jsou reprezentovány v Radě.

⁵³⁾ Ojedinele se k evidenci obyvatel v obci ještě používal program KEO (Komplexní evidence obyvatel), v němž každá evidenční karta měla do 1. července 2001 obsahovat údaj o národnosti (vycházelo se z původních přihlašovacích lístků k trvalému pobytu). Na základě vyhlášky Ministerstva vnitra, kterou se provádí zákon č.301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, byl program KEO upraven a dotaz na národnost byl ze sestavy vypuštěn. Přesto se obec při dotazu na příslušníky národnostních menšin na tento program odvolává.

Lipová (650; okr. Děčín)	německá, slovenská, ukrajinská	11,54; ---
Loket (3202)	německá, slovenská, ruská, romská	10,81; navzdory iniciativě obce není ustanoven
Lomnice (1093)	německá, slovenská	12,72; počet je zanedbatelný
Loučovice (1970)	slovenská, německá, polská	11,83; ---
Malá Morava (588)	slovenská, německá	10,71; nejsou organizace
Malonty (1089)	slovenská, německá	13,59; nezájem
Milhostov (322)	slovenská, romská	15,22; ---
Milotice nad Opavou (398)	slovenská	19,10; ---
Mirkovice (398)	slovenská, německá, maďarská, ukrajinská	13,11; nehlásí se
Nebanice (311)	slovenská, německá	10,93; ---
Nepomyšl (412)	slovenská, německá	12,62; ---
Nové Hamry (280)	německá, slovenská	10,00; ---
Oborná (336)	slovenská	10,42; ---
Okrouhlá (234)	slovenská	18,38; ---
Pernink (904)	německá, slovenská, maďarská	16,92; ---
Potůčky (369)	německá, slovenská, (vietnamská)	10,30; nezájem
Přední Výtoň (266)	slovenská, německá	12,03; nezájem
Přehýšov (557)	slovenská, německá, ukrajinská	19,21; nezájem
Přepychy (594)	slovenská	12,79; „jde o ženy slovenské národnosti, jež jsou umístěny v charitním domově“
Rovná (593)	slovenská, ukrajinská, německá, ruská	22,60; „nikdo se k menšinám nehlásí“
Rozvadov (684)	slovenská, německá, (vietnamská)	12,13; nezájem
Rožmberk nad Vltavou (333)	slovenská, německá	15,62; nezájem ze strany menšin
Rožmitál na Šumavě	slovenská	12,99; ---
Sedloňov (262)	slovenská, německá, polská	10,31; není zapotřebí
Skalná (1668)	německá, slovenská	12,41; ---
Skorošice (797)	slovenská, německá	13,68; nejsou organizace
Sokolov (25081)	slovenská, německá, romská, maďarská, (vietnamská)	11,29; koordinátor KPSS a menšiny, aktivně nepůsobí organizace menšin
Staré Křečany (1176)	německá, slovenská, maďarská, romská	11,66; „nejsou národnostní menšiny“
Stříbrná (432)	německá, slovenská	22,69; nezájem
Světlík (263)	slovenská	12,93; ---
Vápenná (1272)	slovenská, německá	13,92; ---
Velká Štáhle (334)	slovenská	16,47; ---
Veliká Ves (268)	slovenská, německá, polská, romská	11,57; výbor pro nezájem menšin zrušen
Velké Kunětice (653)	romská, slovenská	15,47; ---
Velký Karlov (431)	slovenská, ukrajinská	10,21; nejsou organizace, nezájem
Vidnava (1424)	slovenská, německá	12,85; ---
Vilémov (1028)	německá, slovenská, polská	11,77; zástupci menšin v jiných výborech
Vysoká (302)	slovenská	12,25; ---
Vysoká Pec (258)	německá, slovenská	10,08; ---

